

ΕΤΟΣ 1^ο

Αρ 22

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

MAISON
DE
BAS

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4^Α
ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Gants superbes en vogue

Suède véritable

Εφέτος

έχομεν να επιδείξωμεν
τά πλέον σικ

ΜΟΝΤΕΛΛΑ

καί την πλουσιωτέραν
συλλογήν ύλικών

ήτοι:

ΨΑΘΕΣ - ΜΟΤΙΦ - ΑΝ-

ΘΗ - ΚΟΡΔΕΛΛΕΣ

ΑΠΡΕ Κ. Τ. Λ.

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

(Πάροδος Εὐαγγελιστρίας)

ΨΕΚΑΣΤΗΡΑΣ HERB-ΚΑΛΛΟΝΗ

πρὸς ράντισιν ἀμπελών, δένδρων, κηπου-
ρικών κ.λ.π., ὡς καὶ ὅλα τὰ ἐξαστήμα-
τά των, θὰ εὗρητε εἰς τὸ Σιδηροπολεῖον

ΑΘ. Ι. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 39, ΑΘΗΝΑΙ

Τὸ ΧΕΡΜΗ εἶναι τὸ ἄριστον
καλλυντικόν. Εἶναι ἀπόσταγμα βο-
τάνων καὶ ἀνθέων ἀγνόν. Ἐξ-
λείφει ἡγυυμένως ὅλας τὰς ἁ-
σχημίας τοῦ προσώπου.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Κεντρικὰ
Φαρμακεία.

Διὰ χονδρικὴν καὶ λιανικὴν
πώλησιν Ἀντιπροσωπεῖα καὶ πα-
ρακαταθήκη:

Φαρμακείον Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ.

Ὁμόνοια. Ἀθήναι.

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟΝ ΣΤΗΘΟΣ

Εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ΕΜ-
ΦΑΝΙΣΙΝ ΚΑΙ ΚΟΜΨΟΤΗΤΑ ΚΑΘΕ
ΚΥΡΙΑΣ.

Ἐάν οἱ μαστοὶ σας εἶνε μαρμαμένοι.
Ἐάν οἱ μαστοὶ σας πίπτουν ἢ εἶνε ὑπερτρο-
φικοί.
Ἐάν θέλετε νὰ τοὺς στερεώσητε καὶ τονώ-
σητε.
Ἐάν θέλετε νὰ σᾶς θαυμάζουν καὶ σᾶς ἀ-
γατοῦν.
Ζητήσατε σήμερον τὴν

**ΛΟΣΙΟΝ
TONIDERMA**

CLISTECIA-PARIS. Προϊὸν τοῦ Docteur BRELL Παρισιαν.
ΤΟΝΩΝΕΙ καὶ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΕΙ τελείως τοὺς ΠΙΠΤΟΝΤΑΣ
καὶ ΜΑΡΑΣΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣΤΟΥΣ. Τοὺς ΕΠΙΝΑΦΕΡΕΙ εἰς τὴν
ΠΡΟΤΕΡΑΝ ΤΩΝ ΑΝΘΗΡΟΤΗΤΑ με ἀποτελέσματα ἀπολύτως θε-
τικά. Ἐπιτυχία πλήρης ἐντὸς 3 ἕως 5 ἑβδομάδων.

Ἦ μισρὰ φιάλη Δοχ. 85. Ἦ μεγάλῃ 135. Πωλεῖται παρὰ τῶν
Γεν. Ἀντιπροσώπων Δ. Α. ΣΚΑΛΙΑΡΗ καὶ Σία, ὁδὸς Φιλελλήνων
8, Στὰ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ἀθήναι, ὡς καὶ εἰς τὰ καλὰ Φαρμακεία
καὶ Μυροπωλεῖα.

«ΦΟΙΝΙΞ»

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ"

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς διαφόρους
ιαματικὰς πηγὰς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὸ
ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ἸΩΝΟΣ 3,
παρὰπλευρῶς θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἱαματικὰ τεχνητὰ
Λουτρά τῶν διαφόρων Λευτροπόλεων ΑἰΔΗΨΟΥ-ΜΕΘΑ-
ΝΩΝ-ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ
ιαματικὰ Λουτρά τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἱαματικῶν πε-
γῶν. Ἱατρικαὶ συμβουλὴ καὶ δωρεάν. Τελεία ἀνακρίσεις.
Ὡραὶ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π. μ.—8 μ. μ.

Βόμβουζ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΜΕΤΑΞΕΥ ΤΩΝ
ΥΨΑΙΝΑΤΩΝ

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
ΣΒΟΛΟΠΩΔΟΣ
ΚΑΤΡΟΜΠΗΣ
ΕΡΜΟΥ 52

ΠΟΤΟΤΗΤΕΣ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑΙ

ΚΡΕΠΝΤΕ
ΚΡΕΠ ΜΑΡ
ΚΡΕΠ ΖΟΡ
ΚΡΕΠΝΤΕ
ΚΡΕΠ ΡΙ
ΕΜΠΡΙΜΕ
ΚΡΕΠ ΣΑΤΕ

ΠΡΟΣ ΔΙΑΚΡΙΣΙΝ
ΙΣΤΗΝ ΟΥΓΙΑΝ ΦΕΡΩΝ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΩ ΕΡΓΩ
ΣΙΣ ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΕΙΣ
ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΤΑ-
ΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀκριδὲς τέρμα Ἀχαρνῶν 182 πολυτε-
λὴς κατεικία 5 κύρια δωμάτια, χῶλλ, λουτρόν, ἀποθήκη, δὺο
W. C. Χρήσις τηλεφώνου. Πληροφορίαι ἐντός.

Παναθήναια

ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ Σουρὰ Μιλένα μιά ἀπ' τὶς πιὸ γοητευτικὰς δεντέττες τοῦ κινηματογράφου.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Η κ. ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

ΤΟΣΑ χρόνια την ξύψω κι' άκομα δεν την έμαθα β.

Τά λόγια αυτά επρόφερε συμπαιθεσάτη κυρία, στενή φίλη της μεγάλης μας καλλιτέχνης.

«Αν έχει δική;» «Ασφα- λώς ναι. Η κ. Μαρίκα Κοτοπούλη εινε ο τύπος των αντιθέσεων. Τώρα την βλέπετε ήσυχη, γελαστή και ό- μιλητική. Σέ ένα λεπτό δια αυτά ηργαίνουν περίπατο. Η Μαρίκα ά- γριέται, φωνάζει, ερωτεύεται, χτυ- πάει τα χέρια και τα πόδια της, γί- νεται με άλλα λόγια θηρία. Έπειτα πάλι ή γαλήνη απλώνεται στο πρό- σωπό της και από την τραυμία δεν μένει παρά ένας σωρός αποσιώγα- ρα.

Όσοι τη γνωρίζουν για πρώτη φο- ρά, στις μεταπτώσεις αυτές κάνουν τόν σταυρό τους. Οι φίλοι της δεν ανησυχούν. Αυτή εινε ή Μαρίκα. Κάτι που μοιάζει με τη θάλασσα και τόν ούρανό.

Η αντίθεση της κ. Κοτοπούλη δεν εινε μόνον έσωτερική, αλλά και έξωτερική. Σήμερα εινε ντυμένη με βαρύνουσά άμφορές, σάν μανειέν παρισινό ύφασμα, αύριο γυρίζει στο δρόμο μ' ένα τσίτινο φορεματάκι. Τι θα πη ό κόσμος; Δεν δίνει δε- ακάρα. Μιλάει στο κύρι της, κανέναν δεν έχει πέσει.

Τέτοια ήταν από μικρή. Τό φτω- χικό σπίτι της όδοι Γιατρούκου, όπου γεννήθηκε ή μεγάλη μας ήθο- ποιός, άνοιξε τά γέλια, τά τραγού- δια και τά κλάματα της. Τά παιδιά του Μεταξουέριου την είχαν άρχη- γό στον πετροπόλεμο και τ' άλλα τους παιχνίδια. Και ή Μαρίκα — ασπτό άγορόκορίτσο μέσα στις συ- νομηλικές της — γυρνούσε στο πα- τρικό σπίτι τότε χυτημένη στο σά- μα και τότε με σασμένο κεφάλι. Τι αντίρατος!

Αυτό έκράτησε χρόνια. Στο scho- λείο ό καθιμένος ό δάσκαλός της τραβούσε ένα σωρό μαρτύρια εξ α- τίας της. Έπειτα έπληξε στο Άρ- σάκειο. Ήταν τρομερά έξυπνη, χωρίς όμως να λησιμονάει και τις οικονομίες. Τις τάξεις τις πηδού- σε διό-διό. Μία φορά όμως παρά- τησε ξαφνικά τά μαθητικά θρανία. Λίγους καιρό κατόπιν, έδωκε στο θέατρο...

«Αλλά ή πρώτη εμφάνισής της κ. Μαρίκας στη σκηνή είχε γίνει τό- λω χρόνια πριν. Ό πατέρας, ό αλλη- σιμόντης Δημήτριος Κοτοπούλης, ή- ταν από τους καλύτερους ήθοποιούς της περασμένης γενεάς. Είχε δικό του θέατρο κι' αυτός πρώτος έμνησε την κόρη του στο μουσικό της Τέ- χνης. Ό Δημήτριος Κοτοπούλης εί- χε γυναίκα πολύ μορφωμένη. Έτσι ή Μαρίκα — παρά την επαναστα- τικήτητα του χαρακτήρος της — εί- χε στο βάθος μία σπάνια άνατομή.

Ήταν δυό χρόνων όταν έπαιξε στη σκηνή τόν ρόλο του εβραίου στο θεατρικό έργο του Δημητριο- πούλου «Από τόν ούρανό στη γη β. Ύστερα από τρία χρόνια έδωκε σ' άλλο έργο. Εκεί μάλιστα έλεγε και τη φράση:

«Πηγαίνω εις την παιδεία να μαρτύσω χαμοκέρασα».

Τό κοινόν που άκουε τη μικρού- λα, έσπασσε σέ χειροκροτήματα. Άλλά και οι εδαιουμένοις δεν έ- μείναν άσυγκίνητοι. Ό έκδοτης τών «Καιρών», ό μακαρίτης Κανελλίδης, δεν μπόρεσε να κρατήσει τόν έν- θουσιασμό του και σφύναξε:

— Αυτή ή βελούδινα φωνή άς μ'ην πάψει ποτέ!

Νά την, ύστερα από λίγα χρόνια, σ' άλλο ρόλο. Έπαιξε στον «Άγα- σθητικό της βοσκοπούλας» την κυρά- Γιάννα. Κανέναν από τους θεα- τούς δεν θιμόταν από πετυχημένη γοηδέ. Και ήταν τότε ή καλλιτέχνης μας μόλις 14 ετών!

Τό άνάστημα τών σκαλιών της Τέχνης συνεχίζεται. Η Μαρίκα κα- τορθώνει και μπαίνει στο Βασιλικό Θέατρο. Πρωταγωνίστριας εκεί ή- σαν ή Φραγκοπούλου, εύνοημένη του βασιλέως Γεωργίου, κ. ά. Η Μαρίκα δεν άποθαρόνεται. Καί έο- ρχεται ή στιγμή γιά να δείξει τό τα- λέντο της.

Παίζεταν τότε τό «Όνειρο θε- σικής νικητός» του Σαίξπηρ. Ένα βράδυ άρρώσθηκε έξαφνα ή πρω- ταγωνίστρια. Ό καίμένος ό Ούκα- νόμου τά έχασε. Τίνα έκανε; Τού ήλ- θε μία ιδέα. Εφώνασε την κ. Κοτο- πούλη που ως την ημέρα εκείνη ύπε- δέυτο δεύτερους και τρίτους ρόλους, και τη ρώτησε άν μπορούσε ν' άν- τισταστήσει την πρωταγωνίστρια.

— Προφθαίνεις, της είπε, νά μά- θης ως αύριο τόν ρόλο;

— Κι' αυτή τη στιγμή μπορούμε να κάνουμε πρόβα! άποκρίθηκε ή νεαρά ήθοποιός.

Η πρόβα έγινε άμέσως. Η κ. Μαρίκα ήξευρε περίφημα τόν ρόλο της. Πώς έγινε αυτό τό θαύμα; Τό μουσικό δεν ήταν δύσκολο. Η κ. Κοτοπούλη παρολοουπότως σ'α πα- ρασκήνια τις παραστάσεις και είχε μάθει άπ' έξω τούς ρόλους όλων τών ήθοποιών!

Ό Ούκανόμου έμεινε ήσυχος. Και σ' όσους τόν ρωτούσαν τί επρόκειτο

νά γίνει, άπαντούσε:

— Μή σ'ας νοιάζει εγώ θά βγά- λω αύριο ένα Μάμο που θά χαλάσει κόσμο!

Πραγματικά, τό άλλο βράδυ, τό «Βασιλικό Θέατρο» έσειήθηκε από τά χειροκροτήματα. Η κ. Κοτοπούλη έσπείωσε τόν πρώτο θρίαμβό της.

Όταν τό «Βασιλικό Θέατρο» δι- αλύθηκε, ή κ. Κοτοπούλη έκοιμε δι- κό της θέατρο μαζί με τόν Μήσο Μυράτ. Έπαιζε δράματα, κωμω- δίες, επιδεικλώσεις. Στά «Παναθη- ναια» είχε μεγάλη έπαγρία στο νο- μερο του ενσούλλεπου, του «Με- νιδιότη», του «Ψωμάς κ. ά.

Ήτανε τότε ό μεγάλος συναγω- νισμός τών δυό πρωταγωνιστριών μας. Τό θέατρο της Κυβέλης και τό θέατρο της Μαρίκας. Και ή μία και ή άλλη είχαν φανατικούς θαυ- μασιούς. Στην κ. Κυβέλη επήρναν οι Βενιζελικοί — όταν έγιναν ό πολ- λος διακομής — στην κ. Κοτοπού- λη οι Βασιλικοί. Ό πόλεμος μετα- ξύ τών δυό θέσεων άμειλίχτος. Σ' ένα έικοσιπετάρο έγιναν ή μετά- φρασις, τά σκηνικά και ή διδασκα- λία της «Σμιάς» του Νικοντέμ! Ό κοινός χρονομετρητής έξήμιωσε και τις δυό καλλιτέχνιδές μας. Η κ. Κοτοπούλη σ' άλλα μέρη γινότανε προσάκτο λαοφίλης κι' άλλου έκιν- δύνε να σκοτωθεί.

Στην Άλεξάνδρεια που έπληξε, ά Βενιζελικοί παράγοντες της έκή- ρυξαν άγριο μισοικισμό. Ένα βρά-δυ, ένό ό θίασος έπαιζε μισός σέ έικοσι θεατάς, ήλθε τό τηλεγράφη- μα της επανόδου του βασιλέως Κων- σταντίνου. Τό τί έγιναν εινε άπερί- γραστο. Η παράσταση διακόπη. Οι ήθοποιοί κατέβηκαν από τη σκηνή στην πλατεία κι' έφύλασαν τούς θεατάς!

Μία από τις μεγαλύτερες χα- ρές αλλά και πίκρες που έδοκίμασε στη ζωή της ή έκλεκτή μας ήθο- ποιός οφειλείται στον Ίωνα Δραγού- μη. Η άγάτη της σ' αυτόν έφτανε τά δρα της λατρείας. Έτσι, όταν έιασε τό τραγικό του τέλος, παρ' όλιγο να τοξελαθή, Ένα μίνα έ- μείναν δλουόναχη σ' ένα δωμάτιο χωρίς νά δέχεται ούτε τους πό στε- νοιές συγγενείς της.

Σιγά-σιγά, με τό πέρασμα του χρόνου, ή κ. Μαρίκα έναπόθεσε τόν έαυτό της. Η μήνη όμως του Δραγούμη πορεύτηκε στην ψυχή της άδυσστη και ιερή.

Η καλλιτεχνική σταδιοδρομία της μεγάλης μας καλλιτέχνιδος εινε γε- μάτη από θρόνα άνάδοτα. Η έ- κλογή εινε δύσκολη. Όλα έχουν μία ξεχωριστή χάρη, άρσού στο καθένα ύπόκει ή πρωτιά και ή φρε- σκά μιάς νεοεξεργασής γυναίκας.

Άποφραίνουμε ένα από τά άπειρα: Ό θίασος της κ. Κοτοπούλη βοι- σκότανε κάποτε στην Κρήτη. Τό κοινόν εκεί δεν άγαπούσε τό δρά- ματα και ή επικήρεια δεν έπληγι- νε καθόλου καλά. Έγιναν συσκέ- φεις και τέλος ή Μαρίκα είπε:

— Θα παίξουμε, είπε, μίαν έπι- θεώρησι!

Πολλοί από τούς ήθοποιούς διε- μαρτύρησαν. Ό κ. Φραγκογιώργι- ος έφώνασε ότι δεν είχε... φωνή. Τι- ποτε. Η κ. Μαρίκα έπλημψε στην άόφραση της. Κά έπαιξε στην έ- πιθεώρησι με την ίδια εύκολία που θά έπαιζε και σ' ένα δράμα.

Είπαμε πόσο παράξενη εινε ή ζωή της κ. Κοτοπούλη. Τό πάθος της εινε ένα: τό τοιγάρω. Καταίζει δι- ακώς. Πόσα πακέτα θέλει την μέ- ρα; Η ίδια δεν θυμάται. Έχει δι- ακώς μισοστό ή τό κουτί άνοι- κτό, χωρίς έννοιαται να έμποδίσ- η και τούς παροισμένους νά τό άδει- άσουν. Άλλη άδυναμία της εινε τά άρώματα. Σίτη της θά βρήτε τις πιο θαυόντες μυρωδιές. Χωρίς άδέν παίζει ούτε και διαβάει τις χρι- τικές που γράφουν οι άλλοι γι' αυ- τήν. Εινε προληπτική και φοβάται τις βροντές. Τόσο, ώστε μία φορά που κάποιος ήθοποιός έβαλε μπρός τό μηχανήμα του κεραυνού ή κ. Μαρίκα βρόδηκε από την σκηνή στην όρχήστρα!

Τελειώνουμε με μία μικρή αλλά χαρακτηριστική συνέπεια.

— Ποιό εινε τό καλλιτεχνικό ό- νειρό σας; ρωτάμε.

— Τό όνειρό μου; Ένα πλωτό θέατρο. Έτσι θά μπορού νά γυρίσω σ' όλο τόν κόσμο.

— Ποιόν από τις νέες ήθοποιούς έκτιμάτε περισσότερο;

— Την Έλένη Παπαδάκη.

— Τί διαβάετε τελευταία;

— Δεν έχω καιρό γιά μελέτες. Όσα προβάλλουν στά πεταχτά. Μ' άρέσουν έξαιρετικά τά «Απονημο- νήματα» του Τρότσκι που δημοσιεύ- ουν τό «Παναθηναϊα». Είνε άπό τά καλύτερα πράγματα που έχω δια- βάσει.

— Ενα ούτόγραφο σας.

— Α. τώρα θά τό χαλάσουμε. Σηχάινονται τά γυναικία που άρ- αδιάζουν μερικά, δεν γράφω ούτε στον άντρα μου! Γ. ΔΗΜΑΚΟΣ

Η μεγάλη τραγουδίστρια μας κ. Μαρίκα Κοτοπούλη. (Πορτρέτο του κ. Μ. Βισσάρη).

Η ΤΟΛΜΗΡΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΕΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η άγία Παυλίνα, ή πρώτη γυναίκα περιηγήτρια. Η περιπέτειες της βαρώνης ντέ Κρουδνερ. Τό δράμα της Ίσαβέλλας Έμπερχαντ. Η άπα- γωγή μιάς περιηγήτριας από ένα γορίλλα, κτλ.

βγαζε, άρχισαν νά έπαρραζούν τό- σο τό λαό, ώστε ή κυβέρνηση θε- ώρησε τη βαρώνη... δημόσιο κίνδυ- νο — και την παρακάλεσε μ' έσχη- μο τρόπο ν' άπομακρυνθή από τό έλβετικό έδαφος. Η Κρουδνερ έ- πεγείρησε τότε ένα μακρινό ταξεί- δι στην Κριμαία και στη Ρωσία, εξάπτοντας περισσότερο με τη δι- δασκαλία της τό θρησκευτικό φανατισμό των Ρώσων. Στην Ταυρί- δα, ή κόρη της παντρεύτηκε κάποι- ο. Μπερχάμ κ' έγκατεστάθη επί- πάντα εκεί, αφήνοντας τη μητέρα της νά συνεχίση μόνη της τό τα- ξείδι.

Στό μεταξύ όμως και ό αυτοκρά- των της Ρωσίας Άλέξανδρος άρ- χισε νά δοίση επικίνδυνη την πα- ροισή της βαρώνης Κρουδνερ, άν και ήταν προσάκτοη του φίλη, και την παρακάλεσε με μεγάλη ευγένεια νά εγκαταλείψη τό κράτος της. Η Κρουδνερ άναγκάστηκε νά συμμο- ρφωθή μ' αυτή τη διαταγή. Έπει- δι όμως δεν βαστούσε ή καρδιά της νά φύγη από τό μέρη εκείνα, τόν άποισιν οι ήμι- δόραροι κάτοικοι είχαν άπόλυτη ά- νίγκη χριστιανικής διδασκαλίας, πήγε σέ μία μικρή πολι- τεία, σ'α σύνορα της Ρωσίας — αϊ- της Άσίας — όπου και πέθανε ύστερ' από λίγα χρόνια, λατρευόμενη, άπ ό- τους κατοίκους της περιφέρειας, έκει- νης σάν άγία!

Τό 1878, μία κι- ρία της άνωτάτης άγγλικής άρισ- τό- κρατίας, ή λαίδη Άννα Μιλάντ, έ- πεισε τό σύζυγό της νά κάνουν μαζί έ- να ταξείδι στην Άραβία. Την έπο- χή εκείνη ή περισσότερες από τις άραβικές φυλές ήταν επαναστατι- μένες κι' ένα ταξείδι στην περιφε- ρεια αυτή παρουσίαζε μεγάλους κιν- δύνους. Όστόσο, ή λαίδη Μιλάντ έκανε όχτώ δλόκληρους μήνες στην Άραβία — από τούς άποισιν τούς τέσσαρες τούς πέσσας άνεβασημένη διαρκώς στην γκαμήλα της — χωρίς νά πάθουν τό παραμικρό, ούτε α- τή, ούτε και ό άντρας της. Κατά τό χρονικό όμως αυτό διάστημα ά- σπάζόντουσαν τη θρησκεία κάθε φυ- λής με την άποία έρχόντουσαν σ' έπαφή. Ξέρετε λοιπόν πόσα θρη- σκειμια άλλαξαν έτσι μέσα σ' ό- χτώ μήνες; Τριάντα τέσσερα!

Πριν από σαράντα περίων χρό- νια, οι παρισινόι μεταξύ τών λαί- κών τύπων τούς είχαν και ένα ξε- ναίο άποτελούμενο από δυό άνδρες που έβγαιναν πάντοτε μαζί έξω. Μά ένό ό ένας ήταν ψηλός και ρο- μαλέος, ό άλλος ήταν κοντός και μεγάλη περιδεία στό νευρικό κρά- τη της Εύρώπης, συνοδευόμενη από την κόρη της.

Μά ή παρουσία της στην Έλβε- τία και οι φλογερόι λόγοι που έ-

τας: — Νά ό κύριος και ή κυρία Ντε- λαφουά!

Πράγματι: ύψηλότερος και νεώ- τερος από τούς δυό άνδρες ήταν... ή σύζυγος του άλλου, του κοντού και αδύνατου, ή άποία όμως πορού- σε πάντοτε άνδρικά, έγκαινιάζοντας αυτή τη μόδα σαράντα χρόνια πριν από τη Μάρλεν Ντίζτριχ!

Η Ζάν Ντελαφουά ήταν ένα κο- ρίτσι με προσοειμένες άποσώδηπτες ιδέες γιά την εποχή της. Μόλις ά- ποφύγετε από μία σχολή καλο- γρηών, παντρεύτηκε μ' ένα άρχαιο- λόγο. Σιγά-σιγά, άρχισε νά ενδια- φέρεται έξαιρετικά γιά τις μελέτες του συζύγου της. Και όταν έκείνος της άνεκύνωνσε ότι σκοπεύει νά κά- νη ένα ταξείδι στη Χαλδαία γιά νά μελετήσει τά έρείπια της, εκείνη φά- νηκε πρόθυμη νά τόν άκολουθήσει.

Μαζύ λοιπόν έπεσεφόρησαν αυτή τη χώρα, ή άποία εινε από τά άρ- χαιότερα πολιτισμένα κράτη του κό- σμου. Η όχθες του Τίγρη και του Εύφρατη, τά περφόρα της Νινευή και της Βαβυλώνας δεν είχαν πιά κα- νένα μυστικό γιά τη νεαρή περιηγήτρια, που κατόρθωσε νά μύσει μέσα σέ λίγο χρονικό διάστημα πολλές άνατολί- τικες γλώσσες. Τά διαρκή όμως ταξεί- δια σέ μία χώρα που δεν παρουσία- ζε καμιά άνειο στον περιηγητή, έ- καναν τη Ζάν νά φορέση γιά προ- αγωγικούς λόγους, άν- δρικά φορέα α τ α, γιά νάχη μεγαλει- οτητα έλευθερία κι- νήσεων. Τά ρούχα αυτά τά βρήκε τό- σο καλόδοξα, ώστε δεν τά έβγαλε ού- τε και όταν γύρι- σε στο Παρίσι.

Από την εποχή έ- κείνη, τό όνομα κυρία Ντελαφουά έγινε συνώνυμο της άνδρογυνίας.

Θά σ'ας πούμε τώρα μερικά πρά- γματα και γιά τη μυθιστορηματική ζωή της Ίσαβέλλας Έμπερχαντ, που ήταν γραφό νά καταλήξει σ' ένα τρομερό δράμα.

Η Ίσαβέλλα γεννήθηκε στη Ρω- σία. Από μικρό κοριτσάκι λαχνα- ρούσε περιπέτειες και κινδύνους. Τί- ποτα δεν μπορούσε νά την ίκαση ποίηση στο περιβάλλον της. Η φι- χή της διαρούσε τό άπειρό. Και σέ μία στιγμή έξάφνης — ή άποία δεν διέφερε διόλου από παραφροσύνη — έμπερχαντ έγκατέλειπε τό σπύ- τι της και πήγε στην Άραβία. Η βασανισμένη της καρδιά ζήτησε στον Ίσλαμισμό νά βρη την παρηγορία.

Παντρεύτηκε μ' ένα Άραβ άφ- λαχο, φόρεσε και αυτή άνδρικά περιβολή και τέλος, σέ μία συμφο- ρή με άγγλικά στρατεύματα, την σκότωσαν, νομίζοντας πως ήταν άν- δρας!

Πρέπει στο σύνταγμα αυτό ιστορι- κό σημείωμα ν' άναφερθή και μία περιηγήτρια, που έξ άκάμα! Η

θεά εινε περιήρανη.

— Η άναίδεια δεν εινε τάλη.

— Η γνύσι εινε ταπεινή, ή άμεί- θεια εινε περιήρανη.

Η Μαριλ Τζιορίντα.

Άγγλις Άλεξάνδρα Δαυιδ Νήλ, ή άποία, άφού έιασε πολλές άνατο- λικες γλώσσες, έισέχρησε στο ά- προσπέλαστο Θιβέτ κι' έμεινε εκεί δεκατέσσερα δλόκληρα χρόνια, με- ταμφοσμένη σέ ζήπιανα, χωρίς νά ζητήσει στο διάστημα αυτό τη βοή-θεια κανενός άνδρος και χωρίς νά προκαλέση καμιά ύπόνοια σ'ατη πραγματική της ταυτότητα.

Στη μεγάλη όμως παναθήρη τών περιηγητών, εξέχονσα θέα κατέχει ή κυρία ντέ Μπράτσα. Αυ- τή ήταν ή πρώτη γυναίκα που έξε- τό θάρρος νά εισχωρήσει, συνοδευο- μένη από τόν άνδρα της, στην ά- πύτη ως τότε ζούγκλα του Κογκά.

Ένα από τά πιο ενδιαφέροντα έ- πεσόδια που συνέβησαν στην Τερέ- ζα ντέ Μπράτσα στο Κογκά, εινε ότι μία μέρα την έβλεψε ένας γορίλλας, χωρίς νά τόν άντιληφθή ό σύζυγός της, και την πήρε μαζί του στην κορφή ενός ψηλού δέντρου, που τό χρησιμοποιε γιά κατοικία. Ένοείται ότι ή άπαχθείσα ξεφώνισε μ' όλες τις δυνάμεις της, μα τό δέντρο ή- ταν τόσο ψηλό και τό κλάδι του τόσο φουντωμένο, ώστε ό σύζυγός της δεν μπορούσε νά την άκούση.

Μά δλόκληρη βδομάδα έμεινε ή Τερέζα κοντά στο γορίλλα. Στο τέ- λος όμως έκίνησε συγγιγνόμε από τη λάη και την απελευσία της ά- ραίας έπισκεπτριάς του και, ύποτι- κήντα φροδύμενος, την έσανατέ- βάσε μόνος του κάτω!

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Ό χρόνος και ή φυσικοθελασ- σά κανέναν δεν προσμένουν.

— Η κακός συνήθειες ούάνουν χωρίς νά τό καταλάβουμε.

— Η παλιές σκολιές σκουίζουν καλύτερα.

— Τό χρσά κάνει τόν έρωτα και ξεχνάει τά βάσανά του.

— Ό οικονομός, επίαινα γίνεται φτωχός.

— Όσα πλούτισαν χωρίς οικονο- μία, εινε σάν τις άσπρες μίγες.

— Ό πεινασμένος βλέπει από μα- κρτά.

— Η θεληματική σπατάλη φέρνει μαύρη φτώχεια.

— Η οικονομία εινε τό νομισμα- τοκοπέτο του αλλοιού.

— Η άναίδεια δεν εινε τάλη.

— Η γνύσι εινε ταπεινή, ή άμεί- θεια εινε περιήρανη.

Η Ίσαβέλλα Έμπερχαντ, με σπολή ναύτου.

Η Παλαιστήνη τραβήξε την προ- σκή όχι μόνο τών περιηγητών, αλ- λά και τών περιηγητών πολύ πριν από κάθε άλλη χώρα. Άπό τούς πρώτους αιώνας μ. Χ., μίας ό χρι- στιανούς στερεώθηκε πιά καλά στη Δυτική Εύρωπή, πολλές γυναι- κες έσπρεναν με καράβι και συγ- κίνησι τά έπιματά τους προς τούς Άγίους Τόπους. Η πρώτη γυναίκα που άποφάσισε νά έπισκεφθή την Ίερουσαλήμ ήταν ή άγία Παυλίνα, μία Ρωμαία πατριώ, ή άποία παρ- αμάτοησε τό ταξείδι της στό 385 μ. Χ. και ύστερ' από άναριθμητες περιπέτειες κατόρθωσε νά φτάση στον προορισμό της.

Την ίδια εποχή, ή Εθέρια, μία κατέλλα από τη Γαλικία, ή άποία έμεινε γνωστή με τό όνομα Άγία Σουλβία, πήγε και αυτή στην Ίε- ρουσαλήμ. Έγγραψε και έντυπώσεις από τό ταξείδι αυτό, που θεωρού- νται πολύτιμη πηγή πληροφοριών γιά τη λειτουργική της Άνατολής. Έκκλησιάζει σ'α χρόνια εκείνα κα- θώς και γιά τά ήθη και έθιμα τών κατοίκων της Ίερουσαλήμ.

Στά μέσα του ΙΒ' αιώνος ό δι- άσμος Ίταλός εξερευνητής Ντέλ- λα Βάλλε άνακάλυψε πρώτος τά έ- ρείπια της άρχαίας Βαβυλώνας. Κα- τόν πήγε στη Βαγδάτη και κεί γνώρισε στό χαρμά ενός χαλίση την Μααρί Τζιορίντα, μία γυναίκα έξαιρετικής καλλονής. Ένα τρυφε- ρό έβώλο άνετύχθη μεταξύ της που είχε ως άποτέλεσμα νά δεχθή ή Τζιορίντα νά φύγη από τό χα- ρμά και ν' άκολουθήσει τόν αγα- πημένο της σ' όλη τη μακρά πε- ριήρησι του στη μακρινή αυτή χώ- ρα. Άπό την εποχή μάλιστα που ό Ντέλλα Βάλλε κατόρθωσε νά την κινή ν' άσπασή τη χριστιανική έκανε όχτώ δλόκληρους μήνες στην Άραβία — από τούς άποισιν τούς τέσσαρες τούς πέσσας άνεβασημένη διαρκώς στην γκαμήλα της — χωρίς νά πάθουν τό παραμικρό, ούτε α- τή, ούτε και ό άντρας της. Κατά τό χρονικό όμως αυτό διάστημα ά- σπάζόντουσαν τη θρησκεία κάθε φυ- λής με την άποία έρχόντουσαν σ' έπαφή. Ξέρετε λοιπόν πόσα θρη- σκειμια άλλαξαν έτσι μέσα σ' ό- χτώ μήνες; Τριάντα τέσσερα!

Μία από τις διασημότερες γυναι- κες περιηγήτριες του περασμένου αιώνος ήταν και ή βαρώνη ντέ Κρουδνερ. Η γυναίκα αυτή, ή ό- ποία είχε προκύψει από τη γύσι με θαυμαστό συγγραμικό ταλέντο, τύπος φανατικής θρησκονοίας, φαντάστηκε μία μέρα ότι ή άποστο- λή της σ' αυτόν τόν κόσμο ήταν νά δώση καινοβόρια ζωή στο χρι- στιανισμό. Και άρχισε μόνη της μία μεγάλη περιδεία στό νευρικό κρά- τη της Εύρώπης, συνοδευόμενη από την κόρη της.

Μά ή παρουσία της στην Έλβε- τία και οι φλογερόι λόγοι που έ-

παιξε, άρχισαν νά έπαρραζούν τό- σο τό λαό, ώστε ή κυβέρνηση θε- ώρησε τη βαρώνη... δημόσιο κίνδυ- νο — και την παρακάλεσε μ' έσχη- μο τρόπο ν' άπομακρυνθή από τό έλβετικό έδαφος. Η Κρουδνερ έ- πεγείρησε τότε ένα μακρινό ταξεί- δι στην Κριμαία και στη Ρωσία, εξάπτοντας περισσότερο με τη δι- δασκαλία της τό θρησκευτικό φανατισμό των Ρώσων. Στην Ταυρί- δα, ή κόρη της παντρεύτηκε κάποι- ο. Μπερχάμ κ' έγκατεστάθη επί- πάντα εκεί, αφήνοντας τη μητέρα της νά συνεχίση μόνη της τό τα- ξείδι.

Στό μεταξύ όμως και ό αυτοκρά- των της Ρωσίας Άλέξανδρος άρ- χισε νά δοίση επικίνδυνη την πα- ροισή της βαρώνης Κρουδνερ, άν και ήταν προσάκτοη του φίλη, και την παρακάλεσε με μεγάλη ευγένεια νά εγκαταλείψη τό κράτος της. Η Κρουδνερ άναγκάστηκε νά συμμο- ρφωθή μ' αυτή τη διαταγή. Έπει- δι όμως δεν βαστούσε ή καρδιά της νά φύγη από τό μέρη εκείνα, τόν άποισιν οι ήμι- δόραροι κάτοικοι είχαν άπόλυτη ά- νίγκη χριστιανικής διδασκαλίας, πήγε σέ μία μικρή πολι- τεία, σ'α σύνορα της Ρωσίας — αϊ- της Άσίας — όπου και πέθανε ύστερ' από λίγα χρόνια, λατρευόμενη, άπ ό- τους κατοίκους της περιφέρειας, έκει- νης σάν άγία!

Τό 1878, μία κι- ρία της άνωτάτης άγγλικής άρισ- τό- κρατίας, ή λαίδη Άννα Μιλάντ, έ- πεισε τό σύζυγό της νά κάνουν μαζί έ- να ταξείδι στην Άραβία. Την έπο- χή εκείνη ή περισσότερες από τις άραβικές φυλές ήταν επαναστατι- μένες κι' ένα ταξείδι στην περιφε- ρεια αυτή παρουσίαζε μεγάλους κιν- δύνους. Όστόσο, ή λαίδη Μιλάντ έκανε όχτώ δλόκληρους μήνες στην Άραβία — από τούς άποισιν τούς τέσσαρες τούς πέσσας άνεβασημένη διαρκώς στην γκαμήλα της — χωρίς νά πάθουν τό παραμικρό, ούτε α- τή, ούτε και ό άντρας της. Κατά τό χρονικό όμως αυτό διάστημα ά- σπάζόντουσαν τη θρησκεία κάθε φυ- λής με την άποία έρχόντουσαν σ' έπαφή. Ξέρετε λοιπόν πόσα θρη- σκειμια άλλαξαν έτσι μέσα σ' ό- χτώ μήνες; Τριάντα τέσσερα!

Οι άστρες και τα νέα Φιλμ

ΑΥΤΕΣ τις ημέρες προβάλλεται στο Παρίσι ένα νέο φιλμ, δημιουργία του γαλλικού κινηματογραφικού οίκου Πατέ-Νατάν.

Το νέο αυτό φιλμ, τιτοφορείται: «Θεόδωρος και Σία», και είναι πολύ διασκεδαστικό. Παίζει σ' αυτό ο περίφημος γιά τις επιτυχίες του μεταμορφώσεις ήθοιους Ρεμό, και παρουσιάζεται αλληλοδιαδόχως ως ξενοδόχος, ως κύριος του κόσμου, ως αλήτης, ως πυροσβέστης, ακόμα και ως ήλικωμένη κυρία! Και οι θεαταί γελούν με όλη τους την καρδιά.

Φαίνεται ότι η Γκρέτα Γκάρμπο απεχθάνεται τις διαφανείς και μεταξωτές κάλτσες και τις φορεί με ανάγκη, μόνον όταν παίζει στον κινηματογράφο.

Στην καθημερινή της ζωή δεν φορεί παρά κάλτσες... μύλινες και πουπουλίστα από με χαμηλό τακούνι. Γιατί, καθώς φαίνεται, η εθεία Γκρέτα αντισταθεί πολύ και τα ύψη-λά τακούνια.

Η κυρία όμως γλώσσες-που Χώλ-λινγκουντ λένε ότι η Γκρέτα δεν αποφεύγει από αυτή ιδιοτροπία τα ύψη-λά τακούνια, αλλά γιατί φοβάται μήπως παραμορφώσει τα άμφια και λεττά της πόδια.

Η Μαίρη Γκλόουρ δεν μπορεί ακόμα να ξεχωρίσει πόσο υπέροχο σε μια σκηνή του νέου φιλμ: «Η κυρία δεν θέλει παιδιά».

Η χαριτωμένη βεντέτα ήταν υποχρεωμένη στη σκηνή αυτή, να τραγουδήσει κραυγαλέα από τα πόδια, επί άρκετη ώρα, μέσα σε μια σάλα γυμναστικής.

—Υπέροχα πάρα πολύ, λέει σχετικά η συμπαιδεία καλλιτέχνης. Τό αμα μου σκότισε το μυαλό μου, τ' αμα μου βούξαν, η καρδιά μου κόντευε να σπάσει. Νόμιζα πως από στιγμή σε στιγμή θα πεθάνω. Κι όμως τραγουδούσα από χαμογελάσασα. Κι' όσοι θα με ιδούν σ' αυτή τη μαρτυρική στάση, δεν θα μπορέσουν να καταλάβουν πόσο υπέροχα εκείνη τη στιγμή.

Τέλος, μπορεί να πω ότι έγινε και σομαίν της ακροασίας!

Είπε άρετά χρόνια τώρα που η θεατική βεντέτα του κινηματογράφου Ζάν Έλμπλντν δεν υποδέχεται παρά μόνο ρόλους μοιραίων και φιλόδοξων γυναικών.

Έτσι, η θεατική καλλιτέχνης λαβαίνει σωρεία επιστολών απ' όλα τα μέρη του κόσμου. Έννοείται ότι η περισσότερες απ' αυτές τις επιστολές προέρχονται από άνδρες, οι οποίοι νομίζουν ότι η Ζάν Έλμπλντν είναι και στην πραγματικότητα η τυχοδιώκτρια που παρουσιάζεται στην οθόνη.

Έτσι, τελευταία, ένας νεαρός Άγγλος από τις Ίνδιες της εγγραφετά εξής:

«Δεσποινίς, Διάβασα στις εφημερίδες ότι είστε άρρωστη και ταράχτηκα πολύ. Μου επιτρέπετε να έρθω να σας νοσηλεύσω; Σας αγαπώ τόσο, ώστε είμαι βέβαιος ότι θα σας κάνω καλά με τις περιποιήσεις μου. Σας αγαπώ από την πρώτη στιγμή που σας είδα στην οθόνη. Άλλωστε κι' εγώ, έχω τάλαντο κινηματογραφικό κι' ελπίζω ότι μια μέρα θα έχω την εδύχια να

παίζω μαζί σας».

Επίσης ένας νεαρός ευγενής Πέρσης, της εγγραφετά από την Τεχεράνη, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Σας αγαπώ και ζηλεύω τρομερά όταν βλέπω στα έργα σας να σας φιλούν διάφοροι άνδρες.

Για να μπορέσω να σας φιλήσω κι' εγώ, σας παρακαλώ να μου στείλετε μια φωτογραφία σας, αφού δεν μπορώ να φιλήσω εσάς στην ίδια.

Περιμένο ανυπόμονα απάντησέ σας».

Τέλος, κάποιος στρατιώτης της Λεγεώνας των Ξένων, της γράφει από το Μαρόκο τα εξής:

«Απαρνήθηκα τα πάντα. Είπε τώρα δέκα πέπε μήνες που βρίσκομαι στη Λεγεώνα. Είχα δοκιμάσει να μη ενδιαφερόμαι ποτέ πια για καμιά γυναίκα. Και όμως...

Ένα βράδυ πήγα στον κινηματογράφο και είδα ένα φιλμ, στο οποίο πρωταγωνιστούσατε εσείς. Καταλαβαίνατε τι έγινε. Σας έρωτεύθηκα άμεσα τρελλά. Ναί, αγάπησα παράφορα εσάς, εσάς που δεν σας γνωρίζω καθόλου, που δεν σας είδα ποτέ στην πραγματικότητα.

Και τώρα σας γράφω, για να σας ζητήσω λίγη παρηγοριά, λί-

γη ζωή, στη μοναξιά όπου βρίσκομαι. Έλάτε, έλάτε σ' εμένα...».

Αν τα δυο πρώτα γράμματα μαζί κάνουν να σκεφτούμε ίσως ότι οι άνδρες είναι συχνά μεγάλα παιδιά, τι να πούμε για το τελευταίο;

Αν προσεχώς θα προβληθεί στους κινηματογράφους όλου του κόσμου ένα ανατριχιαστικό φιλμ με τον τίτλο: «Ζομπία». Στο φιλμ αυτό, θα ιδούμε νεκρούς να... περπατούν! Ναί... Άλλα θα βυθίζονται σάν αιώματα, μηχανικά, ως του ο σόφως, ο οποίος τους κάνει να κινούνται, τρομαγμένοι κι' αυτός ο ίδιος, ξαναστέλνει τους νεκρούς στους τάφους, από τους οποίους τους εξαγάγει.

Έχουμε ιδεί άρκετους «ζέν-πρε-μέ» με μαλλιά ίσα και γυαλιστερά, τα οποία κάνουν τα κεφάλια τους να μοιάζουν κάπως με... καλογεμένα κεφάλια γάτων.

Λοιπόν, ο Πιέρ Μισρσέ, ένας νέος ήθοποιος του κινηματογράφου, γεμάτος φαντασία, άρνήθηκε το πολύ συνηθισμένο χτένισμα των νεανιδιών του και κάθε πρωί όταν κοιμάται τα μαλλιά του με μεγάλη προσοχή και ύπομονη.

Όταν γυριζόταν το φιλμ: «Έκ-

στασις», οι διάφοροι κριτικοί, «Αμερικανοί κι' Εύρωπαίοι, έλεγαν ότι αυτό το έργο — βαθύ και φιλοσοφικό — δεν θ' άρέσει στο Κοινό. Κι' όμως, όλοι οι κινηματογράφοι, στους οποίους προβόλεται τώρα το νέο αυτό φιλμ, κάνουν χροιάς κυριολεκτικώς δουλειές. Ο κόσμος πληθαίνει και ξαναπηγαίνει για να ιδεί την «Έκστασις».

Ας ξανατολήσουμε λοιπόν οι κριτικοί κριτικοί να πουν ότι το Κοινό δεν νοιάζεται τα δυνατά έργα.

Αν προσεχώς, η γαλλική Πα-σαμάνουν θα γυρίσει ένα νέο φιλμ, με σενάριο παρμένο από το έργο του Έντουαρ Μονταντί, «Το άδαντον φύλλον».

Η γαλλική Παραμύθια θα γυρίσει συγχρόνως και δύο άλλα φιλμ, με θέματα παρμένα από δύο έργα του γνωστού Γάλλου συγγραφέως Μπιορμπάτ.

Το περίφημο νέο φιλμ: «Το Σημείον του Στανου», μεταξύ άλλων, πολλών ενδιαφερομένων σκηνών, μάς παρουσιάζει και την σκηνή του Νέ-ρωνος Ποταπία, τη στιγμή που παίρνει το μπάνιο της μέσα σε μια μαρμαρίνη δεξαμενή, γεμάτη γάλα δού.

Καθώς αναφέρει η Ίστορία, η άρραία Ποταπία όφειλε τό... γαλακτώδες κυριολεκτικώς δέμα της, στα μπάνια που έπαυσε τακτικά μέσα σε άρθενο γάλα δού. Γι' αυτό η μη στερηθή δε ούτε μια μέρα το θαυματουργό της λουτρό, συνδυάσανε σε κάθε της ταξίδι, εκτός από τις άμειπτες σκιάδες της, και από διακόσιες... γαϊδάρες!

Η ήθοποιος, η οποία υποδύεται την Ποταπία στο φιλμ: «Το Σημείον του Στανου», δεν παίρνει βέβαια το λουτρό της μέσα σε γάλα δού, αλλά σε γάλα άγγελ-δινό!...

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΛΗ

Σ' ένα γεύμα του πρεσβευτού της Ρωσίας Κατακά, στο οποίο έλαβαν μέρος πολλοί στρατηγοί της Ελλάδος, μεταξύ των οποίων κι' ο Κολοκοτρώνης, έγινε λόγος για την καταστροφή του στρατού του Δράμαλη, που ώφειλετο στη γενναίωτη-τα των Πελοποννησίων. Ένας από τους Ρωμειώτες στρατηγούς τότε, ζηλοτυπώντας γιατί γινόταν τόσος λόγος για τους Πελοποννησίους, πετάχτηκε με τη χαρακτηριστική στους αγωνιστάς άφέλεια και είπε:

—Που βοήθησαν, βοή αδερφέ, τριάντα χιλιάδες οι στρατιώτες του Δράμαλη; Έμεις τους μετρήσαμε στην Άττική, όταν περνούσαν, έναν προς έναν, και δεν ήταν παρά δεκατρείς χιλιάδες.

Ο Γέρος του Μωρηά γύρισε τότε και του απάντησε, χαμογελώντας ειρωνικά:

—Έσείς τους μετρήσατε, έμεις όμως τους σκοτώσαμε κι' ως ήταν και δεκατρείς χιλιάδες, αφού το θές έτσι!

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΜΑΓΕΙΡΟΥ

‘Η μεγάλες εορτές του Σαντιγιού. Ένας μεγαλοφυής αρχιμάγειρος. ‘Η πρώτη άτυχία. ‘Όπου τά ψάρια δεν φτάνουν. ‘Η άελπισία του Βατέλ. Πώς αύτοκτόνησε ο εύσυνειδητος αρχιμάγειρος.

στον πόνο του πρίγκιπος ντε Κοντέ, εξαδελφών του βασιλέως της Γαλλίας. ‘Ο νέος Κοντέ, όπως τον είχαν επωνύμασε, όταν άν βρισκόταν στον πύλεμο, άρχιπούσε να ξεκουράζεται εκεί. Έκείνη την εποχή ο νικητής του Ροσούρ ήταν πένθιμα χρόνον, μόλις είχε καθυποτάξει την ελεύθερη Κομπιένη κι' έτοιμάζεταν να εισέλθει στις Κάτω-Χώδες.

Ένωματεξί μεγάλες εορτές έπαιζαν άνοιξαν στο Σαντιγιού, στις όποιες είχε δηλωθεί ότι θα συμμετείχε κι' ο βασιλέως ο Λουδοβίκος 14ος. Για τα μεγαλοπρεπή γεύματα των εορτών αυτών, είχε επιστρατευθεί ένας όληκληρος λόγος μαγείρων, ό οποίος τελούσε υπό τις διαταγές του περιφημού βασιλικού αρχι-μαγείρου Βατέλ, που έδωρείτο ως μεγαλοφυής στην τέχνη του. Γιατί εί γράφει γι' αυτόν η κυρία ντε Σεβινιέ: ‘Ο μέγας Βατέλ, ο άνθρωπος του οποίου η ικανότης έγραφε! έι από την ίκτανότητά όλων των άλλων άνθρώπων, έιει άντιλήπτι με την όποία θά μπορούσε να κυβερνήσει ένα όλόκληρο κράτος».

‘Ο Βατέλ, εκτός των άλλων τυπτικών του διακρίσεων, είχε το δικαίωμα να φοράει σπά-θι, έπαυσε μισό στρατηγό και του είχε παραχωρηθεί ένα όλόκληρο διαμερίσμα μέσα στον πόνο. Μά δεν ήταν και μικρή δουλειά να πορευομάζε γεύματα στα όποια θά έτρωγαν, εκτός του βασιλέως, όλοι οι μεγάλοι: οι ευγενείς της Γαλλίας.

‘Ο βασιλέως συνοδευόμενος από πολυάριθμη ακολουθία έόλασε στο Σαντιγιού στις 25 ‘Απριλίου του βράδυ. Μά άμέσως η πρώτη συμφορά έπληξε το Βατέλ. Κατά το δείπνο που προσέβη σε λίγο, πολλοί απ' τους συνδαιτη-μόνας έδειξαν γαστρί φητό, επειδή δεν είχαν γίνει προηγουμένως γι' τότου: ποικυλισμένοι.

‘Ο Βατέλ τότε περίλυπος, άρχισε να λήη στους σίλους του.

—Πάει! άτυμάρτηκα! αυτό που έπαθα ή-την ένας έξευτελισμός ο όποιος θά με θανα-τώσει.

Συγχρόνως δέ έλανε στον έπιστο του πρί-γκιπος Κοντέ, Ζάν ντε Γκουρβίλ:

—Το κεφάλι μου στριφογυρίζει, πάω γα-μενά! Βοήθησε με να δώσω οδηγίες στο προ-σωπικό μου!

‘Ο ντε Γκουρβίλ τον έβοήθησε όσο μπορού-σε, μά ελποντας ότι η άελπισία του Βατέλ μεγάλωνε όλοένα, έσπευσε να είδοποίησε τον πρίγκιπα Κοντέ, ο όποιος εκτιμούσε πολύ τίν άριμάνισό του. Και, πράγματι, ο πρίγκιπς, άκούοντας τον βασιλέα και τους άλλους ευγε-νείς, κατέβηκε στη μαγειρεία όπου άρχισε να τον πρηγορή, λέγοντάς του:

—Μά όγι, Βατέλ, δεν έλας δίκη... Τό σά το βασιλέως ήταν περίφημο!

—Υψηλότατε, απάντησε ο Βατέλ, η χα-λωσύνη μου με υπογράφει. Μά έρώω καλά ότι εί φητό έλειψε από δύο τραπέζια...

—Όχι, όγι, τός επε φέματα ο πρίγκιπς, μη όλίδεσαι κι' έλα πάω περίφημα.

‘Όσοσο εκείνη η νύχτα πέρασε. Τήν έλ-λη μέρα ο Βατέλ έβηγε πρώτος στις 4 το

πρωί. ‘Όλοι κομάντουσαν άκόμα μέσα στον πόνο, εκτός από τους μαγείρους και τους έσθηθές των, οι όποιοι άναβαν κιόλας τις φω-τιές για την πλάσκαη του πρώτου προγεύ-ματος. Οι προηθηθεί των τροφίμων άρχι-σαν να σπάνουν. Αύτη τη φορά τή κρέατα για το φητό ήταν τόσο άφθονα, όστε θά πε-ρίσσειαν ασφαλώς τά μιά. Μά τή ψάρια ή-σαν ελάχιστα, τό ένα δέκατο μόλις της πα-ραγγέλιος που είχε κάνει ο Βατέλ.

—Αυτό είν' έλα: ρώτησε ο Βατέλ τον προ-μθητευτή.

—Μάλιστα, κύριε! τός απάντησε έκείνος. ‘Ο Βατέλ, προηθηθείς καθώς ήταν, εκτός της παραγγέλιος που είχε κάνει στον εδικό προμθητευτή, είχε στείλει πολλούς ανθρώπους του σά κοντά λιμάνια, για να τός φέρουν ψάρια. Γι' αυτό και περίμενε χαμπατη ώρα, μά κανείς από τός απεσταλμένους του δεν έφτανε. Η ώρα περνούσε και ο μαίτρ-ντ' ότέλ της Αύλης άνυπομονούς να σερίρη τή πρώ-το πρόγευμα. Κανείς δεν φαινόταν. Η άελ-πισία του Βατέλ ήταν άπερίγραπτη. Στο τέ-λος άπορασίστηκε τό πρόγευμα να σερίριση γαστρί τή ψάρια. ‘Ο Βατέλ, άπαρηγόρητος, δεν έόλασε υποκίσι στο στόμα του. Τό κεφάλι του ήταν φλογισμένο και υλίες μπορούσε και

στον πρίγκιπα Κοντέ, ο όπορος λυθήθηκε πο-λύ και έλαβε μάλιστα για τό θάνατο τός τός εύσυνειδήτου άρχιμαγείρου του. Άναγγέλον-τάς το δέ στο βασιλέα, ο πρίγκιπς είπε όλι-θεοά:

—Αύτοκτόνησε για να μην έξευτελισθή στη δουλειά του.

‘Άλλοι από τός ευγενείς έπαίνεσαν, τή διάβημα τός Βατέλ, κι' άλλοι τον κατηγέ-στησαν. ‘Ο βασιλέως μάλιστα είπε ότι είχε να πάπ πάντε γούνια στο Σαντιγιού, επειδή ή-σε σε πάση στενογνώσια θά έόλασε τήν Βατέλ ή παρουσία του. Επε άκόμα στίν Κοντέ έι-δεν έκανε καλά πού είχε αναβεί στη Βα-τέλ τό σερίριση όλων των συνδαιτητήνων.

‘Αν τός είχε αναβεί δύο τραπέζια μόνον, ο δυστυχής μαγείρος δεν θά στενοχωριόταν τόσο. ‘Όσοσο πεία ήταν πολύ άσφα.

Μία στήν άταξία του έπεκράτησε στη μαγειρεία και γενικός στην ύποκρισία μετά την αυτοκτονία, ο πιστός Γκουρβίλ ή-σε: γι' όθεί τός Βατέλ, προσέθηκε για τή πρόγευ-μα τή ψάρια—τήν αίτιν τή- αυτοκτονία- τός προκάλεσε του—τό όποιον ήταν άσθονότατα.

Σχετικώς γράσει η κ. ντε Σεβινιέ: ‘Οί ποικυλισμένοι έόαναν πολύ καλά, έόόχαν περίπτοι, έπαίξαν και πήγαν τή νύχτα στο κυνήγι».

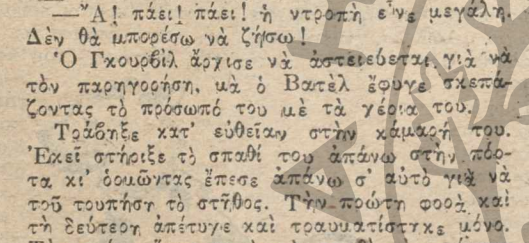
Αυτό τό νυχτερινό κυνήγι ύπηρες όνειω-δε, άν πιστέψει κανείς τός γρογογάρους της εποχής. ‘Ο όλκληρος τός νειτονικό δάος ήταν φωτισμένο από γίλιτ συνόκια, και τή γυλιά, περίφημα λαμινικά, κυνηγούσαν, τή έλθοντα, έσσηέλιονα από τός λογορφόρους οι όποιοι κρατούσαν δαυλούς άναμμένους, ενώ από όλες τις υερές άντηγούσαν μελωδικοί ήτοι των κυνηγετικών κεράτων.

‘Ένωματεξί στον πόνο έόούντι αν για τήν κηδεία τός Βατέλ. ‘Ο πρίγκιπς τός Κον-τέ διάταξε να άνταπισθή στ' κοιμητήριο τός ‘Αγίου Φιρόντου, μεταπεσόμενος εκεί με τό ίδιο του τή αμά: τό όποιο θά συνώδευαν τέσ-σερες άξιωματικοί της ακολουθίας του. ‘Ε-ται και έμνε. Τήν τάξη του ποικυλοούθη-σαν πολλοί από τός ευγενείς και όλοι οι κάτοικοι των περιούρων.

Στο ίδιο μέρος όπου έόαζαν τή Βατέλ, με-τό έναίνοντα δύο γούνια, μία γυναικεία γύ-γα τός Νουβιόβιου, έόόχαν τός πύλας τός έόόβ Πουέβ, τός συνηγορέως της αλτιόν Λεσχών και έσπασεί το πόνο τός Σαν-τιγιού, στον όποιον ο Βατέλ ήταν αρχιμάγει-ρος.

Κατά τα τελευταία χρόνια όόλησαν ν' ά-ποδώσουν τήν αυτοκτονία τός Βατέλ, σε μία αίτιν περισσότερο φυσική και λιγότερο έ-στειά από τήν άπόγνωσι στην όποία τόν έ-σοσαν αή παρατηρηθείσαι μικροελλείψεις κα-τά τήν έκτέλεσι των καθήκόντων του. Εί-παν δηλαδή, ότι ο Βατέλ αύτοκτόνησε επειδή άναπόδετα μία κυρία της Αύλης, η όποία όταν έξυλογούθησε τό αίσθημά του, τός πείριεπε περιεσφονήτικα. Πιθανόν να συνέβη κι' αυτό, μά σκετικώς δεν ύπόκει κανένα πιστήριο, ενώ επί της έλλης εκδοχής ύπόκεινται οι ά-ξιοπιστοι έπιστολαί της κ. ντε Σεβινιέ.

Τά «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» άγοράζουν παλαιά διάφορα βιβλία, παρτός είδους, έπίσης και όόκληρες βιβλιοθήκες, είς τιμής άρκετά ί-κανοποιητικές. Γράφεται, άποστέλλοντας σχε-τικόν κατάλογον: Περιοδικόν «ΠΑΝΑΘΗ-ΝΑΙΑ», ‘Αθήνας.

‘Ο άρχιμάγειρος Βατέλ.

σεκόταν στα πόδια του από την παρατή του. Έκείνη τη στιγμή τόν είδε ο ντε Γκουρ-βίλ, στον όποιο είπε:

—Α! πάει! πάει! η ντροπή είνε μεγάλη. Δέν θά μπορού να ζήσω!

‘Ο Γκουρβίλ άρχισε να άσπεύεσται για να τόν παρηγορήσει, μά ο Βατέλ έόυνε σκεπά-ζοντας τό πρόσωπό του με τή γείνα του.

Ταόόησε και εύθείαν στην κίμαρή του. Έκεί στήθηκε τό σπαθί του άπάνω στην πό-τα κι' έοώνοντας έπασε άπάνω σ' αυτό για να τός τρυπήσει τό στήθος. Τήν πρώτη φορά και τή δεύτερη άτύχησε και τραυματίστηκε μόνο. Τήν τρίτη όμως φορά τό σπαθί τόν πέρασε από τήν καρδιά κι' έπασε κάτω νεκρός!

‘Ένωματεξί είχαν άρχισε να σπάνουν απ' όλα τά σμια οι απεσταλμένοι τός σπυροβό Βατέλ, κομίζοντας άφθονα ψάρια. Στά υγει-οεία, ψάγγουν να τόν έσοον για να τή έτοι-μάσει, μά ο Βατέλ δεν φαίνεται πούθεν. ‘Α-νεβάνουν τότε στην κίμαρή του και βρίσκουν πίν πότα κλειστή. Χτυπούν επανειλημέ-νως, κανείς ύμω: δεν άπάντη. Άναγκάζονται τότε να τήν πρησιάζουν και μπαίνοντας μέ-σε, είδαν τόν Βατέλ νεκρό να κολυμπά τόν αίμα του... Έπεσαν να τός άναγγείλουν

‘Η θεατική βεντέτα Ζάν Έλμπλντν.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ

Οι κωφάλαλοι κι' η γλώσσα τών ζώων. Τά δυο «σοφά» άλογα του καθηγητού Κράλ. Τό πιό έξυπνο σκυλί του κόσμου. Τό άλφάβητο κι' ό χιμπατζής του καθηγητού Φόρνες. Πώς μιλεί ό γορίλλας Κονγκό, κλπ.

Θάρθη άσφαλώς μία ήμερα, πού θα δούμε νά μιάς υποδέχεται ό κάποιος μεγάλο ξενοδοχείο ή ό κανένα πολυτελές νυχτερινό κέντρο ένας χιμπατζής, ντυμένος μέ τη χρυσόκασανη στολή του γ κ ρ ο υ μ και νά μιάς ρωτάει μέ μεγάλη ευγένεια καί στη γλώσσα πού μιλάμε, άν επιθυμούμε ν' αφήσουμε τό πολύ μας καί τό κατέλλο μας στό δι- στίριο...

Ένα τέτοιο θαύμα πρέπει νά τό περιμένη κανείς από τη νεότερα έπιστήμη δίχως καμιά έπιτήρησι. αϊ αυτού άνοηδούς του θαύματος: νά μάθει δηλαδή στούς χιμπατζήδες νά μιλήνε...

Είπε άραγε άκατάφορτο αυτό τ' άνευρο; Πούός ξέρει... Κι' ό κωφάλαλος άλλοτε έθιμορύντο ός ά- γράτρευτοι καί άνω ποίλοι άπ' αύ- τούς άκούει καί μιλήνε θαυμάσια... Στην αρχαιότητα πιστεύανε άσέ- ληγητα ότι ό κωφάλαλος δέν μπορεί- σαν νά μιλήσουν γιατί είχαν έκ γε- νετής κάποιο έλάττωμα του έγκεφά- λου ή γιατί ήσαν άπλη ή άφρονη- τικά τούς άγγελα. Ό πολής κάποιος μάλλον νάμπε ότι είχαν μέσα τους κάποιο δαιμόνιο...

Αργότερα μόνο καταλάβαινε ότι ένας κωφάλαλος δέν μπορούσε νά μιλήσει γιατί ήταν κωφός καί τότε μέ διάφορα πειράματα καί θερα- πείες κατάφεραν περί τά μέσα του XVI αιώνας νά κάνουν μερικούς κωφάλαλους νά μιλήσουν.

Ό πρώτος μάλλον δάσκαλος τών κωφάλαλων έκείνη την έποχή ήταν ό Πέδρο Πόντιος ντε Λεόν, ένας Ισπανός, ό όποιος έμαθε σέ μερικούς κωφάλαλους νά μιλήν, νά διαβάζουν, νά γράφουν καί νά λο- γαριάζουν.

Μήπως άνω άτάχαουν καί μερι- κά έδα καί ειδώως ό άνθρωπό- μορφος πίθηκος, πού βρίσκονται στην ίδια κατάσταση μέ τούς κωφάλα- λους, σύμφωνα μέ την παλιά σκε- λή; Πρόκειται δηλαδή γιά κοινά έλλειψη στα έγκεφαλικά κέντρα του λόγου καί γι' αυτό δέν μιλούν;

Αυτή ή έκδοχή δέν μπορεί νά εί- νε σωστή, γιατί υπάχουν πολλά ζώα, όπως τά σκυλιά, ό χιμπατζή- δες, τ' άλογα καί τόσα άλλα πού

καταλαβαίνουν τά λόγια μας καί κάνουν ό,τι τούς πούμε.

Γι' αυτό δέν μπορούμε νά παρη- δεχτούμε ότι λείπει από τόν έγκε- φάλο τούς ή ζώνη, στην όποία έ- θερεί ή ικανότης της όμιλίας. Μπο- ρούμε μάλλον νά πούμε ότι τά έ- ξημερωμένα ζώα σήμερα αρχίζουν κάπως νά μιλήνε...

Ένας από τούς χιμπατζήδες του Ζωολογικού κήπου του Λονδίνου, πα- ραδείγματος χάριν, γιά νά του δι- δασκάν ό έπισκέπτες καμιά «λιγού- διά», τούς κάνει τό «σχήμα». Ό Ι- διος πάλι, όταν ό φύλακας του βά- λει μπροστά τον ένα κοιλούρι καί του άπαγορεύει νά τό άγγίξει, κά- νει ένα μορφασμό πού δέν διαφέρει καί τόσο από τό μορφασμό ενός λαμιαγού παιδιού σέ παρομοία πε- ρίστασι. Γι' αυτό άκριβώς λέμε ότι τά ζώα αρχίζουν πιά νά μιλήνε, είτε μέ τη γλώσσα πού ένοτάκτου ή μ' ένα τρόπο πού δέν διαφέρει καί πολύ από την έναρθη γλώσσα μας.

Ένας από τούς διασημότερους ψυχολόγους τών ζώων, ό Γερμα- νός καθηγητής Τσιγκλερ, άναφέρει πολλά έκείνην τέτοια παραδείγματα ζώων πού έμαθαν νά εκφράζονται μέ την «Κλωστορράχη», δηλαδή τη «γλώσσα μέ τά χιττήματα», την έ- φέρει της άσίας την χροστήμε στον Βίλνελμ φόν Όστεν.

Ό σοφός αυτός έπιστήμων έμαθε δύο άλογα νά μιλήν μέ χιττήματα, μέ τόσο άξιοθαύμαστο τρόπο, όστε όταν τά άκουσε γιά πρώ- τη φορά τό 1904, όλοι όι γινάδελοι πού ήμιναν καί ά- πλκτοι από τά πειράματα α τ ά τούς.

Ένας άλλος Γερμανός καθη- γητής, ό Κράλ, τειοποιήσε τη μέθοδο του Ό. σπεί κ' έμαθε κ' αυτός δύο άλογα νά χι- ττούν άπάνω σέ μια σανίδα μέ τό δάξιδι πού τις μονάδες καί μέ τό ίδιο πού κά-

μ τις δεκάδες. Τ' άλογά του έμα- θαν άκόμη, όστερ' από υπομονετι- κά μαθήματα, τις τέσσερις πράξεις της άριθμητικής κ' έφασαν στό σημείο νά καταλαβαίνουν την έννοια της τετραγωνικής ρίζας καί της άλ- γεβρικής δυνάμεως. Αυτό δέν εινε κομμάτι δική μας υπερβολή. Τό άνα- φέρει ό καθηγητής Τσιγκλερ.

Ό Κράλ ύστερα συνάδωσε τούς άρσθυμούς μέ τά γράμματα του άλ- φαβήτου κ' έπαι τ' άλογά του τά κατάφεραν νά διαβάζουν άλφάβητα τις λέξεις πού τούς έδειχναν όι δι- δασκτοι συνάδελφοί του καί νά έκ- φράζον κ' έναν άξιοθαύμαστο τρό- πο τις σκέψεις τους καί τις έπι- θυμίες τους.

Μ' αυτά μάλλον τ' άλογα του Κράλ έκαναν πολλά πειράματα δι- άφοροι έπιστήμονες, δίχως νά εινε μπροστά ό κύριός τους.

Ό Τσιγκλερ άναφέρει ότι τό 1911 ό καθηγητής Σάλλερ όώτησε τό ένα από αυτά, τόν περίφημο Μοχαμέτ τί εινε ή ζάχαρι καί τό σπορό ά- λογο άπάντησε: «γκλά».

Με τόν Μοχαμέτ πάλι έκανε πει- ράματα κ' ό ίδιος ό Τσιγκλερ καί φάνεται ότι τόν κοίτασε πάρα πολ- λή, γιατί έπαινε νά του άπαντήη στις ερωτήσεις του καί του έπανε- λάμβανε καί θε τόσο: «Θάλα».

Ό Σάλλερ, σκανδαλισμένος, του έκανε κ' άλλες σχετικές ερωτήσεις κ' ό Μοχαμέτ του άπαντούσε κά- θε φορά δίχως νά διατάξη όποτε στιγμή: «εινε άσπρη», «εχει τέσ- σερες γονιές», «μ' άρέσει πολύ».

Με τόν Μοχαμέτ πάλι έκανε πει- ράματα κ' ό ίδιος ό Τσιγκλερ καί φάνεται ότι τόν κοίτασε πάρα πολ- λή, γιατί έπαινε νά του άπαντήη στις ερωτήσεις του καί του έπανε- λάμβανε καί θε τόσο: «Θάλα».

Ό Τσιγκλερ όμως κάνει λό- γο καί γιά με- ρικά άξιοθαύμα- στα σκυλιά. Έ- να από αυτά, ό Χάνς, τό «σο- φό σκυλάκι της

κ. Λός, γυρίζοντας άπ' έξω μέ τη κυρία του, σέ σχετική έρώτησι του Γερμανού καθηγητού, του άπάντη- σε:

«Ό Χάνς πήγε περίπατο... Ό μορφα στο δάσος... Δέν έθρεξε... Ό Χάνς τόσα κοιρασμένος...»

Αυτό τό άξιοθαύμαστο σκυλί, όχι μόνο άπαντούσε (μέ τη γλώσσα τών χιττήματων, φυσικά) στις έρωτή- σεις πού του έκαναν όι διάφοροι έ- πιστήμονες, αλλά καί πολλές φορές «μιλούσε» μόνο του.

Μία φορά πού τό είχε πάρει μαζί του ό Τσιγκλερ σέ μια έπιστημονι- κή του άνακοίνωσι γιά την γλώσσα τών ζώων, ό Χάνς άπάντησε τόσο έξυπνα σ' όλες τις ερωτήσεις του, όστε ό κόσμος άρχισε νά χειροκρο- τή από τόν ένθουσιασμό του. Ό κα- θηγητής τότε ευχαριστήμένος έδω- σε λίγη ζάχαρι στον Χάνς κ' έκεί- νος του άπάντησε μόνος του: «ό Χάνς τρώει ζάχαρι... Ό κόσμος κοινάει τά χέρια του... Ό Χάνς πολύ ευχαριστημένος...»

Μία ήμερα πάλι ό καθηγητής Τσιγκλερ, πού έρωτάσανε στό σπίτι της κ. Λός, μάλιστα τό Χάνς γιά κάποια αϊτία κ' ήταν ή κυρία του, πού έκείνη τη στιγμή ήτανε στό διπλανό δωμάτιο, μπήκε περί- εργη καί τόν ερώτησε τί είχε κάνει, της άπάντησε: «ό Χάνς καθότανε στον καναπέ».

Αλλη μία φορά, σημειώνει ό κα- θηγητής Τσιγκλερ, ό Χάνς είχε μείνει στό σπίτι μέ την ύπαιρτρία, γιατί ή κυρία του είχε βγει έξω γιά κάποια δουλειά της. Όταν γί- οισε λοιπόν, ερώτησε τό σπορό σκυ- λί της άν είχε έρθει καμιά κυρία γιά έπισκεψη. Κι' ό Χάνς τότε της έλε: τό όνομα μιάς φίλης της καί πρόσθεσε μόνος του: «εφαγε μήλο».

«Ό Χάνς κάθισε φρόνιμα... Ένα τέτοιο άξιοθαύμαστο ζώο εί- νε κ' ή Μιμή, ό έξημερωμένος χι- μπατζής του Άμερικανού καθηγητού Ουίλλιαμ Φόρνες, ό όποιος λογιζό- ρετα ότι δά κατορθώσι τέλος νά κινή τόν έξυπνο χιμπατζή του νά άρθρώη λέξεις...

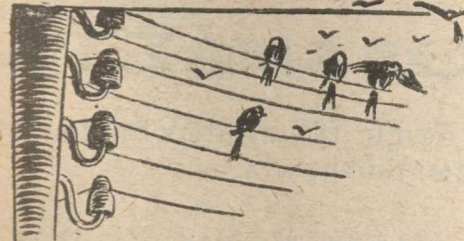
Η Μιμή ξέρει τώρα ένα σοφό δόσκολο πράγμα. Γράφει τ' όνο- μά της μέ τά ξύλινα γράμματα του άλφαβήτου καί ξέρει νά ξεχωρίσει αυτά τά γράμματα από τό Α ώς τό Μ. Έκτός όμως από τ' όνομά της, ξέρει νά «συνθέτη» καί μερικές λέ-

ΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ GEORGES D. ESPARBÉS

Έτοιμαζόνταναν γιά νά έπιτεθούν... Ένώ προσπαθούσαν νά ταχτοποιήσουν κά- πως τις στολές τους, οι άξιωματικοί κου- δένιζαν μεταξύ τους.

—Κι' εγώ πώς λέω, είπε ένας άπ' αϊτούς, ότι ό στρατηγός μας δέν θά ξαναγυρίσει. Προ- γάτι, ενώ οι Αυστριακοί τού Ντεσσελντορφ μιά έφταναν μέ τό πυροβολικό τους, αυτός είχε σταθεί μόνος απέναντί τους.

—Ακριβώς, άπάντησε ένας άλλος. Τόν εί- δα κ' εγώ. Πολεμούσε μέ τόν δικό του τρόπο.

—Ναι, σάν νάηλε νά παίξει ή νά ξεμονο- διάζει. Πολεμούσε γυμνός, άπλος, έπάνω στή έστειλωτο άλφά του, μονάχα μέ τις γρο- θιές του.

—Όπως οι πρόγονοί μας... —Δέν θά τόν ξαναδώσουμε πιά. Κρίμα!... —Σκοτώθηκε, λοιπόν; —Είμαι βέβαιος γι' αυτό...

Έκείνη τη στιγμή, συνοδευόμενος από μια περίπολο, ένας άνδρας μπήκε μέσα στις γα- λίες γραμμές.

Ήταν ένας κατάσκοπος.

Προχωρούσε μέσ' άπ' τά στρατεύματα. Ή- ταν γεμάτος σιγές πληγές. Κάθε βήμα πού έκανε, ήταν κ' ένας άγώνας γι' αυτόν.

Γεμάτος λασπές, ντυμένος μέ κουρέ- λια αυστριακής στολής, αυτός ό άνθρω- πος, άπ και έβάζε σκυφτά, έδεσποζε μέ τό μπόλι του τών άλλων στρατιωτών. Όταν στριμγώνονταν, πολλοί γύρω του, έκανε τίπο μέ τ' ανοιχτά χέρια του καί περνούσε.

Τό κομμάτι του έτοσε αίμα άπ' παντού. Πού πάντοτε από τό κεφάλι του, πού πάγαν ξεφυλούσε ή σπαθίς. Άπ' μια σπαθιά, πού έφτανε ως τή πηγούνη, ή σάκα του προσώπου του, είχε άνοιξει καί κινεταν κομμάτια στη λαϊά του.

Ό άξιωματικός του έπιτελείου στα- ματσαν από τό κρεουργημένο φάντα- σμα.

—Από πού έρχεσαι; τόν ερώτησαν. Έκείνος δέν άπάντησε.

—Είνας ένας Αυστριακός, της ταξια- ρίας του Χάδβιγκ, είπε χαλάνος. Τόν κατάλαβε από τη στολή του.

—Αλήθεια... Έ, σό... Τ' όνομά σου: Ό άνθρωπος άνοιξε τις μασέλες του. Μιά

Ξεις, όπως τη λέξι εφονιά, εμπατάνας, εχάρα- κτα, ενερό» καί «Μπύλλιν», πού εινε τό χαϊδει- νικό όνομα του κυρίου της...

Ένας άλλος έπιστήμων, ό καθηγητής Ρο- θέριος Μ. Γιερός του Πανεπιστημίου της Γυβ, έχει ένα νεαρό θηλυκό γορίλλα, πέντε χρόνων, την Κονγκό, ό όποιος έχει μάθει όλο σχεδόν τό διαλεκτικό άλφάβητο τών κωφάλα- λων!...

Ένώ όμως ό καθηγητής Γιερός προσπαθεί νά μιλή στην Κονγκό τη γλώσσα τών άνθρω- πων, ή βοηθός του, ή μίς Μιλάνς Ληροντι, καταρτίζει τό λεξιλόγιό των πηθικών!...

Η μίς Ληροντι έχει συγκληρώσει μέχρι σή- μερα είκοσι περίπου λέξεις από τη γλώσσα τών πηθικών, ή όποιες έχουν ή κάθε μία την ίδια τεση σημασία τους.

Όταν ή Κονγκό πεινάει, βγάζει μια φωνή, την όποία ή μίς Ληροντι παριστάνει μέ τη λέξι «γκάαα». Με τη μονοσύλλαβη πάλι λέξι «οός» ή Κονγκό εκφράζει τό αίσθημα τού πόνου. Όσο γιά την έκκλησή του, ό θηλυκός αυτός γορίλλας την εκφράζει μέ τις λέξεις «εεεεε» καί «εεεε- ονά».

Από αυτά όλα τά παραδείγματα, βλέπει κανείς ότι όχι μόνο μερικά ζώα καταλαβαίνουν τη γλώσσα τών ανθρώπων, αλλά κ' ότι μπορούν θαυμάσια νά μάθουν νά τη μεταφράζονται.

σφαίρα του είχε πάρει τη γλώσσα.

—Μά δέν ξέρει τάχα νά γράφει; έπε κά- ποιος.

Έβλεπαν στον Αυστριακό ένα σμυεωκατά- οιο κ' ένα μολύδι. Έκείνος κούνησε τό κε- φάλι του καί τσαβήγνηκε πάνω.

—Τι νά τόν κάνουμε; είπε ό έπι κεφαλής. Είνε θοοδός!... Άκόμα εινε κ' άγρόκτημος. Δέν έγιναι νά κερδίσουμε τίποτα άπ' αϊτόν.

Έγιναι ένα σωρό κατασχόπους γύρω από τις γραμμές μας, όστε νά μή μας στενοχωρή- αυτός έδώ. Άς τόν πιάσουμε κ' άς τόν κρε- μάσουμε άλλοι. Αφάρτε τον...

Όι στρατιώτες παραμέρισαν. Ό κολοσσός ξεκίνησε τρεκλίζοντας.

Μόλις έφτασε στούς καταυλισμούς, στάθη- κε μπρός σ' άλογα τά παρμένα από τόν εχ- θρό, έλυνε ένα από τό παλόνι πού ήταν δε- μένο, μια μεγαλόσωμη φοράδα καί της έβγα- λε όλα της τά γάμους.

Χαλινάρι, ήμια, σέλλα κ' έφιππία, όλα πε- τάχτηκαν καταγής. Όταν ή φοράδα έβινε μονάχα μέ τό τριγώνω της, ό άνθρωπος μέ τη σειρά του γούθηκε κ' αϊτός.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

Πέταξε περιφρονητικά τό άρματό σπαθί του, έπειτα την αυστριακή στολή, τό γιλέκο του, τό ποκαλόνι του, τις μπότες του, κα- τόπιν καθάλλησε.

έκείνος θοοδός ξεκίνησε.

Ό τρόπος μέ τόν όποιο πολεμούσε ήταν ύπερφυσικός. Από τό άλφά του άπλωνε δε- ξιά κ' άριστερά τά γονατά άσπλα, χέρια του, βύθιζε τά νύχια του μέσα στούς σπέρκους, ά- παζε καί σήκωνε στον άέρα δυο-δυο τούς Αύ- στοιακούς, γυρνούσε τό κεφάλι του ένας μέ τό κεφάλι του άλλου, έπειτα τούς ξαναπετούσε κάτω συντομημένους, λυκομένους.

Μπρός τ' αϊτόν την όπκαπία, πού την έπ- τίκυρε όλη ή γαλλική στρατιά, μια κλαυγιά έδεσποζε σ' όλον έκείνον τό θούρη της μά- χης.

—Είν' έ κ' εινος, είν' έ κ' εινος!... Ό στρατηγός μας!... Ό χαμένος!... Ζωντα- νός!... Είνε ζωντανός!... Νά, τος!... Νά τος!...

Αυτή ή απέραντη κραυγή, πού ένθουσια- σμού έπτόσε τούς Αυστριακούς. Τους είδαν νά διατάζουν, νά ύποθαγοφούν. Σε λίγο έ- πακολούθησε ή καταστροφή.

Μά μέσ' στις γραμμές τών ταγματών τους, πού έφταναν, ό γυμνος καθάλλησε χωνό- τανε παντού... Με την άνισή του πιά έκεί, διάλεγε τούς πιό δυνατούς, τούς έφινγε κά- τω, τούς σήκωνε ψηλά κ' αϊ τους έσφιγγε, έ- κει δυο-δυο, τόσο δυνατά, όστε πέθαιναν άμεσως. Κατόπιν τούς πετούσε πίσω του.

Τέλος οι Γάλλοι στρατιώτες περυσί- τισαν τόν γίγαντα καί τόν έσταμάτησαν. —Αλά! πολλή!... τού φώναζαν. Ή μάχη κερδίστηκε! Φτάνει; πιά! Άνά- πναι!...

Ακίνητος, μέ την κοιλιά καί τό στή-θος ξεσηκωμένο, ό άγνωστός δέν είχε πια έπάνω του τίποτα τό ανθρώπινο. Τά πτώματα γύρω του σωριασμένα έφταναν στή ύψη της σέλλας του, τόσο στενά σω- ρισμένα, όστε τό άλφά του, τριγυρι- μένο άπ' αϊτό, δέν μπορούσε πια νά κινή δμμα.

Όλόγυρα του, πέντε χιλιάδες Γάλλοι στρατιώτες, είχαν συγκροτωθεί.

Ένας συνταγματάρχης ψήφισε:

—Αλήθεια, σάνεται πια Γαλλία...

Με τη σειρά του στραμμένη πρός τό Ντεσσελντορφ, ό άγνωστός στρατιώτης δέν είχε σάλεψι καθόλου.

—Τι περιμένει;

Παρακολούθησαν τό θέλημα του. Είδαν με- ρικούς γονεζόζέρονες, πού έφταναν μια στολή.

—Μαντεψώ, είπε ένας μέσος ύπολοχαγός. Αυτήν τη στολή περιμένει.

Είχε δίκιο. Μόλις είδε τά χρυσά στολίδια της στολής, ό πληγωμένος άπλωσε πρής αύ- τήν τά κόκκινα χέρια του.

Χωρίς ν' άφήση τη σέλλα του, σηκωντά, φόρεσε πάνω από τις πληγές του τη μεγάλη γαλέζια στολή καί πέρασε την έθνική ζώνη.

Έπειτα σήκωσε στί έτοιμοβόλοτο κεφάλι του την πολυτελή περικεφαλαία μέ τά μεγά- λα στερρά.

Τότε μια φωνή άντήχησε: άπ' όλα τά σπό- ματα.

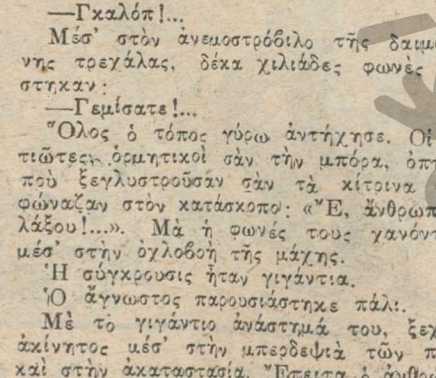
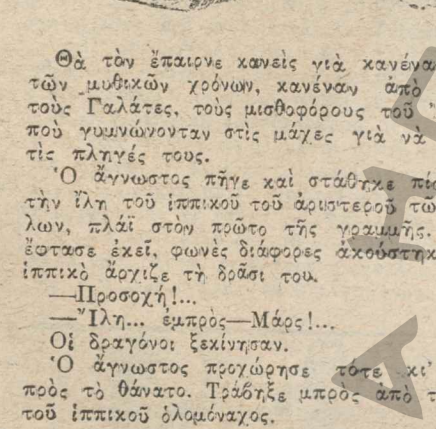
—Ζήτω ό στρατηγός μας! Ζήτω ό Ζελοά! Ζήτω ή Γαλλία!...

Για τελευταία φορά ό καθάλλησε-φάντα- σμα περφόρε τά θέλημάτά του στή συντάγ- ματα.

Χωρίς άλλο έκανε «επιβήρωση».

Έπειτα άκούστηκε ένας τριγμός. Ό άν- θρώπος καί τό ζώο έλόγισαν.

Τά πάντα είχαν τελειώσει.

Τὰ μυρωδικὰ στὴν ἀρχαιότητα. Τί γινόνταν ἐπὶ Λουδοβίκου
14ου στὴ Γαλλίᾳ. Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις καὶ τὰ ὄνεια.

—Ὁχι. Πρέπει νὰ τοὺς κρατήσω ὅλους.
Γιὰτὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ
δευτέρους ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μένα.

'Ανέκδοτα ἀπ' τῆ ζωῆ τοῦ Τρότσκι

(Γραμμένα ἀπὸ τὸν ἴδιο)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

τὰ μάτια τοῦ ἐξακολουθοῦσαν νὰ λάνθουν. Μὲ κῦτταξε φιλικὰ μ' ἐν' ἀγαθὸ βλέμμα, ποὺ ἔδειχνε κάποια ἀμνηχανία καὶ μοῦ εἶπε μὲ τόνο διστακτικόν :

— Ἐρεῖς, ὅτι μοῦ φαίνονται ἀδύνατο, ἔπειτ' ἀπὸ τόσες καταδιώξεις, νὰ ἐρεθίσῃς στὴν ἀρχή.

Στάθηκε μιά στιγμὴ καί, φέρνοντας τὸ χέρι του στὸ κεφάλι του, ἐποσώθηκε γερμανικά :

— Es schwindelt!... (Νοιώθω ἕλιγγο). Ἀλλήλωνταχτήκαμε χαμογελῶντας. Αὐτὸ δάσταξε ἑνα-δύο λεπτὰ, ὅχι περισσότερο. Ἐπειτα, ἀπλοῦστατα ἀρχίσαν ν' ἀπασχολοῦμεθα μὲ τίς ἀποθέσεις τοῦ κράτους.

Ἐπρεπε νὰ σχηματίσουμε κυβέρνησι. Βρισκόμαστε σ' ἕνα δωματίον τοῦ Ἰνστιτούτου Σμόλνυ μερικὰ μέλη τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς καὶ συνεδρίαζαν σὲ μιά γωνιά.

— Πῶς νὰ ὀνομάσουμε τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως ; ρώτησε ὁ Λένιν, διατυπώνοντας δυνατὰ τὴν σκέψιν του. Προπάντων ὅχι ὑπουργούς... Ὁ τίτλος αὗτός ἔχει ἐξευτελιστεῖ... Ὁ Λένιν ἔπειτα ἐπέμεινε καὶ εἶπε :

— Ἐπιτρόποι τοῦ Λαοῦ... Μὰ τὴν πίστιν μου, αὐτὸ μοῦ φαίνεται καλόν... ἀπάντησε ὁ Λένιν. Καὶ τὴν κυβέρνησιν στὸ σύνολόν της, πῶς θὰ τὴν ὀνομάσουμε :

— Ἀπλοῦστατα, Σοβιέτ. (*) Σοβιέτ τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ, ἔ :

— Σοβιέτ τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ ; ἐπανάλαβε ὁ Λένιν. Αὐτὸ εἶνε τέλειον. εἰν' ἐντελὲς ἐπαναστατικόν...

Τὴν ἐπομένη, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος, ὁ Λένιν ἐπρότεινε νὰ μὲ ὀνομάσουν πρέσβερ τοῦ Σοβιέτ τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ. Ἀναπήδησα γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῶ, τόσο αὐτὴ ἡ πρότασις μοῦ φάνηκε πῶς δὲν εἶχε τὴν θέσιν της, ἐφόσον ὀρισκόνταν αὐτὸς ἐκεῖ.

Ὁ Λένιν ὅμως ἐπέμεινε καὶ εἶπε :

— Γιατί ὅχι ; Εἰσάστε ὁ πρέσβης τοῦ Σοβιέτ τῆς Πετρούπολεως ποὺ κατέλαβε τὴν ἐξουσία.

(*) Σοβιέτ ρωσικὰ σημαίνει συμβούλιον.

Τότε ἐγὼ ζήτησα ν' ἀπορριφθῇ ἡ πρότασις τοῦ χωρὶς καμμιὰ συζήτησιν, ὅπως καὶ ἔγινε πράγματι.

Τὴν 1 Νοεμβρίου, κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ζωηρῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος στὴν Πετρούπολιν, ὁ Λένιν φώναξε :

— Δὲν ὑπάρχει καλύτερος μολοσεβίκος ἀπὸ τὸν Τρότσκι !

Μιὰ τέτοια κουβέντα, προερχομένη ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Λένιν, ἔλεγε πολλὰ.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας, παρουσιάστηκε τὸ ζήτημα τῆς ὑπηρεσίας ποὺ θὰ ἔκανα στὴ νέα κυβέρνησι. Παράγμα παράδοξον, δὲν τὸ εἶχα σκεφτεῖ ποτέ μου αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Ποτέ μου δὲν εἶχα συνδέσει τὸ ζήτημα τοῦ μέλλοντός μου μὲ τὸ πρόβλημα τῆς ἐξουσίας. Ἀπὸ τὰ νεανικά μου, ἀπὸ τὰ παιδικὰ μου μωρὰ νὰ πῶ, χρόνια, ὀνειροπολοῦσα νὰ γίνω συγγραφεὺς. Μὰ κατὰ τὰ χρόνια ποὺ ἐπακολούθησαν συνδέσα αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα μὲ τοὺς ἐπαναστατικοὺς σκοποὺς. Εἶχα πάντα ὑπ' ὄψιν μου τὴν κατάντησιν τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸ κόμμα. Εἶχα γράψει καὶ μιλήσει ἑκατοντάδες φορές σχετικῶς γιὰ τὸ πρόγραμμά μου ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως. Μὰ δὲν εἶ-

Ὁ Τρότσκι ἐπιβιβάζεται ἐπὶ τὴν Νεάπολιν κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦ ταξείδι.

χα ρωτήσῃ τὸν ἑαυτὸν ποῖα θὰ ἦταν ἡ προσωπικὴ μου ἐργασία, ὅταν θὰ παίρναμε τὴν ἐξουσία. Ἐστὶν δρῆνικα ἐντελὲς ἔξ ἀπορροπίας. Μετὰ τὸ πραξικόπημα ζήτησα νὰ μείνω ἔξω ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν, ἀναλαμβάνοντας τὴν διεύθυνσιν τοῦ τύπου τοῦ κόμματος.

Μὰ ὁ Λένιν οὔτε ᾔθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε καὶ ἐπέμεινε νὰ γίνω ἐπιτροπὸς τῶν Ἑσωτερικῶν, γιὰ νὰ καταπολεμήσω τὴν ἀντεπαναστάσιν. Τοῦ ἔκανα διάφορες παρατηρήσεις καὶ, μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιχειρημάτων, τοῦ εἶπα :

— Εἶνε τάχα σωστὸ νὰ δώσουμε ἕνα ἔπλο στὸς ἐχθρούς μας μὲ τὴν ἐθελὴκὴν μου καταγωγή ;

Μὰ ὁ Λένιν φώναξε μ' ἀγανάκτησιν :

— Κάνουμε ἐδῶ μὴ μὲγάλῃ διεθνῇ ἐπαναστάσει ! Τί σημασία μπορούν νὰ ἔχουν τέτοιαι μικρολογίαι ;...

Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἄνοιξε μετὰ ξὺν μὴ μὴ συζήτησιν σχεδὸν κοινὴν.

Ἡ ἐπαναστάσις εἶνε μεγάλη, τοῦ ἀπάντησα, μὰ ὑπάρχουν ἀκόμα πολλοὶ

ἡλίθιοι.

— Καὶ θὰ κάνουμε ἐμεῖς ὅτι θέλουν οἱ ἡλίθιοι ;

— Ὅχι βέβαια, τοῦ ἀπάντησα. Μὰ, καμμιὰ φορά, πρέπει νὰ φυλάγεται κανεὶς ἀπὸ τὴν ἡλιθιότητα. Γιατὶ νὰ ζήταμε, ἀπὸ τίς πρώτες ἡμέρας, νὰ δημιουργήσουμε ζήτηματα ;

Ἐκτὸς ἀπ' τὸν Λένιν, καὶ ὁ Σβέοντλοφ ἀντιτάχθηκε ἀποφασιστικὰ στὸν διορισμόν μου στὸ γραφεῖο τοῦ τύπου.

— Ὅχι βέβαια, ἐκεῖ τὸν Μπουχάριν, εἶπε. Πρέπει ν' ἀντιτάξουμε τὸν Τρότσκι στὴν Εὐρώπην... Ἀς τὸν δώσουμε στὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν.

Ὁ Λένιν, ἂν καὶ θὰ προτιμοῦσε νὰ μ' ἐδίωκε στὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, δέχτηκε τὴν πρότασίν του. Δέχτηκε καὶ τότε καὶ ἐγὼ παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Ἐστὶν, κατόπιν τῆς προτάσεως τοῦ Σβέοντλοφ, δρῆνικα ἐπὶ ἕνα τρίμηνο ἐπικεφαλῆς τῆς σοβιετικῆς διπλωματίας.

Τὸ γραφεῖον τοῦ Λένιν καὶ τὸ δικόν μου, στὸ Ἰνστιτούτον Σμόλνυ, συνδεόντουσαν, ἢ μᾶλλον χωρίζονταν ἀπὸ ἕναν διάδρομον τόσο μακρὸν, ὥστε ὁ Λένιν, ἀστείρευτος, ἐπρότεινε νὰ ἐγκαταστήσουμε συγκοινωνία μὲ μοτοσυκλέτες.

Πάντως ἐπικοινωνοῦσαμε τηλεφωνικῶς. Ἐπίσης, πολλὰς φορές τὴν ἡμέραν, διέσχίζα τὸν ἀτελείωτον διάδρομον ποὺ ἦταν ἀληθινὴ μυρμηκοφυλὴ γιὰ νὰ συναντήσω τὸν Λένιν στὸ γραφεῖον τοῦ καὶ νὰ συνηνοηθῶ μαζὺ του. Ἐνας νέος ναῦτης, ποὺ τὸν ἀποκαλοῦσαν γραμματέα τοῦ Λένιν, ἔτρεχε διαρκῶς γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ τίς σημειώσεις τοῦ ἀρχηγοῦ, ποὺ ἀποτελοῦντο ἀπὸ δυο-τρεις φράσεις γεμάτες καὶ στίς ὁποῖες ἡ σημαντικώτερες λέξεις ἦσαν ὑπογραμμισμένες τρεῖς καὶ τέσσερες φορές. Συχνὰ τὰ μικρὰ αὐτὰ χαρτίττα περιείχαν σχέδια διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ Λένιν μοῦ ἔστειλε γιὰ νὰ τὰ σχολιάσω. Στὰ ἀρχεῖα τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ ὑπάρχει ἕνας τεράστιος ὄγκος ἀπὸ τέτοια ντοκουμέντα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς γραμμένα ἐν μέρει ἀπὸ τὸν Λένιν, καὶ ἐν μέρει ἀπὸ μένα, κείμενα τοῦ Λένιν δι' ὀρθωμένα ἀπὸ μένα καὶ προτάσεις δικῆς μου συμπληρωμῆς ἀπὸ μένα.

Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, σχεδὸν τὸν Δεκεμβριον τοῦ 1918, συμμετεῖναι ἐνεργητικὰ στίς ἐργασίας τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα ποὺ μένουμε στὸ Σμόλνυ, ὁ Λένιν προσπαθοῦσε ν' ἀπαντᾷ μὲ διατάγματα σ' ὅλα τὰ οικονομικά, πολιτικά, διοικητικά καὶ γεωργικά ζήτηματα. Αὐτὸ ποὺ τὸν ὠδηγοῦσε, δὲν ἦταν τὸ πάθος ἐνὸς γραφειοκρατικοῦ διακανονισμοῦ τῶν πραγμάτων. Ἦταν τὸ σχέδιον νὰ δώσῃ στὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τὴν πραγματοποίησίν του. Ἦξερε δι' ἐλάχιστα ἀπὸ τὰ ἐπαναστατικὰ διατάγματα ἐφαρμόζονται. Μὰ ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ δώσῃ τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος. Στὴν

ἐργασία τοῦ αὐτοῦ τὸν βοηθοῦσα καὶ ἐγώ, ἀφιερώνοντας τίς περισσότερες ὥρες τῆς ἡμέρας μου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διπλωματίαν, ἐκτὸς ἀπὸ τίς διαπραγματεύσεις τοῦ Μπρέλ Λιτόφσκ, ἐλάχιστα μ' ἀπασχολοῦσε. Μιὰ ἀπὸ τίς πρώτες ἡμέρας, ἀναγκάστηκε ν' ἀρχίσω ἀπὸρροπῆς διπλωματικῆς συνομιλίας μὲ τὸν... πύργον τοῦ Ἀίφελ !

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως, ὑπῆρχαν πολλὰ πράγματα νὰ μὴς ἀπασχολήσουν καὶ ὅχι οἱ ραδιογραφικὰ σταθμοὶ τοῦ Ἑσωτερικοῦ. Μὰ ὅταν ἔγιναν ἐπιτροπὸς τῶν Ἑσωτερικῶν, ἀναγκάστηκα νὰ φροντίσω νὰ μᾶλλον τι σκεφτόταν ὁ καπιταλιστὴς κόσμος γιὰ τὸ πραξικόπημά μας. Φυσικά, δὲν περίμενα ν' ἀκούσω ἀπὸ ποῦθεν συγχαρητήρια. Ὅσο καὶ ἂν μὴς περιποιόταν στὴν ἀρχὴ ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις, ἐξαπέστειλε μὲ τὸν σταθμὸν τοῦ Νάουεν ἕνα ἐχθρὸν ἀνακοινωθέν, ὅταν ὁ σταθμὸς τοῦ Τσάρσκογιε-Σέλο ἀνεκοίνωσε τὴν νίκη μας ἐναντίον τῶν στρατευμάτων τοῦ Κερένσκου. Μὰ ἂν τὸ Βερολίον καὶ ἡ Βιέννη δίσταζαν ἀκόμα μετὰ τὸ μίσος τῶν κατὰ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἐλπίδος μιᾶς εἰρήνης μὲ κέρδη γι' αὐτόν, ὅλες ἡ ἄλλες χώρες, ὅχι μονάχα ἡ ἐμπόλεμος, μὰ καὶ ἡ οὐδέτερες, φανέρωναν σὲ διάφορες γλώσσες τὰ αἰσθημάτων καὶ τίς σκέψεις γιὰ μὴς τῆς ἀσυνέπειας, τῆς ἀντιθέσεως, δηλαδή, ποὺ εἶχαμε ἀναπτέσει ἐπὶ τὴν Ρωσίαν.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ χορὸ, ὁ τύπος τοῦ Ἀίφελ διακρινόταν γιὰ τὴν λύσιν του. Ὁ ἑστέλες ρωσικὰ ραδιογραφήματα, ἐλπίζοντας ὅτι ἔτσι θὰ μιλοῦσε ἀπ' εὐθείας στὴ συνέλευσιν τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. Ὅταν διάβαζα τὰ «ραδιογραφήματα» τοῦ Παρισίου ποὺ φανόταν ὅτι ὁ Κλεμανσώ ὁ ἴδιος ἦταν συνημμένος στὴν κορυφὴν τοῦ πύργου τοῦ Ἀίφελ καὶ μιλοῦσε.

Τὸν ἤξερα ἀκριτὰ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς δημοσιογράφου καὶ ἔτσι ἀναγνώρισα, ἂν ὅχι τὸ ὄψος του, τοὺλάχιστον τὴν ἐμπνευσίν του. Τὸ μίσος καὶ ἡ λύσσα στὰ ραδιοφωνήματα ἔφτανε στὸ μεγαλύτερον βαθμὸν.

Εἶχαμε στὴν διάθεσίν μας τὸν ραδιοφωνικὸν σταθμὸν τοῦ Τσάρσκογιε-Σέλο καὶ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ σιωποῦμε. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὑπαγόρευα τίς ἀπαντήσεις στίς ὕβρεις τοῦ Κλεμανσώ. Ἦξερα πολὺ καλά, εὐτυχῶς, τὴν γαλλικὴν ἱστορίαν καὶ αὐτὸ μὲ βοηθοῦσε ἐξαιρετικὰ στὸ ἔργο μου. Ἐστὶν, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ μανιώδους μονομαχίας διεξήγετο μετὰ τῶν σταθμῶν Παρισίων καὶ Τσάρσκογιε-Σέλο : ὁ αἰθέρας, οὐδέτερος μετὰ μὴς, μεταβίβαζε εὐσυνείδητα τὰ ἐπιχειρήματα καὶ ἀπὸ τίς δύο μεριεῖς.

Καὶ τὶ νομίζετε συνέβη στὸ τέλος ; Κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενα οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος. Τὸ Παρίσι ἀλλάξε, ἔξαφνα, τόνο. Ἐξηγήθηκε σὲ λίγες ἡμέρας μ' ἐχθρότητα, βέβαια, ἀλλὰ καὶ μ' εὐγένειαν... Ἀργότερα, θυμίζω πολλές φορές μ' εὐχαρίστησιν ὅτι ντεμπουαρίσα στὴ διπλωματικὴ καριέρα μαθαίνοντας ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ Ἀίφελ τοὺς καλοὺς τρόπους ***

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης τοῦ Μπρέστ-Λιτόφσκ ὑπέβαλα τὴν παρατηρήσιν μου ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπιτροπῶν τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ ἀντικαταστάθηκε

ἀπὸ τὸν Τσιτσερίν, ὁ ὁποῖος εἶχε φτάσει τότε ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐγκαταλείποντας, ὅμως, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, ἔγινα Σύμβουλος τῶν Στρατιωτικῶν καὶ συγχρόνως πρέσβης ἐνὸς ἀνωτάτου στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ποὺ εἶχε ἱδρυθεῖ κατὰ σύστασίν μου.

Ἐστὶν ὁ Λένιν πετύχαινε τὸν σκοπὸν του. Ἐπειδὴ ὁ ἐσωτερικὸς ἐχθρὸς, ἐγκαταλείποντας τὴν τῆς συνωμοσίας, εἶχε κατορθώσει νὰ δημιουργήσῃ στρατιὴν καὶ μέτωπον, ὁ Λένιν ᾔθελε ν' ἀναλάβῃ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν στρατιωτικῶν ὑποθέσεων. Τὴν ἰδίαν γνώμην εἶχε καὶ ὁ Σβέοντλοφ. Ὅταν δέ, ἐπεχείρησα νὰ φέρω ἀντιρρήσεις, ὁ Λένιν μὲ διέκοψε ἀπὸτομα λέγοντας :

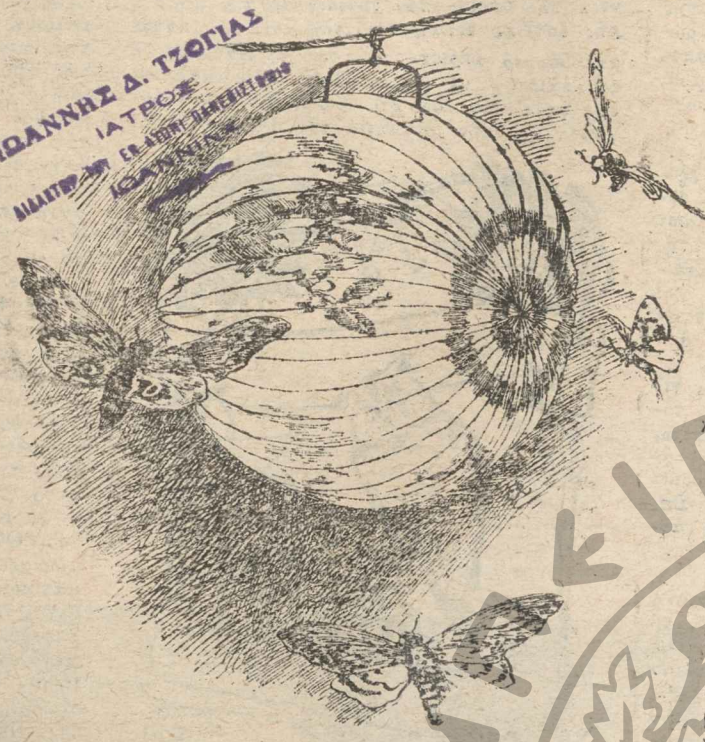
— Ποῖόν, λοιπόν, θὰ δώσουμε σ' αὐτὴν τὴν θέσιν ;

Καί, γυρίζοντας πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτρόπους, εἶπε ἐπιτακτικὰ :

— Ὀνομάστε τον !

Ἐγὼ σκέφτηκα καὶ δέχτηκα.

Ἦμουν προετοιμασμένος γιὰ τὸ ἐπάγγελμα τῶν ὅπλων ; Ὅχι βέβαια. Δὲν εἶχα καὶ ποτὲ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὑπηρετήσω στὸ στρατὸ τοῦ Τσάρου. Τὰ χρόνια τῆς στρατιωτικῆς θητείας μου τὰ εἶχα περά-

σει στὴ φυλακὴ, στὴν ἐξορία καὶ στὸ ἐσωτερικόν. Κατὰ τὸ 1903, σὲ μιά δίκην μου εἶχαν στερήσει ὅλα τὰ πολιτικά καὶ στρατιωτικὰ δικαιώματα.

Ὅσῳ εἶχα μελετήσει ἀπὸ κοντὰ τὰ ζήτηματα τοῦ милитаризму, κατὰ τὴν διάρκεια τῶν βαλκανικῶν πολέμων, τότε ποὺ εἶχα περάσει πολλοὺς μῆνες στὴ Σερβίαν, στὴ Βουλγαρίαν καὶ κατόπιν στὴ Ρουμανίαν.

Ἡ μετὰθεσίς μου ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν εἰς τὸν Στρατιωτικὸν συνέπεσε μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐδρας τῆς κυβερνήσεως στὴ Μόσχαν. Ἡ μεταφορά τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας στὴ Μόσχαν ἦταν ἕνα χτύπημα σκληρὸ γιὰ τὴν Πετρούπολιν. Ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ μέτρου δημιουργήθηκε ζωηρὴ ἀντιπολιτευσις, σχεδὸν γενικὴ, ἐπικεφαλῆς τῆς ὁποίας βρισκόταν ὁ Ζηγγόδιεφ ποὺ εἶχε ἐκλεγεί πρέσβης τοῦ Σοβιέτ τῆς Πετρούπολεως. Ὅλοι αὗτοι φρόντιζαν μὴπως ἡ ἀπόφασιν αὐτὴ κάνει κακὴ ἐντύπωσιν στοὺς ἐργάτας τῆς Πετρούπολεως, ἐφόσον μὴ

λίστα οἱ ἐχθροὶ μας διέδιδαν ὅτι εἶχαμε ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσουμε τὴν πόλιν στὸν Κάιζερ !

Ἀντιθέτως, ἐγὼ καὶ ὁ Λένιν νομίζαμε ὅτι ἡ μεταφορά τῆς κυβερνήσεως στὴ Μόσχαν, ἀποτελοῦσε μέτρο ἀσφαλείας ὅχι μόνον γιὰ τὴν κυβέρνησιν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἰδίαν τὴν Πετρούπολιν.

Τέλος, κάθε ἀντίστασις κατανικήθηκε καὶ στίς 12 Μαρτίου 1918, οἱ ὑπουργοὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν Μόσχαν. Ἐκεῖ ἐγκατεστάθησαν στὸ Κρεμλίον. Ἦταν πραγματικὰ παράδοξον πῶς τὸ Κρεμλίον μὲ τὰ μεσαιωνικά τεῖχη του καὶ τοὺς ἀναρριχθέντες θόλους τοῦ ἔγινε ἀκρόπολις τῆς ἐπαναστατικῆς δικτατορίας.

Ὡς τὸν Μάρτιον τοῦ 1918 δὲν εἶχα πάει ποτὲ στὸ Κρεμλίον. Καί, γενικά, δὲν ἤξερα καθόλου τὴν Μόσχαν, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μόνον κτίριον : τὴ φυλακὴν Μπουτόρσκιν, ὅπου εἶχα μείνει ἐπὶ ἔξην μῆνες κατὰ τὸν σκληρὸν χειμῶνα 1898-1899.

Ὅποιος θὰ πήγαινε στὸ Κρεμλίον ὡς ἄπλοος ἐπισκέπτης θὰ μπορούσε νὰ θαυμάσῃ τίς ἀρχαιοτῆτες του, μετὰ τῶν ὁποίων τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἰδαν τοῦ Τρομεροῦ καὶ τὸ ἀνάκτορον Γκρανδοιτάγια. Μὰ ἐμεῖς δὲν δίνουμε προσοχὴν σ' ὅλα αὐτὰ, ὅταν νὰ ξέραμε ὅτι θὰ μὴς δινόταν ὅλος ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς νὰ τὰ κυττάζουμε.

Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τοῦ Κρεμλίνου εἶχε διατηρηθεῖ τὸ ἴδιον καὶ μὴς ὑποδέχτηκε μ' ἀγωνία. Τὸ καθεστὸς τοῦ ἀνακτόρου ἦταν σκληρὸ ὅπως στὴν σκληρὴ ἐποχὴ τῆς δουλείας. Ἡ διάφορος ὑπηρεσίας περνοῦσαν κληρονομικῶς ἀπὸ πατέρα σὲ γιόν. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀναρριχθέντες ὑπηρετές κάθε κατηγορίας, ὑπῆρχαν πολλοὶ γέροι ποὺ εἶχαν ὑπηρετήσει ὑπὸ τίς διαταγὰς πολλῶν αὐτοκρατοριῶν.

Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ἕνας γεροντάκος, κυριεμένος ὀνομαζόμενος Στουπίτσιν, ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ εἶχε τρομοκρατήσει ἅλστα τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν μὲ τὴν περὶ τὴν πύλιν, εἶχε πολλὰς ἀντιπάθειας. Γι' αὐτὸ μάλιστα τὴν ὥραν τοῦ περνοῦντος οἱ κατώτεροί του μὲ τὸν πρῶτον προκλητικόν.

Ανούραστα, ὁ Στουπίτσιν διέσχιζε τοὺς διαδρόμους τοῦ Κρεμλίνου, ταχτοποιοῦσε τίς πολυθρόνας στίς θέσεις τους, ἐσεύχοντο τὰ πάντα καὶ προσπαθοῦσε νὰ διατηρῇ στὸ παλὸν αὐτὸ παλὶ τὴν παλὴν τάξιν.

Τὸ γέμιν μὴς ἀποτελεῖτο σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ λαγανόσουπα, μὴς τὴν περιερίβαν ὅμως σὲ ἀνακτορικὰ πιάττα, σήμα δαμέναν μὲ τὸν αὐτοκρατορικὸν ἀστὲρ.

Ἐνὸς πρωΐου, ὁ γέρος τριγύρνε σὲν σιὰ πλάιν ἀπὸ τίς πολυθρόνας τῶν προσκαλεσμένων καὶ γύριζε ἐλαφρὰ τὸ κεφάλαιόν του, πρὸς τὴν μὴ διεύθυνσιν καὶ πρὸς τὴν ἄλλην.

Πῶτος ὁ γέρος μου Σέργιος μάντεψε αὐτὸ τὸ μυστήριον. Σύμφωνα μὲ τὴν παλὴν ἐθιμοτυπίαν ἔπρεπε ὁ αὐτοκρατορικὸς ἀστὲρ τῶν πιάτων νὰ εἶνε γυρισμένος πρὸς τὸ μέρος τοῦ συνδαιτηγμένου. Αὐτὸ λοιπὸν ἔκανε τὴν καὶ ἐπὶ μολοσεβίκου καθεστώτος ὁ φωνὸς γέρος.

— Πρόσεξτε τί κάνει ὁ Στουπίτσιν ; ρώτησα μιά μέρα τὸν Λένιν, ἐνὸς πρωΐου.

— Πῶς νὰ μὴ τὸ προσέξω ; μοῦ ἀπάντησε ἐκείνος μὲ μιά γλυκερὰ εἰρωνείαν. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΠΤΩΜΑ

Ο κόμης Ζέππο κάθε βράδυ, ύστερα από το δείπνο, συνήθιζε να βγαίνει να περπατάει μιά και δυό ώρες στην άκρογιαλιά, κατίνιζοντας το πούρο του.

Ήταν άριστοκράτης με κολοσσιαία περιουσία, και είχε παντρευτεί πρό πέντε χρόνων από ξωτά με την κόρη του πρίγκιπος Σινθλά, μιά ψηλή, γλυκιά και ξανθή όμορφη. Έξυπνος, πλούσιος, κομψός, λάτρευε τη σύζυγό του, όπως τον λάτρευε κι εκείνη και ήταν ευτυχισμένοι.

Όχι μόνον, απ' το Νοέμβριο ως τον Ιούνιο, κατοικούσε στη Φλωρεντία, σ' ένα παλάτι. Αμα όμως άρχιζανε ή ζέστες, πήγαινε κι έγκοιτίσταντο στην Καζαμπόλα, σ' ένα μικρό κτήρισμα με κλιματιστές, χτισμένη σ' ένα βουνό, απ' το μέρος της θάλασσας, ανάμεσα σ' αλανά νερά και σ' αλάζιο ομίχλο. Περνούσε εκεί το καλοκαίρι με τη γυναίκα του, ευτυχής κι έρωτευμένος.

Μιά βραδιά, τις τελευταίες μέρες του Ιουνίου, που έσκαζε κι' η πέτρα άκονα από τη ζέση, ο κόμης κατά τη συνήθειά του, μετά το φαγητό, φίλησε τη γυναίκα του και βγήκε για τόν περπάτο του. Ήταν όγδοή ή ώρα. Ο αέρας έβριζε ζεστός και θαρός και δεν κουνιόταν ούτε φύλλο. Η θάλασσα φαινόταν μακριά σαν μιά άπερυντη, λαβερή πλάκα, στους στενούς δρόμους ο χωριάτης καθόντουσαν σ' ένα κατάφωτο τους, πίνοντας κρασί της Σικελίας και ντυμένους από όμορφοκοίτα μελαχρινά, χαχανίζανε ξεφυλλίζοντας λουλουδια κόκκινα σαν τα κοραλλένια χείλη τους.

Από το όμορφο θέαμα κατευχαρίστος τον κόμητα Ζέππο, που κατέβαινε σιγά-σιγά προς την άκρογιαλιά. Η νύχτα ήταν ήσυχη και μιά διανύγης αστροφεγγιά απλωνόταν πάνω απ' τη φύση.

Άξαφνα, σ' ένα στιγμή, συνέβη κάτι φοβερό, κάτι τρομερό που κανείς δεν το περίμενε. Η γη κλονίστηκε δόλοκληρη από έναν τρομερό σεισμό. Η θάλασσα άρχισε να φουσκώνει και ο ομίχλος σκεπάστηκε από μαύρα σύννεφα! Μιά μυροδία από θειάφι γέμισε τόν αέρα, που φυσούσε πυρριμένους και καπνούς. Ο κόμης, χωρίς καμιά χειρονομία, χωρίς να δγάλη μιά φωνή καν, ψυθύρεσε μιά σύντομη προσέγγιση, αλλά πριν προφτάσει να την τελειώσει, σωριόστησε κατάχαμα...

Το κορτίο πράγμα που κιντήζε ο κόμης όταν επανήλθε στις αισθήσεις του, ήταν τ' άστρα, που έλαμπαν στον ομίχλο. Έμεινε μερικές στιγμές άκίνητος γιατί δεν μπορούσε να καταλάβει τί συνέβη. Σημάθηκε έπειτα κλονιζόμενος. Έκανε μερικά βήματα και βεβαιώθηκε πως δεν ήταν πλυνόμενος. Τί συνέβη λοιπόν; Ποιά τρομερή δύναμις τον είχε ρίξει κάτω; Η θάλασσα ήσυχαισε τώρα, ο ομίχλος ήταν καθαρός κι' ένα άεραλό δροσερό φυσούσε... Μά, πράγμα περίεργο, ο κόμης δεν αναγνώριζε τώρα το μέρος που βρισκόταν... Ο δριζόντας του φαινόταν πού καιπότε από πρίν.

Έξαφνα διως κατάλαβε τί είχε συμβεί κι' έννοιωσε όλη τη φοιχτή αλήθεια!... Είχε γίνει σεισμός!... Σάν λεπίδι μαγαριού τόν κέντησε στην καρδιά αυτή ή άποκάλιψη. Σκέφτηκε πως ή γυναίκα του ήταν πλακομένη κάτω από τα έρειπια της βίλλας τους και ξεκίνησε τρέχοντας κατά κει... Άλλοίμονο! Θά την έβρισκε πεθιμένη; Ψυχορραγώντας ίσως αυτή τη στιγμή; Ήταν ζωντανή άκόμα;... Ο κόμης θυρούσε τις γροθιές του άπειλητικά προς τόν ομίχλο, ενώ άφωνα δάκρυα τρέχανε απ' τα μάτια του. Προπατούσε διακριτικά σκουνοφυλάοντας σ' κάθε βήμα στις πέτρες και σ' άξια, πατώντας πάνω σ' άπώματα, που σαλεύανε γογγυίζοντας...

Φωνές τρομερές, φωνές άτελεισίας, φωνές που έληθοσαν δόθεται, άκουγόντουσαν γύρω του: «Παιδί μου!... Χριστέ μου!... Παναγιά μου!...». Από κάθε χάλασμα έβγαίνε κι' ένας θόρυβος...

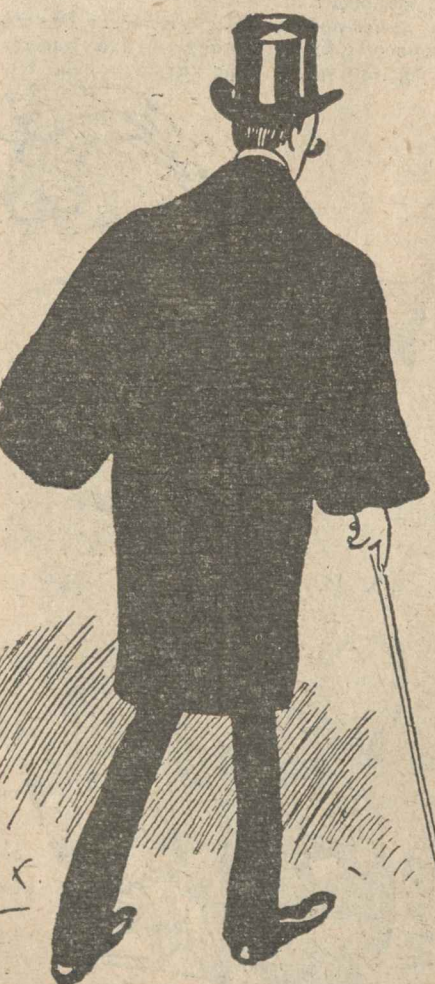
Ο κόμης άπαντούσε σκιές ανθρώπων, που περπατούσαν σαν μεθυσμένοι, κρατώντας στην άγκυλιά τους πτώματα συγγενών, γυναίκες ξεμαλλιασμένες, πουχαν τρέλλαβει απ' το φόβο

τους και χορεύανε με σηκωμένα τα φουστάκια!...

Με κρύο ιδρώτα στο μέτωπο, το παγωμένο απ' την τρομάρα, ο κόμης Ζέππο πηδούσε τα πτώματα, σκόλωνε στους τοίχους και μιά σκέψη βασάνιζε πάντα το μυαλό του: «Θά προφτάσω άραγε;» Στη γωνιά ενός δρόμου έβλεπε στο φως του φεγγαριού ένα μεράτσο γυναικείο γυμνό, πλασμένο σ' ένα σφίγγωμα. Τό άσπρο χέρι, φροτωμένο δαχτυλίδια κουνιότανε ζητώντας δόθεται. Ο κόμης μπορούσε να γλυτώσει τη γυναίκα αυτή, μιά γύρισε το κεφάλι του κι' έβριζε, γιατί ο νους του ήταν στην άγαπημένη του.

Άφου γύρισε και ξαναγύρισε εύκοι φορές στην ίδια κατηγορία, έφτασε τέλος μπροστά στο μέρος που δριζονόταν από μιάς ώρας άκόμα το σπίτι του. Τί θέαμα φοιχτό!... Η άμορφη βίλλα με τα φανταστικά της λουλουδια ήταν τώρα ένας σωρός από πέτρες και ξύλα! Ένα κομμάτι τοίχου στεκόταν όρθιο και σ' ένα κορτίο είχε μείνει κρεμασμένο το χλουδί με το τρυγόνι, που άγαστούσε τόσο ή γυναίκα του! Ήταν συγγενητικό και βλεπτή κανείς αυτό το φτωχό κομμάτι κρεμασμένο εκεί, σαν νάβηλε ν' αποδείξει ότι ο Θεός, με την τρομερή και μυστηριώδη δύναμη που γκρεμίζει πόλεις από τα θεμέλια τους, μά, σαν θέλει, σώζει ένα πουλάκι!

Βλέποντας στο μέρος της βίλλας του ένα θοινό πέτρας και ξύλα, ο κόμης άκούσε δλο το θάρος του. Κάτω απ' αυτές τις πέτρες δριζονόταν ή άγαπημένη του γυναίκα; Ποιά δ' άκοι; Σε ποιά μέρος; Κι' αν ήταν πεθιμένη, πάλι έπρεπε να την βρει, με κάθε θυσία! Ποιάς έξερε, ίσως το σώμα της να υπέφερε άκόμη! Τέλος ήθελε να την ξαναβρεί για τελευταία φορά. Σιγανά, με μεγάλες προσφυλίδες, άκοιμπώντας στις προσεγγές, έψαχνε μέσα σ' άερεία της βίλλας. Ήταν άνεγνώρισε άμέσως τη φωνή αυτή και σταμάτησε.

Ο κόμης Ζέππο κατέβαινε σιγά-σιγά προς την άκρογιαλιά...

Ήταν ή φωνή της γυναίκας του!... Δεν υπόσχεσε να διακρίνη τί έλεγε, μά ήταν εκείνη ή χαϊδευτική φωνή της, που τόν φώναζε απ' το βάθος της τρομαχτικής αυτής νύχτας.

Νά την σώσω!... έλεγε ο κόμης κι' άρχισε να έργάζεται. Με πληγωμένα γόνατα, κλαίγοντας, με χέρια ξεσχισμένα και νύχια μισοβγαλμένα, σήκωσε μέσα σ' ένα άωρα άκοιτέρες πέτρες. Η φωνή τόν άδηγούσε πάντοτε. Τώρα άκούγονταν πιο καθαρά, μά ξαφνικά έπαυσε.

Τότε ή άτελεισία διπλώσανε τις δυνάμεις του. Άνασφύριζε πέτρες σαν δάχρυα, έβγαζε σανίδες γεμάτες κορυφά. Με κλωστές και με τούς ώμους, λυσσομαμένος, έργαζότανε και θάπερτε τέλος κάτω απ' την κούφα, αν ένα μέρος δεν έδούλιζε έξαφνα και δεν φαινόταν μιά μεγάλη τρύπα μαύρη και μυστηριώδης. Έσκηψε στην τρύπα αυτή και άπλωσε τα χέρια του, ψάχνοντας σ' άσκοτεινά. Τέλος έπιασε κάτι μαλακό και κρύο. «Αν κι' έτρεφε από φοιχή, είχε το κορπάκι ν' άψήσει αυτές τις σάρκες. Αισθάνθηκε να πλύνει ένα στόμα άνοητό, δυο μάτια κλεισμένα και τα δάχτυλά του β' στερα χωθήκανε σ' ένα κάτι σαν μετσί. Κατάλαβε πως ήταν τα μαλλιά της άγαπημένης του! Τα χάιδνε σ' άσκοτεινά και έλεε σιγανά:

— Άγάτη μου, αν δεν είσαι πεθαμένη, μ' άπλό μου...

Μά δεν άκούσε φωνή!...

Άφου είνε πεθαμένη, σκέφτηκε, πρέπει να την δάλω απ' το φοιχτό αυτόν τάφο!

Κρατώντας την απ' τις μαζαλές άρρες να την τραβά. Τρεις φορές τις σήκωσε και τρεις φορές άναγκάστηκε να την άφήση. Τού φαινόταν πολύ βαριά σαν νάταν κάτι γαντζωμένο πάνω της.

Τέλος, άφου ξεκουράστηκε λιγάκι, δάζοντας όλα τα δυνατά του κατόρθωσε να δγάλη έξω από την τρύπα τόν άμορφο κείνον άγκο που ήταν παρ'άξια και τρομερά θαρός, μά δεν τόλμησε να τόν κιντήξει. Τόν έβαλε μπροστά του, άνάστεινε με άνακούφιση κι' ύστερα, σφίγγοντας την καρδιά του, γύρισε να κιντήξει τη σκοτεινή γυναίκα του. Με το πρώτο αυτόμα διως έβγαλε μιά απαραιτήτως κραυγή τρέλλας!...

Η πεθαμένη γυναίκα του, με τα αυλά ξέπλεκα, φορώντας μονάχα το νυχτικό της, κρατούσε στην άγκυλιά της έναν άνθρωπο, έναν άγνωστο άνθρωπο, πεθαμένο έπίσης. Τόν έσφγγγε γερά πάνω της με τα δυο της χέρια, που τάχε περασμένα σ'όν άμο του. Έκείνος την είχε έπίσης άγκυλιασμένη από τη μέση και έλεγε το πρόσωπό του χωσιμένο μέσ' στο σ' άθος της!...

Ο κόμης έννοιωσε άμέσως το μέγεθος της συμφορές του! Είπε τα χρόνια της άγάπης και της χαράς να φαινόταν έξαφνα απ' την δδνηση πραγματικότητας! Η άγαπημένη του γυναίκα τόν έπρόδιδε! Ήσαν ψεύτικα τα λόγια της και προδοτικά τα φίλά της. Τούρ'όταν κάτι σαν λιποθύμια.

Τέλος πήρε κορπάκι κι' έσκηψε να ιδή ή ή χαρακτηριστικά τού άγνώστου που είχε πάρει τόν ύστατο άναστεναγμό και το τελευταίο φίλ απ' τα χείλη της γυναίκας του. Γύρσε δ' άμέσως το πρόσωπό του από άηδία. Τό κεφάλι τού ανθρώπου εκείνου, σπασμένο, κομματιασμένο, ήταν μιά μάζα ματωμένων σαρκών, σωστό λιανισμένο κρέας!

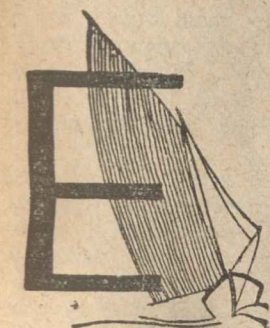
Δεν θά μπορούσε λοιπόν ποτέ να γνωρίσει τόν άνθρωπο αυτόν; Ο κόμης κινειότηκε τότε από μ' άπεριόρατη μανία.

Σανκνιόταζε μ'ήτως βρεί κανένα σημάδι για να μάθει το όνομα τού άγνώστου εκείνου, μά δεν βρήκε τίποτε. Τ' άσπρα χέρια του δεν φορούσαν δαχτυλίδια. Από τό κομψό και λεπτό όσμου του φαινόταν νέος. Ο κόμης λυσσοδύσε... Ποιάς ήταν λοιπόν αυτός ο άνθρωπος, αυτός ο κλέφτης της άγάπης του;

Την άγνή, με τη δόθεται μερ'άκων χωρ'άκων, ο κόμης έθαψε τη γυναίκα του κάτω από τα σπιά, σ' ένα περ'όβλι, που ήταν έκει σ' ένα Κατάβαν, όλην την ήμερα γύριζε στο νησί, σ' άματούσε τούς στρατώτες, τούς έργάτες, τούς χωρικούς, που συναντούσε και τούς έφερνε

Ο ΚΙΖΑΜΗΣ ΤΟΥ ΧΑΪΝΤΕΡΑΜΠΑΝΤ, Ο ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΟΣ ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ ΤΗΣ ΥΦΗΛΙΟΥ

(Η άφάνταστη και παροιμιώδης φιλαργυρία ενός συγχρόνου Κροίσου).

και κομμάτια άκατάστατα χυσού. Έχει όμως και τρομερή άπληστία να ζουένη έστω και μιά ρούπια ή ένα άντζα (τό μικρότερο Ινδικό νόμισμα).

Ο άνθρωπος αυτός είνε ή Αύτου Έκλαμ-πρότάη. Ήγνώστης-αυτός είνε ο τίτλος, με τόν όποιο τόν κοινοποιούν οι έπιτροποι του και ή άγγλικές άρρες-ο Νιζάμης τού Χαϊντεράμπαντ, που άκωιώς έχει έκονομαστέι εδ' πλουσιώτερος τσιγκούνης της ύπληους.

Τό κράτος του είνε τό μεγαλύτερο και τό πιο πικνοκατοικημένο Ινδικό κράτος. Έχει έκταση ή Άγγλία, ή Σικανία κι' ή Ινδοναδία μαζί και πληθυσμό διπλάσιον απ' της Έλλάδος. Τέλος ή χώρα του είνε ή πιο έφορη κι' ή πιο πλούσια απ' τις Ινδικές περιφέρειες.

Ο Νιζάμης είνε κατευθείαν άπόγονος τών άντισαυλιών που είχε όρισει ο Μέγας Μογγόλος για να κυβερνούν εν δυνάμει του την περιοχή τού Χαϊντεράμπαντ. Έχει, τό άξίωμα τού άντιστρατήγου τού Βρετανικού στρατού. Στη χώρα του είνε βασιλείς και οι μεγιστάνες του, οι αλικόι του και οι ευπατρίδες τόν προσφονούν «Αύτοκρατορικό Άγένητη».

Παρ' όλα αυτά έχει γίνει ο περίεργος τών ύπληκων του και τών ξένων, για την τσιγκουνιά του, που είνε παροιμιώδης σ' όλες τις Ινδίες.

Μέσα τό κυριώς πλάτι του, δίπλα στην κρεβατοκάμαρά του, ο Νιζάμης έχει χτίσει ένα μεγάλο, άπερ'άντο δωμάτιο, με τοίχους, πάτωμα και δροφή από βρετον άμέ, στο όποιο έχει κρημμένους «δλον» τούς θησαυρούς του. Έκεί μέσα ο Νιζάμης περνάει, κάθε μέρα, ώρες πολλές-τις πού ευτυχισμένες ώρες του-μετρώντας και ξαναμετρώντας τα άμέτρητα κυρολεκτικώς πλούτη του.

Άπεχθάνεται τις Τράπεζες και δεν θέλει νάχη καμιά δοσοληψία μ' αυτές, γιατί νομίζει ότι δεν είνε άσφαλές. Άκόμη κι' απ' αυτή την Τράπεζα της Άγγλίας δεν έχει καμιά εμπιστοσύνη. Προτιμάει νάχη τα χρήματά του κοινά του, να τα αισθάνεται δίπλα του και να μπορεί να τα βλέπει και να τα μετράει κάθε μέρα.

Έδώ και μερικά χρόνια, πριν να χτίσει το δωμάτιο με τούς τοίχους από βρετον άμέ, ο Νιζάμης έπαυσε ένα άνήγρια, που λίγο έλειπε να τόν κάνη να πεθάνη απ' το κακό του.

Τίποτε δεν είνε άσφαλές μπροστά σ' ά περίεργα άσπρα μυμήγνια, τών Ινδιών, που τρυπάνε κι' αυτές άκόμη τις πέτρες. Τά φοβερά λοιπόν αυτά έντομα, τριπύσανε κάποτε τόν τοίχο τού δωματίου, στο όποιο βρισκόταν ο θησαυρός μπροστά στο πτώμα τού άγνώστου για να τού πούν ποιάς είνε. Κανείς όμως δεν τόν ήξερε. Ύποσχεθήτε τέλος έρχου χιλιάδες τάληθρα σ' εκείνον που θά τούλεγε άκριβώς τ' όνομα τού πεθαμένου! «Αν κ' ή το ποιά ήταν τόσο σεβάστο, εν τούτοις δεν υπάρχει κανείς να υποστηρίξη την τριπύτητα τού πτώματος.

Ο κόμης τόν έθαψε τέλος, μ' έξωδά του, σ' ένα γυνάκι τού γεροστραφίου της Καζαμπόλας.

Από τότε ο κόμης Ζέππο ζήα πάντοτε αυτό τό όνομα, μά είνε καταδικασμένος να μ' ή μάθη ποτέ! Και δεν έλκεται τόσο τόν άνθρωπο, που ζώντας τόν έλεγε την καρδιά της γυναίκας του, όσο τό μυστηριώδες πτώμα, που τόσο φοιχτά τόν άτάτησε!...

ρός τού Νιζάμη, μπήκανε μέσα και καταφάγανε όλα σ' όσόν τ' άκατονομίσματα που ήταν έκει.

Όταν ο Νιζάμης άνακάληψε την καταστροφή αυτή, λιποθύησε. Έμεινε πολλές μέρες στο κρεβάτι και παρά λίγο να πεθάνη.

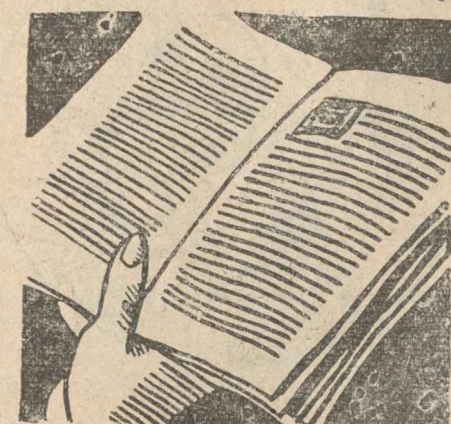
Ευτυχώς γι' αυτόν, τα περισσότερα απ' τα χατονομίσματα που είχανε φάει τα μυμήγνια ήτανε από αυτά που έκδιδε τό κράτος τού Χαϊντεράμπαντ, γιατί εκεί δεν υπάρχει Τράπεζα. Και ο Νιζάμης διάταξε τόν ύπουργό του τών Οικονομικών να έκδώση καινούργια χατονομίσματα, ίσως άξιας μ' εκείνα που είχε στο δωμάτιο τού θησαυρού του κι' έτσι επανόρθωσε τό μεγαλύτερο μέρος της ζημιάς.

Έπειτα απ' τό πάθημά του αυτό ο Νιζάμης γιά να μην την ξαναπάθει, κατασκεύασε τό καινούργιο θησαυροφυλάκιο με τοίχους από μπρετον άμέ.

Παρά τούς στερεούς τοίχους τού δωματίου, άρ'όστερα ο Νιζάμης την έξανόταβε και, τη φορά αυτή, όχι απ' τα μυμήγνια, αλλά απ' τούς ανθρώπους της ύπληκίας του.

Η φοβερή και παροιμιώδης τσιγκουνιά του τόν κάνει να υποβάλει σ' εστρήσεις τό ύπληκικό προσωπικό του και τούς άκόμη τούς άλικούς που συντηρούνται απ' τό ύπλητερο ταμείο του και τρώνε σ'όν παλάτι. Μεσημέρι-δράδυ, κάνει ο ίδιος τη διαγωγή τού φαγητού στους αλικούς και στους ύπλητες.

Πρώτα-πρώτα, την ώρα που οι μάγειροι πρόκειται ν' άρχίσουν τό μαγειρείο των φαγητών, θά παραλάβουν απ' αυτόν όλα τα τράφι-

μα και όλα τα υλικά, άκόμη και τό άλάτι και τό πατέρι. Γιατί κρατάει ο ίδιος τα έλκείδια τών άποθηκών τροφίμων. Και παρακολουθεί άκριβώς, σαν Άρ'όγος, τό ζύγισημα.

Έπειτα, κατά τό διάστημα τού μαγειρείου, κατεβαίνει συχνά πικνά και κάνει άσυνδιασχούς σ' ά μαγειρεία, για να βεβαιωθεί αν οι μάγειροι δάζουν σ' ά φαγητά όλα τα τράφιμα και τα υλικά που παραλαβαν.

Τέλος, όταν έρθε ή ώρα τού φαγητού, ο Νιζάμης μπαίνει επί κεφαλής τών μαγειρών που κουβαλάνε τα καζάνια και τις κασσορόλες με τα φαγητά και διεπνήει την διαγωγή. Και είνε κομψό να βλέπει κανείς με ποιά τρόπο ο ή γεμίων αυτός-που βασιλεύει σ' ά δώδεκα εκατομμύρια άνθρωπων και που έχει μέσα στο δωμάτιο τών θησαυρών του χατονομίσματα και χρυσά νομίσματα άξιας πενήντα εκατομμυρίων λιρών (30 δις εκατομμυρίων δραχμών), προσπαθεί να κόμη μερικές κουταλιές φαγητού από κάθε αλικό ή ύπλητη του.

— Έσύ, λέει σ' ένα συνοσταμένη κυρία τού άλλης του, κοντεύεις να καταστρέφεις την όμορφιά σου με τα πολλά πάχη σου... Νά τ'όπως λίγο για ν' άδυνατίσεις και να ξαναγίνης όμορφη!

Και άπευθινόμενος προς τούς μαγειρούς προσέγει:

— Νά της δάλης μ'όν πάτο φαί και έσύ δώσε της μισή μερίδα ψωμί.

— Έσένα, λέει πάλι σ' έναν αλικό του, σ' εδ'ά τό άπόγευμα απ' τό παράθυρο που έτοιμες έαχαρωτά στο δρόμο. Δεν θά πεινάς, λοι-

πόν, πολύ. Μάγειρε, να τού δάλης μισή μερίδα φαί και πολύ λίγο ψωμί.

— Κι' έσύ, προσέγει άπευθινόμενος προς τη μητέρα του, μ'όν είπαν πως πήγες σήμερα να έπισκεφθής τη μητέρα σου... Φυσικά, θά γυνιάσεις καλά μαζί της και δεν θά πεινάς. Μάγειρε, πέστε κουταλιές φαί μόνο!...

Μερικοί λοιπόν απ' τό προσωπικό τού παλατιού, που είχαν άπληθύσει απ' την τακτική έκείνη τού Νιζάμη, άργανώσανε μιά συνωμοσία για να τόν τιμωρήσουν άκωις τού άξιας για την τσιγκουνιά του.

Σκάδοντας επί μήνες δόλοκληρους κατορθώσανε ν' άνοίξουνε τρύπες σ'όν τοίχο τού δωματίου, άπου ήταν κρημμένα τό πλούτι τού Νιζάμη. Έπειτα, με καλάμια, σ'ίς άκρες τών όποιων είχανε κρεμασμένα άγκυστρια, τρέβησαν έξω όσο περισσότερες δόλμες χατονομισμάτων μπορούσαν.

Η λύπη κι' ή στενοχώρια τού Νιζάμη, όταν άνακάληψε την κλοπή εκείνη, ήτανε χίλιες φορές μεγαλύτερη απ' τό θυμό του. Έπαινε τούς αλικούς και τούς ύπλητες του άλλοτε μαζί και άλλοτε έναν-έναν χωριστά και τούς έκλιπαρούσε σ'όν με δάκρυα σ'ά μάτια:

— «Αν είσαι σ'όν μ'όν κλέψανε τα λεφτά μου, σ'ε παρακαλώ, σ'ε έκτενώ, ξαναβάλε τα σ'ή θέσι τους. Δεν θά σ'ε τιμωρήσω! Βάλε τα κυρά ή άψησέ τα τό δρόμο στην πόρτα της κρεβατοκάμαράς μου για να μ'ή σ'ε ίδω! Δεν θά θέλετε, δέβαια, να πεθάνη από τη λύπη του ο βασιλιάς σας!

Εννοείται ότι εκείνοι που τα κλέψανε δεν είχανε καμιά διάθεση να τα επιστρέψουνε κι' έτσι και τα χατονομίσματα έγιναν άφαντα, άκωις και τα άλλα που είχανε γράει τα άσπρα μυμήγνια. Με τη διαφορά ότι, τη φορά αυτή, τα χατονομίσματα ήταν άγγλικά, γαλλικά και αμερικανικά, κι' έτσι δεν μπόρεσε ο Νιζάμης να διατάξη τόν ύπουργό τών Οικονομικών να έκδώση καινούργια.

Μιλήσαμε παραπάνω για τόν τρόπο με τόν όποιο ο Νιζάμης τρέφει τούς αλικούς και τούς ύπλητες του. Μά μή νομίζετε πως κι' ο ίδιος τρέφεται καλύτερα.

Τό μεσημέρι γεμιάζει με λίγο γάλα και αλά, απ' τις κατσίκες και τις κότες τού παλατιού.

Κάθε άπόγευμα, σαν θησαυρικός άρχηγός τών ύπληκων του, πηγαίνει άπαράκλητος σ'ό τ'αμ να προσκνήσει. Σ'ίς τρεις άκριβώς θά β'ή απ' τό παλάτι του, ένα κτίριο βρώμικο, κακοσυντηρημένο και με τούς τοίχους έτοιμ'όροφους σ'όν πολλά μέρη-τα παλάτια πολλών μεγιστάνων και ευπατριών ύπληκων του είνε άσυνήγοις μεγαλοπρεπέστερα και καλύτερα απ' τό δικό του-και μπαίνει σ' ένα παιδάκι από τσιγκούνη, έλεγείν'ό και ξεχαρδασιμένο. Οι δόλοι φρουρούνται από κοιφοντιμένους πάλιους, οι όποιοι όμ'όν συντηρούνται απ' τό ταμείο τού κράτους.

Τού αύτοκινήτου προπορεύεται και άκολουθεί ή σωματοφυλάκη, ή όποια άποτελείται από άνδρες πέντε διαφόρων φυλών. Άραβες, Ταγάρους, Νέγρους, Ιαπωνέζους και Ινδούς, δ'όλους ντυμένους με στολές έλευνές, τριμμένες και ξεθωριασμένες απ' την πολικαρία. Οι σωματοφυλάκες δεν γυνιάζονται ποτέ, γ'ό ν'ή την τσιγκουνιά ή βρεξί και τρώνε περισσότερα φαγητά.

Με τη συνήθεια λοιπόν αυτή, πάνω σ'όν παλάτιο φοιτάει τόν άταγοεστέται έλλη από κίνητο για να μην κινή πολλή δειν'όνα-ο Νιζάμης πηγαίνει σ'ό τ'αμ, προσκνήναι και δ'εταγ τελειώσει τό προσκνήναι του, με την ίδια αουλή πηγαίνει να έπισκεφθ'ή τη μητέρα του, σ'όν σπίτι της. Έκεί μένει ως τό δρόμο, την ώρα τού φαγητού.

Και φυσικά ή μητέρα του τού προσέγει δειπνο, δειπνο βασιλικό, σ'όν όποιο ο Νιζάμης τρέφει για όλο τό έκποστειτράριο. Αυτό γίνεται άπαράκλητος κάθε μέρα. Και έτσι ο πάλιπλος βασιλιάς τού Χαϊντεράμπαντ γλυτώνει τα έξοδα για τό δικό του φαγητό, άφου τα άνά και τό γάλα του μεσημεριανού προγεύματος δεν τα πληρώνει.

ΟΜΠΣΚΑ

ΕΡΝΩΝΤΑΣ από την περιοχή της Τερένας, κοντά στον Καύκασο, σταμάτησα για να ποτίσω τ' άλογά μου, μπροστά σε μια χαμηλή καλυβούλα, που μόλις φαινόταν μέσα στην παγωμένη και κατάλευκη από το χιόνι πεδιάδα.

Πήδηξα κάτω κι' αφού τίναξα από πάνω μου το χιόνι, χτύπησα την πόρτα της καλύβας.

Η πόρτα άνοιξε άμεσως και μπήκα μέσα στην καπνισμένη έκλεινη τρύγη, που στο βάθος της τρεμόβυνε λίγη φωτιά. Με υποδέχτηκε ένα σκεδρωμένο γεροντάκι, που έμοιαζε σαν τους έρημιτες των παραμυθιών.

— Καλώς όρισε, αφέντη... Κάθισε, μου είπε και μου έδειξε ένα σωρό άχυρα πλάι στο τζάκι.

— Εύχαριστώ, μπάρμπα, του αποκρίθηκα και πλησίασα στη φωτιά.

— Όλα είναι δικά σου εδώ, αφέντη, μου ξανάπε ο γεροντάκος. Ο φτωχός είναι φτωχός, αλλά ξέρει πως το ψωμί πρέπει να δίνεται σ' όποιον πεινάει κι' ότι η φωτιά είναι για κείνους που κρυώνουν.

Κι' αφού έριξε ξύλα στο τζάκι κι' ανακάτεψε τη φωτιά, έβαλε μπροστά μου ένα κομμάτι μαύρο ψωμί και λίγο παστό φάρι.

Το γεύμα ήταν πολύ φτωχικό, αλλά ή πείνα και το κρύο μου είχαν ανοίξει πολύ την όρεξη.

Η περιποίηση του γέρου, που με φιλοξενούσε, ήταν ειλικρινής. Ήταν ένας καλός καρδός άνθρωπος, που είχε γνωρίσει, φαίνεται, καλά την ζωή. Για να με διασκεδάσει μου διηγήθηκε, εκεί που έτρωγα, μια πολύ συγκινητική ιστορία, που σχετιζόταν με την τρώγη του.

— Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε, άρχισε να μου διηγείται μ' ένα ύφος λυπημένο. Τότε κατοικούσε εδώ ο πάππος του παππού μου, μαζί με μια κόρη όμορφη σαν μια αστροφεγγή νύχτα. Ήταν, καθώς λέγαν οι παλαιότεροι, γέννημα της αύρης... Ναί, κύριε, καθώς αναφέρει η παράδοση, η κόρη αυτή γεννήθηκε μίαν ανοιξιάτικη χαραυγή απ' το σμίξιμο μιας άχτιδας του φεγγαριού και μ' ας σταχόνας της πρωϊνής δροσιάς... Την έλεγαν Όμπσκα και κανείς δεν ήξερε από πού και πώς είχε έρθει στον κόσμο. Τό μόνο που μάθανε κατόπιν γι' αυτήν οι άνθρωποι του καιρού εκείνου, ήταν ότι ένας ιππότης την έφερε. Ήταν ήταν ακόμα μικρούλα κοπελίτσα, δεμένη στη σέλλα του αλόγου του, κι' αφού την παράτησε στο δάσος του Έλκινέβ, εξαφανίστηκε άμεσως μέσα στις άπεραντες στέπες.

«Η κόρη μεγάλωσε κι' ωμόρφαινε μέρα με την ημέρα, γιατί ο καλός Θεός κανένα πλάσμα του δεν αφήνει άπροστατευτο.

«Όταν οι χειμωναχτοί άνθισαν δεκάτη φορά κάτω από τα φουντωτά πεύκα, η κόρη είχε γίνει μια νέα κοπέλλα πανέμορφη, έλασθη σ' ελκή την επαρχία της Τερένας για την όμορφη

της και για την χάρι της, κι' οι μεγαλύτεροι άρχοντες έτρεχαν απ' όλες τις πολιτείες για να την θαυμάσουν. Της προσέφεραν πάντα πλούσια δώρα και ζητούσαν να την κάνουν γυναίκα τους. Μά ούτε τα γλυκόλογα, ούτε τα δώρα μπορούσαν να προσελκύσουν την Όμπσκα. Θεωρούσε πολύ ευτυχισμένο τον εαυτό της μέσα στο φτωχικό σπίτι της με την θαυματουργή του εικόνα και λέγοντας πως δεν ήρθε ακόμα η ώρα της απέφυγε πάντα και τους μνηστήρες και τα δώρα τους. Δεν ήθελε να μοιραστεί την ζωή της παρά μ' εκείνον, που, αδιάφορο τι θα ήταν πλούσιος ή φτωχός, αφέντης ή σκλάβος, θα την έκανε να τον αγαπήσει.

«Όσο η μέρες περνούσαν γοργά, η μια κατόπιν απ' την άλλη, ώπου ένα πρωί ο κόμης Ίδαν, αφέντης και κύριος των προγόνων μου, κυνηγώντας λύκους, πέρασε κατά τύχη απ' το δάσος του Έλκινέβ.

«Τα μεγάλα φουντωτά πεύκα φιθυρίζανε τραγουδιότα σ' αυτά του τις καρές της Όμπσκας. Περίεργος, λοιπόν, ο Ίδαν, για να γνωρίσει κι' αυτός την

τόσο φημισμένη κόρη, ήρθε ως την θύρα της καλύβας αυτής, που πριν λίγην ώρα χτυπήσατε.

«Σαν τον είδε η Όμπσκα, έννοιωσε άμεσως ότι είχε μπροστά της τον έκλεκτό, που όνειρευόταν η ψυχή της. Γι' νηκε κατακόκκινη σαν παπαρούνα. Τό γλυκοκοκκίνισμα αυτό, που χύθηκε πάνω στο υπέροχο πρόσωπο της Όμπσκας, ήταν η πιο ευχάριστη απάντησή που μπορούσε να δοθεί στον θαυμασμό και στις φιλοφρονήσεις του νέου κόμης.

«Ο Ίδαν ξανάρεξε κι' άλλες φορές κατόπιν εδώ. Η καρδιά του τον ώθηγε στον δρόμο αυτής της καλύβας. Και μία μέρα, τέλος, είπε πως ήταν καιρός να παντρευτεί με την λατρευτή της καρδιάς του, να την κινή γλυκιά της ζωής του συντροφιάς. Οι γάμοι θα γινόντουσαν μόλις θ' άνθιζαν η πασχαλιές.

«Η μέρες πέρασαν γοργά. Τα χιόνια άρχισαν να λιώνουν στις στέπες; κι' ο παπός της γεροντικής πόλεως; είχε έτοιμάσει τα καλύτερα άμφιά του κι' έτοιμαζόταν για την μεγάλη μέρα των γάμων του κόμης. «Όταν, ξάφνου, ο άνατολικός άνεμος έφερε μια νύχτα την είδηση της επίδρομης των Τατάρων. Τό

χωριό μας κινδύνευε να καταληφθεί πρώτο από τους επιδρομείς κι' ο κόμης Ίδαν σέλλωσε το μαύρο του άλογο, ζώστηκε το ασάλευτο σπαθί του, και η Όμπσκα, σαν όλες τις ήρωιες γυναίκες της Ρωσίας μας, δείχνοντας στον μνηστήρα της τον δρόμο του πολέμου, του έδωσε το φίλημα του άποχαρτισμού.

«Κάθε μέρα, στο φτωχικό αυτό σπίτι, η νέα κόρη προσευχότανε μπροστά στην εικόνα της Παναγίας μας, μετρώντας τις ημέρες που περνούσαν από τον χωρισμό της με τον αγαπημένο της Ίδαν. Ρωτούσε την πνιχτή ψήν άνεμων και τους στεναγμούς των άστρων για να μάθει τι γινόταν ο καλός της. Η μέρες όμως περνούσαν χωρίς να έχει καμιά είδηση απ' τον αγαπημένο της.

«Γρήγορα πέρασε το καλοκαίρι και ξανάρεξε ο χειμώνας, με τα κρύα του, τις παγωνιές του και το χιόνι του. Έξω η άγέλης των λύκων τριγυρίζει κι' η Όμπσκα κρυμμένη στο βάθος της καλύβας της, με τα έκρυα στί μάτια, παρακαλούσε μέρα και νύχτα το Θεό για τον αγαπημένο της.

«Μια νύχτα μαύρη, άσέληνη, μια κραυγή σπαρακτική άντήχησε στις στέπες κι' οι λύκοι άρχισαν κατόπιν να οδρλιάζουν...

«Η κόρη πάγωσε από τ' ό τρομό της, γιατί κάποια δαίμονα συμφορά προαισθάνθηκε. Πεταχτηκε ζωός ήταν έξω και πήρε τρέγοντας τον δρόμο προς το μέρος που ακούστηκε η κραυγή.

«Σαν άφησε πίσω την καλύβα ως γλυκα μέτρα, είδε έναν μαύρο όγκο κι' έτρεξε με την καρδιά συγκινημένη προς τα εκεί. Συνώνοντας είδε έξαπλωμένο στο γόνιμο έβαν άνθρωπο, που το μαύρο του άλογο έσκυβε από πάνω του προσπαθώντας να τον βερμάνη.

«Ήταν ο Ίδαν, που είχε πληγωθεί σε μια συνάντησή με τους έχθρους. Φυγορραγούσε!

«Όταν τραυματίστηκε, έτρεξε προς την καλύβα, θέλοντας να ξαναδεί την άρραβωνιαστική του, αλλά η δύναμής του τον εγκατέλειψαν κι' έπεσε ένα μ' ένα μ' την σκληρή πεδιάδα...

«Τ' άλογό του χλημύρτουσε θρηνητικά κι' όμιζόταν τον άέρα διασηθάνον τον έρχομ' των πεινάλων λύκων.

«Η Όμπσκα δεν έκλαιγε. Γονατισμένη στα χιόνια, κρατώντας τα παγωμένα χέρια του Ίδαν, προσευχόταν μυστικά για τον νεκρόν πελά μιστήρα της... Αυτό κράτησε ως το πρωί. Και τότε γένι ανέπασε σιγά-σιγά με το ίδιο άγν' και παγερό σάβανο τους δυο νέους, που ήταν γραφτό να τους ένωση ο Θεός...

«Την άνοιξη, όταν τα χιόνια είχαν πετά λυώσει και το μάτι του ανθρώπου χαϊρόταν την πράσινη γλή, βρέθηκαν στο μέρος εκείνο άβυσσινές δυο πασχαλιές. Από τότε τα ώραια αυτά λουλούδια σκέπασαν όλο τον άγρό.

«Κι' εγώ ζω εδώ τώρα έρημος, και κάθε μέρα προσεύχομαι γι' αυτούς που στην εικόνα που είχαν προσευχηθεί κι' έκλεινο. Κάποτε τις νύχτες όταν το χιόνι πέφτει πυκνό, τους βλέπω άγκαλιασμένους να περνούν τις στέπες και τους χαϊρετώ σαν παλιούς γνώριμους και φίλους τους!...

ΕΣΑ στην μεγάλη αιδούσα του Πύργου Μολόδο, κοντά στα γαλλογεμανικά σύνορα, ένας σεβάσιμος γέρος, μια λεπτοκαμωμένη κόρη, με βλέμματα έξυμνα κι' αποφασιστικά, κι' ένας ώριμος άντρας, ψηλός, με γερές πλάτες, καθόντουσαν κυτάζοντας ο ένας τον άλλον χωρίς να μιλούν.

Ήταν η εποχή που ο τρομερός σέρουνας του μεγάλου πολέμου είχε ξεσπάσει στον κόσμο.

«Όλοι οι νέοι των χωρών ήθελαν στα πεδιά των μαχών για ν' αλληλοσκοτωθούν. Οι γονείς έβλεπαν τα παιδιά τους, η γυναίκες τους άνδρες τους, τα παιδιά τους γονείς τους κι' η νέες κόρες τους λεβέντες τους, την λαχτάρα της καρδιάς τους...

«Έβλεπα, εκεί που κι' οι τρεις στεκόντουσαν αμίλητα, ο νέος άντρας έκανε ένα βήμα κι' έπιασε το χέρι του γέρου.

— Πατέρα, είπε, τ' αποφάσισα να πάω... Θά καταταχθώ!... Φεύγω άμέσως, άπό εδώ το καθήκον μου.

— Με την ευχή μου! είπε ο γέρος με τη βαθεία του φωνή. Ο Θεός άς σε φυλάει να γνωρίσεις πίσω γέρος. Και τότε πιά με το καλό...

«Έχω πίστη στη μοίρα μου, Άλήθεια, είμαι ο μόνος που άπομένει απ' τους Κόξ. Άλλά κάτι μου λέει πως δεν θά σταματήσει η γενιά μου σε μένα. Να!... Θά γνωρίσω να παντρευθώ... Κι' η Μάρθα θά με περιμένει...

— Άγαπητέ μου, φιδύσε τότε η νέα κόρη και ρίχτηκε στην άγκαλιά του άρραβωνιαστικού της.

Ο γέρο-Μολόδο έκανε ένα βήμα, τους άγκάλιασε, και τους δυο, και έσπασε σε λυγμούς.

Κλαίγανε κι' οι τρεις τώρα σαν μικρά παιδιά...

Ο άποχωρισμός πάντα είναι πικρός και δεν μπορεί κανείς να κρατηθεί, όσο δυνατόν καρδιά και νύχη, και ξεπαίσει πάντα ο δάκρυα...

Ο Ίάκωβος Κόξ, ήταν ένας άντρας τ' άνα χρόνων, ώραιος, δυνατός και μορφωμένος. Δεν είχε καμιά στρατιωτική ύποχρεωση, γιατί ήταν μοναχογιώτης χήρας κι' είχε πάρει άπαιτα γή. Ένθουσιάζοντες όμως καθώς ήταν, τέλει μορφωμένος, με οικονομικές παραδόσεις, δεν μπορούσε να μην άκούσει τη φωνή της πατρίδας του, που καλούσε κάθε παιδί της να της προσφέρει, ότι μπορούσε.

Πήγε λοιπόν και κατατάχτηκε έθελοντής. Ο λοχαγός τον έστειλε στον διοικητή του συντάγματος για να τον χρησιμοποιήσει σε ειδικές άποστολές, επειδή ήξερε καλά την περιουσία. Ο άρχηγός ενός σώματος έχει πάντα άπλήρη ανάγκη ανθρώπων, σαν τον Ίάκωβο, που έξορον το έδαφος, έχουν συνείδηση των καθηκόντων τους και πρό παντός είναι γενναίοι και ενθουσιάζονται.

Τον χρησιμοποίησε λοιπόν πολλές φορές σ' έξαιρετικά επικίνδυνες άποστολές, στις όποιες ο Ίάκωβος τα κατάφερε πάντα περφόρα. Στην τελευταία του όμις άποστολή έπεσε ο μ' πα γίδα των Γερμανών. Τον έπιασαν αλμυρώστα, πριν ακόμα προφτάσει να χρησιμοποιήσει το όπλο του. Τον καταδικάσαν τότε σε θάνατο ως καταδότη. Δεν τον τούφευκαν όμως άμέσως, γιατί ήθελαν να λάβουν μερικές πρόσθετες πληροφορίες για το πού τον. Γι' αυτό τον κλείσανε σ' ένα ύπγειο του Πύργου Μολόδο, του πύργου του πατέρα της Μάρθας, όπου ήταν εγκατεστημένη η διοίκηση του συντάγματος.

Η Μάρθα, όταν έμαθε την τρομερή είδηση, κλείστηκε περλίμνη, μόνη, στο δωμάτιό της, άπειλισμένη, κι' έκλαιγε, έκλαιγε τον λατρευτό της, που θά έπερτε, μόλις θά έξημνονε, καταταξιμένος απ' τις σφαίρες του έτελεστικού άποσπάσματος...

Έβλεπα, σαν να τη φώτισε μια έμπνευση, πεταχτηκε απ' το καθισμά της.

ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

— «Ω!... να μπορούσα να τον έσωζα! ψιθύρισε. Θά το έκανα με κάθε θυσία!...

Κι' άμέσως μ' άόμης πέρασε από το μυαλό της, που είχε σκοτεινιάσει απ' την μαύρη της άπειλσία. Θυμήθηκε ότι το ύπγειο είχε δυο κλειδιά. Τό ένα τό είχαν εαυτοί. Τό άλλο ήταν μαζί με κάτι άλλα μικροαγαθήματα μέσα σε μια κασετίνα.

Η ώρα ήταν κατάλληλη για το σχέδιό της. Ήταν μια νύχτα άτασία σκοτεινή. Ο άγέρας μούγκριζε και μ' άγρια μπόρα έδερνε τη γή.

Μια τέτοια νύχτα οι έξωτερείκοι φρουροί θά είχαν φροντίσει βέβαια να σηματοδοτούν κάπου. Κι' έτσι, αν κατόρθωνε η Μάρθα ν' άνοίξει τη φυλακή του μελλοθανάτου, θά μπορούσε αυτός πολύ εύκολα να σκαρφαλώσει στον έξωτοιχο και να πεθί στο σκοτάδι χωρίς να τον άντιληφθεί κανείς...

«Ωλειωμένη μ' ένα μαχαίρι και κρατώντας σφιχτά μέσα στη χούφτα της το κλειδί, η Μάρθα, πέρασε την αλήθια δαδίζοντας σφύριξα στον τοίχο κι' άκροπατώντας μέσα στο πυκνό σκοτάδι, έφτασε ως την πόρτα του ύπγειου. Έστριψε με προσοχή δυο φορές το κλειδί και με τρεμμένο χέρι άνοξε την πόρτα της φυλακής του άγαπημένου της.

Ο Ίάκωβος ήταν συνημένος σιδεροδέσμιος, πάνω σ' ένα σωρό άχνορα. Σαν άκουσε την πόρτα ν' άνοίγη, νομίζοντας ότι έβλεπε η τελευταία του ώρα, άρπασε ένα στεναγμό μ' άπειρης θλίψης. Δεν λυπόταν τόσο γιατί θ' άφινε τη ζωή τόσο νέος, δεν θλιβόταν τόσο για τον

εαυτό του, όσο για εκείνην, την άγαπημένη του Μάρθα, που δεν πρόφτασε να την χαρεί. Τι θά γινόταν εκείνη... Έστριψε η τρομερή είδηση του τούφευκού του για να την στείλει κι' αυτή στον τάφο;

Η Μάρθα πλησίασε τον αγαπημένο της... «Ω! πώς έπαλλε η καρδιά της, όταν τα χέρια της ήρθαν σ' έπαφή με τα δικά του...

Ο Ίάκωβος νόμιζε πως όνειρευότανε. Στην άπαλή εκείνη επαφή γνώρισε το χέρι το γνώμο, το πολυαγαπημένο, κι' ένας λυγμός ανέπατης λαχτάρας κόμπασε στο λαβύ του. Με τα μάτια της ψυχής του είχε γνωρίσει τη Μάρθα, τη λαχτάρα της καρδιάς του, μ' άδεν μπορούσε να μιλήσει.

— Ίάκωβε...

— Μά... Μάρθα μου...

— Σου!... Έκανε εκείνη. Δεν πρότει να χάνομαι στιγμή.

Και, κόποντας του τα σχοινιά με το μαχαίρι, πρόσθεσε:

— Πράττει να φύγης άμέσως!... Πούτος σου!... μόνος!... Εγώ θά σε ακολουθήσω!... Έξω δεν εινε κανένας!... Κάνε γρήγορα, αγαπημένο μου!...

Ο Ίάκωβος άναπνέθηκε, άρπασε να τρέξει τα μουντασμένα και καταπονημένα του μέλη. Έκείνη πλύνοντας τον απ' τα ματάκια τον δοήθηκε να σταθεί στα πόδια του.

— Άγάπη μου!...

Και τα τοξωμιασμένα χείλη τους έσμιξαν, φλογισμένα απ' τον πόθο της ζωής και της άγάπης...

«Όταν η Μάρθα έβριζε μόνη, γονάτισε πάνω στο ύγρο χώμα του ύπγειου για να προσευχηθεί απ' τα δάδη της καρδιάς της, παρακαλώντας το Θεό να δοθήση τον άγαπημένο της να περάσει στις γαλλικές γοαμίες... Δυο δάκρυα θερμά κύλησαν απ' τα μάτια της, δάκρυα ευτυχίας και πόνου!... Μια έκστατική νάκωσι έννοιωσε να κυριαρχή πάνω σ' όλο της το σώμα...

«Έξω η άγρια θύελλα σκορπούσε τον έλεθο, σαν μια έντονη διαμαρτυρία της φύσεως, για την καταστροφή που σκορπούσε η καταραμένη γενιά των ανθρώπων με την άπληστία της και τα μιση της...

Η Μάρθα, συγκινητώντας όλες της τις δυνάμεις, κατόρθωσε να σπρωχτεί και πλησίασε στο κατώφλι. Μά άκριβώς έκλεινη τη στιγμή —δ! σκοτεινές δυνάμεις— ο άγέρας φύσηξε πύο δυνατά και παρασέροντας όλα τα άντικείμενα, έσπρωξε την πόρτα απ' έξω και την έκλεισε με φοβερό πάταγο...

Μια κραυγή φρίκης έσφυγε μέσ' απ' τη στήθη της νέας. Τέντωσε τα χέρια της προς τα έμπρός... Μ' αλλόμονο... Ήταν φυλακισμένη! Εκεί την βρήκαν το πρωί σχεδόν άναίσθητη.

«Ήταν μ' άκατάσχετους, έλεγαν, ήταγ μ' ά πούλη έχθρά της Γερμανίας. Άπελευθέρωσε έναν κατάδικοσπο κατόδικασμένους.

Τό έκτακτο στρατοδίκαιο λοιπόν, χωρίς πολλές διατυπώσεις, την καταδίκασε σε θάνατο.

Μά τί κι' αν την τούφευξαν; Ο Ίάκωβος ήταν μακριά, ήταν εκεί άνάμεσα στους ήρωικούς ύπερασπιστές της πατρίδας της, έλευθερος!...

Η ύπερτάτη στιγμή πλησίαζε... Άκόμα λίγες στιγμές κι' η νέα κόρη, η γεμάτη χάρι και ώραότητα, δεν θά ήταν παρά ένα πτώμα. Καυτό μολύδι θά τριπούσε το παλλόμενο από ζωή στήθος της και θά συνέτρεβε την καρδιά της κατασκαφόντας.

Η Μάρθα τάχε πάρει άπόφαση. Δεν φοβόταν τον θάνατο. Λυπόταν μόνο κείνους που άφινε πίσω.

— Καυμένη Ίάκωβε!... Φταίει μου πατέρα!... ψιθύριζε όλοένα.

Άκουμπώντας έλαφρά στο μετώπο του παπά του Πόντ—σίο—Βάλ, δάδισε με στερεό βήμα στον τόπο της έτελεσεως.

Δώδεκα ένοχοι στρατιώτες προέμεναν, έγοντας επί κεφαλής ένα νεαρό άξωματικό. Ήταν το έκτελεστικό άποσπασμα.

Την άκουμπήσαν σ' ένα τοίχο, με τα χέρια δεμένα πίσω. Ένας αξωματικός θέλησε να της δώσει μ' ένα ματήλι τα μάτια, μ' εκείνη δεν τον άφησε. Στρώωσε το νέο της σώμα άνάμεσα, θυλώνοντας το κεφάλι, και προέμενε καρτερικά τον άταίο θάνατο σαν ένας ήρωας.

Ο επί κεφαλής του άποσπάσματος πρόσθεσε το έφιπος του. Οι στρατιώτες ήσαν την στάση του παραβολόντες.

Η Μάρθα πήρε μια βαθεία άναστροφή σαν να θέλε να κλείσει μέσα στην νύχη της όλο το δάση της φύσεως...

Γύρισε τα βλέμματά της προς το δάσος που έσπρινε το φώτισε ο ήλιος!

— Ίάκωβε! Άρπασε μια φωνή και κλονήθηκε να πέσει.

— Τι έπαθε;... τί τρέχει; είπε ο επί κεφαλής αξωματικός.

Κανένας όμως δεν είχε άντιληφθεί έναν άνδρα που έτρεχε πίσω από τα δέντρα.

— Επ' σκοπόν!... διατάξε ο αξωματικός και ήρπασε πάλι το έφιπος του.

Δώδεκα κάγκες τουφεκιών στράφηκαν στο μέτωπο της κοπέλλας.

— Πού!... ξανακούστηκε μια σάληρη φωνή. Μά ξαφνικά, πριν άκουστεί καλά-καλά το παράγγελμα αυτό και πριν άκουστεί η έσση άναβρόντια, ένας άντρας είχε πηδήσει κι' είχε άγκαλιάσει τη μελλοθάνατη...

Όταν ο καπνός διαλύθηκε, είδαν επάνω στη γή δυο σώματα να σκαδίζουν ένωμένα. Ο Ίάκωβος έσφυγε σ' ένα ύπερτατο ένωμαλισμό πάνω στην καταματωμένη απ' τις σφαίρες καρδιά του, τη Μάρθα του.

Τα χιόνια χείλη του φουνόντουσαν σαν να χαίρομύσαν...

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Στις Δέσμες, στο Δημαρχείο, στα Προξενία, κινιόταν σημαίες μεσαιωνικές. Κι' από την πρώτη βάρκα που ζύγωσε στο βαπόρι, ανέδραμε μαυροφόρα ή Τζιμαίνα, έπεσε κλαίγοντας στην αγκαλιά του Πιέρου, που τη δέχτηκε στη σκάλα, φίλησε τον ανδράδελφό της και πήγε να γονατίσει μπροστά στο κλειστό φέρετρό...

Σε λίγο το κατέβασαν στη μεγάλη βάρκα. Στην αποβάθρα περίμενε ο Δεσπότης, ο ώρατος εκείνος Δεσπότης, με μανδύα, έπαινακα-λινόχαιρο και πατερίτσες. Τον περιτοίχιζε το ιερατικό του επιτελείο. Στο πλάι του ο Νομάρχης, ο Δήμαρχος, οι βουλευτές, οι πρόξενοι. Ένας βουλευτής, ο κόντε Δουνιάς, χαϊρέθηκε με λίγα λόγια το νεκρό που από ξένη γη έρχοταν να βρεθεί στην αγαπημένη του Ζάκυνθο, γιατί ο θάνατος είναι γλυκός, μόνον όταν κοιμώμεθα εις την πατρίδα, καθώς λέει ο Κάλβος... Και έγινε η πρώτη, η μικρή να πούμε κηδεία: Το βαρύ φέρετρο, κλειστό πάντα, που με κόπο το σήκωναν έξι μαυροφόροι, μεταφέρθηκε εκεί κοντά, στη μεγάλη έσκληρία των Άγιων Πάντων, στον πλατύ δρόμο που ένώνει τις δυο Πλατείες.

Η μεγάλη κηδεία θα γινόταν αύριο, στις τέσσερις. Την είχαν αναλάβει ο Δήμαρχος κι' ο Πρόξενος της Άγγλιας, συγγενείς των Τζιμαίων και τα είχαν προετοιμάσει όλα στην έντιμη. Η γεντρική πόλη ήταν στολισμένη πένθιμα. Τα καμπαναριά δεν έβγαζαν να σηματοδοτούν νεκρικά, κι' ένα κανόνι, σημμένο απέξω από το Δημαρχείο, να ελίζει κάθε μιά ώρα. Ως το μεσημέρι, η έσκληρία είχε γεμίσει στεφάνια από φυσικά λουλούδια που τα κατέθεταν έπίσημοι, σωματοί κι' άρχοντες οικογένειες. Χωριστά εκείνα που είχαν συνοδεύσει το νεκρό απ' το Παρίσι, με τεχνητά λουλούδια αυτά, και μερικά μετάλλινα.

Από τις τρεις, όλα τα στεφάνια παρατάχθηκαν απέξω, από την έσκληρία ως τη μέση της Πλατείας του Ποιητού. Σε λίγο άρχισε η νεκρώσιμη ακολουθία, με το Δεσπότη, με όλους σχεδόν τους παπάδες της χώρας και με δυο θαυμαστούς χορούς. Στο τέλος ο Δήμαρχος, ο Πρόξενος της Άγγλιας κι' ένας άλλος από τους ευγενείς, άποχαρήσαν το νεκρό κι' εύχλωτους λόγους. Κι' η πομπή, με τη μπάντα της Φιλαρμονικής μπροστά, ξεκίνησε.

Ήταν μιά από τις μεγαλύτερες, τις επισημότερες και τις ωραιότερες κηδείες που είδε ποτέ ο τόπος. Απειρος κόσμος την παρακολούθησε ως το γεφύρι του Άγιου Λαζάρου. Εκεί οι συγγενείς κι' οι στενοί φίλοι μπήκαν σταμάξια. Το άνοιχτο τώρα φέρετρο, με το κρουσάκι στο πρόσωπο του νεκρού, μεταφέρθηκε στον πάγο του Άλικανά. Εκεί ήταν το οι καγενεακό κοιμητήριο — ένας κήπος μικρός, περιφραγμένος με ψηλούς τοίχους και γεμάτος με παρίσσια, πίσω απ' την έσκληρία ούλα του πόγου. Το φέρετρο ανεβάζονταν πάλι για τελευταία φορά και κατεβάζονταν στην έσκληρία, τον ιστόγειο θολωτό τάφο. Ο Άλφρεδός Τζιμής και μόνον τον αόρατο, ύπνο δίπλα στον πατέρα του και μαζί με όλους του τους προγόνους. Κι' ο Πιέρους ψιθύρισε πάλι τους στίχους του Κάλβου: «Άς μη μού δώση ή μούρα μου εις ξένην γην τον τάρον. Είνε γλυκός ο θάνατος μόνον όταν κοιμώμεθα εις την πατρίδα».

Αργά, η οικογένεια, με τους συγγενείς και τους στενούς φίλους, γύρισε στο σπίτι. Ο Πιέρους αισθανόταν μιά μεγάλη κοίραση, μιά και μιά μεγάλη περιφρόνηση για τις τιμές που έγιναν στο νεκρό του πατέρα του. Του έδειξαν μεγαλύτερη έντιμηση, παρά εκείνες που είδε στο Παρίσι. Δεν το φανταζόταν πώς, ύστερα από τόσα χρόνια που έλειπε ο Άλφρεδός Τζιμής, ο τόπος του θα τον θυμόταν και θα τον άγαπούσε τόσο πολύ. Πώς ήθελε νάναι στη Ζάκυνθο κι' ο

Η Τζιμαίνα έπεσε κλαίγοντας στην αγκαλιά του Πιέρου.

κόντε Δερίδας, νάβλεπε αυτή την κηδεία, αυτή την απόθεση! Μά κι' η Τζένη. Διαρκώς τους θυμόταν. Και στην έσκληρία, και στο δρόμο, και στον τάφο. Είπε περίεργα πώς σε τέτοιες στιγμές μπορεί να τρέχει ο νους πώς τόσο μακριά από τα πράγματα που έχουν μπροστά στα μάτια μας κι' από τα λόγια που χτυπούν ταυτά μας. Κι' όμως είχε παρατηρημένο πώς σε τέτοιες στιγμές κινιόταν κινήσεις, σκιές, κινήσεις, πώς απ' το φέρετρο, περνούσε απ' την Πλατεία Ρούγα, κι' είχε κατάκλειστο το σπίτι του Δερίδα, θυμήθηκε τη λιτανεία του Άγιου Διονυσίου, που την είχε ακολουθήσει μόνο με την έλπιδα να ιδεί σε κανένα παράθυρο τη Τζένη. Μά και τότε είδε το σπίτι κατάκλειστο όπως και τώρα. Άπ' αυτή τη στιγμή για πολλή ώρα, δεν συλλογιόταν παρά τη Τζένη και τον πάτερ της. Το γράμμα του, απ' τη Μασσαλία, θα το είχε λάβει βέβαια ο κόντε-Δερίδας. Τον φανταζόταν την ώρα που το λάβαινε, που το άνοιγε, που το διάβαζε. Τι θα έκανε άραγε ύστερα; Θα φράσσει να το δώσει και της Τζένης να το διαβάσει; Ή θα το φέλαγε, θα το καταχωνιάζε, θα το έσχιζε ίσως, χωρίς να τη τύπη σε κανένα;...

Ό,τι και νάναι, αυτός τώρα θα πήγαινε στη Βενετία. Το ανστατικό του Μπαγκιό δεν το είχε χάσει: βρισκόταν στο πορτοφόλι του από την ημέρα που το είχε λάβει. Θα περίμενε ώς που να πελευόσαν οι απαραίτητες διευκρινίσεις για να ναναγνωριστεί ως ο μόνος κληρονόμος, να περάσει σιδονόμα του ή περιουσία του πατέρα του—τα πολλά χτήματα και τα λίγα μετρητά που είχε στην Άγγλική Τράπεζα—να δηλώσει στον μάρτυρα Έννερη δι πήγαινε να παντρευτεί, και να φύγει...

Οι έλπίδες του είχαν αναπτρωθεί. Το μεγάλο πρόβλημα της ζωής που το θεωρούσε σχεδόν λυμένο. Κι' ήταν αισιόδοξος όσο ποτέ...

Ένα γράμμα της Λήδας, σταλμένο στο Παρίσι, το έλαβε στη Ζάκυνθο ύστερα από τέσσερις ημέρες. Η καλή φίλη του έγραφε τα θερμά της συλλυπητήρια, με την υπόσχεση ότι θανάγγελλε το δυστύχημα και την άναβολή στη Τζένη, κάνοντας τρόπο να την ιδεί το γρηγορότερο.

Έώρα θα το έχη μάθει—συλλογίστηκε ο Πιέρους.—Και χωρίς άλλο, θα έχη κάνει τις σκέψεις που έχανα κι' εγώ. Ως λυτήθηκε βέβαια, αλλά κι' θα συνέβαινε με χαρά πώς η έντιμία μας είχε την προέστειρη...». *

Πέρασε ακόμα μιά εβδομάδα. Καμιά είδηση δεν ήρθε από τη Λήδα για τη Τζένη. Γιατί άραγε; Δεν είχε κατορθώσει να την ιδεί, να της πιασώσει τα γράμματά του; Ή συνέβαινε τίποτ' άλλο;

Μήπως ο κόντε Δερίδας, λαβόνοντας το γράμμα του, υποπτεύθηκε πώς από τη Λήδα είχε μάθει τη διεύθυνσή του—το κορυφώτό του—κι' άπαγόρευσε στη Τζένη κάθε επικοινωνία με τη Βενετσιάνη, ή έσκαψε και τίποτ' άλλο χειρότερο;

Ο Πιέρους άρχισε νήρησιχη. Και δεν είχε καθόλου άδικο. Γιατί στο τέλος εκείνης της εβδομάδας, έλαβε το καρτανοδόλο αυτό γράμμα:

«Αγαπητέ φίλε. Έχω να σάς αναγγείλω κάτι δυσάρεστο και άπρόοπτο: Έχασα την Τζένη!»

Από την ημέρα που έλαβε τα τρία γράμματά σας μαζί, δεν ήρθε στη Βενετία καθόλου. Αναγκάστηκε να πάω εγώ στο Κάμπο χτές. Φαντασθήτε όμως την έκπληξή μου, όταν στο Παλάτιο Βέργα μου είπαν, δι' ή οικογένεια Δερίδα είχε φύγει ξαφνικά τριών ημερών! Ούτε ήξεραν να μού πουν για πού πήγε, Ιταλική ή ξένη. Το μόνο που ήξεραν, ήταν πώς ήρθε στη Βενετία κι' έ-

μεινε προσωρινά σε κάποιο—άγνωστο—ξενοδοχείο εδώ. Είχε σκοπό να πάει σ' άλλη πόλη. Άλλ' αν έφυγε με το σιδηρόδρομο ή με το βαπόρι, κανένας δεν ήταν σε θέση να με πληροφορήσει.

Χάλασε τον κόσμο. Ρώτησα όλες τις οικογένειες που συναναστρεφόταν στο Κάμπο. Γύρισα εδώ όλα τα πρώτες και δεύτερες τάξεις ξενοδοχεία. Δεν κατάφθικα τίποτα. Σε καμιά φιλική οικογένεια δεν είπαν οι Δερίδαί που θα πήγαιναν, ούτε καν πώς θάρυαν. Μπορώ να πω πώς έφυγαν κρυφά. Κι' ίσως, για να μη μπορέσει κανείς να μάθει τίποτε περισσότερο, θα έμειναν εδώ σε κανένα μικρό ξενοδοχείο που δεν είχε βέβαια εύκολο να το ανακαλύψω.

Υποθέτω τώρα πώς ο κόντε Δερίδας καί θα έμεινε, καί θα υποπτεύθηκε. Μπορεί νάναισε και κανένα γράμμα σας στα χέρια της Τζένης. Και για να χάσετε τα ίχνη της, πήρε άμέσως την οικογένειά του κι' έφυγε, φροντίζοντας προπάντων να μη μάθω τίποτα έγώ. Γιατί αν πραγματικώς έπιασε γράμμα της Τζένης, τώρα ξέρει πώς έγώ το είχα κάνει αυτή την... προδοσία.

Όσοσο, δεν απειλούμαι ακόμα. Μόλις μάθω τίποτα—γιατί και κατά τύχη μπορεί να μάθω—θα σάς πληροφορήσω. Περιμένετε κι' ελπίζετε. Πού ξέρετε; Εκεί που πάει, η Τζένη... μπορεί να κάνει τράτο να μού γράψι δυο λόγια, μπορεί να βρεθί κι' έχει μιά φίλη, όπως βρήκε εδώ... Βέβαια, ή υποκα τώρα θα είχε μεγαλύτερη κι' ή φυλάξη αστυχοτήρη. Άλλά ξέρετε, το δύσκολο δεν είναι και άδύνατο. Πάντα μπορεί να παρουσιασθή μιά έκτακτη και θαυμαστή τύχη. Μπορείτε να φαντασθήτε πόσο άγρυπνα θα προσέχη ή Τζένη... γιά να επωφεληθί κι' από το παραμικρό.

Από το γράμμα έλπιζω να σάς βρεθί στη Ζάκυνθο. Γράφω μου, παρακαλώ, γιά να ξέρω δι' εκεί πρέπει να σάς γράψω πάλι. Αν βρεθώ στην ευχάριστη θέση να σάς αναγγείλω κάτι ευχάριστο. —Δ ή δ α ν.

ΙΣΤ'

ΚΑΤΙ ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Όσο αυτό ήταν το αποτέλεσμα του γράμματος που ο Πιέρους είχε την κακή εμπνευσή να στείλν απ' ευθείας στο Κάμπο: Το έλαβε ο κόντε Δερίδας, το άναξε με την πατρική έξουσία, το διάβασε, το έκρυψε, δεν είχε τίποτα σε κανένα και, καί τη συνήθειά του, πήρε τις γυναίκες κι' έφυγε... προς άγνωστη διεύθυνση.

Καλά το μάντεψε ή Λήδα, πώς ο κόντε έπιασε κάποιο γράμμα της κόρης του κι' απ' αυτό τα κατάλαβε όλα. Ήταν το γράμμα που είχε στείλει της Τζένης με την έλπιδα ίσα-ίσα να το διαβάσει ο πατέρας της και να συγκινηθί. Άλλά λογάρισε άσχημα. Ο θάνατος του Άλφρεδού Τζιμής άρπασε τον κόντε Δερίδα άμετάπειστο, ανένδοτο. Όσο ζούσε ο Έννερης, ο διδάκτατος, ο Δερίδας δεν θάποφαισε να κάνει από το μίμο, όσο κι' αν τον ήθελε από μέσα του, όσο κι' αν έβρισκε το εμπόδιο κατ' ουσίαν άσημαντο, γελούτο...

Έτσι ή άνατολίτη θάταν πολύ πιο μακριά απ' όσο λογάρισε ο Πιέρους. Δεν απειλήθηκε όμως καθόλου. Το γράμμα της Λήδας έ-ξάσκησε πάνω του σά μιά υποβολή. Κι' εύθύς από την άλλη μέρα—από της έγγραφης δυο λόγια, γιά να την ευχαριστήσει και να της πη πώς βρίσκεται πάντα στη Ζάκυνθο—περίμενε να λάβη κι' άλλο! Από τη Λήδα; Από την Τζένη την ίδια; Από κανέν' άλλο κορίτσι; Δεν ήξερε. Προέβλεπε όμως. Και—άνεξήγητο αυτό—ήταν πολύ αισιόδοξος παρά ποτέ.

Μόνο άμα πέρασαν δυο-τρεις εβδομάδες χωρίς να λάβη τίποτα, χωρίς να ιδεί κανένα—ούτε το Νικόλα, άρχισε νάτελπίζεται και να κάνει τα σχέδια και τα διαδύματα της άτελπούας. Άνδ-τρεις φορές ζήτησε το Νικόλα στην αλλη του δεριδορίου. Κάτι μπορούσε να ξέρη ή να μάθει αυτός. Δεν τον πέτυχε όμως, ούτε τόλμησε νάφηση στον έπιστάτη παραγγέλια με δονόμα του. «Θά πάω καμιά μέρα να τον βρω στο Γερνάκι, συλλογίστηκε. Λογάρισε επίσης να πάει στο Ταχυδρομείο, να πάσθ κάποι κανένα γράμμα του κοιμήσου του Μουσαίου. Άλλήθεια, μόνον αυτός θα ήξερε και την καινοουργία διεύθυνση του κόντε Δερίδα. Άλλά φοβόταν τον διεθυντή του Ταχυδρομείου: δεν θάταν πολύ εύκολο να τον γελήσει και δεύτερη φορά...

Μιά μέρα πήγε στο Κεφάλι. Κατά καλή συμπτωσή ή Νανά ή-ταν εκεί. Χωρίς τον άναρα της, είχε πάει να ιδεί τη μητέρα της. Μπότεσαν να μιλήσουν πολύ. Της τα έλεγε όλα, όλα, τη ρώτησε αν ήξερε τίποτα και ζήτησε τη συμβουλή της.

Όχι, ή Νανά δεν ήξερε το παραμικρό. Ούτε γράμμα από την Ιταλία έλαβε—το πρώτο και το τελευταίο ήταν εκείνο της Λήδας—ούτ' έτυχε κανένας να την πληροφορήσει. Στόν κύκλο της έλεγαν

πώς οι Δερίδαί ταξίδευαν στην Ευρώπη. Κανένας δεν ήξερε τίποτα παραπάνω. Ναί, άς πήγαινε στο Γερνάκι να βρεθί το Νικόλα. Μπορούσε να εξετάσει αυτός τον έπιστάτη, τους γιούς του, και καί να μάθει. Άλλά το καλύτερο, κατά τη Νανά, ήταν να ρωτήσει πάλι στο Ταχυδρομείο. Κάποιος—είτε ο Μουσαίου, είτε άλλος—θα είχε στείλει τελευταία γράμμα στον κόντε Δερίδα. Κι' ο διεθυντής, που είχε τόση μνήμη, μπορεί να θυμόταν την άντρέσση, τολλάχιστο την πόλη. Γιατί δεν θα του την έλεγε; Χρώς του ήσαν. Μήπως θα τούχε πει κανένας να την ρωτή μυστική;

Ο Πιέρους το βρήκε λογικό. Και πριν να πάει στο Γερνάκι, όπου πιθανότατα δεν θάκανε τίποτα, άποφάσισε να έπισκεφθί τον κ. διεθυντή του Ταχυδρομείου.

Κι' ο άντρας σάς; ρώτησε στο τέλος τη Νανά. Ξέρει τίποτα ο Ρίκος; είδε κείνο το γράμμα;

Όχι, όχι! Μου τώφρασαν στο σπίτι σε όρα που έλειπε. Και σάς το έστειλα άμέσως με τον ύπηρέτη.

Κι' ο ύπηρέτης... δεν θα του είχε τίποτα;

Ή Νανά γέλασε πονηρά. —Είπε δικός μου ύπηρέτης, είπε, Μ' αγαπά κι' αυτός, όπως ο Νικόλας τη Τζένη σας. Μά νομίζετε πώς δεν κάνω κι' εγώ μερικά πράγματα κρυφά από τον άντρα μου... Ο Ζέκος με βοηθεί σ' όλα. Μόνο, επειδή του φαινόταν λιγάκι ύποπτο να τον στείλω με γράμμα σ' ένα νέο—φυσικά, έ;—αναγκάστηκε να του το δείξω πριν σάς το βάλω στον άγραφο φάκελλο, να ιδεί πώς ήταν ξένο, και να του πω άπάνω-κάτω την ιστορία. Ο Ζέκος λοιπόν καί ξέρει. Ο Ρίκος τίποτα!

Κι' έτσι—συλλογίστηκε ο Πιέρους—δεν έπιασε ακόμα πουλό λόγο ή πρότασή του δεν έγινε άμέσως δεκτή στο Δερίδα. Άς είχε, θάρη μέρα που θα το μάθω κι' αυτό...».

Και φεύγοντας από του Κεφάλι, πήγε ίσια στο Ταχυδρομείο.

Κύριε διεθυντή, θα μου κάνατε μιά χάρη;

Πολύ ευχαριστός, κύριε Τζιμή!

Μήπως ξέρετε που μένει τώρα ο κόντε Νατάλιος Δερίδας; Σεις έχετε μνήμη άπείραστη. Περνάτε και το Μεγάλο Ναπολέοντα, που λένε πώς ήξερε άπέξω τα δονόματα όλων των ανδρών της αυτοκρατορικής φρουράς... Μην πάρετε λοιπόν από τα χέρια σας κανένα συστημένο γιά τον κόντε; Θα θυμάστε, χωρίς άλλο, την άντρέσση...

Ο κ. διεθυντής καλακούχησε φανερά. Κάτι θάδινε, να μπορούσε να πληροφορήσει τον ευγενικό νέο. Άλλά όχι. Δεν θυμόταν να πέρασε κανένα συστημένο γράμμα, τώρα τελευταία, γιά τον κόντε Δερίδα. Άν ήταν απλά δεν ήξερε βέβαια. Όσοσο, όμως, γιά να βεβαιωθεί καλύτερα, καίτσε καί το βιβλίο των συστημένων. Τίποτα. Το τελευταίο γράμμα που πέρασε γιά το Δερίδα, πριν από ένα μήνα,

είχε την παλιά διεύθυνση, στη Βενετία.

Όσο έφυγε από καί; ρώτησε ο κ. διεθυντής.

Ναί, αλλά δεν ξέρω που πήγε.

Μά δεν ήξερε κείνος που σάς το είπε;

Το περίεργο είναι που δεν ήξερε ούτε αυτός. Μόνο πώς έφυγε από τη Βενετία. Γιατί άλλο!

Δε ρωτάτε στο σπίτι του; ο άνδρωπό του βέβαια θα ξέρουν.

Δεν ξέρει κανένας, κύριε διεθυντή!

Περίεργο! Τότε ξέρετε πού να ρωτήσετε;

Ποιόν, κύριε διεθυντή;

Τόν κ. Μουσαίου, τον κοιμήσο. Ο κόντες τον έχει στις άποθεσεις του και πάντα βρίσκεται σε άλληλογραφία μαζί του.

Τό ξέρω. Άλλά, δυστυχώς, δεν έχω καλή με τον κ. Μουσαίου.

Θέλετε να τον ρωτήσω έγώ;

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε διεθυντή. Άλλά... δεν θα σάς πη.

Γιατί;

Γιατί... ο κόντε Δερίδας έχει λόγο να κρατή τη διαμονή του μυστική.

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

Ά, έτσι;... Μά όχι βέβαια κι' από μένα! Άδριο θα στείλν ένα γράμμα συστημένο. Άπ' τα χέρια μου δεν θα περάσει; Έγώ δέ θα το γράψω στο βιβλίο;

ΤΖΑΝ ΧΑΡΛΟΥ, Η ΜΟΙΡΑΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΛΕΥΚΟΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

Πού οφείλεται η καταπληκτική της έπιτυχία στην οδόνη. Πώς ντεμπουτάρισε στον κινηματογράφο. Όπου όργιζούν ή διαδόσεις είς βάρος της. Τό διαζύγιό της από τον πρώτο της σύζυγο και ή αυτοκτονία του δευτέρου, κτλ. κτλ.

Λίγες γυναίκες έχουν συνδέσει τ' όνομά τους με τόσα σκάνδαλα και με τόσα μυστήρια, όσο ή Τζάν Χάρλου, τó καινούργιο άστέρι του Χόλλυγουντ. Και λίγες γυναίκες στάθηκαν τόσο τυχερές, αλλά και τόσο άτυχες όσο αυτή.

Τυχερή, άπιστευτα τυχερή, στην σταδιοδρομία της! Και άτυχη, πολύ άτυχη, στην ιδιωτική ζωή της!

Η Τζάν Χάρλου είχε πραγματικά καταπληκτική εξέλιξη. Η εμφάνισή της στον κινηματογράφο δέν μοιάζει καθόλου με τόν άλλων άστέρων που πρωταγωνιστήσαν στην οδόνη ως κομπάρσοι, ή σε έντελώς άσπιδάκτους ούλους και, σιγά-σιγά, με την εργασία τους, με τό τάλάντο τους, κατώφθασαν να ξεχωρίσουν και να γίνουν πρωταγωνιστά. Όχι, τόν τίτλο του άστρα που άλλου παιδεύονται σε όλη τη ζωή τους για να τόν αποκτήσουν, ή ξανθή Τζάν τόν έπαιρε με την πρώτη της εμφάνιση.

Σε τί όμως να οφείλετο ή καταπληκτική αυτή έπιτυχία της, στην πρώτη ταινία που εμφάνιστηκε, δηλαδή στους «Άγγελους της Κολάσεως», τούς οποίους είδαμε και στην Άθήνα;

Άλλου την απέδωσαν στην όμορφιά του προσώπου της και στην πραγματικά αγγαλιματώδη πλαστικότητα του σώματός της. Έν τούτοις, υπάρχουν στο Χόλλυγουντ χιλιάδες όμορφα κορίτσια που όμορφα ίσως από την Τζάν Χάρλου, και παίζουν μικρούς ούλους σε διάφορες ταινίες, κι όμως καμιά δέν έκανε την έντύπωσι που έκανε αυτή.

Άλλου την απέδωσαν στο λευκόχρυσό μαλλιά της. Αυτό τό χρώμα τόν μαλλιών που τώρα έγινε της μόδας, όχι μονάχα στο Χόλλυγουντ, αλλά και στον κόσμο όλούληρου, ή Τζάν πρώτη τό παρουσίασε. Είνε ένα χρώμα ξανθό πολύ άνοιχτό που κλίνει προς τό άσημ, και που συγχρόνως είνε πολύ λαμπρό και κάνει τό κεφάλι να φαίνεται πως περιβάλλεται από ένα φωτιστέφανο.

Κατά τούς άλλους πάλι, ένας από τούς κυριότερους λόγους της έπιτυχίας της ήταν τα άφαντάς της τολμηρά ντεκολτέ φορέματα, τα όποια φορούσε στους «Άγγελους της Κολάσεως».

Μιά γυναίκα που φοράει ένα τόσο σκανδαλιστικό φόρεμα επάνω σ' ένα τόσο ύπεροχο σώμα σαν της Τζάν Χάρλου, δέν μπορεί να περάσει άπαρατήρητη, είνε δε φυσικό, ύστερα από μιά τέτοια εμφάνισι, τό όνομά της να βέσπεται σε όλων τα στόματα.

Όπωσδήποτε, για τόν ένα ή για τό άλλο λόγο, ή Τζάν Χάρλου με την πρώτη της κιάλας ταινία μεσουράνησε στο καλλιτεχνικό στερέωμα κι έγινε ένδοξη μέσα σε μιά νύχτα. Η δόξα όμως φέρονε και τόν φθόνο. Κι άμέσως μετά την πρώτη έπιτυχία της Τζάν Χάρλου, ή διαδόσεις άρχισαν να όργιζούν είς βάρος της.

«Ψέμματα! Είεγαν οι διάφοροι καλοθελητά. Η Τζάν Χάρλου δέν εμφανίζεται για πρώτη φορά στον κινηματογράφο. Ψέμματα! Δέν μάς ήθε εδώ για πρώτη φορά από τό μακρινό Κάνσας. Είνε μέσα από τό Χόλλυγουντ, επί χρόνια όλούληρα πολιορκούσε τό σπουτίο για να της δώσουν ένα μικρό ρολάκι κι ύστερα από χρόνια όλούληρα ματαίας πάλης και άπογοητεύσεων άπεφάσισε να βάλει τα καστανά μαλλιά της σε χρώμα πλατίνας—ένα χρώμα άγνωστο ως τό τότε—κι έτσι μπόρεσε να προσελκύση την προσοχή του Χόβαρτ Χιούξ και να παίξει στους «Άγγελους της Κολάσεως». Έπίσης ψέμματα είνε πως την λένε Τζάν Χάρ-

λου. Τό αληθινό της όνομα είνε Χαρήν Κάμπεντερ και πολλοί την θυμούνται μ' αυτό τό όνομα και με καστανά μαλλιά.

Η Τζάν Χάρλου όμως χαμογέλασε, όταν άκουσε αυτές τις διαδόσεις.

«Ποτέ πριν από τούς «Άγγελους της Κολάσεως» δέν είχα επηρεήσει να παίξω στον κινηματογράφο, είπε. Στο Χόλλυγουντ πραγματικά δροσκόμουν τό 1925, όταν ήμουν ακόμα δεκαεσσάρων ετών και στην ηλικία αυτή δύσκολα μπορεί κανείς να κάνει τό ντεμπούτο που στην οδόνη. Εγώ την εποχή εκείνη πήγα να άκούω στο σχολείο, και δέν γνώριζα τόν κινηματογράφο, παρά ως θεατής. Έ.ε.ε. πηγάμε με την οικογένειά μου στο Κάνσας κι ένα χρόνο αργότερα, σε ηλικία δεκαέξι ετών, παντρεύτηκα. Τα πρώτα παπούτσια με ψηλά τακούνια που φόρεσα, ήταν τα νυφικά μου.

Η Τζάν Χάρλου την ήμερα των γάμων της με τόν Πάλ Μπέρν.

»Τρία χρόνια αργότερα έχωρσα τόν άνδρα μου και τότε ήρθα στο Χόλλυγουντ πραγματικά ως με τό σκοπό να παίξω στον κινηματογράφο. Στην άρχή οι σκηνοθέτες δέν μου έδωσαν προσοχή. Αυτό όμως δέν με στενοχώρησε. Είχα την ιδέα πως έφύσαν σάβαντα ν' άφοσιωθώ στον κινηματογράφο, έφρασε να πάω μπροστά. Κι' έπαιξα την άπόφασι να πάω μπροστά με κάθε θυσία. Έτσι, όταν έφτάει να γυριστούν οι «Άγγελοι της Κολάσεως» και ο σκηνοθέτης Χιούξ ζητούσε ένα πρόσωπο κατάλληλο για τόν γυναικείο ούλο, ο Μπέν Λάιν, με τόν όποιον συνδεόμουν φιλικώς, έπείσθη έμένα. «Ο Χόβαρτ Χιούξ με είδε και μου είπε να πάω στο δεστιάριο για να ντυθώ για να γυριστούν μερικές δοκιμαστικές σκηνές.

»Όταν πήγα στο δεστιάριο κι είδα τό φόρεμα που έφτάει να βάλλω, έμεινα έμβρονη. Ήταν τόσο γτεκολτέ, τόσο σκανδαλιστικό, τόσο άσεμνο, ώστε, όπως μου έμολόγησε και ή έπιστάτρια του δεστιάριου, καμιά άλλη νέα δέν είχε θελήσει να τό φορέση. Εγώ θεαθολώ τότε τόν εαυτό μου προσβεβλημένον κι έτοιμάστηκα να γυρίσω σπίτι μου, χωρίς να παρουσιαστώ, πεισά σε κανέναν. Μά άμέσως κάθησα και σκέφτηκα πάλι λογικά. Τό φόρεμα αυτό δέν θα άνιχε σε μένα προσωπικώς. Θα τό φορούσε τό πρόσωπο που θα παρίστανα. Δέν θα ήμουν εγώ ή Τζάν Χάρλου που θα φαινόμουν άσεμνη, αλλά ή ήρωίς του έργου. Ήμουν φιλόδοξη.

Ήθελα να πάω μπροστά. Έπαυμένος έφρασε να φορέσω δτι θα μου έλεγαν, και να παίζω όπως θα μου έλεγαν, αν ήθελα να ξεχωρίσω. Οι «Άγγελοι της Κολάσεως» είχαν καταπληκτική έπιτυχία, κι' εγώ επίσης είχα καταπληκτική έπιτυχία. Αν ή έπιτυχία μου αυτή ήταν συγχρόνως ή πρώτη μου ταινία, αυτό οφείλεται στην τύχη και στην έπιμονή μου να έπιτύχω.

Και την έπιμονή να έπιτύχη την έδεψε ή Τζάν Χάρλου παντού όπου έπαιξε κατόπιν. Η μιά έπιτυχία διεδόχετο την άλλη. Μετά τούς «Άγγελους της Κολάσεως» έπαιξε τόν κύριο ούλο στην ταινία «Ένναίκα με λευκόχρυσά μαλλιά». Ύστερα ή εταιρεία της υποχρέωσε να βάλει τα μαλλιά της πάλι να πρωταγωνιστήση στην ταινία: «Κοινωνομαλλούδες». Κατόπιν έπαιξε στην «Κόκκινη διάνα», μαζί με τόν Κλάρκ Γκέμπλ. Κα τό άστρο της ανέβαινε όλο και ψηλότερα. Σε μιά πανωστέρη των μεγαλύτερων ήθοστών της, που ή εταιρεία Μετρο-Γκόλντγουίν έδημοσίευσε στα μεγάλα κινηματογραφικά περίοδικά, μαζί με την εικόνα της Γκρέτας Γκάρμπο, της Νόρμας Σήρερ, την Τζόαν Κράουφορντ, είχε βάλλει και την φωτογραφία της Τζάν Χάρλου.

Η έπιτυχία της όμως κατά 75 ο)ο οφείλετο στις τολμηρές της τσελές. Οι σκηνοθέτες είχαν ιδεί τόσο άρεσε στους «Άγγελους της Κολάσεως» κι' έξοκολούθησαν και σ' όλες τις άλλες ταινίες να την ντύνουν κατά τόν ίδιο τρόπο. Και, φυσικά, άνόλογοι με τό ντύσιμό της, ήταν και οι ούλοι που της έδιναν. Σ' όλες τις ταινίες έφρασε να παριστάνη γόσσες, γυναικίες χωρίς καμιά ήθικη που με τό θέλησή τους και τα χάρια τους ξετρελλάνουν τούς άνδρες.

Η δυστυχημένη Τζάν Χάρλου έπέφερε τα μαρτύρια της κολάσεως—ταν υποχρεωνόταν να φορέση τα έφορετικά αυτά φορέματα και να παίξη τούς άνταναθηνικούς ούλους που της έ-

διναν. Μά τί να κάνει; Έφρασε είχε σκοπό να πάει μπροστά, έφρασε να τα ήτοιμείνη. Και έφ' όσον εύθις έξ άρχής είχε παρουσιαστεί ως τύπος γόσσας, έφρασε να ξεχωρίσει να παρουσιάση τόν ίδιο τύπο παντού.

Οι θεαταί όμως φαντάζονται την ιδιωτική ζωή κάθε άστέρος σύμφωνα με την εμφάνισι του στην οδόνη. Η Μάρλεν Ντήτρικ πέπει άναγκαστικώς και διά της βίας να είνε και στην πραγματικότητα μοιραία γυναίκα επειδή παίξει την μοιραία γυναίκα στην οδόνη. Η Ζανί Γκαίηνορ όρελει και στην ιδιωτική της ζωή να είνε τό τριπτερό, τό γλυκό και ιδανικό κορίτσι που αποδέχεται στους έπαυμένους ούλους της. Έπομένως και ή Τζάν Χάρλου έφρασε κι' έφω από τη σκηνή να είνε μιά γυναίκα άσεμνη, που ως μόνο της σκοπό έχει να ξελογιάση τούς άνδρες και να διασκεδάση μαζί τους.

Τις φήμες αυτές τις ένίσχυε τό γεγονός, ότι σε ηλικία μόλις είκοσι ετών ή Τζάν Χάρλου είχε κιάλας ένα διαζύγιον στο ένεργητικό της. Δέν περνούσε λοιπόν ήμερα χωρίς να γράφουν ή έφημερίδες μιά κακογλασσά είς βάρος της. Πότε δια έθεάθη με τόν δεινά ήθοσινό σ' ένα ύπαιτο κήπο, πότε ότι είνε ή αίτία του διαζυγίου του πάδε συνδύλου της, πότε ότι άρροσπάζεται μ' αυτόν, πότε ότι έχει φίλο της τόν άλλον.

Η Τζάν γελούσε μ' όλα αυτά, αλλά από τό άλλο μέρος στενοχωριόταν. Γιατί στην πραγματικότητα ήταν ένα κορίτσι που τού άρεσε ή άσπιδενική ζωή, τό κλειστά φορέματα, τό σπώ, και που όχι μόνον δέν είχε τις σκανδαλώδεις έρωτικές περιπέτειες, για τις όποιες την κατηγορούσαν, αλλά άπεναντίας άρροσπασε κυνικά επί τρία χρόνια έναν άνθρωπο και τό αίσθημά της αυτό δέν τό είχε άποκαλύψει σε κανέναν.

Τρία χρόνια είνε ένα πολύ μεγάλο διάστημα και είνε θύμια πως τα λαγονικά τών έφημερίδων δέν είχαν μυριωθεί την αλήθεια. Άλλά μήπως ή έφημερίδες ένδιεφέροντο να πληροφορηθούν πραγματικώς την αλήθεια σχετικώς με την Τζάν Χάρλου; Αυτές τις ένδιέφερε να γυμνίσουν καθήμενώς τις στήλες τους με τα νέα σκάνδαλα της ξανθής πρωταγωνιστρίδας, κι' όσο πιο φανταστικά και έξοφρενικά ήταν αυτά που έγράφαν, τόσο μεγαλύτερη έντύπωσι έκαναν στον κοσμάκη.

Άλλωστε αυτός που άγαπούσε ή Τζάν Χάρλου δέν ήταν κανένας άνθρωπος κοινός. Ήταν μιά από τις γυναικίτες προσωπικότητες του Χόλλυγουντ, ο μεγάλος κινηματογραφικός παρωγός Πάλ Μπέρν. Ο Μπέρν είχε μείνει γερουσιαστής, παρ' όλο που συνδέεται στενά με τις έρωτικές γυναίκες του Χόλλυγουντ. Έτσι, ή φίλιά του με την Τζάν Χάρλου δέν ποσάλεσε καμιά ύποψια και ούτε κι' οι στενότεροι φίλοι του φαντάσθηκαν ποτέ ότι ήταν σοβαρά έρωτικώς με την είκοσέτη πρωταγωνιστρία.

Κι' όμως υπάρχουν όριωμένα δεδομένα, τα όποια έφρασε να κινήσουν τις ύποψιες τους. Η μόνη γυναίκα φωτογραφία που στάλιζε τό σπίτι του Πάλ Μπέρν, ήταν ή φωτογραφία της Τζάν. Μιά φωτογραφία κρεμόταν στην κρεββατιάμαρά του. Άλλη μιά ύπληχε στο γραφείο του. Και τέλος, μιά τρίτη βρισκόταν στο σαλόνι του. Κι' όλες αυτές παρίσταναν την Τζάν στις ώραιότερές της πόξες. Έπειτα ύπληχε και κάτι άλλο: Όσάκις τήχαινε να δίνη γεύμα ο Πάλ Μπέρν, όσο έόσημο κι' αν ήταν κι' όσο διάστημα κι' αν ήταν οι προσκαλεσμένοι, ή Τζάν Χάρλου ήταν πάντα καλεσμένη και καθόταν στην τιμητική θέσι, στα δεξιά του οικοδεσπότη.

Έντωμεταξύ ή διαδόσεις άργάζαν σε τόσο σημείο είς βάρος της Τζάν Χάρλου, ώστε στο τέλος κι' ο ίδιος ο Πάλ Μπέρν έφημερίστηκε απ' αυτές και για ένα διάστημα τραβήχτηκε από την Τζάν. Η Τζάν Χάρλου, ή όποια τόν άγαπούσε αληθινά, αντί, όπως πολλές θα έκαναν στη θέση της, να θυμώσει και να τό ρίξη στη διασκεδάσι, προτιμήσε να άποσπασθή έντελώς από την κοινωνική ζωή του Χόλλυγουντ. Δέν έβγαυε έφω παρά σπανιότατα και πάντοτε σναυδευμένη από τη μητέρα της κι' από τόν πατέρα της. Ήταν στενοχωρημένη και δυστυχισμένη... Της ήταν ήδη άρεστά δυσάρεστο να εμφανί-

ζεται από την οδόνη ως σειρήν. Άλλά τό να δυσφημίζεται ως ή Μεσολίνα του αιδώς, αυτό έσπερονόσε πεισά τα όρα.

Τότε ή Τζάν Χάρλου έζηήσε από την έταιρεία της να κάνει μιά έτοιμείνη στις άνατολικές πολιτείες της Άμερικής, όπως κάνουν συνήθως όλοι οι άστέρες, οι όποιοι για λόγους διαφημίσσεως εμφανίζονται προσωπικώς στους κινηματογράφους τών διαφόρων πόλεων.

Η έταιρεία «Μετρό» δέχτηκε με μεγάλη προθυμία κι' έτσι ή Τζάν Χάρλου άτομακρήνθηκε για λίγον καιρό από τό Χόλλυγουντ κι' έκανε τις κακές γλώσσες να σωπάσουν για ένα

Η Τζάν Χάρλου

διάστημα. Η περιοδεία της ώραιάς Τζάν ύπληξε ένας μοναδικός θρίαμβος για τη νεωρή πρωταγωνιστρία. Και ή δόξα της έγινε ακόμη μεγαλύτερη όταν άμέσως ύστερα πρωτηγωνίστησε στην ταινία «Κοινωνομαλλούδες».

Τότε έφρασε και ο Πάλ Μπέρν τις δυσάρεσκεις που είχε και συμφορήθηκε με την Τζάν. Και όχι μόνον συμφορήθηκε, αλλά της έζηήσε να γίνη και γυναίκα του. Έτσι, ύστερα από τρία χρόνια άγάτης, ή Τζάν Χάρλου άπεφάσισε να ένωση τη ζωή της με τη ζωή του Πάλ Μπέρν.

Ο γάμος τους έμεινε μυστικός ως την τελευταία στιγμή. Ένας φωτορεπόρτερ τούς συνάν-

Η γοητευτική Τζάν, με τα χρυσά μαλλιά

τησε τυχαίως μαζί στο ληξιαρχικό γραφείο, όπου είχαν πάει για να βγάλουν τις άδειες για τούς γάμους των και έσπεινε να διαδόση τό νέο.

Την άλλη μέρα χίλιοι πεντακόσιοι άστέρες του Χόλλυγουντ έλαβον πρόσκλησι από μέρους του κυρίου και της κυρίας Μπέρν για τη δεξίωση που έδιναν επί εύκαιρία τών γάμων τους. Η κατάπληξι ήταν γενική. Έπί τέλους ή κακές γλώσσες θα σάπαιναν!...

Και όμως... Η τύχη που της είχε δείξει τόση εύνοια σχετικώς με την καλλιτεχνική της σταδιοδρομία, στην ιδιωτική της ζωή έξοκολούθησε να την καταδιώκη: Τρείς μήνες μετά τόν γάμο του με την Τζάν Χάρλου, ο Πάλ Μπέρν άποσπάρησε!

Έ, τότε πεισά ήταν που ή κακές γλώσσες έδωσαν κι' έπαιραν επί μήνες όλούληρους... Γιατί άποσπάρησε ο Πάλ Μπέρν; Ποιός ήταν ο λόγος; Ποιός ή ποιος ήταν οι άντίξυλοι του; Τί ούλο έπαιξε ή Τζάν Χάρλου σ' αυτή την τραγωδία;

Η διαδόσεις έδιναν κι' έπαιναν, μιά οι ήρωες του δράματος δέν έδιναν έξηγήσεις. Ο Πάλ Μπέρν ήταν νεκρός και είχε πάει μαζί του τό μυστικό του στον τάφο. Η Τζάν Χάρλου δέν άνοιγε τό στόμά της να μιλήση σε κανένα.

Έξοκολούθησε, όπως και πριν, να πηγαίνει στο σπουτίο και να γυρίζει ταινίες και όταν πέρασε τό βαρύ πένθος, άρχισε και πάλι να εμφανίζεται στον κόσμο, αλλά πάντοτε μαζί με τούς γονείς της. Και τότε ή κοινοσημολίξι πήραν άλλη κατεύθυνσι: Η Τζάν Χάρλου—είλεαν—άδωχ δέν έζηήσε και πρόκειται να ξαναπαντρευθή. Η Τζάν Χάρλου είνε έρωτευμένη με τόν βιολινίστα που παίζει στην όρχήστρα του Μιραμάρες στη Σάντα Μόγκα. Η Τζάν Χάρλου πρόκειται ν' άρροσπασισθή με τόν Βραζιλιάνο Δόν Σερόντο Όσορνιο, διάσημο μουσικό. Η Τζάν Χάρλου έχει έρωτικές σχέσεις με τόν μαπατέρ της Άρθούρο Λάνταου, κτλ. κτλ.

Και ή Τζάν Χάρλου τα άκούει όλα αυτά με τό συνηθισμένο της χαμόγελο.

—Όλα δσα με άφορούν, τα μισθώω από τις έφημερίδες, είπε σ' ένα δημοσιογράφο που ζήτησε να πληροφορηθή τί αληθεύει από δσα διαδίδονται είς βάρος της. Μου φαίνεται πραγματικώς μυστήριο πως τα φαντάζονται αυτά τα πράγματα. Βέβαια θα ξαναπαντρευτώ, γιατί θέλω ν' άποκτήσω παιδιά. Θέλω να έχω ένα σύντροφο της ζωής μου, με τόν όποιο να συνεννοούμαι, και αυτό τό βρίσκει κανείς μόνον όταν παντρεύεται αυτόν που αγαπά. Άλλά πώς τό παρόν δέν άγαπά κανένα. Για ν' αγαπήση κανείς, πρέπει να έχη καιρό στη διάθεσί του, κι' εγώ έχω άπεφάσισε όλο μου τόν καιρό στην εργασία μου.

Τό μέλλον θα μάς δείξει αν θα έπαληθείση τό έντερο της Τζάν Χάρλου.

ΠΙΚ-ΝΙΚ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Από κρασπατέρες είδαν κάποτε σε μιά άποδιάβα τα μισοαποσυντεθειμένα πτώμα ενός πνιγμένου.

—Βλέπεις, φίλε μου, πως κατόπιν της ο φουκαριάς από τό πολύ νερό; Άίτε ο ένας στον άλλο. Κι' έπειτα σου λένε να μην πνιγούμε τό όμο κοσμάκη!

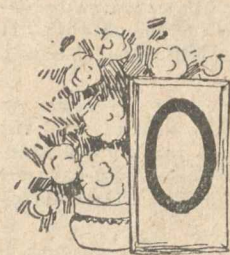
Η κυρία, στην ύπηρεσία, ή όποια μίλησε χωρίς να χεστήση την πόρτα. — Δέν σου είπα, Μαρία, να χεστής την πόρτα, πριν μπεις μέσα; Η ύπηρεσία. — Δέν είνε άνάγκη, κυρία, γιατί ένα... κυττάς πάντα από την κλειδαροθύρα.

—Πώς; Μου άρροσπασε την κόρη σας, άκού μού έδωσατε τό λόγο σας; —Άκουβάς, κύριε, σε σας έδωσα τό λόγο μου και σε άλλον την κόρη μου. Μήπως τό θέλατε δια δική σας;

—Όστε ή γυναίκα σας πάλι κάθε χρόνο στα θαλάσσια λουτρά;

—Ναι, γιατί νομίζει... πως τό άλάτι θα τη διατηρήση νέα!...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΥΠΗ

ΤΑΝ τὸ 1913 ὁ «Αἰετός», μαζί με τὰ ἄλλα πλοία τοῦ στόλου κατέλαβε τὸ Δεδεαγιάτς καὶ ἔβαλε τοὺς Βουλγάρους, δυὸ πράγματα ἔκαναν τὴν πὺλ μεγάλη ἐντύπωση στὸν Καρύπη, πὺλ ὑπηρετοῦσε τότε ἰδίους μουσικούς:

«Ἐνα σκυλόφαρο τεράστιο πὺλ φάνηκε νὰ θάβει ἕνα κόκκινο μαντίλι, τὸ ὁποῖο κατὰπε λαιμάρχα ὁ καρχαρία, καὶ τὰ μουσικὰ ὄργανα πὺλ ἔπαιζε λάμπρα».

Ὁ Καρύπης ἔπαιζε γκράν-κάσσα, ἀλλὰ οὔτε τὸ ὄργανο αὐτὸ, οὔτε ἡ μπάσσερς ἢ τὰ τρομπόνα ἢ τὰ κλαρίνα ἢ ἡ κλαυδοῦρα ἢ τὰ κόρνα καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα, ἦσαν τῆς προκοπῆς. Παλὴ, σκουριασμένα καὶ βραχνὰ ὄργανα, καὶ ἡ μεμβράνη τῆς γκράν-κάσσας πολὺ πὺλ στεγνὴ καὶ γέρικη. Ἐλχαν σπασίει δὲ καὶ κάμποσα ἀπὸ αὐτὰ στὶς ναυμαχίες.

Ὅταν ὅμως ἐπῆρσαν τὸ Δεδεαγιάτς, ὁ Καρύπης ἐνοιώσε ἀλλοθὺτικὴ πατριωτικὴ ἔξαση γιὰ τὸ κατόρθωμα αὐτοῦ τοῦ στόλου.

— Δὲν σὺ λέω, εἶπε, καλὸ εἶνε πὺλ διώξαμε τοὺς Βουλγάρους, μὰ κῆττα καὶ τὴ γκράν-κάσσα! Ὅργανο πρὺμ-φίξ!

Καὶ ἄρχισε νὰ γυρῇ ἀπὸ τὴν πλώρη ὡς τὴν πρὺμνα τοῦ καραβιοῦ καὶ ἀπὸ τὴν πρὺμνα ὡς τὴν πλώρη, χτυπώντας τὴν τεραστία γκράν-κάσσα, πὺλ μαζί με ἄλλα μουσικὰ ὄργανα εἰσάμε πάρε λάμπρα ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους.

— Καὶ περὶ τὸ σπουδαιότερο, ἔλεγε, δὲν λείπει καὶ ὁ ντουρῆς.

Ἐλεγε δὲ ντουρῆ ὁ Καρύπης, τὸ μεγάλο τουρκικο ἐξόντισμα πὺλ ἦταν ἔσφαρσιμένο στὴ γκράν-κάσσα, γιὰ τὸ ὄργανο αὐτὸ, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα πὺλ ἀποτελοῦσαν μὴ πλήρη ὁρχήστρα, ἀνῆκαν πρὶν στὸν τουρκικο στρατό, ἔγιναν λάφυρα τὸν Βουλγάρων δταν αὐτοὶ κατέλαβαν τὸ Δεδεαγιάτς, καὶ περιήλθαν με τὴ σειρά τους σὲ μᾶς, δταν τὸ Δεδεαγιάτς ἔγινε δικὸ μᾶς.

Καμιά δεκαριά ἡμέρες ὁ Καρύπης, πὺλ θὰ εἶνε περὶσσεὶ τότε τὰ σαρανταπέντε του, ἔκανε σὴν παῖδ ἀπὸ τὴ χαρὰ γιὰ τὴν καινούργια γκράν-κάσσα του. Διαρκῶς μπάμ-μπούμ, γκαπ-κούπ, ἔχτυποῦσε ἀπὸ τὸ πρῶτ ὡς τὸ βράδυ, γιὰ νὰ σρώσει, καθὼς ἔλεγε, τὸ χεῖρ του. Ἐτὸν, αὐτὸς ὁ φίλος κάθε ἀλατισμένης ὁμιλίας, εἶχε γίνε σχεδὸν ἀμίλητος, γιὰ τὴν μεμβράνη τῆς γκράν-κάσσας νὰ χαλὰ τὸν κόσμο γι' αὐτόν.

Ἐλχε ἔσχεσι καὶ τὸ περιστάτικὸ τοῦ κόκκινου μαντιλιοῦ πὺλ τὸ εἶχε φράει τὸ σκυλόφαρο καὶ τὸ κομπολόι του με τὶς δώδεκα μεγάλες χάνδρες καὶ τὴν τεραστία πράσινη φούντα του, ἀπὸ ἀποτελοῦσε τὸν ἀχώριστο του σύντροφο, καὶ κάποιος τοῦ τὸ σούφρωσε.

— Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἔλεγε ἀπὸ τότε, εἶνε ἕνα εἶδος ἀγνίανρας ἢ πλατύφυλλος βασιλικός. Σεβαστίζει γλήγορα.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀγνίανρα ἢ ὁ πλατύφυλλος βασιλικὸς βγάδουν γλήγορα βλαστούς καὶ λουλούδια καὶ μαοαίνονται, ὁ ἀδελφός ὁ Καρύπης δὲν ἄφινε οὔτε ἡμέρα οὔτε νύχτα τῆς ζωῆς του πὺλ νὰ μὴ γλεντᾷ.

Ὅταν λίγα χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1912 ἐπῆρε συνταξί, ἀνοίξε μὰ ταβερνούλα στὰ Καρδινιάρια τοῦ Πειραιῶς καὶ τὸ περισσότερο πρῶτ ὁ ἔπινεν ὁ ἴδιος ἢ τὸ κερνοῦσε στοὺς παλιούς συναδέλφους του, πὺλ συνέφεραν στὸ ὑπόγειο του γιὰ νὰ τὸν τιμήσουν. Στὸν πόλεμο ὅμως, ἐκτὸς τῆς εἰδικότητος τοῦ μουσικοῦ, εἶχε καὶ τὸ ἀνεπίσημο ἐπάγγελμα τοῦ καφετζῆ. Προσέφερε καφέδες εἰς τοὺς ὑποξωμικοὺς, τοὺς μετρητοὺς μὲν πρὸς μὴ δεκάρα, ἐπὶ πιστώσει δὲ πρὸς ἑνδεκα λεπτά.

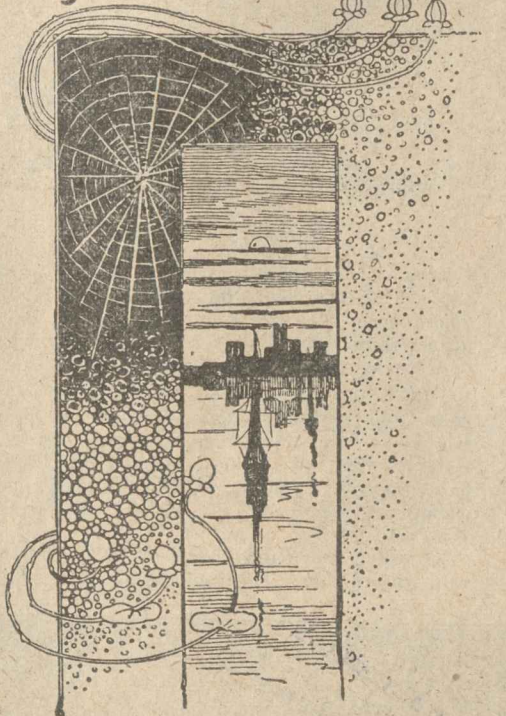
Δὲν ἦτο ὅμως καθόλου ἀσχεροκρῆς ὁ Καρύπης. Ἐπειδὴ συνέβαινε νὰ γίνωνται μεταθέσεις, καὶ νὰ φεύγη κανένας χορευμένος πὺλ ἔρχοντο νὰ πληρώσει, ὁ Καρύπης ἐκάλυπτε με τὸ λεπτὸ τὰ κανόνια πὺλ θὰ τοῦ ἔσκαζε τυχὸν κανένας.

Ἐλχε ὅμως καὶ ἄλλες ἐξαιρετικῆς ἰδιότητες ὁ Καρύπης. Δὲν ἐννοοῦσε πρῶτα-πρῶτα νὰ ξε-

καλλήσῃ ἀπὸ τὸν βαθμὶ τοῦ διόπου. Τὰ χρυσὰ γαλόνια τοῦ ὑποκελευστοῦ καὶ τοῦ κελουστοῦ, πὺλ συνεπῶντο καὶ κολλᾶρο καὶ λαμοδέτη, δὲν τὰ ἐχόνευε. Αὐτὸς προτιμοῦσε τὴ φανέλλα τοῦ ναῦτη, τὴν μπλεσιμάνια, τὸ τζογιὲ πανταλόνι καὶ τὸ στραβὸ ἀσιειδὲς πηλίκιο, τὸ ὅποιον ἀπεκάλεσε ἄφρα.

Τὸ πηλίκιο τοῦναντίον τοῦ ὑποκελευστοῦ εἶχε κεραμίδι καὶ ἀξιοπρέπεια καὶ ἐμπόδιζε αὐτόν πὺλ θὰ τὸ ἔφερνε νὰ στραβόνη τὴ μέση του, νὰ ἔχη ριχμένο κάτω τὸ ζωνάρι καὶ νὰ χορεύῃ ὑπὸ τοὺς ἦχους τῆς λατέρνας στὶς ταβέρνες καὶ στὰ σοκάκια τοῦ Πειραιῶς. Εὗρισκε λοιπὸν τρῶπο ὁ Καρύπης, ἂν καὶ ἦταν ἀριστος μουσικός καὶ ἔπαιζε γκράν-κάσσα ὅσο κανεῖς, νὰ μὴν πάντα στάσιμος καὶ νὰ γερᾷ στὸ βαθμὶ τοῦ διόπου, πὺλ τὸν ἐπῆγγαινε, ὅπως ἔλεγε, κοιντῆ.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἄλλωστε ἡ στολὴ τοῦ ναῦτου δὲν ἦταν ἕδια με τὴ σημερινή. Τὸ σχέδιό της ἦτο γαλλικὸ, ἐνὺ τῶρα ἐπικρατεῖ τὸ λεγόμενον ἀγγλικὸ σχέδιο, πὺλ δὲν ἀφίνει πολὺ περιθώριο γιὰ τοσάμια καὶ κοιντοσάμια... Ἀπὸ τὴν ἀπομὴν αὐτήν, ἡ ἀλλαγὴ τῆς στολῆς συνετέλεσε μὲν νὰ γίνων τὰ ναυτάκια ἡσυχώτερα, ἀλλὰ τοὺς ἔκοψε τὸν ἄερα καὶ τὸ πρῶτο κερὰ ἔπαιζε γκράν-κάσσα ὅσο κανεῖς, νὰ μὴν πάντα ἐπικρατεῖ τὸν ἄερα καὶ τὸ πρῶτο κερὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τὰ σημερινὰ ἐγγλέζικα πανταλόνια εἶνε πλατεῖα κάτω σὺν φραμπαλλάδες.

Ἐνὺ τὰ γαλλικὰ ἦσαν στενώτατα, τζογιέ. Ἡ μπλεσιμάνια ἢ ἀγγλικὴ εἶνε πλατεῖα καὶ μακρὰ σὺν μισὸ ράσο, ἐνὺ ἡ γαλλικὴ ἦσαν κοντὴ καὶ μεσάτη σὺν στενὸς χορσέ. Καὶ τὸ πηλίκιο, πὺλ τώρα εἶνε πλατὺ σὺν πᾶτο, πρὶν ἦταν στενὸ καὶ μικρὸ καὶ ἄφινε ἀκάλυπτο ἕνα μέρος τοῦ κεφαλοῦ. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῆς στολῆς ἐπέδρασε καὶ στὴν ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὰ ναυτάκια καὶ οἱ διόποι οἱ τωρινοὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ ὁμοιότητα με τὰ ναυτάκια καὶ με τοὺς διόπους τῆς ἐποχῆς τοῦ Καρύπη.

Τὸ πὺλ ἀστείο καὶ πὺλ παρόδοιο χαρακτηριστικὸ ὅμως τοῦ Καρύπη νομίζω πὺλ ἦτο αὐτό: Καθὼς ἔπαιζε ἡ μουσικὴ στὴν πρὺμνα τοῦ «Αἰετοῦ», αὐτός, ὅσας δὲν εἶχε μέρος ἢ γκράν-κάσσα, ἔτρεχε στὸ ὑπόφραγμα τοῦ καφετζῆ. Ἦξερε δὲ τόσο καλὰ νὰ ὑπολογίζῃ τὴν ὥρα πὺλ θὰ εἶχε μέρος ἢ γκράν-κάσσα του, ὥστε πὸτε δὲν βρέθηκε νὰ λείπῃ ὅταν ἤρχετο τὸ μέρος του καὶ νὰ μὴ βρεθῇ διὰ τὰ σὺλ ὄργανο του.

Αὐτὸ ὅμως τοῦ ἤῤανε τὴν πελατεία, γιὰ τὸ πολλὰ ὑποξωμικοὶ, γιὰ νὰ γελᾶσουν, πηγαιναν κοντὰ καὶ τοῦ ἐσφύριζαν σ' αὐτὴ, τὴν ὥρα πὺλ ἔπαιζε:

— Καρύπη, ἕνα βαρὺ γλυκὶ!
— Τὸ μισὸ φιλιτάνι μου, ἔξερε.
— Βρὲ ἔσκασα γιὰ ἕνα μέτρο βρωστό.

Ὁ Καρύπης δὲν ἀπαντοῦσε, καὶ οὔτε ἐπῆνε τὸ πὺλ ἄκουγε. Ἐκτρατοῦσε ὅμως μέσα στὸ νοῦ τοῦ λογαριασμὸ καὶ ἔαφρικὰ παρατοῦσε τὸν κόπανο τῆς γκράν-κάσσας, ἔχάνετο ἀπὸ τὴν πορτοῦλα τῆς πρὺμνης πὺλ ἔφερνε σὰ διαμερίσματα τοῦ πληρώματος, ἔτρεχε στὸ ντουλάπι του, πὺλ εἶχε μέσα τὸ καφεκοῦτι, τὸ μπῆρα καὶ τὸ καμινέτο καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ οἱ καφέδες ἦσαν ἔτοιμοι. Ὑστερα ἔξαγαγῆ καὶ ἔπαινε τὸν κόπανο τῆς γκράν-κάσσας, πάνω στὴν ὥρα. Ἡ «Φαῖδωρος», ὁ «Γουλιέλμος Τέλλος», ὁ «Βορνήνς», ἡ «Νύχτα καὶ ἡμέρα», ἡ «Τυφλὴ τοῦ Πόρτοπαι», ἡ «Νυκτοβάτης» καὶ ἄλλα κλασσὰ ἔργα, πὺλ ἀποτελοῦσαν τότε τὸ ρεπερτοῖο τῆς μουσικῆς τοῦ «Αἰετοῦ», καὶ πὺλ τὸ ἀποτελοῦν, νομίζω, ὡς σήμερα, πὸτε δὲν παρεπῆσαν πὺλ ἔλειψε μὴ πατοῦτα ἔστω, ἀπὸ τὸ νταπντῆ, γκαπ-γκοῦτ τῆς ἐξαιλωμένης γκράν-κάσσας τοῦ Καρύπη.

Αὐτὸς ὅμως ὁ πάντα πρόσχαρος ἀνθρώπος, εἶχε καὶ ἕνα μαλακὶ πὺλ τὸν ἔκαε. Τὸ μαλακὶ τοῦ φθόβου τῆς προαγωγῆς. Ἐτρεμε μὴ τὸν φορτώσουν κανένα χρυσὸ γαλόνι καὶ τοῦ δάλουν κολλᾶρο καὶ λαμοδέτες, ὥστε τρέμει τὸ ἀδόλο μῆπος τὸν θυμιατίζον.

Ὅπως εἰπαμε, ἂν καὶ ὁ ἄρστος μουσικός, ἂν καὶ ἔπαιζε γκράν-κάσσα, ὅπως κανένας ἄλλος καὶ δικαιοδικατικὸ ἔπαιζε νὰ προαγῇ, ὅμως τὸ εἶχε καὶ κῆρυμα πὺλ ἦτο μόνο διόπος, γιὰ τὸ μόνον ἡ στολὴ αὐτὴ τοῦ ἤρχετο κοντῆ.

Μετὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1912 καὶ 1913, καὶ τὰς θαυματευτικὰς νίκας μᾶς κατὰ ἔξοδον καὶ κατὰ θάλασσαν, τὰ γαλόνια ἄρχισαν νὰ πέφτουν σὺν δροχῇ. Τότε οἱ δεκανεῖς ἔγιναν ὑπολοχαγοί, οἱ λοχαγοὶ λοχαγοὶ καὶ ἡ φαντασία ἐφορτῶνταν με δυὸ καὶ τρεῖς σοφάδες στὰ μανίκια. Τὸ ἴδιο καὶ στὸ Πολεμικὸ Ναυτικό, πὺλ τὰ γαλόνια ἦσαν τότε ἀκριβὰ. Ἐβράζε καὶ ἐκεῖ ὁ τόπος ἀπὸ χρυσὰ σιρῆνια, καὶ ὅσοι καὶ νᾶταν δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἔσφρη ἀπὸ τὴν θαομνρία αὐτὴ τὸν γαλονών καὶ ὁ Καρύπης.

Μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τοῦ ἔλεγε ὁ συνάδελφός του οἱ γαλονάδες. Μορὲ Καρύπη, δὲν θὰ τὴν γλυτώσεις τὴ χρυσὴ σοφάδα. Ὁ Καρύπης τότε τὰ συννέρισε καὶ ἡ ἀποφασίς του νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποστράτευσί του ἐστερέωνεν ἀπὸ τὴν μὴν ἡμέρα στὴν ἄλλη. Στὸ πέλος δὲ, τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκανε. Παρατῆθηκε στὰς παραμονὰς τῆς προαγωγῆς του, ἔτρεξε μὴ μικροσυντάξῃ καὶ ἀνοίξε μὰ ταβερνούλα στὰ καρδινιάρια τοῦ Πειραιῶς.

Τὸν εἶχα ἴδε ὕστερα ἀπὸ τρεῖς-τέσσερα χρόνια πὺλ εἶχε γίνε, πειὰ πολίτης. Ἐξαικολοῦθοῦσε νὰ φορῇ μπλεσιμάνια καὶ ναυτικὴ φανέλλα με μπλε καὶ ἄσπρες γραμμὲς καὶ τὸ μουστικὸ του ἦτο πειὰ κάταστρο. Μετὰ τὴν σιγνίανση καὶ τὴν χαρὰ πὺλ εἶδε δταν με εἶδε, στενοχωρήθηκε, ὅσο λίγες φορές ἴσως τῆς ζωῆς του, ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιστάτικ.

Καθὼς τὸν εἶδα ἔτσι ἀσπρσμένο, τοῦ εἶπα: — Τί γίνεσαι, μάδρμα Καρύπη;

Αὐτὸς ἀναστειλῶθηκε, ἐστῆψε τὸ κευντάκι, εἶδε μὴ νεανικώτατη στάσι πὺλ δὲν τὴν ἐπερίμενα, καὶ μὸς εἶπε:

— Μπάμπας ὁ Καρύπης δὲν θὰ γίνῃ ποτέ.

Μοῦ ἔστριψε ὕστερα τὶς πλάτες καὶ ἦμουν ἴσως ὁ μόνος συμπολεμιστῆς του πὺλ δὲν με κέρασε.

Καθήμεν ἀγαθότατε, σὺν μικρὸ παῖδι, γέρο διόπος!... Ἄν βρῆσκεσαι ἀκόμη στὴ ζωὴ, ἀπὸ πᾶσους θὰ ἀκούς τὸν τίτλο τοῦ μπάρμπα, πὺλ τὰ χρόνια καὶ ἡ οὐτίδες δικαιοδικατικὰ πειὰ θὰ στὸν ἐφόρτωσαν!... Βλέπει, δὲν ἦταν χορσὸ γαλόνι νὰ τὸν ἀποφύγῃς, ὑποδάλων ἀπὸ τὰς τάξεις τῆς ὑπηρεσίας παραίτησ...

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

Ἀπαρτῆτον ἀπόκτημα διὰ κάθε βιβλιοθήκη, εἶνε τὸ ἔργον τοῦ γυναισίδου κ. Π. Ν. Δημοπούλου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ». Τὸ συνιστᾶν ἐδιατέρας εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶς.

ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Οἱ τρομεροὶ κίνδυνοι τῶν καραβιῶν. Οἱ λησταὶ τῶν ἀφρικανικῶν ἐρήμων. Ἡ δίψα πὺλ φέρνει τὴν τρέλλα καὶ τὸ θάνατο, κτλ.

Σαχάρας, πὺλ θεωροῦνται ὡς οἱ τρομερώτεροι λησταὶ τοῦ κόσμου...

Ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἀνάγκασε τοὺς Γάλλους, στοὺς ὁποίους ἀνῆκε ἡ ἀφρικανικὴ περιχρὴ τὸν μεγάλον ἐρήμον, νὰ συστήσουν μὴ εἰδικὴ ἀστυνομία, τὴν ἀστυνομία τῶν «Ιπποτῶν τῆς Ἐρήμου», καθὼς τὴν ἀνόμισαν. Ἡ ἀστυνομία αὐτὴ περὶσσε τὶς ληστείες, ἀλλὰ δὲν τὶς ἐξῆλθε ἐντελὸς. Πέσει π.χ., μέσα σὲ μὴ μόνον χρόνια, ἔγιναν δεκατρεῖς συμπλοκῆς τῶν ἀστυνομικῶν με τοὺς ληστές, κατὰ τὶς ὁποῖες σκοτώθηκαν 112 «Ιπποτῶν τῆς Ἐρήμου».

Μετὰ τὸν λησιὸν ὑπάρχουν πολλοὶ πὺλ δὲν ἐννοοῦν νὰ ὑποταχθῶν. Εἶνε αὐτοὶ πὺλ προστατεύονται ἀπὸ τοὺς φυλάρχους ἀντάτρες τοῦ Μαράκκου, τῆς Τύνιδος, τοῦ Ἀλγερίου. Ἀλλοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ Γάλλος ἀγοράζειν πρόδρα καὶ ἄλλα προϊόντα, δελάζονται καὶ σταιμτοῦν τὶς ληστείες, μάλιστα διώκει κομμὰ οἰκονομικῆς κρίσεως, ἢ καμμιὰ ἔπαση, ἢ μάλιστα ἔνας ἰθαγενὴς ληστὴς πὺλ ὑποκινεῖται σὲ στάσι, ἀμέσως ἀρνούνται νὰ πληρώσουν τοὺς φόρους καὶ ἐπανάστατον. Καὶ τότε ἀρχίζει ἕνας πόλεμος θανάσιμος, ἐξοντωτικός, βλοῦλος, μετὰ τὸ λησιὸν καὶ ἀστυνομικὸν, πὺλ κινεῖται νύχτα καὶ μέρα, πὺλ γίνονται, μάλιστα φανεῖ ὁ ἐχθρός, ἀφαντῶν σὺν σιέει, καὶ πὺλ ἀγωνίζονται πᾶσις πρῶτος σὺν καταλάβῃ τὶς περιφέρειες τῆς ἐρήμου, ὅσο ὑπάρχει νερό. Γιὰ τὸ νερό, ὅσο ἀποσπορευτικό, ὅσο λαοπρόμιον, ὅσο βρώμικο, ὅσο μολυσμένο καὶ ἂν εἶνε, ἔχει στὴν ἐρήμο, στὴν κατάσταν αὐτὴ γῆ, ὅπου ἡ δίψα φέρνει τὴν τρομερώτερη μορφή τῆς τρέλλας, περισσότερη ἀ-ἔια ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο πρᾶγμα.

Ἐνας Γάλλος ἀξιωματικός πὺλ ὑπηρετοῦσε στὸ στρατό τῆς Σαχάρας, πῆρε μαζί του πέρσι σὲ περιόδεια τὸν ἀδελφὸ του, στρατιωτικὸ γιὰ τρῶ. Ὁ γιὰ τρῶς, ὕστερα ἀπὸ πλῆθος μαρτυρικὴ λήψη ἐλλείψεως νεροῦ πορεῖα, εἶδε ἔσφαρα τοὺς ἀνδρες τοῦ καραβανοῦ νὰ ῥέζονταν σὺν τρελλὰ πάνω σ' ἕνα βρωμερὸ νερό. Μὴ ἔξορνας τὶς συνήθειες τῆς ἐρήμου, θέλησε νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ καὶ φώναξε: «Μὴν πίνετε ἀπ' αὐτὸ τὸ νερό! Εἶνε βρώμικο, θ' ἀρροστήσετε!» Μὰ ἕνας ἀράτης τοῦ ἀπάντησε ἥρεια: «Τὸ νερό, ἀφέντη, δὲν εἶνε ποτὲ κακὸ. Κακὸ εἶνε νὰ μὴν ἔχῃς νερό...»

Ὁ Ἀράτης εἶχε δίκιο. Εἶνε φυσικιστὸς, ἀπερίγραπτο τὸ μαρτύριο βλοῦν ἐκείνων πὺλ πεθαίνουν ἀπὸ τὴ δίψα. Ἀνασπασμένοι γιὰ νερό, περπατώντας ὅρες δρόμους στὴν καυτὴ γῆ καὶ κάτω ἀπὸ ἕνα βαρὺ, δρογᾶλο σφράγι, τυφλώνονται καὶ τρελλώνονται. Ἡ γλῶσσα τους γίνετα σκληρὴ, σὺν πετρί, σὺν τὴ γλῶσσα τῶν παπαγάλων, ὅπως λένε οἱ ἀράτρες. Τότε, ἀπάνω στὴν τρέλλα τους, στοὺς τελευταίους σπασμούς τῆς ἀγωνίας τους, ἔσχιζον τὰ ροῖχα τους καὶ τὰ κρέατά τους καὶ πεθαίνουν ἀπὸ τὸν πὺλ τρομερὸ θάνατο. Ὑστερ ἀπὸ μῆρες, ἂν δὲν ἔχουν κατασπαράξῃ σὺν μεταξὺ τὰ κορμὰ τὰ πτώματά τους, τὰ βροῖσκουν πᾶνω στὴν ἄμμο τὰ καραβάνια, ἔσφαμένα ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ μαυρισμένα, σὺν μούμιες.

Πρὶν καταληφθῶν ἀπὸ τὴν ἐπιθανάτια ἀγωνία, ὅλοι αὐτοὶ πὺλ ὑποκλίνονται στὸ μαρτύριο τῆς δίψας, κάνουν κατὰ ἀνατριχιστικὰ σχηματῶ: σχίζουν τὸ πλεῖον τῆς καμῆλας τους καὶ πίνουν τὸ πρᾶσινοκίτρινο ὑγρὸ πὺλ βροῖσκουν

στὴν κύστη τους... Οἱ βοσκοὶ πάλιν, σκοτώνουν συχνὰ καὶ δέκα πρόδρα, τῶν ὁποίων πίνουν τὸ αἷμα γιὰ νὰ ἐξοψώσουν!... Κάτι ἀνάλογο κάνουν καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι πὺλ διασχίζουν τὴν ἐρήμο με αὐτοκίνητο. Ὅταν βλέπουν πὺλ κοντεύουν νὰ τρελλαθῶν ἀπὸ τὴ δίψα, σταματοῦν τὸ δρόμο τους καὶ πίνουν τὸ νερό τῆς μηχανῆς τοῦ αὐτοκινήτου τους...

Τὸ πὺλ θὰ συναντήσουν ἀργότερα τὸ ταξεῖδι τους, αὐτὸ εἶνε ἄλλο ζήτημα.

Μὰ, ἂν ὁ ἀνθρώπος ἀντέξει ἐλάχιστα στὴ δίψα, ἀντιθέτως ἡ ἀντοχὴ τῆς καμῆλας εἶνε τρομερὴ. Αὐτὸ δὲ συμβαίνει γιὰ τὸ μὸς καὶ ἀποθνήκει μέσα τῆς τεραστίες ποσότητες νεροῦ, πὺλ δὲν τὴν ἀφίνουν νὰ διψᾷ. Μέσα σὲ δυὸ-τρεῖς ὥρες κατορθώνει νὰ καταπῇ ἡ καμῆλα ἑκατὸ κίλα νερό. Μὴ τὸ νερό λοιπὸν αὐτὸ, δίχως νὰ πῇ ἄλλο, ἔχει τὴ δύναμι ν' ἀντέξῃ ὁ χῶς ὡς ἐννιά μέρες, νὰ διασχίσῃ, δηλαδή, καμμιὰ ἑξακοσάρια χιλιόμετρα...

Ὁ πὺλ πολίτης σὺντροφος τῶν «Ιπποτῶν τῆς Ἐρήμου» εἶνε ἡ καμῆλα. Μὰ ἔχουν καὶ ἄλλους σὺντροφους, τὶς διάφορες φυλὲς ἰθαγενῶν, πρᾶσινοὺς ἔχθρους τῶν ἀνταγρῶν φυλάρχων, πὺλ δὲν ὑποτάσσονται στοὺς Εὐρωπαίους. Ἡ κυριώτερη ἀπὸ τὶς φυλὲς αὐτῆς πὺλ συμμοχρὸν με τοὺς Εὐρωπαίους ἐναντίον τῶν ἰθαγενῶν ἀνταγρῶν, εἶνε ὁ Κααμιά. Οἱ Κααμιά ἔχουν ἑκατὸ κίλα τὰ μαστήρια τῆς ἐρήμου, ἔχουν πὺλ βοῖσκονται τὰ καλὰ σπῆραδια (τὰ ἀβλαβῆ, γιὰ τὸν ἰθαγενὴ καὶ ἐπικίνδυνα, πὺλ τὸ νερό τους φέρνει σίγουρα ἀρρώστειες), τὰ βοσκοτάτια (ἡλὴ ἡ ἐρήμος δὲν εἶνε ἀμώδης), καὶ μποροῦν νὰ ὁδηγήσουν τὰ καραβάνια σὲ σίγουρους δρόμους.

Οἱ Κααμιά εἶνε ὀλιγαρκέστατοι: ζοῦν μετὰ, με γαλέττες ψημμένες στὴ γρόβλη καὶ μ' ἕνα κυλὸ ἀπὸ χοιριάδες λωμένους. Ἐστὶ ὀλιγαρκεῖς καθὼς εἶνε, μποροῦν νὰ κάνουν ἕνα

Ἰπποτῆς τῆς Ἐρήμου.

πολύμνο ταξεῖδι στὴν ἐρήμο, ἐφοδιασμένοι μόνον με λίγα κίλα ἀλεσμένο σιτάρι, με λίγη ἔσφαρη, με λίγο φιδέ, καὶ με καμμιὰ εἰσοσπενταρία κίλα νερό κλεισμένο μέσα σὲ πισωμμένα παγοῦρια. Ἄν ἡ πίσσα σκάσει στὸ δρόμο, ἂν τὸ παγοῦρι τρῆσῃ πονεβὰ, ἀδύνατο νὰ γίνῃ νέα προμήθεια νεροῦ καὶ τότε ἔρχεται τρομερὸς ὁ θάνατος ἀπ' τὴ δίψα... Οἱ Κααμιά δὲν παίρνουν μαζί τους κονοσέρβες. Εἶνε πολὺ βαρεῖες. Μὰ ἂν συναντήσουν στὴν ἐρήμο καμμιὰ ἀντιλόπη, τὴ σκοτώνουν καὶ τρέφονται με τὸ κρέας τῆς.

Μὰ τὸ πὺλ δρεχτικὸ φαγητὸ τῶν ἰθαγενῶν αὐτῶν τῆς Ἀφρικῆς, εἶνε ἡ... ἀκρίδες, τὶς ὁποῖες τρᾶνε κατὰ προτίμησιν τὴν ἀντοχὴ!...

Μὰ καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι «Ἰπποτῶν τῆς Ἐρήμου» ἔχουν ἀποκτήσῃ τὴν ἰδία σχεδὸν ἀντοχὴ με τοὺς Κααμιά στὶς καυνοῖες. Φορώντας ἕνα μακρὸ μόνονα μπορνοῦτὶ καὶ ἕνα εἶδος σαρκιοῦ στὸ κεφάλι γιὰ νὰ τοὺς προσφυλάξῃ ἀπὸ τὸν ἥλιο, ταξιδεύουν καθάμια στὶς καμ

ΕΝΑΣ ΜΙΚΡΟΣ ΗΡΩΣ

είδαμε τον ταχυδρόμο να μπαίνει στο σπίτι για να δώσει ένα γράμμα.

—Νά! ο ταχυδρόμος, είπε ο φίλος μου, περιμένε με ένα λεπτό για να του δώσω ένα γράμμα, που είναι πάνω στο γραμείο μου.

Κύτταζε τον ταχυδρόμο. Ήταν ένα παλληκάρι είκοσι ξη χρονών με γλυκειά και ενεργητική μορφή. Αιτός βλέποντάς με μ' εχαιρέτησε με το κεφάλι.

—Νά! ένας άνθρωπος, είπα μέσα μου, που δεν είναι λιμαδρός. Δεν λέγει ούτε καλήμέρα.

Επειδή μου άρεσε το πρόσωπό του δεν θύμισα και το είπα:

—Ζεστή πολλή σήμερα... Θα υποφέρετε σεις που περπατάτε μέσα στους κάμπους.

Εκείνος χαμήλωσε το κεφάλι του και έκανε ένα σημείο που σήμαινε «ναί». Λοιπόν σκέφτηκα, δεν ξέρει να μιλήσει.

Ο νέος κατάλαβε την άποριά μου, χαμογέλασε λιγυρή, έβαλε δυο δάχτυλα στο στόμα του κι έκοινησε το κεφάλι του.

Αυτή τη φορά, κατάλαβα.

—Είσαι βουδός, καλό μου παιδί; το είπα.

Εκείνη τη στιγμή ο φίλος μου Ντουμπρέλ έγυρισε κρατώντας το γράμμα του στο γόο. «Άκουσε την ερώτησή μου και μου είπε:

—Ναί, είπε βουδός, ο καθμένος ο Ζάν Μπορότ! Μα αυτό δεν τον έμποδίζει να κάνει την υπηρεσία του, γιατί ξέρει και διαβάζει και γράφει, κι άκούει όλα όσα του λένε.

—Βουδός εκ γενετής;

—Όχι, εκ γενετής. Το συνέδρι κάπνιο δυστύχημα. Δεν είναι έτσι, καλέ μου Ζάν; Δυστύχημα ή μάλλον κάτι παραπάνω.

Ο νέος χαμογέλασε στενοχωρημένος κι άπλωσε το χέρι του για να πάρη το γράμμα.

Ο φίλος μου άρχισε να γελά.

—Α! Α! παιδί μου, στενοχωριέσαι βλέπεις γιατί καταλαβαίνεις πως θα διηγηθώ την ιστορία σου και δεν θέλεις να την άκουσες; Λοιπόν, φίλε μου, στο καλό! το είπα και το έσφιξε το χέρι.

Ο ταχυδρόμος χαϊρέτησε κι έφυγε με μεγάλα βήματα.

Τότε ο φίλος μου μου διηγήθηκε την ιστορία του βουδού.

—Ο Ζάν Μπορότ ήταν μόνις δεκαπέντε χρονών στην εποχή του Γαλλοπρωσικού πολέμου. Ο πατέρας του ζούσε σε μία καλύβα στη γωνία του δάσους με τα δυο παιδιά του, τον Ζάν και τον μεγαλύτερό του, τον Λουδοβίκο, που ήταν είκοσιπέντε χρονών και έπηγε

έθελοντής.

Ο Ζάν έμεινε στο σπίτι γιατί ήταν μικρός.

Ο Λουδοβίκος γνωρίζοντας καλά τον τόπο, έζητησε από το επιτελείο την άδεια να πηγαίνει από το ένα γαλλικό σήμα στο άλλο τις μουσικές διαταγές, περνώντας ανάμεσα στις πρωσικές γραμμές που χωρίζανε τον γαλλικό στρατό του Μέτς. Τρεις φορές έκανε αυτό το επικίνδυνο ταξίδι, και ο πατέρας του που γνώριζε τις τολημικές αποστολές του γιου του, δεν μπόρεσε να κρατήσει την γλώσσα του. Ένθουσιαστικώς κι άρχισε να διηγείται τα κατορθώματά του, στον καθένα. Οι Πρώσοι, όμως, που κατείχαν το χωριό το μάθανε, κι ένα βράδυ που ο Λουδοβίκος είχε γυρίσει και κουβέντιαζε με τον πατέρα του, χωρίς φως, βαρειά περπατήματα άκουστήκανε έξω απ' την πόρτα τους και συγχρόνως άρχισαν να χτυπούν την πόρτα με κοντακιές. Ήσαν οι Πρώσοι.

Πατέρας και γιουδός τα χάνανε τότε, ταράχτηκαν και σφίξαν τα χέρια τους σπασμωδικά, με την άποψή να πεθάνουν. Η καλύβα είχε περικυκλωθεί και ήταν χαμένοι!

Ο Λουδοβίκος φώναζε τότε τον Ζάν, —

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

ξωματικός στους στρατιώτες, οι οποίοι αναποδογύριζαν συρτάκια, έπιπλα ως και την στάχτη στο τζάκι. Δεν βρήκαν όμως τίποτε.

Εκείνη τη στιγμή δυο στρατιώτες μπήκαν μέσα κρατώντας τον μικρό Ζάν από τα μπράτσα. Ήσαν σκοποί, είδαν τον Ζάν ν' ανεβαίνει τον φράχτη του σπιτιού και τον έπιασαν. Ο Ζάν στάθηκε άσφοδα μπρός στους Πρώσους.

—Τι έκοιφες έξω που βήγες; τον ρώτησε ο άξιωματικός με άγρια και άπότομη φωνή.

—Τίποτα! απάντησε αυτός ξερά.

—Δείξε μου τα χέρια σου τίε.

Ο Ζάν άπλωσε τα χέρια του που ήταν γεμάτα χώμα.

—Α! μικρό κατεργάρη, φώναξε άξιωματικός, έσύ λοιπόν έκοιφες τα έγγραφα;... Μίλησε... Ποι τάχυνες;

Ο Ζάν όμως έμεινε βουδός.

—Άκουσε, το είπα ο Πρώσος. Αδτός είναι ο πατέρας σου κι' ο άλλος ο αδελφός σου, έτσι;

Το παιδί είπε «ναί», σηκώνοντας το κεφάλι του.

—Λοιπόν αν δεν πεις που έκοιφες τα έγγραφα θά τούς τουφεκίσουμε και τούς δυο. Αν μάζ το πεις όμως, θά τούς χαρίσουμε την ζωή.

Το παιδί συμβουλεύθηκε με τα μάτια τον πατέρα του.

—Ζάν, είπε τότε δυνατά ο πατέρας του, άκουσε αυτό που θά σοι πώ: κι' αν μάζ σκοτώσουν μπροστά σου να μη μιλήσης!

Και το παιδί απάντησε:

—Πολύ καλό, πατέρα.

—Λοιπόν αύριο το πρωί θά τουφεκιστούν κι' οι δυο! ούρλιαξε έξαλλος ο άξιωματικός.

Την άλλη μέρα το πρωί μπροστά στον τοίχο του Δημαρχείου του χωριού είχαν στήσει δρόνους πατέρα και γιου. Ήσαν άκίνητοι, γλωμοί, με και άτάραχοι. Είκοσι βήματα μακριά οι Πρώσοι στρατιώτες με το τουφέκι στο πόδι περιέμεναν. Γυναικες, γέροι και παιδιά κυττάζανε με λύσσα τους Πρώσους.

Ο Ζάν στεκότανε κοντά στο έκετελε σικιδ άποσπασμα δρόνιου, με νατακίτρινο πρόσωπο και με τα μάτια φηλά.

Πριν από μισή ώρα, ο Πρώσος άξιωματικός είχε οδηγήσει τον Ζάν στο Δημαρχείο και τον είχε φυλακίσει στην κλίμακα που ήταν ο πατέρας του και ο αδελφός του.

Τι περιέμενε απ' αυτή την συνάντησι; Νά συγκινήθουν και να διολογήσουν; Το κάκου όμως το έβριζε αυτό. Κι' όταν ο μικρός Ζάν βγήκε απ' το Δημαρχείο κλαιμένος και τον ρώτησε αν θά διολογούσε, το άπάντησε σταθερά:

—Όχι!

Τότε πήραν τον πατέρα του και τον αδελφό του και τούς στήσανε στον τοίχο μπροστά στα μάτια του, περιμένοντας τον θάνατο. Η στιγμή της θανατώσεως πλησίαζε.

Ο άξιωματικός διέταξε Γερμανικά:

—Σκοπεύσατε!

Οι στρατιώτες έτοιμάστηκαν.

Ο άξιωματικός ρώτησε για τελευταία φορά τον Ζάν:

—Θά μιλήσης;

—

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΤΙΝΑΣ

στες Έβες, όποτε σκυλιάζα νάδω άφορμή για να τις πειλοώσω με τα χαρακτηριστικά έκείνη έπιθετα που συνήθιζαν να κωμιά φορά οι άνθρωποι να ξεστομίζουν.

—Α, παιδί μου, μου είπες τότε ο γέρος σύντροφός σου, έχεις άδικο! Μεγάλο άδικο! Δεν εινε έτσι όπως τα λές. Άκου μέσα που κατι έρω παραπάνω. Είμαι έδουλωτη δυο χρόνια κι' είδαν πολλά τα μάτια μου κι' άκουσαν κι' αυτά μου άκόμα πιο πολλά. Μά τι τα λές... Άκούει κανείς και τα ύπερ και τα κατώ... κι' έτσι δεν μπορεί να δώσει καθάρι συμπέρασμα...

—Είδες που συμφωνείς με τη γνώμη μου, παππού... βιάστηκα να τον διακόψω, ίκανοποιήμένος απ' τη τελευταία του λόγια.

Εκείνος έπρόβλεψε, μου έδειξε άκρυστικά το ύατι και σπινώνοντας το ποτήρι του να τσουγκρίζουμε, είπα:

—Εδέβα, παλληκάρι μου! Πρέπει να ξέσθης πως μόνο αυτό το έρω μπορεί να πίνει κανείς γούρι να το νεράνι. Είνε λίγο το κακό του!...

Κι' άφοι κατεβήσαμε μονορούοι το κρασί μας, ξερακιάντες ο πολύπαθος ο γέρος, έρόβης κι' είπα:

—Γέρος κόσμο που λές, έκανα με κάθε συνάρι ανθρώπους παρέα, αλλά τι τα θέ... άλλο συμπέρασμα δεν έδωλα παρά ότι εινε μονο-υας θέλωμε και κάνομε τους έαυτούς μας δυστυχημένους. Τα ζήτουμε όλα τέλεια. Είπατε όσο δεν πείπει άστροφοι στους άλλους και τους κρίνομε άδικα, τους κρίνομε άποικισμικά. Ποις μπορεί να μάζ πη με δε-

—Τότε τα γέιλη το παιδιού δεν κουνήθηκαν, με στο πρόσωπό του διεγράφη ένας φρικώδης μορφασιμός πόνου. Τα χαρακτηριστικά του αλλοιώθηκαν. Ένα πνιγμένο βογγητό βγήκε απ' το στόμα του. Κλονίστηκε!...

Ο άξιωματικός άπιστογόρησε μ' ένα πήδημα... Επάνω στη στολή του, μπρός στα στήθετα του, στο μέρος της καρδιάς, μια άπαισία κηλίδ αίματος άπλωνόταν, ενώ στα πόδια του έπεσε κάτι άμμοσφο, κόκκινο, αίμοσταγές!...

Ο Ζάν είχε ούτσει έπάνω του την γλώσσα του, την όποια είχε κόψει με τα δόντια του, για να μη παρασυρθώ από την συγκίνηση του σκοτοιμού του πατέρα και του αδελφού του και μιλήσει!...

—Πύρ! ούρλιαξε τότε τρελλός από τη λύσσα του ο άξιωματικός.

Μία έμβροντία σαν κεραυνός άκούστηκε τότε. Ο πατέρας του Ζάν και ο αδελφός του έπιπώθηκαν κάτω κόσκινο από τις πρωσικές σφαίρες!... Ο Ζάν λιποθύμησε. Η τραγωδία είχε τελειώσει!...

Τότε από λίγο καιρό μπορούσα να περπατώ με τη βοήθεια των νοσοκόμων. Ήσαν όμως τυφλοί. Κι' ενώ μια ώρα καθόουν στο παράθυρο και ζεσταίνονταν στον ήλιο, σκέ-

δαίτητα ότι εκείνος, που στάθηκε σε μένα εύογέτης, δεν στάθηκε σ' άλλον—σε σένα, έξω—αίτια να πάθης τη μεγαλύτερη συμφορά;

—Έχεις δίκιο, το άπάντησα.

—Λοιπόν, για να μη πολυλογώμε, άκου τη δική μου ιστορία... αν θέλεις δηλαδή...

—Γιατί όχι, παππού... Ή-ισα μ' άρεσει ή κουβέντα σου.

Κι' άφοι τσουγκρίζαμε πάλι τα ποτήρια μας, ο παππούς άγισε να μου διηγείται:

—Ήουν δυτώ χρόνια άρραβωνιασμένος με την Τίνα μου κι' όμως δεν υπορούσα να την παντρευτώ. Έν ποτέως γιατί πήγα στο μεταξά σαντάρος και δούτεο και κυριότερο γιατί ήμουν στωχός. Είνε τομερό, δυο νέοι άνθρωποι, ν' άγκαλιούνται και να μη υπορούν να γαρουν ός το τέλος την άγάπη τους, όλο-κληρη, να μη υπορούν να παντρευτούν! Κι' έτσι άναγκάστηκα τοις γρόνια μετά τη θη-τεία μου να ξεπτεσώ και να πάω σε μια άλλη πόλη και να έργασώ εκεί για να κερδίσω χρήματα...

Στην αρχή δυσκολεύτηκα, είν' ή άλήθεια, με πολύ σύντομα άρχισα να κερδίζω άκατά και κάνονας μεγάλη οικονομία έβλαχα και στη υπάνα. Λογίαζα πως τοις-τέσσερα χρόνια δουλειά θά ήσαν άκατά για να μαζέψω όσα μου γροίζήντουσαν. Τότε θά γύριζα πίσω και θά παντρευόμουν την Τίνα μου με την άδεια της μητέρας της.

Όταν πέσαν τα χρόνια, είχα μαζέψει:

—Εννοια σου και θά γίνης καλά. Μου το θεβίωσε ο γιατρός. Σε λίγο καιρό θά υπο-σθς να βλέπης. Λίγες μέρες μόνο άκούα θά εγης δευένά τη μάτια σου. Άλλά και τυφλός αν έυνες, ένώ δεν θά σ' άβνια. Εκ' έούσα ατζού σου. Θα μοιράζόμουν με σένα που άγαπώ και τη δυστυχία σου, όπως θά μοιρασώ μεζύ σου τώρα την ευτυχία που μάζ περιμένει. Θα γίνης τελείως καλά!

Η άγαπημένη μου είχε μάθει το δυστύχημα απ' τις έφημερίδες κι' είχε έβρει στο νοσοκομείο απ' τις πρώτες άκούα μέρες. Πο-ρεκάλεσε τους γιατρούς να της έπιτεθούν να με περιποιούνται. Δυό μήνες μου έκοιφε την παρουσία της, γιατί της είχα πει οι γιατροί από τις πρώτες μέρες ότι κι' ή παρα-κική άκούα συγκίνησε, έτσι όπως ήμουν ά-δύνατος, υπορούσε να μου προσένητη κακό άνεπαύρωτο.

Τα κατοπινά είχε πεοιτώ να σ' ός προ-γούσω. Άλλά νομίζω ότι εινε άνάγκη να σοι πώ ότι, την άγάπη της, την άσφασία της, δεν θά την έγώσω ποτέ. Είνε σκρόντα χρο-νία, τώρα που πθανε κι' όμως την γλυκεία μορφή της την έγω πάντα μπροστά στα μά-τια μου!...

... ..

Όταν τελείωσε την συγκινητική του ιστο-ρία ο καλός γεροντάκος, ένα άαχυ κήλασε απ' τα μάτια μου κι' έπεσε μες στο ποτήρι μου.

—Έχεις δίκιο, παππού, το είπα και σή-κωσα το ποτήρι μου να πιώ στην ύνεία των γυναικών, που τόσο άδικα και σκληρά τις κα-τιγορούμε μεις οι άνδρες!...

ΓΙΑ ΝΑ ΕΞΕΡΕΤ

Η ΑΝΑΠΟΔΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο φρόνιμος άνθρωπος ξέρει και τα υπέχει πέρα σε κάθε δυσάρεστο πειραματικό της ζωής του. Άν ή γυναίκα του εινε άλλοιθω-προσέχει να την κυτάζει πάντοτε προ-αίλ, αν τ' σκυλί του άγει λυσσάζει, το στέλ-νει έγκαιρώς στην πεθερά του, αν ο φίλος του κάνει τα γλυκά ύατια της γυναίκας του, το δίνει υσιτά γούνακα δανείζ κι' έτσι τον ξε-φορτώνεται. Άν πάλι γροσσει πολύ και δεν μπορεί να σύη τα πόδια του, προηγορείται αναλογίζοντας ότι υπορούσε να πεθάνη και νέος, πράγμα που θά ήταν βέβαια πολύ δυ-σάρεστο. Άν πάλι πεθάνει νέος... παρηγορεί-ται με την ιδέα ότι υπορούσε να έχη κακά γεράματα!...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

ΤΡΕΛΛΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Τό έκκεντρικό γαμήλιο ταξίδι ενός ζεύγους 'Αμερικανών στην 'Ωκεανία. Ένα ταξίδι στις κατακόμβες της Ρώμης. Τό δεκαετές και αξιοεξηγήτο ταξίδι του πρίγκηπος του 'Αβενέλ.

ΤΙ τρομακτικός εφιάλτης που είναι ένα ταξίδι του γάμου! Κι όμως όλοι οι ερωτευμένοι, πριν παντρευτούν, κάνουν τα πιο τρελλά όνειρα γι' αυτή την ευτυχισμένη φυγή τους προς το άγνωστο... Οι ρομαντικοί συλλογίζονται ότι θα περάσουν μαγευτικές ημέρες στα μελοδραματικά κανάλια της Βενετίας, κάτω απ' το τόσο θεατρικό σελήνωφος της που ξελογιάζει πάντα τις γυναίκες. Οι φρενολόγοι ονειρεύονται τα γραφικά πανδοχεία της 'Ελβετίας και τις ειδυλλιακές όθρες του Δουνάβεως. Οι «κοσμικοί» δεν πολυσκοπίζονται: είναι πάντα κοντά η Κιανή 'Αχτή με τα αυτοκρατορικά «Παλάς» της και την αξιοσκοπητική της ζωή. Κι οι ιδιότροποι; Αυτοί επιθυμούν να διατηρήσουν αληθινότες τις πρώτες ημέρες του γάμου τους με τα πιο εξωφρενικά ταξίδια. Είναι οι έκκεντρικοί, οι πρωτότυποι κι οι πιο... άνοητοι!

Στην εποχή μας, το ρεκόρ αυτόν των ιδιότροπων ταξιδιών του γάμου το έχουν, φυσικά, οι 'Αμερικανοί. Δεν αξίζει όμως τον κόπο ν' αναφέρω κανείς τα γαμήλια ταξίδια τους με αεροπλάνο. Έχουν κατακτήσει τόσο κοινά! Κι' αυτή είναι η τελευταία του γάμου μέσα σε αεροπλάνο, δυο χιλιάδες μέτρα πάνω από τη γη του καλού Θεού, έχει χάσει πια τον εντυπωσιασμό της χαρακτήρα. 'Ο κόσμος σήμερα για να συγκινηθεί θέλει τρομακτικούς κι αφάνταστους εξωφρενισμούς...

Ένας γάμος λοιπόν κάπως έκκεντρικός, ήταν εκείνος που έκανε πέγραφο στο Μάϊαμ, στην περίφημη λουτρόπολη της Καλιφορνίας, ο Τζόελ Μπέρμαν, ένας βαθύλιντος εργοστασιαρχής χημικών λιπασμάτων της Ντακότας. 'Ο ιδιότροπος αυτός διομήγερος παντρεύτηκε την μη 'Αναστασία Γούντ, μια όμορφη χορεύτρια των «Ζιγχαφίντ Φόλλις», απάνω σε «εδρογυμναστήρια» που γλυστορούσαν απάνω στα κίματα με ταχύτητα πενήντα μιλίων την ώρα! Αυτός τους «εδρογυμναστήρια», που είναι ένα από τα πιο μοντέρνα θαλασσινά σπορ και που μοιάζουν σαν μικρές βίλλες σχεδίες, στις οποίες σκεπάζει κανείς όρθιος κρατώντας σαν γκάμα ένα σχοινί τους, τους έφερε η μεγάλη και δυνατή ατμάκτος του Τζόελ Μπέρμαν, στην οποία είχε εγκατασταθεί μια έκτακτικη τζάμπα-νέγρον. Οι νεόνυμφοι ήταν στον πρώτο «εδρογυμναστήριο». 'Ο γαμπρός φορούσε το σιάνον του πάνω από το μαγιό του. Με μαγιό επίσης ήταν κι η νύφη, στολισμένη μόνο μ' ένα απλό νυχτικό πέπλο. Έπειτα έρχονταν ο αδ. Τζέιμς Μπέρμαν, ο πάστορ που «εξοφροσύνησε» στη στιγμή τους, με μαγιό κι αυτός, κάτω από το αυστηρό του ένδυμα κι ύστερα, ακολουθούσαν οι παρόντες κι οι συγγενείς με την ίδια εξωφρενική περβολή κι' απάνω σε μια απίστευτη σειρά από αυτές τις παράδοξες σχεδίες! 'Ελάτε! 'Ας φανούμε μαζί φορά επεικέλις κι' ας χαρακτηρίσουμε αυτό το γάμο απλώς διασκεδαστικό... Στο Μάϊαμ όστοςό έκανε μεγάλη εντύπωση κι' όλος ο κόσμος έθαυμάζε τους ετυχιμένους νεόνυμφους!

Έκείνο όμως που είχε πράγματι

πρωτότυπο, είναι το γαμήλιο ταξίδι του Μπέρμαν και της Γούντ. 'Ο 'Αμερικανός εργοστασιαρχής και η όμορφη γυναίκα του ξεκίνησαν την ίδια ημέρα μ' ένα μικρό κότερο που μόλις τους χωρούσε να κάνουν μια «εξομολόγηση», όπως λένε, μια περσοδεία δηλαδή στα νησιά της 'Ωκεανίας! 'Αν λοιπόν δεν έχουν ακόμη πνίγει μέσα σε κανένα τυφώνα, θα περουν σήμερα ευδαίμονες ημέρες στην Ταϊτή ή στη Σαμόα...

Ξέρετε τώρα ποιος είναι ο πιο δυστυχισμένος ή καλύτερα ο πιο άτυχος από τους γαμπρούς; Είναι ένας κάποιος 'Αδαλβέρτος Τέστα, ο οποίος κάποτε ζωντανός μια ημέρα του 1511 στη Βερόνα ως ιερόσυλος!

Ο 'Αδαλβέρτος Τέστα φαίνεται ότι ήταν πολύ ιδιότροπος άνθρωπος, γιατί αντί να μείνει ευχάριστημένος που είχε παντρευτεί μια όμορφη κοπέλα, την Βεατρίκη 'Αρμίντα, μοναχοκόρη ενός πλουσιού χρυσοχόου, πήγε και πέρασε μαζί με τη σύζυ-

Ο γάμος του Τζόελ Μπέρμαν.

μιά ημέρα... Κι' ο άτυχος αυτός γαμπρός ρίχτηκε σιδηροδόχος στη φυλακή, από όπου δεν βγήκε πια παρά για να πάει να πεθάνει απάνω στη μαρτυρική φωτιά...

Ένα άλλο παράξενο ταξίδι του γάμου είχε εκείνο που είχε κάνει το 1612 ο μαρκήσιος ντε λ' Μολ με τη γυναίκα του, τη μικρούλα και γαριτωμένη Λουίζα ντε Κιερού, κόρη ενός Νορμανδού ναυάρχου. Οι νεόνυμφοι, την ίδια μέρα του γάμου τους, ξεκίνησαν από το λιμάνι της Χάβρης μ' ένα μικρό Ιστοφόρο και πήγαν να περάσουν το μήνα του μέλιτος σ' ένα ατακτοκίτο νησάκι της Μάγχης, ανατολικά του Χερβούργου. 'Ο νέος αυτός Ροβινσόν με τον θηλυκό Παρασκευά του φαίνεται ότι πέρασε περίφημα μέσα στην άγρια μοναξιά του νησιού του, γιατί όταν ο πατέρας της νύφης, θεωρήσε ότι ήταν καιρός πια να τελειώσει αυτό το άστυ και πήγε να τους παραλάβει με το τριούδετο καράβι του, ο μαρκήσιος ντε λ' Μολ μόνο με την άπειλη ότι θα ξ-

πραγματοποιήσει ένα τρελό του δειρο... Έφτασε λοιπόν ένα λεωφορείο, όπως ήταν στα χρόνια του ρομαντικού συγγραφέως, έντυσε τον άμαξά με τα γραφικά ρούχα εκείνης της εποχής, καθώς και όλους τους υπηρέτες του, που αποτελούσαν μια πολυάριθμη ακολουθία, καθώς σε άμορφοστολήμένα άμαξα και θρονιάσανε μέσα στο λεωφορείο με τη γυναίκα του, τιμήνος κι' αυτός με μεγαλόπρεπη, όπως οι 'Αγγλοι δικαστές στις αρχές του 18ου αιώνα. Η πρωτότυπη λοιπόν αυτή πομπή ξεκίνησε με θορυβώδη σαλπίσματα κι' άρχισε να διασχίζει τη Σκωτία, σταματώντας κάθε δρόμο του ένα πλήθος ζήτλων, οι οποίοι όμως δεν του ζήτησαν ποτέ ελεημοσύνη. Αυτό που είχε προσλάβει την περφόρεια και μια μέρα ρώτησε σχετικός τον Παύλο, τον δικαστή του Γάλλου αστυνομικού, ο οποίος ήταν εντεταμένος να επιβλέπει για την ασφάλεια των διαμενόντων εν Γαλλία ξένων. 'Ο Παύλ χωρίς ν' απαντήσει, χαμογέλασε πονηρά.

— Φανέται πως είχε καλοί άνθρωποι αυτοί οι ζήτλων, πρόσθεσε ο βασιλεύς.

— Πάρα πολύ καλοί άνθρωποι, Μεγαλειότητε, του απάντησε τότε ο αστυνομικός. Θα δοκονόμισαν γά το Μεγαλειότητά σας...

— Τι σας κάνει να το πιστεύετε αυτό; ρώτησε ο Γεώργιος, το οποίο η περιέργεια είχε μεγαλώσει.

— Απλούστατα, απάντησε ο Παύλ, όλοι αυτοί οι ζήτλων είναι άνθρωποι μου, μεταμορφωμένοι και εντεταμένοι να επιβλέπουν την ασφάλεια της 'Υμετέρας Μεγαλειότητος...

— Ήταν όμως η πρώτη φορά, που ο Γάλλος αστυνομικός έπρόδωκε ένα επαγγελματικό μυστικό.

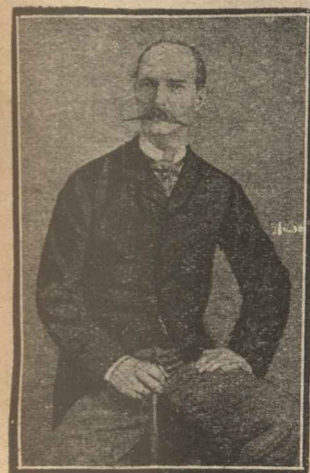
Έπειτα, καθώς ο Γεώργιος τον ρωτούσε, αν η επιβλέψης της ασφαλείας των βασιλέων, του έκανε κόπο, ο Παύλ του απάντησε:

— Καθόλου!... Δεν έπαυον ποτέ δουλεύει άνθρωποι από τους βασιλείς. Τους λέμε να μην πάνε σ' ένα μέρος δεν πηγαίνουν. Τους λέμε να μη βρουν ξύλο και δεν βγαίνουν. Τους λέμε να διαπιστώσουν σε όριζόντες γυναίκες, ή όποιες προσπαθούν να τους προσεγγίσουν και διαπιστούν, πως' όλες τις χάρες και τα δέλητρα των γυναικών αυτών... Μονάχα οι μεγάλοι δούκες της Ρωσίας δεν θέλουν καμιά φορά να μιάς άκουσουν, ιδίως όταν πρόκειται για γυναικαδουλείες...

Όταν το πρωί της 5ης 'Οκτωβρίου του 1912 ο 'Ελληνικός στόλος ήταν έτοιμος να αποπλεύσει γ' α' Στενά, έπ'εδράστηκαν στον 'Αλέξανδρο ο βασιλεύς Γεώργιος, ο πριγκιπικός γιος του 'Εστωρρίου, κι' ο πριγκιπικός γιος του 'Εστωρρίου, για ν' απομακρυνθούν τους αξιωματικούς και τα πληρώματα.

Ο βασιλεύς, τελειώνοντας την προσφώνησή του, είπε:

—...Α! εγώ! διαλόγησε τον έθνος και οι ίδιοι μου ως συνοδούσαν. 'Ο Θεός μαζί σας. Ζήτω το Ναυτικό!...

Ο Βασιλεύς Γεώργιος

Την εποχή που ο βασιλεύς της 'Ελλάδας Γεώργιος ο Α', παραθέριζε στο Αϊξ-λ'ε-Μπαίν, συναντούσε κάθε μέρα στο δρόμο του ένα πλήθος ζήτλων, οι οποίοι όμως δεν του ζήτησαν ποτέ ελεημοσύνη. Αυτό που είχε προσλάβει την περφόρεια και μια μέρα ρώτησε σχετικός τον Παύλο, τον δικαστή του Γάλλου αστυνομικού, ο οποίος ήταν εντεταμένος να επιβλέπει για την ασφάλεια των διαμενόντων εν Γαλλία ξένων. 'Ο Παύλ χωρίς ν' απαντήσει, χαμογέλασε πονηρά.

— Φανέται πως είχε καλοί άνθρωποι αυτοί οι ζήτλων, πρόσθεσε ο βασιλεύς.

— Πάρα πολύ καλοί άνθρωποι, Μεγαλειότητε, του απάντησε τότε ο αστυνομικός. Θα δοκονόμισαν γά το Μεγαλειότητά σας...

— Τι σας κάνει να το πιστεύετε αυτό; ρώτησε ο Γεώργιος, το οποίο η περιέργεια είχε μεγαλώσει.

— Απλούστατα, απάντησε ο Παύλ, όλοι αυτοί οι ζήτλων είναι άνθρωποι μου, μεταμορφωμένοι και εντεταμένοι να επιβλέπουν την ασφάλεια της 'Υμετέρας Μεγαλειότητος...

— Ήταν όμως η πρώτη φορά, που ο Γάλλος αστυνομικός έπρόδωκε ένα επαγγελματικό μυστικό.

Έπειτα, καθώς ο Γεώργιος τον ρωτούσε, αν η επιβλέψης της ασφαλείας των βασιλέων, του έκανε κόπο, ο Παύλ του απάντησε:

— Καθόλου!... Δεν έπαυον ποτέ δουλεύει άνθρωποι από τους βασιλείς. Τους λέμε να μην πάνε σ' ένα μέρος δεν πηγαίνουν. Τους λέμε να μη βρουν ξύλο και δεν βγαίνουν. Τους λέμε να διαπιστώσουν σε όριζόντες γυναίκες, ή όποιες προσπαθούν να τους προσεγγίσουν και διαπιστούν, πως' όλες τις χάρες και τα δέλητρα των γυναικών αυτών... Μονάχα οι μεγάλοι δούκες της Ρωσίας δεν θέλουν καμιά φορά να μιάς άκουσουν, ιδίως όταν πρόκειται για γυναικαδουλείες...

Όταν το πρωί της 5ης 'Οκτωβρίου του 1912 ο 'Ελληνικός στόλος ήταν έτοιμος να αποπλεύσει γ' α' Στενά, έπ'εδράστηκαν στον 'Αλέξανδρο ο βασιλεύς Γεώργιος, ο πριγκιπικός γιος του 'Εστωρρίου, κι' ο πριγκιπικός γιος του 'Εστωρρίου, για ν' απομακρυνθούν τους αξιωματικούς και τα πληρώματα.

Ο βασιλεύς, τελειώνοντας την προσφώνησή του, είπε:

—...Α! εγώ! διαλόγησε τον έθνος και οι ίδιοι μου ως συνοδούσαν. 'Ο Θεός μαζί σας. Ζήτω το Ναυτικό!...

Γύρισε έπειτα προς τον ναύαρχο Κωνσταντίνου και δείχνοντάς του τους ναύτες, του είπε:

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'

Οι περίεργοι ζητιάνοι του Αϊξ-λ'ε-Μπαίν. Η ψυχραιμία του Γεωργίου κατά την πυρκαϊά των άνακτόρων. Η χαρακτηριστική απλότης του βασιλέως, κτλ. κτλ.

— Παύλε, όπως σου παραδίδω τα παιδιά μου, έτσι θέλω να μου τα επιστρέφεις.

Και φίλησε το ναύαρχο.

Όλοι τότε δάκρυσαν.

Όταν στα 1909 συνέβη η μεγάλη πυρκαϊά των άνακτόρων, ο βασιλεύς, χωρίς ν' χάση καθόλου την ψυχραιμία του, έτρεξε να βοηθήσει τους άλλους στη διάσωση των επίπλων. Έλαβε μαζί στα μένος κι' αυτός στη σειρά, που είχε σχηματισθεί για τη μεταφορά των επίπλων από το παλάτι του στον κήπο.

Έκείνη την ώρα έφτασε στ' άνακτορα ο τότε πρωθυπουργός Κ. Μανωραλάκης, ο οποίος βλέποντας το Γεώργιο, δεν μπόρεσε ν' αποχωρήσει την εκπλήξή του:

— Μεγαλειότητε, του είπε, θανάτωσε την ψυχραιμία και το θάνατος σας και σας συγχάρω από καρδιάς.

— Τι θέλετε να κάμω; απάντησε ο βασιλεύς. Μονάχα ή γυναίκες κλάινε σε περιόριστες περιπτώσεις. Οι άντρες αγωνίζονται και στο τέλος νικούν!

Μια φορά που έπεσε κέρφη τα Τριαντάφυλλα ο Γεώργιος, ο κάτοικος της πόλεως θέλησαν να τον φιλοξενήσουν να ακολουθώντας τα καλά έθια του τάπου. 'Εβιάζαν λοιπόν κάτι θαύματα, έστρωσαν καταγάς γλωρά κλαριά κι' έψησαν άφρνά στη σουβλά.

Όταν ήθελε ή ώρα του φαγητού, ο βασιλεύς ρώτησε τους συνδαιτυμένους του με μια άπροσποίητη εκπλήξι:

— Μα πως δεν ήθελε καμιά κυρία στο τραπέζι;

Έκείνοι προσπαθούσαν να δικαιολογηθούν όπως-όπως, γιατί δεν περιμεναν να τους κάμει ποτέ μια τέτοια ερώτηση ο ύψηλός ξένος των.

Είπε γνωστό, ότι ο λαοφίλης βασιλεύς Γεώργιος δεν έλάβαινε ποτέ κανένα προσωπικό μέτρο και κυλοφορούσε ελεύθερα μέσα στο πλήθος, που κυριολεκτικά τον έλάνε για την απουσία της καρδιάς του.

Όταν τον έρωτούσαν κύριστε σχετικές, για την αδιαφορία που δείχνει στους κινδύνους, απάντησε:

— Πρέπει να ξέρετε ότι ή αδιαφορία μου αυτή είναι οικογενειακή κληρονομία. 'Ο πατέρας μου κι' ο αδελφός μου περιφέρονται χωρίς κανένα φόβο μέσα στις λαϊκές συνωκίες της Δανίας και δεν έπαθαν ποτέ τίποτε. Και τί κακό μπορεί να μου κάνει ο λαός μου; Ξέρω πως μ' αγαπά και δεν έχω γι' αυτόν καμιά αμφιβολία.

Περιφρόνημα έχουν μείνει οι πρώτοι στίχοι από ένα ποίημα, που ά-

πύργειλε προς τιμήν του Γεωργίου, πιαδιά μου, έτσι θέλω να μου τα επιστρέφεις.

Και φίλησε το ναύαρχο.

Όλοι τότε δάκρυσαν.

Όταν στα 1909 συνέβη η μεγάλη πυρκαϊά των άνακτόρων, ο βασιλεύς, χωρίς ν' χάση καθόλου την ψυχραιμία του, έτρεξε να βοηθήσει τους άλλους στη διάσωση των επίπλων. Έλαβε μαζί στα μένος κι' αυτός στη σειρά, που είχε σχηματισθεί για τη μεταφορά των επίπλων από το παλάτι του στον κήπο.

Έκείνη την ώρα έφτασε στ' άνακτορα ο τότε πρωθυπουργός Κ. Μανωραλάκης, ο οποίος βλέποντας το Γεώργιο, δεν μπόρεσε ν' αποχωρήσει την εκπλήξή του:

— Μεγαλειότητε, του είπε, θανάτωσε την ψυχραιμία και το θάνατος σας και σας συγχάρω από καρδιάς.

— Τι θέλετε να κάμω; απάντησε ο βασιλεύς. Μονάχα ή γυναίκες κλάινε σε περιόριστες περιπτώσεις. Οι άντρες αγωνίζονται και στο τέλος νικούν!

Μια φορά που έπεσε κέρφη τα Τριαντάφυλλα ο Γεώργιος, ο κάτοικος της πόλεως θέλησαν να τον φιλοξενήσουν να ακολουθώντας τα καλά έθια του τάπου. 'Εβιάζαν λοιπόν κάτι θαύματα, έστρωσαν καταγάς γλωρά κλαριά κι' έψησαν άφρνά στη σουβλά.

Όταν ήθελε ή ώρα του φαγητού, ο βασιλεύς ρώτησε τους συνδαιτυμένους του με μια άπροσποίητη εκπλήξι:

— Μα πως δεν ήθελε καμιά κυρία στο τραπέζι;

Έκείνοι προσπαθούσαν να δικαιολογηθούν όπως-όπως, γιατί δεν περιμεναν να τους κάμει ποτέ μια τέτοια ερώτηση ο ύψηλός ξένος των.

Είπε γνωστό, ότι ο λαοφίλης βασιλεύς Γεώργιος δεν έλάβαινε ποτέ κανένα προσωπικό μέτρο και κυλοφορούσε ελεύθερα μέσα στο πλήθος, που κυριολεκτικά τον έλάνε για την απουσία της καρδιάς του.

Όταν τον έρωτούσαν κύριστε σχετικές, για την αδιαφορία που δείχνει στους κινδύνους, απάντησε:

— Πρέπει να ξέρετε ότι ή αδιαφορία μου αυτή είναι οικογενειακή κληρονομία. 'Ο πατέρας μου κι' ο αδελφός μου περιφέρονται χωρίς κανένα φόβο μέσα στις λαϊκές συνωκίες της Δανίας και δεν έπαθαν ποτέ τίποτε. Και τί κακό μπορεί να μου κάνει ο λαός μου; Ξέρω πως μ' αγαπά και δεν έχω γι' αυτόν καμιά αμφιβολία.

Περιφρόνημα έχουν μείνει οι πρώτοι στίχοι από ένα ποίημα, που ά-

πύργειλε προς τιμήν του Γεωργίου, πιαδιά μου, έτσι θέλω να μου τα επιστρέφεις.

Και φίλησε το ναύαρχο.

Όλοι τότε δάκρυσαν.

Όταν στα 1909 συνέβη η μεγάλη πυρκαϊά των άνακτόρων, ο βασιλεύς, χωρίς ν' χάση καθόλου την ψυχραιμία του, έτρεξε να βοηθήσει τους άλλους στη διάσωση των επίπλων. Έλαβε μαζί στα μένος κι' αυτός στη σειρά, που είχε σχηματισθεί για τη μεταφορά των επίπλων από το παλάτι του στον κήπο.

Έκείνη την ώρα έφτασε στ' άνακτορα ο τότε πρωθυπουργός Κ. Μανωραλάκης, ο οποίος βλέποντας το Γεώργιο, δεν μπόρεσε ν' αποχωρήσει την εκπλήξή του:

— Μεγαλειότητε, του είπε, θανάτωσε την ψυχραιμία και το θάνατος σας και σας συγχάρω από καρδιάς.

— Τι θέλετε να κάμω; απάντησε ο βασιλεύς. Μονάχα ή γυναίκες κλάινε σε περιόριστες περιπτώσεις. Οι άντρες αγωνίζονται και στο τέλος νικούν!

Μια φορά που έπεσε κέρφη τα Τριαντάφυλλα ο Γεώργιος, ο κάτοικος της πόλεως θέλησαν να τον φιλοξενήσουν να ακολουθώντας τα καλά έθια του τάπου. 'Εβιάζαν λοιπόν κάτι θαύματα, έστρωσαν καταγάς γλωρά κλαριά κι' έψησαν άφρνά στη σουβλά.

Όταν ήθελε ή ώρα του φαγητού, ο βασιλεύς ρώτησε τους συνδαιτυμένους του με μια άπροσποίητη εκπλήξι:

— Μα πως δεν ήθελε καμιά κυρία στο τραπέζι;

Έκείνοι προσπαθούσαν να δικαιολογηθούν όπως-όπως, γιατί δεν περιμεναν να τους κάμει ποτέ μια τέτοια ερώτηση ο ύψηλός ξένος των.

Είπε γνωστό, ότι ο λαοφίλης βασιλεύς Γεώργιος δεν έλάβαινε ποτέ κανένα προσωπικό μέτρο και κυλοφορούσε ελεύθερα μέσα στο πλήθος, που κυριολεκτικά τον έλάνε για την απουσία της καρδιάς του.

Όταν τον έρωτούσαν κύριστε σχετικές, για την αδιαφορία που δείχνει στους κινδύνους, απάντησε:

— Πρέπει να ξέρετε ότι ή αδιαφορία μου αυτή είναι οικογενειακή κληρονομία. 'Ο πατέρας μου κι' ο αδελφός μου περιφέρονται χωρίς κανένα φόβο μέσα στις λαϊκές συνωκίες της Δανίας και δεν έπαθαν ποτέ τίποτε. Και τί κακό μπορεί να μου κάνει ο λαός μου; Ξέρω πως μ' αγαπά και δεν έχω γι' αυτόν καμιά αμφιβολία.

Περιφρόνημα έχουν μείνει οι πρώτοι στίχοι από ένα ποίημα, που ά-

Ο Γεώργιος σε ηλικία 18 ετών

Ο Γεώργιος σε ηλικία 28 ετών

ΟΙ ΛΗΣΤΑΙ ΤΗΣ ΚΟΡΣΙΚΗΣ

Οι άγώνες της Γαλλίας για την εξόντωσή τους. Το κωμικοτραγικό πάθημα ενός νομάρχου. Τα κατορθώματα των αδελφών Μπελακόσια, κτλ. κτλ.

ΝΑ τηλεγράφημα από την Κορσική μας πληροφορεί ότι η έκστρατεία που άρχισε η Γαλλία πριν από τρία περίπου χρόνια κατά των Κορσικανών ληστών, με την σταθερή άποψη να τους εξοντώσει οριστικά αυτή τη φορά, είχε πλήρη επιτυχία ύστερ από την σύλληψη και των Τοντόρε και Γερλυνάμο, των δυο τελευταίων λησάρχων του άγριου αυτού νησιού.

Με την ευκαιρία αυτή, δεν θεωρούμε άσκοπο να σας αναφέρουμε με λίγα λόγια όλους τους άγώνες που έκανε τα τελευταία εκατό χρόνια η Γαλλία για να απαλλάξει την πατρίδα του Μεγάλου Ναπολέοντος από τους τρομερούς ληστές, που έλυμαινοντο και τρομοκρατούσαν την Κορσική, σαν απόλυτοι άρχοντες.

Στα 1822, πάνω από τετρακόσιους ληστές τριγυρνούσαν στα βουνά της Κορσικής, ζώντας εις θάρος των φτωχών χωρικών του νησιού, που τους εκμεταλλεύονταν και τους εξεδίαζαν, χωρίς να διατρέχουν τον κίνδυνο να τιμωρηθούν. Μια μέρα, εκατόν πενήντα απ' αυτούς τους ληστές μαζεύτηκαν στο δάσος του Αϊτόνε και ανεκήρυξαν άρχηγό τους έναν Θεόδωρο, ένα παλληκάρι άγένειο άκόμα, με ξακουστό σ' όλη την περιφέρεια για την τόλμη και την γενναiotήτά του. Τον Θεόδωρο τον υποστήριζαν και άλλοι βασιλείς των κορσικανικών όρέων, ο Γκνλότα, οι αδελφοί Γκαμπίνι και ο Μπουόσκο.

Πρώτη δουλειά του νεοφωτιστού άρχιληστή ήταν... να κηρύξει τον πόλεμο κατά των γαλλικών στρατευμάτων. Για να λάβετε μια ιδέα της έκτασης των αποτελεσμάτων του πολέμου αυτού, αλέμε ότι τα παλληκάρια του Θεόδωρου — ό οποίος φορούσε στολή... άρχιστρατήγου! — σκότωσαν μέσα σ' ένα χρόνο τριάντα τρεις χωροφύλακες.

Ο Θεόδωρος είχε ιδρύσει ένα ανεξάρτητο βασίλειο σε άπάτητα βουνά της Κορσικής. Είχε δικό του δικαστήριο και άφοσιωμένους πράκτορες, σκορπισμένους σ' όλο το νησί. Οι κυριώτεροι πόροι του ήταν το πλαταικόλογημα του έκκλησιαστικού ταμείου. Φαίνεται όμως ότι οι παπάδες της Κορσικής δεν εφάρμοζαν πιστά το δόγμα της χριστιανικής συγχώμης, γιατί συχνά παρατούσαν το Εθαγγέλιο και το δισκοπότηρο, άρπαζαν κι αυτοί τα τουφέκια τους και κυνηγούσαν τα παλληκάρια του Θεόδωρου στα βουνά!

Η γαλλικές άρχες του νησιού άρχισαν να συγκινούνται σοβαρά, από τότε ιδίως που ο Θεόδωρος έπιασε αλχημικών μερικούς δικαστικούς και τουφέκισε και τον ίδιο τον δήμο της Κορσικής! Ο τότε βασιλεύς της Γαλλίας διέταξε τον νομάρχη και τον στρατιωτικό διοικητή του νησιού να διοργανώσουν πραγματική έκστρατεία κατά των λη-

στών, με όλους τους κανόνες της τακτικής, και να προσπαθήσουν να απαλλάξουν με κάθε τρόπο τον τόπο από τον δημόσιο αυτόν κίνδυνο.

Αποτέλεσμα της διαταγής αυτής ήταν να συσταθώ άμέσως ένα σώμα από δεκαέξι αξιωματικούς και πεντακόσιους άνδρες, από τους οποίους οι περισσότεροι ήταν έθελοντες χωρικοί, που ήθελαν να εκδικηθούν τους ληστές για όλες τις πιέσεις και καταδυνάμεις που υπέστησαν απ' αυτούς. Τα παλληκάρια του Θεόδωρου δρέθηκαν σε δύσκολη θέση αυτή τη φορά, γιατί μεταξύ των αντιπάλων τους υπήρχαν και πολλοί νησιώτες, που ήξεραν όλα τα κατατόπια των λόγγων, όλα τα κρυφά μονοπάτια που ξεγάζαν στα πυκνά δάση, στα όποια κατέφυγαν οι ληστές.

Όστόσο, την τελευταία στιγμή, ο βασιλεύς της Γαλλίας, υποκύντοντας στις παρακλήσεις διαφόρων πολιτικών, άλλαξε γνώμη και αντί να επιμείνει στην εξολόθρευση των ληστών, διέταξε τον νομάρχη της Κορσικής να προσκαλέσει τους

Ο λήστας Σπάντα και η πιστή του φοράδα.

άντάρτες να παραδοθούν — και να τους χορηγήσει, μάλιστα, διαβατήρια για το εξωτερικό! Και οι ληστές, βλέποντας ότι είχαν έκτοπιστεί από τα καταφύγια τους και ότι η πανωλεθρία τους ήταν βεβαία, δέντηκαν, αυτούς τους όρους και ξφιναν από την Κορσική.

Και το πιο συγκινητικό είναι ότι πολλοί από τους ληστές αυτούς συνεπάθησαν, σαν παλληκάρια που ήταν, τον άπελπισμένο άγώνα που είχε αναλάβει την εποχή εκείνη η Ελλάδα κατά της Τουρκίας για την έλευθρία της, κατέβηκαν στον τόπο μας και πολέμησαν γενναία μαζί με τους προγόνους μας — για την ελληνική ανεξαρτησία.

Μεταξύ αυτών ήταν και ο ίδιος ο Θεόδωρος, ο βασιλεύς των Κορσικανών ληστών!

Μα η παράδοση των ληστών της

Κορσικής δεν είχε εξαφανιστεί από το νησί αυτό. Και, στα 1896, η Γαλλία άναγκάστηκε και πάλι να οργανώσει συστηματική έκστρατεία εναντίον δυο τρομερών άρχιληστών, των αδελφών Μπελακόσια. Δυο τάγματα πεζικού και πολλοί χωροφύλακες πολιορκούσαν τρεις έλοκλήρους μύνες το όρος Πεντίκα, στο όποιο είχαν καταφύγει οι ληστές. Στο διάστημα αυτό, οι αδελφοί Μπελακόσια παρακολουθούσαν, από τη βουνοκορφή τις κυκλωτικές κινήσεις των γαλλικών στρατευμάτων, χωρίς να περάσει από το νου τους η ιδέα να φύγουν. Δεν φοβόντουσαν μήπως τους έπιθεθούν οι Γάλλοι στρατιώτες, γιατί ήταν βέβαιο ότι δεν διέτρεχαν κανένα κίνδυνο εκεί που βρίσκονταν. Θεωρούσαν το καταφύγιό τους άπόρητο. Και δεν είχαν άδικο: "Όστερ" από τρεις μύνες, έλεύθη η πολιορκία. Οι Γάλλοι άξιώσαντες κατάλαβαν ότι δεν θα μπορούσαν ποτέ να καταλάβουν την στρατηγική θέση των ληστών... Και οι αδελφοί Μπελακόσια μπόρεσαν τότε να συνεχίσουν τις... περιόδετες τους στα βουνά της Κορσικής — καταλαβαίνετε, βέβαια, με τι άγαθούς σκοπούς! — χωρίς να ενοχληθούν από κανένα.

Το περίεργο, όμως, είναι ότι από τότε οι αδελφοί Μπελακόσια έαψαν να ληστεύουν άόπλους χωρικούς και έδειξαν αισθήματα πιο... ήπιων!

Ποιό από δεκαπέντε περίπου χρόνια, ένας νομάρχης της Κορσικής είχε την άπρονοησία να δηλώσει μπροστά σε πολλούς μάρτυρες πως θα έπιασε μονάχος του έναν ληστή, ο όποιος άρχιζε να γίνεται διάσημος στην περιφέρεια.

"Όστερ" από κάποιες μέρες, ο νομάρχης, ενώ έπείστρεφε ένα άπόγευμα, με το ταχυδρομικό άμάξι, από μια έκδρομή, είδε ξαφνικά τρεις άντρες να προβάλλουν πίσω από έναν βράχο και διατάζουν τον άμάξι να σταματήσει, πεινώντας τα τουφέκια τους. Ο ένας, μάλιστα, από τους άγνώστους είχε πυροβολήσει στον άέρα. Την ίδια στιγμή παρουσιάστηκε και ο ληστής, τον όποιο ο νομάρχης ζήτησε να τον πιάσει. Πλησίασε στο άμάξι και, όβάζοντας το καπέλλο του, παρακάλεσε τον νομάρχη, με μεγάλη εύνεινεια, να κατέει κάτω. Εκείνος ύπήκουσε, νεκρός μάλλον παρά ζωντανός από τον φόβο του. Ο ληστής τον έπιασε από το μπράτσο και άλλαξε το πλατύγυρο καπέλλο του με τον άριστοκρατικό πύλο του διοικητικού υπαλλήλου. λέγοντας μ' έντονο ύφος:

— Χαιρογιάστε!

Τότε άκριδώς, ένας από τους συντρόφους του, φωτογράφησε τους δυο άνδρες μαζί. Και όταν ο νομάρχης έπείστρεψε ύστερ από λίγες ώρες στην έδρα του, χωρίς να πάθει τίποτα, είδε κρεμασμένη στις προθήκες πολλών καταστημάτων μια φωτογραφία στην όποια παρουσιάζονταν χαμογελώντας κοντά στον καταδικασμένο ληστή.

Άλλοτε, στην Κορσική, ο "άνθρωπος που τον όρθηκε συροφά — εκείνος δηλαδή που ήταν ύποχρεωμένος, ύστερ από

μια άγρια θανάττα, να κρύβεται για να μην τον πιάσουν — περνούσε έλευνη και τρισάθλια ζωή. Έτρεχε από βουνό σε βουνό και από δάσος σε δάσος, κοιμόμενος κάτω από τον έναστρο ούρανό ή μέσα σε χαράδρες, πάντοτε μονάχος, άνήσυχος και τροραγμένος, μη έχοντας σε κανένα έμπιστοσύνη, τρέμοντας διαρκώς μη τον πιάσουν.

Ο περιόδητος Ρομανέτι ήταν ο πρώτος ληστής που κατέστρεψε ένα διαφορετικό πρόγραμμα ζωής.

Έξεμεταλλεύτο άγροκτηματά που του άπιναν κέρδη εκατοντάδες χιλιάδες φράγκα το χρόνο. Τα γαλακτοκομεία του ήταν από τα μεγαλύτερα της Κορσικής. Και, γενικά, τον θεωρούσαν στο νησί έναν από τους κυριώτερους τυρεμπόρους. Είχε, μάλιστα, και δικό του αούτολιντο... Σύνταζε σ' άριστοκρατικότερα ξενοδοχεία, πίναντε στα καφέ-κονσέρ κι έπινγε στα καλύτερα ρεστοράν. Συχνά καλούσε στο τραπέζι και άξιωματικούς της χωροφυλακής! Σιωστές κοσμικές τύπες με δυο λόγια... Κάποτε, στο Αίλικο, προήδρεσε σ' ένα γεύμα στο όποιο παρεκλήθησαν πάνω από εκατό πρόσωπα! Όστόσο, δεν έδωαινε έξω χωρίς να συνοδεύεται από δέκα παλληκάρια του, από δέκα άγριανθρώπους όπλασμένους σαν άστακούς.

Ο πιο θαρραλέος και ο πιο γνωστός από τους ληστές του Ρομανέτι κι' ο διάδοχός του ήταν ο Σπάντα, του όποίου την συμμορία είχε εξολοθρεύσει πριν από τρία χρόνια η γαλλική κυβέρνησις, έπιστρατεύοντας δύναμι από χιλιάδες πεντακόσιους άνδρες, με τάνκς, άεροπλάνα και θωρηκτά! Τον Σπάντα τον θεωρούσαν στην Κορσική πραγματικό ήπτονη. Και τον υποστήριζαν φανατικά κι' αυτοί οι χωρικοί, που τον νόμιζαν ως άντιπροσωπευτικό τύπο της παλληκαριάς και της ήπιωνσύνης.

Μα ποιά δύναμις μπορεί ν' άντισταθί στο κράτος του νόμου;

Η πανωλεθρία του Σπάντα ήταν η όδης της παραδόσεως των ληστών της Κορσικής. Και τώρα που συνεληφθησαν και οι τελευταίοι άντιπρόσωποί τους, όπως είπαμε και στην άρχή του ιστορικού αυτού σημειώματος, η ληστεία εξαφανίζεται τελειωτικά απ' τα άγρια βουνά της Κορσικής.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Πολλοί μάγειροι καταστρέφουν το φαγι.
— Ένα καλό γεύμα είναι καλύτερο από ένα άφαιο κοστούμι.
— Ένα καλό γεύμα άκούζει το μυαλό και μαλακώνει την καρδιά.
— Κατά το μάγερο και το μαγειρό.
— Το πρώτο φαί σ' όφους άφσει.
— Κάλλιο ένα μάτσο ψάρι, παρά έν' άδειο πύλο.
— Το τραπέζιμάκιμο που δεν κόδει, δείχνει ταπεινά οιοδόβουνα.
— Όσα φαγάκι άγατά ή καρδιά δεν πρέπει να τ' άγαπά ή δια κι' ή καρδιά.
— Μόνο ο τρελλός τρώει ό,τι κι' άν τήχει.
— Καλή είναι ή καλή άρχή, καλύτερο όμως είναι το καλό τέλος.
— Το νερό κι' ή φωτιά είναι δυο καλοί δοϋλοι και δυο κακοί κύριοι.
— Η περιωρισμένη η φωτιά και η περιωρισμένη άπό την άπλωμένη.

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΟΤΕ

Μεσάνυχτα εκάθισατε στις ροδιονές του 'Α (πορτ.)

Τα δροσερά τριαντάφυλλα — της 'Ανοιξης τα (χελ.)

εδάναζαν άρώματα και σ' άνοιθο χορτάρι... Ποτέ δεν είχε η 'Ανοιξη τόση έμορφή και (χάρ.)

'Απ' τ' ούρανο τ' άτέλειστα και φωτερά πα (λάτ.)

τ' αστέρια μας έκάνταζαν με διαμαντένια μά (τια)

και την άθάλα άγάπη μας έζήλευαν κι' έκείνα... Ποτέ τ' αστέρια τ' ούρανο δεν είχαν τέτοια (άκτινα)

Κρυφό κελάδιμα άηδονιού μιάς έφρανε τ' άγέρι και το νερό άναστάνεζε και ξαγρυπνούσε ή (φτέρ.)

κι' από χαρά άνατράχιαζαν λιλιοκόδια, φύλλα, (χλόνα...)

Ποτέ δεν έκελάδιζε τόσο γλυκά τ' ήρδονι! 'Εσάπαινες κι' έσάπαινα, μα μέσα στα δνεία (μια)

τόσ' ήταν ή άγάπη μας, τόσ' ήταν ή χαρά μας που άν ήθελεν ή μοίρα μας το νύμα μας να (καή.)

ποτέ δεν όδξε ο θάνατος τόσο γλυκεία την όψι.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΟΥΡΑΝΙΟΙ ΓΑΜΟΙ

"Ελα μ' έμέ στον κόσμο, που μύριους ήλιους σέκει, εκεί που σάμα παίζουν, ή κάθε μας στροφή.

"Ελα μ' έμέ στην πλάσι εκεί που το φίλ μας έχει που οι στεναγμοί μας λαβαίνουν μορφή.

Τη βόση της καρδιάς μου δλόθερος θ' άνωξω τά πλούτη να σου δείξω τ' άμείτητα το νού.

Κι' όλος χαρά θα χιώσω δλόχρονο παλάτι στα γαλαζένια πλάτη τ' άπείραντο ούρανο.

ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Η ΖΩΗ

"Ο λήχνος θαμωφάγγει ο νεός κι' ή νεά κυττάζουν το παιδί που άποκοιμήθη. Γνέθοντας μιά γρηούλα στη γωνιά διηγάτι της ζωής το παραμυθι.

"Ητανε μιά φορά κι' έναν καρό κάποιος και κάποια, κι' ήτανε και κάποι και κάποτε και κάποι με θάρρος και πώς δεν ήταν. Νά ή ζωή μας, νά ή βι.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΚΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Οι επιθυμούντες να συμβουλευθούν τον Ιατρόν των Παναθηναίων, πρέπει να γράφουν στον φάκελο των επιστολών τη φράσι: «ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟΝ» και να υπογράφουν με ψευδώνυμο.

Φ. Σ. Τ., Ν. Φάληρον.— 'Ο μόνος τρόπος διά να εξακριβωθεί περί τίνος πρόκειται άφαιδώς είναι μία εξέταση μικροσκοπική του έκκριματος. Σας συνιστώ να την κάμψετε το ταχύτερον για να αποφύγετε δυσάρεστες εκπλήξεις και ένδεχόμενες σοβαρότατες συνέπειες για την υγεία σας.

Π. Τ. ρ., Ένταθα.— Το πραγματικώς άνδρικό και τίμιο, έρόσον άναγνωρίζετε την εύθύνη σας, είναι να κυττάξετε να άπανοφώσετε το κακόν, που έκαίετε, με τον καθωρισμένον τρόπον, αντί να ζητήτε τράπον διαφυγής. 'Επει τοιούτοιον νομίζω ότι πρέπει να σκέπτεται ένας τίμιος άνδρας.

Α. λ. Π. Ν., Άργίριον.— Πιστεύω ότι ή κατάσταση σας έπιδόλει πρόδηται έγγειση, αλλά όχι τόσο ριζικήν, όσο την φαντάζεσθε, με εξαίρεσιν δηλ. ενός τόσον πολυτίμου διά την ζωήν άδένος. Πάντως, επί του προκείμενου άρμόδιότερος είναι ο χειρουργός, που θα σας κάμη την έγγεισην, την όποιαν και σάς συνιστώ να μη άναβάλετε.

Μ., Λευκωσίαν.— 'Εάν κάθε άναγνώστης έζητούσε, όπως σεις, συμβούλες και οδηγίες για την υγεία όλων των μελών της οικογενείας του, φαντασθήτε το μέγεθος που θα έπαυσε ή στήλη αυτή. Άπαντώ λοιπόν μονάχα επί της δικής σας περιπτώσεως, για να σάς συστήσω κυρίως άνάταισι στην έξοχή επί άμνηρον και πλέον, με άρθρον και τονωτική τροφή. 'Εσωτερικώς να παίρνετε σε κοιταλίες Histogenol élix.

Α. Α. Β., Άργοστάλιον.— Δεν είναι ούτε φρόνιμο, ούτε δύνάμινο, να επηρεάζετε να καταπνέετε τεχνητώς μιά φυσιολογική όργανική λειτουργία, από τον φόβο μήπως μελυνθήτε. 'Όταν δεν είσθε ύπερβολικώς και παίρνετε μέτρα απλά προφυλάξεως, δεν κινδυνεύετε. 'Ετσι όμως που σκέπτεσθε κάνετε σαν τον σχολαστικό, που, φοβούμενος μήπως τρώγοντας χαλάσει το σταιάκι του, πέθανε στο τέλος από την πείνα.

Α. ο. υ. λ. Μ., Βόλον.— Η περίπτωση σας έπιδόλει προσεκτικήν εξέταση επί τόπου. Συμβουλευθήτε ένα ειδικόν ότολολογιστήν.

Α. υ. λ. 3, 'Ηλιοπόλιν.— 1) Αυτή ή λησσοσύστα, που τόσο σάς άνησυχεί, είναι απλώς το φυσιολογικό σήμαμα του δέματος. Σε μερικούς, όπως σε σας, είναι άρθρονότερο, χωρίς όμως αυτό να δικαιολογή άνησυχίας. 2) Δεν όπάζει κανένα φάρμακο για να ψηλώσει το άνάστημά σας. Θα έχετε το άνάστημα ή τή κατέρας ή της ήπτορας σας. Αυτά προς γνώσιν και των άλλων που με ρωτούν για το ίδιο ζήτημα.

Α. σ. η. λ., Κερκελλινίαν, Α. Α. Ζ., Κων/πολιν.— Χωρ' άζεται να έμβαστε όσσην, το.

Κ. Ε. Φ., Κων/πολιν.— Δεν ύπάρχει κανείς λόγος ν' άνησυχείτε γι' αυτό το ζήτημα. Σας συνιστώ καθήμενός άκρίβεις συνηθικής γυμναστικής (1)2 ώρα το πρωί) και έσωτερικώς από 1 κοιταλία σούπας μετά το φαγητό Κινιδίνη «Spre».

Α. Π. Κ., Πάτρας.— Η εξέταση του αίματος σας κατά Wassermann πρέπει να γίνει από μικροβιολόγον. Οι άσπροι λευκοί του δέματος (πρόκειται περί της παθήσεως Viriligo) δεν παύουν, δυστυχώς, να εξαλειφθούν ποτέ.

Γ. α. λ. α. Ν. Σ., Ένταθα.— Πιστών οι πόνοι αυτοί να όφείλονται απλώς εις την συ-

ρύνανσι και την συνόκη της έγγεισητικής σούλης. Πιστών όμως,

(άπου έχετε και δέκα τα), να όφείλονται και σε καμμία άλλη όσπύση, η αίτια. Το φρονιμώτερο είναι να εξέτασθίτε πάλι από τον ίδιο γι-

ατρό που σας έωψε την πρώτη έγγεισην.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

Της Μ. Ντελλού

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Ένθουσιασμός του Τζέρο, προπάντων για την επιτυχία αυτή του νεαρού προστατευμένου του, ήταν απεριόριστος.

—Βλέπεις λοιπόν, έλεγε στη Μαγκαλί, πώς είχα δικαίωμα σου έλεγα άλλοτε, ότι ο Φρέντυ έχει ιαλάντο κι' ότι θα ήταν κρίμα να μην τον αφήσουμε να γίνει ζωγράφος;

—Ναι, Τζέρο, του απάντησε εκείνη. Μά τότε τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Είχατε δυο φτωχοί προστατευμένοι σας και δεν μπορούσαν στο Φρέντυ να έχει φιλοδοξίες και όνειρα. Τώρα όμως η κατάσταση άλλαξε κι' ο Φρέντυ μπορεί ν' αφιερωθεί στη ζωγραφική, χωρίς να ενδιαφέρεται καθόλου για τα υλικά ζητήματα.

—Μά κι' η κατάσταση να μην άλλαζε, είτε ο Τζέρο, δεν θ' άφηνε ποτέ το τάλατο του Φρέντυ να πάει χαμένο.

—Τό ξέρω, αγαπημένε μου, τό ξέρω, απάντησε η Μαγκαλί, χαμογελώντας. Τό ενδιαφέρον σου για μ'ας ήταν πάντα απέραντο, όσο απέραντη είναι τώρα η αγάπη μου για σένα.

Τά τελευταία αυτά λόγια τά ειπε με φωνή τόσο συγκινημένη, ώστε ο Τζέρο, κατασπαραγμένος κι' αυτός, πήρε τα χέρια της και τά έφερε στα χείλη του.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τρία χρόνια πέρασαν....

Στό διάστημα αυτό, η ετυχία κι' ο έρωας είχαν στήσει τη φωλιά τους στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές, ο οποίος στέγαζε τό ταιριασμένο ζευγάρι του Τζέρο και της Μαγκαλί.

Οι νεαροί σύζυγοι λατρευόταναν πάντοτε και τίποτε, ούτε τό παραμικρό σύννεφο, δεν είχε σκιάσει ποτέ την ετυχία τους.

Η όμορφιά της Μαγκαλί βρισκόταν τώρα σ' όλη της την άνθησι κι' η άγγλική άριστοκρατία την αναγνώριζε ως την ωραιότερη γυναίκα της Μεγάλης Βρετανίας. Μά, αν φημιόταν για την όμορφιά της ή νεαρή δούκισσα του Σάιλντερ ανάμεσα στους άριστοκρατικούς κύκλους, ή καλωσύνη της, ή αναφιλητές φιλικότητες της είχαν στήσει ένα θρόνο μέσα στις καρδιές των φτωχών και των δυστυχισμένων.

Η βασίλισσα της Άγγλιας, ή όποια την αγαπούσε έξαιρετικά, έφρανε πάντοτε ως παράδειγμα στις άλλες άριστοκρατίδες τις αγαθοεργίες της και συχνά την καλούσε στο παλάτι της για να την συγχωρή. Τόσο μεγάλο ήταν τό φιλικό και καλό της έργο, ώστε σ' αυτό έρχονταν πολλοί χιλιομέτρων γύρω απ' τον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές, δεν υπήρχε πειά ούτε ένας φτωχός!

Η νεαρή πυροδόποινα είχε πάντοτε έργασίες για όλους στά κτήματα τό σύζυγού της και στά ιδιόμοια που είχαν συστήσει επίτιδες.

Ο Τζέρο, πανεντυχής γιατί είχε βρει μία τόσο ιδανική σύζυγο, έξακολουθούσε να είναι έρωτευμένος μαζί της, όσο και κατ'ά την πρώτη ήμέρα των άρραβόνων τους.

Ο Φρέντυ έζωσε κι' αυτός ετυχισμένος κοντά τους, αν και τό τελευταίο καιρό ο Τζέρο, απ' όν όποιο δεν διέφευγε τίποτε, είχε προσέξει μία περίεργη μεταβολή στον χαρακτήρα του νέου. Συχνά βυθιζόταν σ' όνειροπολήσεις και γενικά φαινόταν πάντοτε πολύ σιλλογιαμένος.

Ο Τζέρο ήθελε να τον ρωτήσει τί τό συμβαίνει, αν κάτι άλλο δεν τον άπασχολούσε έξαιρετικά έκτίνες τις ήμέρες, ένα πράγμα που συγκέντρωνε όλες του τις φροντίδες κι' όλη του τη σκέψη: Η Μαγκαλί θα γινόταν μητέρα!

Μόλις ο γιατρός τό άνήγγειλε αυτό στον δούκα τό Σάιλντερ, μία απέραντη χαρά τό πλημμύρισε, μά και συγχρόνως: μία μυστική άνησυχία τό έσφιξε την καρδιά.

Αν πάθαινε τίποτε ή πολυαγαπημένη του σύζυγος κατ'ά τό τοκετό;

Ο γιατρός τον καθυσήχασε,

μά ο δούξ έξακολουθούσε να είναι άνησυχος.

Γι' αυτό, έκείνη την ήμέρα, έσθε νευρικάς βόλτες, έξω απ' τό δωμάτιο, στο όποιο βρισκόταν κατ'άκουτη ή σύζυγός του.

Από στιγμή σ' άλλη —έτσι είχαν πει οι γιατροί που βρισκόταναν τώρα μέσα στο δωμάτιο της δούκισσας— ή Μαγκαλί θα γεννιόσε.

Στό ίδιο δωμάτιο με τον Τζέρο, περίμεναν, κυριευμένοι από την ίδια άνησυχία, ή μητέρα του, ο Φρέντυ, ή λαίδη Ισαβέλλα κι' ο σύζυγός της ο Ρούαρεχτ και μερικοί άλλοι σκενοί συγγενείς τό δούκα, ανάμεσα στους όποιους έξεχόριζε για την καταπληκτική όμορφιά της μία μικρούλα δηλαδή δεκάξη-δεκαεφτά χρόνων, ή Λάουρα τό Μπούρχαμ.

Ο πατέρας της Λάουρας, δούξ τό Μπούρχαμ, θεός τό Τζέρο, είχε γνωρίσει από όλιγο καιρού από μία μακαρινή άποικία, στην όποια ήταν γενικός διοικητής, κι' έφιλοξενείτο τώρα με την κόρη του στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές.

Έξαρνα, ή πόρτα τό δωμάτιο της Μαγκαλί άνοιξε κι' ένας σεβάσιμος γιατρός παρουσιάστηκε, χαμογελώντας.

—Λοιπόν, γιατρέ; φώναξε ο Τζέρο, τρέχοντας προς αυτόν.

—Μπορείτε να μ'πείτε μέσα, έξοχώτατε! τό απάντησε έκείνος.

Η δούκισσα τό Σάιλντερ έφερε στον κόσμο αιώσις τον διάδοχό της.

Ο Τζέρο, μη περιμένοντας ν' άκούση περισσότερα, ώρμησε μέσα στο δωμάτιο, όπου τον άκολούθησαν ή μητέρα του, ο Φρέντυ κι' ή Ισαβέλλα.

Η Μαγκαλί χλωμή, μά γελαστή, είχε ανακαθίσει επάνω σ' ένα σωρό από μαξιλάρια και κρατούσε στην άγκυλιά της έναν χαριτωμένο μωμεπύχο.

Μόλις είδε τό σύζυγό της, τό φώναξε:

—Τζέρο, τό παιδί μας!...

—Αγάτη μου... Μαγκαλί μου!... φώναξε έκείνος, άγκαλιάζοντας τρυφερά και τη μητέρα και τό παιδί.

Τους κίτταζε διαδοχικά κι' ή ετυχία του ήταν τόση, ώστε μόνο λέξεις άσύνδετες έβγαιναν απ' τό στόμα του.

Τά μάτια του είχαν πλημμυρίσει από δάκρυα εὐδαιμονίας.

Τέλος πήρε τό νεογέννητο μέσ' απ' την άγκυλιά της Μαγκαλί στά χέρια του, τό φίλησε και τό παρουσίασε στη μητέρα του, λέγοντας:

—Μητέρα, φίλησε τον έγγονό σου!

Η παλιά δούκισσα τό Σάιλντερ γεμάτη χαρά και περηφάνεια για την άπόκτηση άρρενος κληρονόμου, φίλησε με τά μάτια πλημμυρισμένα από δάκρυα τό παιδί τό παλιού της.

Έπειτα πλησίασε τό κρεβάτι της Μαγκαλί, την έσφιξε τρυφερά στην άγκυλιά της και της ειπε:

—Αγαπημένη μου κόρη, πώς να σ' εύχαριστήσω για τις τόσες ετυχίες που χάρισες στον Τζέρο μου;

—Ω! μητέρα! ψιθύρισε ή Μαγκαλί. Μου φαίνεται τό ότι με λένε κόρη σας!

Κατόπιν, ο Τζέρο παρουσίασε τό νεογέννητο στους συγγενείς του που περίμεναν στον αντιθάλαμο, κι' έπειτα, βγαίνοντας σ' μία μεγάλη γαλερία, όπου βρισκόταν συγκεντρωμένο τό προσωπικό τό πάργου, ειπε:

—Σας παρουσιάζω τον μέλλοντα δούκα τό Σάιλντερ!

Μία γενική ζητωκραυγή υποδέχτηκε τά λόγια αυτά τό Τζέρο. Η άπόλυτη ετυχία βασίλευσε πειά στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές.

Μά μέσα σ' αυτή τη γενική ετυχία, μία τρυφερή νεανική καρδιά έπαυσε γλυκά και πονεμένα.

Η καρδιά αυτή ήταν τό Φρέντυ.

Ο νεαρός καλλιτέχνης από την ήμέρα που είχε φτάσει στον πύργο ή γοητευτική Λάουρα, ή κόρη τό δούκα τό Μπούρχαμ, έννοιωσε, μόλις την αντίκρισε, ένα παράδοξο και πρωτογνώριστο αίσθημα να τον πλημμύριζε.

Στην άρχή προσπαθούσε να δικαιολογήσει αυτό που έννοιωσε, λέγοντας ότι τον είχε συγκινήσει, σαν καλλιτέχνη, ή όμορφιά της.

Μά όχι... Δεν ήταν αυτό. Μία καλλιτεχνική συγκίνησης δεν βασανίζει ποτέ την καρδιά σ' τέτοιον σημείο.

Και ο πρώτος Φρέντυ υπέφερε... υπέφερε... και δεν ήξερε σ' όποιον να πή τον πόνο του.

Η Μαγκαλί ήταν στο κρεβάτι και τον Τζέρο άπασχολούσαν πολλές φροντίδες τώρα. Θα μπορούσε βέβαια να μιλήσει στην δούκισσα Νουέ, την καλή κι' αγαθή αυτή γυναίκα, στην όποια τόση εὐγνωμοσύνη χρωστούσε, μά κάθε φορά που την πλησίαζε με την άποικία αυτή, μία άδικοαίολγητη συστολή τό κρατούσε τό στόμα κλειστό.

Προσπαθούσε να ξεχάσει τό αίσθημά του, παίρνοντας τά πινέλα του και προσπαθώντας να ζωγραφίσει, μά τό πόνος, γιατί ή άσυνείδητη προσπαθούσε να ζωγραφίσει την εικόνα της Λάουρας.

Έκείνο τό απόγευμα —τρείς ήμέρες μετά τον τοκετό της Μαγκαλί— ο Φρέντυ βρισκόταν σ' ένα φωτεινό δωμάτιο τό πύργου, που τό είχε μεταβάλει σ' κοινόχρηστο ατελιέ, και στεκόταν μπρός σ' ένα σάβστο που παρίστανε —πούν άλλη— την Λάουρα.

Τό κίτταζε και τό έννοιαίτιζε, προσπαθώντας να ξεχωρίσει τις άτέλειές του, γιατί τό είχε κάνει από μήνη, όταν έξαρνα ή πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ο Τζέρο.

Ο Φρέντυ, καταπαραγμένος, προσπαθούσε να κινήσει τό σάβστο μέσ' ένα βιβλίο, μά δεν πρόφτασε, γιατί ο δούξ είχε πλησιάσει στο μεταξύ.

—Μά; ειπε, Τι βλέπω εδώ, αγαπημένε μου Φρέντυ; Ένα όμοιο σάβστο της Λάουρας... Μά ποτέ σ'ό ποτέ;

—Τό έκανα από μήνη, Τζέρο, απάντησε ο Φρέντυ κοκκίζοντας. Μου φαίνεται μάλιστα πώς είναι άπονηχισμένο.

—Κάθε άλλο! τον διέκοψε ο Τζέρο. Είναι επιτυχέστατο κι' είναι βέβαιος, ότι ή Λάουρα θα εύχαριστήθει πολύ αν της τό χαρίσεις.

Και χαμογελώντας πονηρά, έπροσέθεσε:

—Αφού σ' εμπνέει τόσο ή χαριτωμένη μου έξαδέλφη, τότε να την παρακαλέσουμε να ποσάει, για να της κάνεις μία όμοια προσωπογραφία.

Έκείνη τη στιγμή, άκούστηκαν βήματα απ' έξω κι' απ' τη άνοχη πόρτα φάνηκε ή λαίδη Ισαβέλλα κι' ή Λάουρα που ά καθιρόσαν τον Τζέρο.

—Α! εδώ είσαι, Τζέρο; φώναξε ή Ισαβέλλα, μπαίνοντας μέσα.

Και γνωρίζοντας προς την Λάουρα, έπροσέθεσε:

—Ελα κι' εσύ, Λάουρα, να θαυμάσεις τ' άριστοτεχνήματα τό άγαπητό μας καλλιτέχνη.

Η νέα κόρη προχώρησε κι' αυτή μέσα και με μία έξαφροστή χαρά χωρήθηκε τό Φρέντυ.

—Καλήμέρα, κύριε μαρκήσιο! τό ειπε. Είμ' ετυχής που μου δίνεται ή ευκαιρία για να θαυμάσω τά έργα σας, για τό όποιο έχω άκούσει τόσους έπαινους κι' έχω διαβάσει τόσες καριτικές.

Ο Φρέντυ, καταπαραγμένος, έτοιμάστηκε να της απαντήσει, μά ο Τζέρο επρόλαβε και ειπε στη Λάουρα:

—Προηγούμενος, Λάουρα, πρέπει να θαυμάσεις τό σάβστο σου αυτό.

Και της έδωσε τό σχεδιάσμα.

Η Λάουρα τό πήρε και μόλις τό έσφιξε μία ματιά, έβγαλε μία φωνή καταλήθους:

—Α! Μά είναι όμορφο! Μά πώς τό κάνατε, μαρκήσιο, χωρίς να ποσάω καθόλου; Θα σ'ας ήμουν υποχρεωμένη, αν μου τό χαρίσατε.

—Είπε δικό σας, μιλάει! ψιθύρισε ο Φρέντυ.

Κι' άμέσως ο Τζέρο επρόσθεσε:

—Ο αγαπητός μας Φρέντυ, θα ήθελε πολύ, Λάουρα, να τό ποσάσεις για να σ'ας κάνει ένα όμοιο πορτρέτο.

—Ω! πολύ εύχαρίστος! απάντησε ή Λάουρα. Θα είναι ετυχία μου ν' άποκτήσω πορτρέτο μου από έναν τέτοιο έλκετό καλλιτέχνη.

—Μέ κολακεύετε πολύ, μιλάει, ειπε ο Φρέντυ.

σθημα να τον πλημμύριζε.

Στην άρχή προσπαθούσε να δικαιολογήσει αυτό που έννοιωσε, λέγοντας ότι τον είχε συγκινήσει, σαν καλλιτέχνη, ή όμορφιά της.

Μά όχι... Δεν ήταν αυτό. Μία καλλιτεχνική συγκίνησης δεν βασανίζει ποτέ την καρδιά σ' τέτοιον σημείο.

Και ο πρώτος Φρέντυ υπέφερε... υπέφερε... και δεν ήξερε σ' όποιον να πή τον πόνο του.

Η Μαγκαλί ήταν στο κρεβάτι και τον Τζέρο άπασχολούσαν πολλές φροντίδες τώρα. Θα μπορούσε βέβαια να μιλήσει στην δούκισσα Νουέ, την καλή κι' αγαθή αυτή γυναίκα, στην όποια τόση εὐγνωμοσύνη χρωστούσε, μά κάθε φορά που την πλησίαζε με την άποικία αυτή, μία άδικοαίολγητη συστολή τό κρατούσε τό στόμα κλειστό.

Προσπαθούσε να ξεχάσει τό αίσθημά του, παίρνοντας τά πινέλα του και προσπαθώντας να ζωγραφίσει, μά τό πόνος, γιατί ή άσυνείδητη προσπαθούσε να ζωγραφίσει την εικόνα της Λάουρας.

Έκείνο τό απόγευμα —τρείς ήμέρες μετά τον τοκετό της Μαγκαλί— ο Φρέντυ βρισκόταν σ' ένα φωτεινό δωμάτιο τό πύργου, που τό είχε μεταβάλει σ' κοινόχρηστο ατελιέ, και στεκόταν μπρός σ' ένα σάβστο που παρίστανε —πούν άλλη— την Λάουρα.

Τό κίτταζε και τό έννοιαίτιζε, προσπαθώντας να ξεχωρίσει τις άτέλειές του, γιατί τό είχε κάνει από μήνη, όταν έξαρνα ή πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ο Τζέρο.

Ο Φρέντυ, καταπαραγμένος, προσπαθούσε να κινήσει τό σάβστο μέσ' ένα βιβλίο, μά δεν πρόφτασε, γιατί ο δούξ είχε πλησιάσει στο μεταξύ.

—Μά; ειπε, Τι βλέπω εδώ, αγαπημένε μου Φρέντυ; Ένα όμοιο σάβστο της Λάουρας... Μά ποτέ σ'ό ποτέ;

—Τό έκανα από μήνη, Τζέρο, απάντησε ο Φρέντυ κοκκίζοντας. Μου φαίνεται μάλιστα πώς είναι άπονηχισμένο.

—Κάθε άλλο! τον διέκοψε ο Τζέρο. Είναι επιτυχέστατο κι' είναι βέβαιος, ότι ή Λάουρα θα εύχαριστήθει πολύ αν της τό χαρίσεις.

Και χαμογελώντας πονηρά, έπροσέθεσε:

—Αφού σ' εμπνέει τόσο ή χαριτωμένη μου έξαδέλφη, τότε να την παρακαλέσουμε να ποσάει, για να της κάνεις μία όμοια προσωπογραφία.

Έκείνη τη στιγμή, άκούστηκαν βήματα απ' έξω κι' απ' τη άνοχη πόρτα φάνηκε ή λαίδη Ισαβέλλα κι' ή Λάουρα που ά καθιρόσαν τον Τζέρο.

—Α! εδώ είσαι, Τζέρο; φώναξε ή Ισαβέλλα, μπαίνοντας μέσα.

Και γνωρίζοντας προς την Λάουρα, έπροσέθεσε:

—Ελα κι' εσύ, Λάουρα, να θαυμάσεις τ' άριστοτεχνήματα τό άγαπητό μας καλλιτέχνη.

Η νέα κόρη προχώρησε κι' αυτή μέσα και με μία έξαφροστή χαρά χωρήθηκε τό Φρέντυ.

—Καλήμέρα, κύριε μαρκήσιο! τό ειπε. Είμ' ετυχής που μου δίνεται ή ευκαιρία για να θαυμάσω τά έργα σας, για τό όποιο έχω άκούσει τόσους έπαινους κι' έχω διαβάσει τόσες καριτικές.

Ο Φρέντυ, καταπαραγμένος, έτοιμάστηκε να της απαντήσει, μά ο Τζέρο επρόλαβε και ειπε στη Λάουρα:

—Προηγούμενος, Λάουρα, πρέπει να θαυμάσεις τό σάβστο σου αυτό.

Και της έδωσε τό σχεδιάσμα.

Η Λάουρα τό πήρε και μόλις τό έσφιξε μία ματιά, έβγαλε μία φωνή καταλήθους:

—Α! Μά είναι όμορφο! Μά πώς τό κάνατε, μαρκήσιο, χωρίς να ποσάω καθόλου; Θα σ'ας ήμουν υποχρεωμένη, αν μου τό χαρίσατε.

—Είπε δικό σας, μιλάει! ψιθύρισε ο Φρέντυ.

Κι' άμέσως ο Τζέρο επρόσθεσε:

—Ο αγαπητός μας Φρέντυ, θα ήθελε πολύ, Λάουρα, να τό ποσάσεις για να σ'ας κάνει ένα όμοιο πορτρέτο.

—Ω! πολύ εύχαρίστος! απάντησε ή Λάουρα. Θα είναι ετυχία μου ν' άποκτήσω πορτρέτο μου από έναν τέτοιο έλκετό καλλιτέχνη.

—Μέ κολακεύετε πολύ, μιλάει, ειπε ο Φρέντυ.

Και τώρα, πάμε να ιδούμε τη Μαγκαλί! φώναξε γελώντας ο Τζέρο.

Πράγματι, όλοι μαζί κατέβηκαν στο δωμάτιο που βρισκόταν ή Μαγκαλί, πλαγιασμένη άσώμα.

Η νεαρή δούκισσα είχε σχεδόν συνέλθει απ' τον τοκετό της, μά παρέμενε στο κρεβάτι, επειδή ο Τζέρο δεν την άφηνε να σηκωθεί. Βλέποντας όλη τη συντροφιά να μπαίνει μέσα, ειπε:

—Καλώς ήλθατε... Α! βλέπω ειπε κι' ο Φρέντυ! Έχω πάρει μαζί μου Γιάτι λοιπόν δεν έρχεσαι τις τελευταίες ήμέρες να με βλέπεις συχνά, κακό παιδί! Δεν μ' αγαπάς λοιπόν πειά;

—Ω! αδελφούλα μου! φώναξε ο Φρέντυ, τρέχοντας κοντά της κι' άγκαλιάζοντάς την. Πώς μπόρεσε να φαντασθής, ότι δεν σ' αγαπώ πειά;

—Είσαι πολύ άπασχολημένος! ψιθύρισε τότε ο Τζέρο, σκύβοντας προς τη Μαγκαλί.

Και πρόσθεσε πολύ σιγά, ώστε να τον άκούσει μόνο έκείνη:

—Μου φαίνεται, αγαπημένη μου, πώς είν' έρωτευμένος. Δεν είμαι άσώμα βέβαιος γι' αυτό, αλλά θα τό έξακριβώσω σύντομα. Πάντως, μην άνησυχείς, Μαγκαλί μου, γιατί αν ή ύποψή μου είν' αληθινή, έχω, εκλογη πρώτης τάξεως...

Η Μαγκαλί δεν ειπε τίποτε, μά κίτταζε τον αδελφό της. Έπειτα κίτταζε την νεαρή λαίδη Λάουρα και χαμογέλασε με γλυκύτητα.

Όταν σ' όλη ή ώρα βρόθιχε μόνι με τον Τζέρο, τό ειπε:

—Μά είσαι βέβαιος, αγαπημένε μου, ότι ο Φρέντυ είν' έρωτευμένος με τη Λάουρα.

—Ναι, απάντησε ο Τζέρο, αν και ο ίδιος νομίζω, δεν έχει άνησυχία, ότι έκείνο που νομίζει για την έξαδελφούλα μας ειπε έρωτας.

Μά σ'α μέλανη πέρασε από τά μάτια της Μαγκαλί.

—Ω! ειπε. Μ' άνησυχεί αυτό.

—Γιατί ν' άνησυχείς, αγαπημένη μου; της ειπε ο Τζέρο. Οι δυο αυτοί νέοι φαινόταν πλάσιμοι ο ένας για τον άλλο. Θα γίνουν ετυχισμένοι. Κανένα έμπόδιο δεν τους χωρίζει. Είν' όμοιοι κι' οι δυο, πλούσιοι, εύγενείς και μου φαίνεται από τη συμπάθεια που τό δείχνει τώρα ή Λάουρα, δεν θ' άργήσει ν' άναπαυτοθή στο αίσθημα του Φρέντυ. Δεν θα ύποφέρουν, όπως ύποφέραμε έμεις.

—Ω! αγαπημένε μου, ειπε ή νεαρή δούκισσα, σφίγγοντας μ' ένταση τό χέρι του συζύγου της. Αν ύποφέραμε άλλοτε, τώρα είμαστε ετυχισμένοι. Τίποτε δεν κίττει από την ετυχία μας... Οι όνειροι των περασμένων λησισθήκαν.

Και τό έδειξε τό παιδί τους, που κοιμόταν μέσα σ' ένα χρυσόστομο κούνια με τά οικόσημα των δούκων τό Σάιλντερ.

Ο Τζέρο την άγκυλιάσε και τό χέρι του έκόλλησε με τά δικά της σ' ένα φίλημα απέραντης λατρείας.

Είχε δικό ο Τζέρο, όταν έβλεπε στη Μαγκαλί πώς ή Λάουρα δεν θ' άγοούσε ν' άναπαυτοθή στο αίσθημα τό Φρέντυ.

Ο νεαρός μαρκήσιος είχε επάνω του όλα τά χαρίσματα, που θα μπορούσαν να γοητεύσουν μία νέα. Έκτός απ' την σπάνια εφηβική όμορφιά του, οι εύγενείς του τρόποι, ή μεγάλη καλωσύνη της ψυχής του, ή όμιλία του, τον έκαναν από την πρώτη στιγμή αγαπητό σ' όλους.

Πολλές νέες της άριστοκρατίας είχαν όνειροπολήσει να κάνουν σύζυγό τους τον χαριτωμένο αυτόν ευπατρίδη, που είχε επάνω στον και κάλαντο μεγάλων καλλιτέχνη.

Μά ή καρδιά τό Φρέντυ είχε μείνει κλειστή ως τότε, για ν' άνοίξει στη γοητεία των γαλανών σαν τον ούρανο ματιών της Λάουρας και σ'ό φως των πλατινένιων μαλλιών της.

Κάθε απόγευμα, οι δυο νέοι, αφού προηγούμενος ή Λάουρα έπόσχε για τό πορτρέτο της, έκαναν βεβαίως περιπάτους σ'α περίχωρα τό πύργου, συνοδευόμενοι από τον Τζέρο και τη λαίδη Ισαβέλλα, οι όποιοι έννοιούσαν όσο μπορούσαν την αγάπη τους.

(Ακολουθεί)

—Είπε δικό σας, μιλάει..., ψιθύρισε ο Φρέντυ.

Και τό έδειξε τό παιδί τους, που κοιμόταν μέσα σ' ένα χρυσόστομο κούνια με τά οικόσημα των δούκων τό Σάιλντερ.

Ο Τζέρο την άγκυλιάσε και τό χέρι του έκόλλησε με τά δικά της σ' ένα φίλημα απέραντης λατρείας.

Είχε δικό ο Τζέρο, όταν έβλεπε στη Μαγκαλί πώς ή Λάουρα δεν θ' άγοούσε ν' άναπαυτοθή στο αίσθημα τό Φρέντυ.

Ο νεαρός μαρκήσιος είχε επάνω του όλα τά χαρίσματα, που θα μπορούσαν να γοητεύσουν μία νέα. Έκτός απ' την σπάνια εφηβική όμορφιά του, οι εύγενείς του τρόποι, ή μεγάλη καλωσύνη της ψυχής του, ή όμιλία του, τον έκαναν από την πρώτη στιγμή αγαπητό σ' όλους.

Πολλές νέες της άριστοκρατίας είχαν όνειροπολήσει να κάνουν σύζυγό τους τον χαριτωμένο αυτόν ευπατρίδη, που είχε επάνω στον και κάλαντο μεγάλων καλλιτέχνη.

Μά ή καρδιά τό Φρέντυ είχε μείνει κλειστή ως τότε, για ν' άνοίξει στη γοητεία των γαλανών σαν τον ούρανο ματιών της Λάουρας και σ'ό φως των πλατινένιων μαλλιών της.

Κάθε απόγευμα, οι δυο νέοι, αφού προηγούμενος ή Λάουρα έπόσχε για τό πορτρέτο της, έκαναν βεβαίως περιπάτους σ'α περίχωρα τό πύργου, συνοδευόμενοι από τον Τζέρο και τη λαίδη Ισαβέλλα, οι όποιοι έννοιούσαν όσο μπορούσαν την αγάπη τους.

(Ακολουθεί)

Από το προσεχές φύλλο

άρχίζει σ'α «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ»

ΓΑΛΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΕΝΑΣ ΚΕΡΑΥΝΟΒΟΛΟΣ ΕΡΩΣ !

Κωμωδία σε μία σκηνή

ΠΡΟΣΩΠΑ : ΠΙΕΡΡΟ ΖΑΚΛΕΝ, ένας δολοφονικός γλεντζές, 30 χρόνων. ΖΕΡΜΑΙΝ ΜΠΩΞΑΡΜ, μία όμορφη και πλούσια χήρα, 25 χρόνων.

(Η σκηνή στον κήπο ενός ξενοδοχείου της Ριβιέρας, ένα όμορφο απόγευμα του Μαΐου. Η Ζερμαίν κάθεται μόνη, κάτω από μία πέργκολα και παίρνει κάπως αψηχημένη το συνηθισμένο της καφέ. Έξω, στην άκρη ενός διαδρόμου, παρουσιάζεται ο Πιερό Ζακλέν. Φορεί ένα κομμάτι ταξιδιωτικό κοστούμι. Μόλις αντιγράφει τη Ζερμαίν, ξεφαντίζει ένα χαρούμενο : «Επί τέλους !» και τρέχει κοντά της).

ΠΙΕΡΡΟ, (λαχανιασμένος). — Κυρία μου !... Αχ ! Κυρία μου !... Έγώ είμαι πάλι... Έγραφα παντού, σ' όλα τα ξενοδοχεία της Ριβιέρας για να σας ξαναβρω... Μά δεν φταίω εγώ, αν σας έχασα την τελευταία στιγμή στο σταθμό... Ηταν τόσος κόσμος ! Φαντασθήτε ! Τρελές μητρές έχωσαν τα παιδιά τους !... «Ας είναι όμως... Τώρα σας δώριχα πάλι... Έγώ είμαι ! Ο άνθρωπος που σας διασκέδασε, με τις πιο χαριτωμένες ιστορίες, από τη Μασσαλία ως τη Νόρμαν... Αυτό είναι ένα πρώτης τάξεως νεκρό !... Άλλα ούτε και σ' αυτό εδωκάτε κομμωτή σπασία... Τι έχω λοιπόν και σας είμαι τόσο αδιάφορος ; Κυρία μου, σας εξορκίζω... Λυπηθήτε με... Πώς μπορείτε να κρατάτε το στόμα σας κλειστό τόσες ώρες ;... Μ' άφησατε να σας μιλάω όρες ολόκληρες, να σας εξομολογώμαι τα μυστικά μου, να σας λέω τα πιο τρυφερά και τα πιο παιδικά λόγια, δίχως να με διακόψετε. Ούτε μ' έδειξαν τα πρώτα λόγια κάθε χαριτωμένης γυναίκας : «Κύριε ! γιατί ποιά με παίρνετε ; Θέ μου ! Πώς είναι δυνατόν να υπάγεται στον κόσμο τόσο μεγάλη υπομονή ; (Η Ζερμαίν τον κοιτάζει διαρκώς με την ίδια απάθεια). Κυρία μου... Έλάτε... Πήτε μου μία λέξη, μία λέξη μόνο ! Σπείλτε με στο διάβολο, έσ' τέλους, αλλά μιλήστε ! Θέλω να βεβαιωθώ ότι δεν έχετε χάσει τη φωνή σας... (Σιγή). Δεν περφαίει ! Σας λατρεύω και δίχως φωνή... Κυρία μου, θέλετε να σας ξαναδώ με μια έρωτική εξομολόγηση ;... Γιατί με βασανίζετε ; Είμαι ένας δυστυχής ερωτευμένος... Δεν με βλέπετε ; Αχ ! Ο Θεός να φυλάει τον κοσμάκη από τον κεραυνόβολο έρωτα !... Έγώ τώρα πια είμαι ένα τραγικό θύμα του... Κυρία μου, δεν μπορώ πια να ζήσω δίχως εσάς !... Θέλω να σας πάρω γυναίκα μου... Α ! παρ' όλη ! Με λένε Πιερό Ζακλέν, είμαι τριάντα έτών, γεννηθήκα και μεγάλωσα στο Παρίσι, είμαι έμπορος αρωμάτων κι έχω ένα εκατομμύριο στην Τράπεζα... Κυρία μου... Είμαι δικός σας ! Πάρτε με ! Σας αγαπώ !... Αίριο το πού θα φτάνουμε για το Παρίσι... Θα πάμε στην Τράπεζα και θα γράψω στ' όνομά σας ένα μνημόνιο. Έπειτα θα πάμε σ' ένα συμβολαιογραφείο και θα σας γράψω και την κομμένη δόλωση μου που έχω στο Πασσύ... Μά γιατί να περιμένουμε ως αύριο ; Ας αρχίσουμε κάπως από τώρα... (Βάζει το πορτοφόλι του απάνω

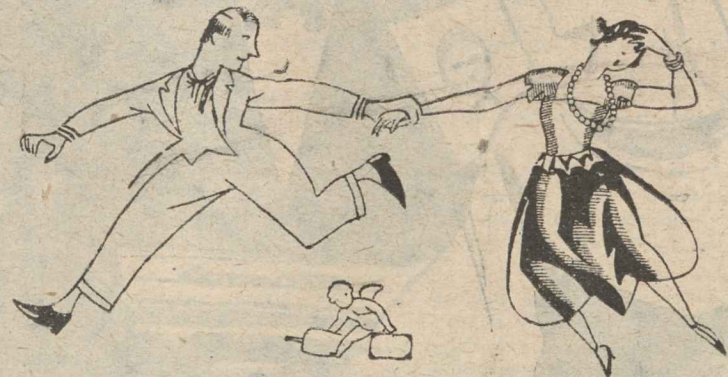
στο τραπέζι της Ζερμαίν). Ορίστε το πορτοφόλι μου... Με συγχωρείτε που έχει μόνο δεκαπέντε χιλιάδες... Ορίστε και το διατυλίδι μου... Η ελπίδα του στοιχίζει εκατοντάδες χιλιάδες... Ορίστε και το χρυσό ρολόι μου... Είναι χρυσός εφευρέσιμος, δεκαετής καρατίων ! Ορίστε και... (ψάχνει να βρει το χρυσό ρολόι). Δεν έχω τίποτα ! Άλλο μαζί μου... Α ! Σέχασα... Ορίστε και την ασπιδόνη μου... Είστε τώρα ερωτευμένοι ; Δεν μιλάτε λοιπόν ; Δεν έχετε τίποτα ; Κυρία μου, θα με τρελλάνετε !... ΖΕΡΜΑΙΝ, (με την ίδια απάθεια και με σοβαρή φωνή). — Ακούστε, κ. Ζακλέν... ΠΙΕΡΡΟ, (θαυμασμένος). — Τηρού Χριστέ ! Τι γλυκύτατη φωνή ! ΖΕΡΜΑΙΝ, (στον ίδιο τόνο). — Ακούστε, κ. Ζακλέν... Αν είσατε τρελλός, υπάγουν φρενοκομεία. Αν είσατε ερωτευμένος, υπάγουν κλινικές. Αν είσατε κλόουν, υπάγουν έμποροι. Άρκετά με διασκεδάσατε... Φτάνει πια !... Άρχίστε τώρα να γίνεστε ένοχλητικός... Δεν λέω... Με κάνατε να περάσω ενήλικους ώρες μέσα στο

Πάμε αυτή τη στιγμή να παντρευτούμε... ΖΕΡΜΑΙΝ. — Ούρ ! Πάει πια ! Χάσατε βλο σας το χούμορ ! ΠΙΕΡΡΟ. — Και το μυαλό μου, κυρία μου !... Σας λατρεύω ! (Την πλησιάζει, έτοιμος να την αγκαλιάσει). ΖΕΡΜΑΙΝ, (σοβαρά). — Α ! Σας παρακαλώ... Αυτό μάς έλεγε τόρα !... Καθήστε ήσυχος κι ακούστε με... ΠΙΕΡΡΟ. — Δεν μπορώ !... ΖΕΡΜΑΙΝ. — Θέλω να σας μιλήσω σοβαρά. ΠΙΕΡΡΟ. — Κι' εγώ ! ΖΕΡΜΑΙΝ. — Έγώ πρώτα ! ΠΙΕΡΡΟ. — Όχι, εγώ ! ΖΕΡΜΑΙΝ, (έξω φρενών). — Σιωπή ! Τι είναι αυτό ; Στο θέατρο βρωμάει...

ΠΙΕΡΡΟ. — Πάμε να παντρευτούμε... ΖΕΡΜΑΙΝ, (άγρια). — Πάντα ! Γρήγορα, το μαντήλι σας ! (Τον παίρνει από την τσέπη του σακακιού το μαντήλι). Άνοιξτε το στόμα σας !... ΠΙΕΡΡΟ. — Λυπηθήτε με... Θά σκάσω... ΖΕΡΜΑΙΝ. — Να σκάσετε !... Έτσι θα μ' αφήσετε να σας μι-

λάω... ΠΙΕΡΡΟ, (τρυφερός). — Πά... (Η Ζερμαίν βρίσκει την ευκαιρία και του χώνει το μαντήλι στο στόμα. Ο Πιερό δεν προφταίνει ν' αποπειραθεί τη φωνή του : «Πάμε να παντρευτούμε»).

ΖΕΡΜΑΙΝ. — Επί τέλους ! Τώρα θα μ' αφήσετε να σας μιλήσω, δίχως να με διακόψετε με τις ανωνίσιές σας. (Ο Πιερό διαμαρτυρείται γονυλώνοντας τα μάτια του). Λοιπόν ! Τι λέγαμε ; (Τον κυττάζει με συμπάθεια). Νά σας πω κάτι ; Κερδίζετε περισσότερο, όταν δεν μιλάτε... Τι φλάνος που είσατε, Θεέ μου !... Μη γονυλώνετε το μάτι σας... Δεν μ' άρεσε το διόλου μ' αυτό το κομμάτι ύψος... Ας τ' αφήσουμε όμως αυτά... Κύριε Ζακλέν, μπορεί να είσατε ένας έμπορος αρωμάτων, μπορεί να έχετε ένα εκατομμύριο στην Τράπεζα... — Εγώ έχω δύο, παρακαλώ... και μπορεί θαμνάσια να έχετε και μία εκατομμύρια βιλύπασα στο Πασσύ... Νά τα χαίρετε όλα αυτά... Έμένα δεν με συγκινούν, όπως δεν με συγκινούν διόλου, οι διόλου κι όλα τα ψευδοσυνθήματα που μου πουλούσατε τόρα τόσες ώρες... Από τον καιρό που χάρηκα — είναι τόρα τρία χρόνια — που ζήτησαν πολλοί και τα δυό χέρια μου... Καταλαβαίνετε... Δεν λέω... Έσείς που ζητάτε το δεξί, αλλά κι' εκεί-

ΠΙΕΡΡΟ. — Πάμε να παντρευτούμε !...

τραίνω, με τ' άστειλα σας... Σας ευχαριστώ πολύ, αλλά καταλαβαίνετε κι' έσείς ότι αυτή η ιστορία δεν μπορεί να εξακολουθήσει επί άπειρον... Έλάτε... Πάρτε τα πράγματά σας... ΠΙΕΡΡΟ, (εκπληκτός). — Μά αφού θα παντρευτούμε ; ΖΕΡΜΑΙΝ. — Σας είπα ότι φτάνει πια... Είμαι μία άρκετά λογική και ήσυχη γυναίκα... Δεν έχω καμιά δουλειά για κινηματογραφικές περιπέτειες... Δεν πιστεύω στους κεραυνόβολους έρωτες !... Ακούστε ! Δεν πιστεύω !... Κάνετε λάθος... Δεν είμαι από εκείνες που έχετε... ΠΙΕΡΡΟ, (πεισμένος). — Κυρία μου... Με προσβάλλετε !... Δεν είμαι κανένας ανόητος, από εκείνους που παρ' όλη τις γυναίκες από πίσω ! Είμαι ένας έντιμος έμπορος αρωμάτων ! Σας έρωτεύθηκα τρελλά και θέλω να σας παντρευτώ... ΖΕΡΜΑΙΝ. — Ας αφήσουμε τα άστεια... ΠΙΕΡΡΟ. — Ποιά άστεια ; Σας προσφέρω την περιουσία μου, σας χαρίζω τη βίλλα μου, σας δίδω το χέρι σας κι' όλα αυτά έσείς τα λέτε άστεια ; ΖΕΡΜΑΙΝ. — Κύριε Ζακλέν... Δεν έχω καμιά διάθεση να ξαναπαντρευτώ... Κι' ούτε να χάσω άδικα τον καιρό μου... ΠΙΕΡΡΟ. — Έμπεδός λοιπόν...

ΖΕΡΜΑΙΝ, (απελπισμένη). — Θεέ μου ! Θεέ μου !... Αυτός ο άνθρωπος είναι τρελλός !... Ακούστε, κ. Ζακλέν... Κι' η υπομονή ακόμη έχει όρια... Άφού λοιπόν δεν φεύγετε σεις, φεύγω εγώ ! Χαίρετε, κύριε ! Κι' έλπιζω να μη σας βρω εδώ, όταν θα ξαναπαύω στον κήπο... Χαίρετε ! (Η Ζερμαίν προχωρεί για να φύγει. Ο Πιερό, μ' ένα χαμόγελο, βγάζει το καρσέ του κι' αρχίζει να γράφει. Η Ζερμαίν στέκεται και τον κυττάζει, σκανδαλισμένη. Έπειτα, πλησιάζει κοντά του, περσιζόν). Τι γράφετε εκεί ; (Τον άρπάζει το καρσέ από τα χέρια του και διαβάζει :). «Ψυράσπιτα, μαγειρονέζα, κοττότσιου κοκκινιστό...». Τι είναι αυτά ; ΠΙΕΡΡΟ, (θριαμβευτικά). — Το μενού του γάμου μας ! ΖΕΡΜΑΙΝ, (νικημένη, μ' ένα χαμόγελο). — Ω ! Βλέπω ότι δεν έχετε διόλου γούστο ! Σταθήτε να σας γράψω εγώ το μενού !... (Γράφει). «Μαύρο καδιάρι, ροσισή σαλάτα, φιλέτο έλαφου άλά Μέντερον...». ΠΙΕΡΡΟ, (γονατίζει μπροστά

Η ΜΟΔΑ

Το τετραγώνιο ντεκολτέ θα είναι πολύ της μόδας το καλοκαίρι και θα μπορούσε να το γαρνιρούμε κατά διαφόρους τρόπους, με βολάν, με διαντέλλες, με σφηνιασμούς, με πλέτες κ.λπ.

Μερικά χρόνια πριν, όλες ή κυρίες φορούσαν μεταξωτές κάλτσες. Σήμερα όμως καμιά κυρία, πραγματικά σίε, δεν φορά μεταξωτές κάλτσες έποια ώρα τίχει.

Μά κυρία που ξέρει να ντυθεί, το πρωί με τ' απλό της κοστούμι, θα φορέσει κάλτσες από φίλ ντ' έκορς, λευκές, αλλά στερεές, χρώματος κυτρινωμένου, που να ντ' ροζ και χαράς, με μαλακές άκρες. Με κοστούμι μαύρο ή μαύλε μαρέν, θα φορέσουμε κάλτσες καφέ, όχι πολύ σκοτεινές.

Σάβανα θα φορέσουμε γραφικές κάλτσες και ποτέ μηδενες, έστω αν πρόκειται για βαρύ πένθος.

Το άπνευμα, με φορεμάτα επισκεπτική, θα φορέσουμε κάλτσες από λεπτό μετάξι, αλλά πάντως όχι από μετάξι τεχνητό.

Το τεχνητό μετάξι γυαλίζει πολύ και δεν είναι τόσο σίε. Μερικές κυρίες μάστα προτιμούν κάλτσες από μετάξι έτελης θηρίου, πολύ λεπτό και απαλό, αλλά καθόλου γυαλιστερό.

Το βολάν θα φορέσουμε κάλτσες ιδεώδους διαφανείας, χρώματος σιλό, ή έστω παστέλ, με πολύ λεπτή μαγική άκρη, αλλά με πλάγια γούρ, για ν' άντεχει στο γούρ.

Για τα σόα θα διαλέξουμε κάλτσες από λεπτό μαλλί.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ Καθώς είπατε στο προηγούμενο άρθρο μας, ή αβλαβήτητα βαφής για το έξονομα των μαλλιών είναι ο κανόνας.

Ίδω πως θα τον μεταχειριστήτε : Πλένετε πρώτα καλά-καλά τα μαλλιά σας μ' ένα καλό σαμπουνόν κι' εν έπείκει θα ξαναπλένετε, για να καθαρίσουν όσο το δυνατόν καλύτερα. Ξουδιάστε κατόπιν μία ζήλη με τον κιά, λυώνοντάς τον μέσο σε χλιαρό νερό. Έπειτα τον ξεπλύνετε και τον άρπνετε να βράση επί μερικάς στιγμές, για να σχηματισθή μία ζήλη άρκετά λεία.

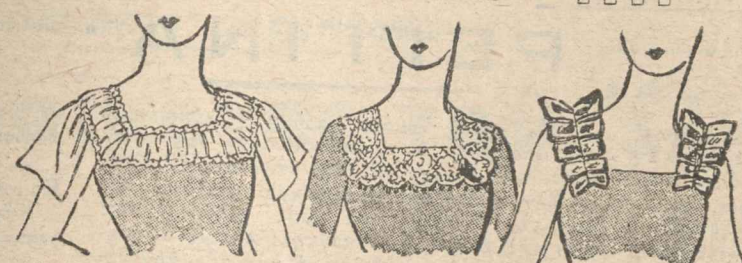
Η ποσότης του κινά έξαρτάται από την ποσότητα των μαλλιών. Για μέτρια μαλλιά είναι άρκετά 25 γραμμάρια σκόνης κινά, σ' ένα τέταρτο λίτρου νερού.

Χωρίζετε πρώτα τα μαλλιά σας σε δύο μέρη, με χωρίστρα στη μέ-

της). — Πάμε να παντρευτούμε ! ΖΕΡΜΑΙΝ, (διακόπτει το γάμμο και τον κυττάζει με τρυφερότητα). — Κάνε λοιπόν έτοιμότη, μέτρη αβρο, τρελλά... Με νίκησε... Με κατέφερε. Κοιράστηκα, από και να σου άνοιχαι... (Ο Πιερό τη σπρίγγει στην άγκαλιά του και τη φιλεί παραφορα, στο στόμα, στα μάτια, στα μαλλιά, ενώ ή Ζερμαίν προσοιθεί τάχα να διαμαρτυρηθή και να ξεφύγει από τα χέρια του. Σε λίγο όμως, κουρασμένη, γέρνει το κεφάλι της απάνω στο στήθος του, με τρυφερότητα).

ΠΙΕΡΡΟ. — Αγάπη μου ! Πες μου, ποτένεις τόρα στον κεραυνόβλο έρωτα ; ΖΕΡΜΑΙΝ. — Ναί. Μας χρίττε και τους δυό κατακαράλα και μας κατάρνη... (Σανφρομολογείται άπελπιστά). (ΑΥΛΑΙΑ)

TA NEA NTEKOLTE

1) Φόρεμα από κρέπ, γαρνιρισμένο στο τετραγώνιο ντεκολτέ με μπογιονέ από σατέν. 2) Φόρεμα από έταμίνα, γαρνιρισμένο ντεκολτέ με διαπτέλλα. 3) Φόρεμα βραδύνο, με χονδρές σφηνιασμένες στούς ώμους.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Τά καλλυντικά, ή μόδα, το σπύτι, ή κουζίνα, κλπ.)

ση, και κατόπιν τα χωρίζετε σε σειρές από μικρές λωρίδες.

Πρέπει όμως κάποιος άλλος να χωρίσει έτσι τα μαλλιά σας, και να εφορμήσει πολύ γρήγορα επάνω σε κάθε λωρίδα τη ζήλη του κινά, όσον το δυνατόν πιο ζεστή, με τη βοήθεια ενός χρωστήρος ή μιας βούρτσας των δοντιών, την οποία θα περσίση σε όλο το μήκος της λωρίδας, επιμένοντας προπάντων στις ούλες.

Είστε προτιμώτερο, για να γίνητε γρήγορα το βάψιμο, να εργάζονται συγχρόνως δύο πρόσωπα, ένα δεξιά κι' ένα άριστερά.

Όταν ο κινάς εφαρμόσθαι σε όλα τα μαλλιά, τότε θα σκεπάζατε το κεφάλι σας μ' ένα άσπρο χαρτί, για ν' απορρίψετε το πολύ άπότομο κούρμα.

Αρπνετε έτσι τον κινά να μείνει επί άρκετη ή λίγη ώρα, ανάλογος του χρώματος που θέλετε να δώσετε στα μαλλιά σας.

Εάν κρατήσετε τον κινά επί ένα τέταρτο της ώρας μόνο, τότε τα

μαλλιά σας θα πάρουν μία ελαφρή απόχρωση ξανθή ή κοκκινωπή, ανάλογος του φυσικού χρώματος της κόμης σας.

Εάν μείνει μία ώρα ο κινάς, δίδει ένα χρώμα ξανθό πιο έντονο, κι' αν μείνει δύο ώρες, κάνει τα μαλλιά ενός χρωστήρος ή μιας βούρτσας των δοντιών, την οποία θα περσίση σε όλο το μήκος της λωρίδας, επιμένοντας προπάντων στις ούλες.

Είστε προτιμώτερο, για να γίνητε γρήγορα το βάψιμο, να εργάζονται συγχρόνως δύο πρόσωπα, ένα δεξιά κι' ένα άριστερά.

Όταν ο κινάς εφαρμόσθαι σε όλα τα μαλλιά, τότε θα σκεπάζατε το κεφάλι σας μ' ένα άσπρο χαρτί, για ν' απορρίψετε το πολύ άπότομο κούρμα.

Αρπνετε έτσι τον κινά να μείνει επί άρκετη ή λίγη ώρα, ανάλογος του χρώματος που θέλετε να δώσετε στα μαλλιά σας.

Εάν κρατήσετε τον κινά επί ένα τέταρτο της ώρας μόνο, τότε τα

TA MONTERNA MOTIF

Μοτίφ κεντητό — στο πραγματικό του μέγεθος — με το οποίο μπορούμε να γαρνίσουμε διάφορα έγχόχειρα.

κρατάνε σαν πρώτα ένα σπύτι με πολλά δομάτια και περιχρύνονται σε δύο ή τρία μόνο δομάτια. Έτσι, πολλές φορές αναγράφεται μία οικονομία να χωρίση σε δύο ένα δομάτιο, με τη βοήθεια ενός παρυβάν.

Μπορείτε λοιπόν να φτιάσετε, μόνες σας, ένα όμοιο και οικονομικό παρυβάν, κατά τον εξής τρόπο :

Παραγγέλλετε πρώτα σ' έναν φτηνό ξυλουργό, ένα σκελετό παρυβάν από διαποροειμένο ξύλο, των διαστάσεων άνωθώς που θέλετε.

Έπειτα καρφώνετε επάνω στον σκελετό, με τη βοήθεια μικρών καρφών με πλατύ κεφάλι, ένα χοντρό λινό πανί. Και κατόπιν, επάνω σ' αυτό το πανί, κολλάτε διάφορα τρίγωνα ή λοξές μενάντες, ή μοτίφ από χαρτί ζωγραφιστό, το οποίο χρησιμοποιείται συνήθως για ταπετσαρία.

Η ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ποτέ μιά δεσποινίς ή μιά κυρία δεν λέει : «Χαίρω πολύ», όταν της συστήσουν έναν κύριο.

Πρώτα συστήνουν τον κύριο στη δεσποινίδα ή στην κυρία, την δεσποινίδα στην κυρία και τη νεαρότερη κυρία στη μεγαλύτερη.

Σ' ένα πολύ επίσημο πρόσλογο συνιστούν όλους τους άλλους, χωρίς ν' αναφέρουν και το όνομα του έπισήμου στους άλλους.

Σε ταξίδια και σε έσοδρομές, μπορεί κανείς να συστηθή μόνος του στους συσταξιδιώτες του.

Δεν ζητούν, τέλος, ποτέ από μιά δεσποινίδα ή μιά κυρία να μάθουν και το μικρό της όνομα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ ΣΑΣ

Όταν θέλετε να φήσετε στη σκόρα κρέας, φάρι ή σπιδήτοτε άλλο, να το αλείψετε προηγουμένως μ' έλάχιστο λάδι άρίστης ποιότητος.

Έτσι, δεν θα καί ούτε θα γίνη πολύ σκληρό. Δεν πρέπει όμως να βάζετε το λάδι παρά μόνο τη στιγμή που θα τοποθετήσετε το φαγητό επάνω στη σκόρα, ή οποία πρέπει να είναι πολύ ζεστή. Έννοείται ότι θα λαδώσετε και από τα δύο μέρη το κρέας ή το φάρι.

ΜΠΡΙΟΣ ΑΠΟ ΠΑΤΑΤΕΣ

Ετοιμάζετε ένα πούρε άρκετα πυκνό, από 750 γραμμάρια πατάτες. Ρίχνετε άπάνι, πλέρη και τσάι, φέρετε ή λίγο κιά κρέατος ή δύο κομμάτιες τριμμένο τυρί.

Σχηματίζετε από τον πούρε μικρές σφαίρες δύο διαφορετικών μεγέθων, τις οποίες τοποθετείτε τη μία επάνω στην άλλη, τη μικρή επάνω στη μεγάλη.

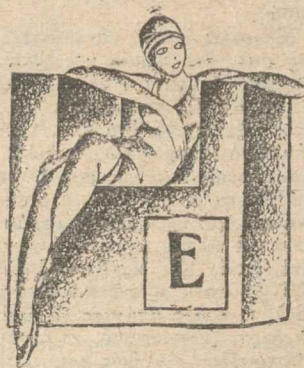
Κατόπιν τις αλείψετε επάνω με σκόρρα κομμένη από γάλα, το οποίο τυρί κι' ένα κοκκιν αβρόν και τις αφήνετε επί τόσα μόνο διάστημα όσο χρειάζεται για να ροδίσουν.

Η Λίς ΛΙΑΝΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Νικόλ. Β. Δαμανάσ, Δεωφόρος Αλεξάνδρας 209. Αναλαμβάνονται παντός είδους άστικά ύποθέσεις παρ' άπασιν τοίς εν Αθήναις Δικαστηρίοις. Ειδικότης : Φορολογικά, Διοικητικά και έν γένει Οικονομικά ύποθέσεις. Ώρας γράφειον 8-9 π.μ. και 4-5 μ.μ.

ΡΕΓΓΙΝΑ

σ' ένα μικρό δωμάτιο, που χρησιμοποιήθηκε για υποθήκες. Ήταν άκομψο, στενό, με όλη την ατμόσφαιρα της συγχύσεως που δοκίμασε απ' την επιτυχία της. Στις φιλοφρονήσεις που της έκανα, μου απάντησε κάπως αψηχημένη, ενώ εξακολουθούσε να κοιτάζει την θάλασσα, που απλώνονταν πέρα, μακριά στην οριζόνα.

— Έγινε, άξιολύπηστη, της είπα. Ένθουσιασμένης το Κοινό. Το παιχνίδι σας ήταν υπέροχο. Θα έλεγα αλλού μοναδικό. Και όμως δεν συνείστανε και τόσο ευχαριστημένη. — Έγινε, άξιολύπηστη, της είπα. Ένθουσιασμένης το Κοινό. Το παιχνίδι σας ήταν υπέροχο. Θα έλεγα αλλού μοναδικό. Και όμως δεν συνείστανε και τόσο ευχαριστημένη.

Την θυμάμαι σε μια παντομίμα, όπου έπαιζε τον ρόλο της Κολομπίνας. Ντυμένη μ' ένα φόρεμα από μεταξωτό λιλά ανοιχτόχρωμο, με τα μαλλιά της στο λαιμό. Ήταν πραγματικά υπέροχη. Αλλά εκείνο που την έκανε περισσότερο αξιοσημείωτη ήταν το ταλέντο της, η ηθοποιΐα της, η εκφραση του προσώπου της, ο ποιητικός ρυθμός των κινήσεών της!... Η κινήσεις του σώματός της, η λάμψη των χορηγικών ματιών της, η ζέση των σφιγμένων της χειρών, εκφράζανε και τις πιο λεπτές απογοήσεις των αισθημάτων, τις πιο τραυμένες καθώς και τις πιο σκληρές συγχινήσεις, τις οποίες ζωντάνευε με το παιχνίδι της μπροστά στους ενθουσιασμένους θεατές. Πότε είρωνευόταν και πότε ερωτοτροπούσε. Άλλοτε φαινόταν γροθισμένη κι άλλοτε τραγική απελπισμένη.

Όταν η έφευγε τελείως και χόρταινε πίσω απ' την αυλαία, πήγα να την δω. Την ξαναβρήκα

σ' ένα μικρό δωμάτιο, που χρησιμοποιήθηκε για υποθήκες. Ήταν άκομψο, στενό, με όλη την ατμόσφαιρα της συγχύσεως που δοκίμασε απ' την επιτυχία της. Στις φιλοφρονήσεις που της έκανα, μου απάντησε κάπως αψηχημένη, ενώ εξακολουθούσε να κοιτάζει την θάλασσα, που απλώνονταν πέρα, μακριά στην οριζόνα.

— Έγινε, άξιολύπηστη, της είπα. Ένθουσιασμένης το Κοινό. Το παιχνίδι σας ήταν υπέροχο. Θα έλεγα αλλού μοναδικό. Και όμως δεν συνείστανε και τόσο ευχαριστημένη. — Έγινε, άξιολύπηστη, της είπα. Ένθουσιασμένης το Κοινό. Το παιχνίδι σας ήταν υπέροχο. Θα έλεγα αλλού μοναδικό. Και όμως δεν συνείστανε και τόσο ευχαριστημένη.

Την θυμάμαι σε μια παντομίμα, όπου έπαιζε τον ρόλο της Κολομπίνας. Ντυμένη μ' ένα φόρεμα από μεταξωτό λιλά ανοιχτόχρωμο, με τα μαλλιά της στο λαιμό. Ήταν πραγματικά υπέροχη. Αλλά εκείνο που την έκανε περισσότερο αξιοσημείωτη ήταν το ταλέντο της, η ηθοποιΐα της, η εκφραση του προσώπου της, ο ποιητικός ρυθμός των κινήσεών της!... Η κινήσεις του σώματός της, η λάμψη των χορηγικών ματιών της, η ζέση των σφιγμένων της χειρών, εκφράζανε και τις πιο λεπτές απογοήσεις των αισθημάτων, τις πιο τραυμένες καθώς και τις πιο σκληρές συγχινήσεις, τις οποίες ζωντάνευε με το παιχνίδι της μπροστά στους ενθουσιασμένους θεατές. Πότε είρωνευόταν και πότε ερωτοτροπούσε. Άλλοτε φαινόταν γροθισμένη κι άλλοτε τραγική απελπισμένη.

Την θυμάμαι σε μια παντομίμα, όπου έπαιζε τον ρόλο της Κολομπίνας. Ντυμένη μ' ένα φόρεμα από μεταξωτό λιλά ανοιχτόχρωμο, με τα μαλλιά της στο λαιμό. Ήταν πραγματικά υπέροχη. Αλλά εκείνο που την έκανε περισσότερο αξιοσημείωτη ήταν το ταλέντο της, η ηθοποιΐα της, η εκφραση του προσώπου της, ο ποιητικός ρυθμός των κινήσεών της!... Η κινήσεις του σώματός της, η λάμψη των χορηγικών ματιών της, η ζέση των σφιγμένων της χειρών, εκφράζανε και τις πιο λεπτές απογοήσεις των αισθημάτων, τις πιο τραυμένες καθώς και τις πιο σκληρές συγχινήσεις, τις οποίες ζωντάνευε με το παιχνίδι της μπροστά στους ενθουσιασμένους θεατές. Πότε είρωνευόταν και πότε ερωτοτροπούσε. Άλλοτε φαινόταν γροθισμένη κι άλλοτε τραγική απελπισμένη.

γώ θαύμαζα το έργο προσωπικά της, την άκουσα να ψιθυρίζει:

— Ο θεία μου!... Τα χειροκροτήματα του Κοινού... Η δόξα!

Κάτι πήγα να της πω, με εκείνη με χαριέστερη και μ' άρτασε μόνον...

— Ο θεία μου, η δόξα!... Πόσο γυναικείες καρδιές δεν μαλακώνουν οι νεοεποικιστές αυτές τις γυναικείες!... Πόσο κορίτσια δεν χάθηκαν για πάντα με τέτοια όνειρα!

Κι' η Ρεγγίνα το ίδιο!... Πήγα να βρω την τύχη της... Έπειτα από λίγους μήνες, έμαθα ότι ανέβηκε στο παλκοστάσιο. Τότε, δεν ξέρω...

Χάρηκε τότε το μεθύσι, αυτή πιστά το θυμάμαι, το οποίο πολύ συχνά είνε η αποχαιρετική επιθυμία της ζωής μας! Πατέ δεν άκουσα τίποτα γι' αυτήν... Σε κάποια ερμεσία δεν είδα τ' όνομά της... Ίσως και ν' άλλαζε εγκαίρως γνώμη... Ίσως όμως, όπως τόσες άλλες, να έπεσε στην αυλαία, στην αποκαρδιώσει, στην απογοήτευση που συντελείται... και να έδωσε μαζί με το θανάτο της ζωής της...

Την φέρω συχνά στη θύρα μου την κρύα αυτή... Ήταν και η αποψινή φωνή ενός βοδού περσις απός απ' τα μάτια μου λευκά και μεγαλοπρεπή. Είδα πάλι τα εικαστικά μάτια της, τα άγευχα γέλια της, την είδα να διαβάζει και να ξεναγεί ανήλικα στα περσικά ούλην κλπ απ' τη χαρτοπόνορα λυγρής τ' οράνου του Νομβρίου...

ΑΡΧΑΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΑΔΙΑΦΟΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μιά μέρα, ο άρχαιος σφόδρ' Ξάνθος, παρ' τονόταν για τις αναστοδίες της ζωής στο δρόμο του τόν Αδωστο.

— Πρέπει νάσαι άτάραχος και ν' αδιαφορείς προς όλα, του απάντησε εκείνος.

— Και υπάρχει στον κόσμο άνθρωπος που αδιαφορεί προς όλα; ρώτησε ο Ξάνθος, διότι το πιστεύω αυτό.

— Έγώ όμως, θα σου αποδείξω το αντίθετο.

Και ο Αδωστος, αφού πήγε στη αγορά, ξαναβρήκε σε λίγο συνειδημένους από έναν χωρικό.

— Νά ο άνθρωπος που δεν εκπληρώνεται για τίποτα και που αδιαφορεί προς όλα, είπε δείχνοντας το χωρικό στον κυρίο του.

Ο Ξάνθος διέταξε τότε τη γυναίκα του να πλύνει τα πόδια του ξένου. Εκείνος όμως δεν έβλεπε καμιά έκπληξη για την εξαγγελία αυτή του. Αντιθέτως μάλιστα, θεώρησε το πράγμα πολύ φυσικό και λογικό.

Η σφόδρ' όμως άτακτος αυτή του χωρικού δεν άφησε αδιάφορο τον Ξάνθο, ο οποίος, όργισμένος άρταξε τη λεκάνη με τ' αποπλύνειν τα και της άδειωσε στο κεφάλι της αδιάφορου εκείνου ανθρώπου.

Ο χωρικός όμως χέστηκε το προσδοκώμενο αυτό λούσιμο άδυσχερής και είπε μάλιστα χαμογελώντας:

— Δεν περπατάς... δεν περπατάς κύριε. Άρσος ήταν...

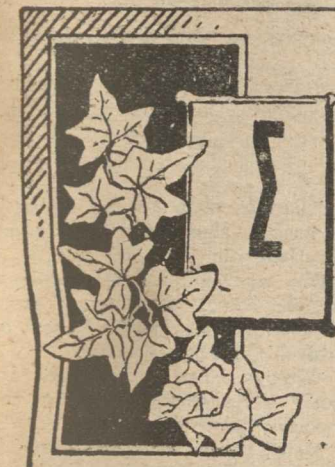
— Πες μου λοιπόν, φώναξε ο Ξάνθος, γιατί δεν σου κάνουν τίποτα οι αυτά;

— Είμαι... παντρεμένος κύριε, του απάντησε ο χωρικός.

Τό άριστούργημα τών άριστουργημάτων

Οί Δαίμονες του 'Ωκεανού

Τού Γουσταύου Αίμάρ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
Ε δυο-τρία λεπτά, ο καπετάν Λαπάντας ξαναπαρουσιάστηκε μπρός τους.

— Κατάρα του Σατανά! φώναξε. — Λοιπόν; ρώτησε ο 'Ολαναός μόλις τον είδε.

— Τα πράγματα είνε πολύ σοβαρά, είπε ο φιλμπουσιέρος, κουνώντας το κεφάλι του. Πολύ-πολύ σοβαρά, που νά πάω η όρη!

— Τι συμβαίνει λοιπόν, για δ' ναι του Θεού; Τι είδες; Λέγε γρήγορα, ναύτη.

Ο Λαπάντας πήρε βαθειά την αναπνοή του κι' αποκρίθηκε: — Μονάχα τους 'Ισπανούς είδα. Θα είνε πάνω-κάτω εκατό απ' τους άθλιους αυτούς γκαδύχους.

Συμπράττοντες όμως μαζί τους και κλαμένοι από παντού. Ο καπνός των πυροβόλων μ' εμπόδιζε να τους γνωρίσω και νά δω πόσο είνε. Φαίνονται όμως γερά παλληκάρια, γιατί πολεμούν σαν λιονταράκια. Αμύνονται σαν δαίμονες. Αρπάζει θύρια μας, και τόρα τι λέτε νά κάνουμε; Είνε καιρός νά γυρίσουμε πίσω, αν θέλεις.

— Νά γυρίσουμε πίσω; φώναξε ο 'Ολαναός. — Όχι, ποτέ. Έμπρός, άς ενισχύσουμε τους φίλους μας.

— Υπόχρεοι κήρυκας νά σκοτωθούμε, 'Ολαναίε. Είμαστε έλασσοι πρός πεντακάσιον έχθρον.

— Οι 'Αδελφοί της 'Ακτής δεν μετρούν ποτέ τους έχθρους των. Τους σκοτώνουν μόνο. Έμπρός λοιπόν, άς μ'ήν άρματοποιήσουμε.

— Έτσι σκέπτεσαι; Έμπρός τότε, αφού τό θέλεις, σύνταρε. Θα σκοτώσουμε γύρω στους 'Ισπανούς κι' έπειτα θα τους έπτε-δοίμε, φωνάζοντας: «Φιλμπουσιέ! Φιλμπουσιέ!...». Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι, καπετάνιε.

— Έμπρός λοιπόν κι' ο Θεός βοηθός. Απολύστε τα σκυλιά. Οι υποτακτικοί του Λαπάντα χάρηκαν άνάμεσα στα δέντρα, έχοντας μαζί τους και τους σκύλους, μολοσούς τρομερούς, ικανούς νά καταπαράξουν στη στιγμή έναν άνθρωπο.

Τους σκύλους των ατόους οι φιλμπουσιέροι τους είχαν μάθει νά κυνηγούν ταύρους, άγριοχρους και 'Ισπανούς. Έτσι τα τρομερά αυτά σκυλιά ήταν σημαντικοί σύμμαχοι και βοηθοί των πειρατών.

Όταν οι υποτακτικοί του καπετάν Λαπάντα χάρηκαν άνάμεσα στα δέντρα, ο φιλμπουσιέρος γύρισε σπόν 'Ολαναίο και του είπε:

— Είσαι έτοιμος, ναύτη;

— Ναι, καπετάνιε.

— Ακολούθησε με λοιπόν... και τα μάτια σου τέσσερα, σύνταρε.

Προχώρησαν άνάμεσα στα δέντρα κι' έξαφ'ν άντίκρυσαν σ' άπόσταση βολής πιστολίου περ' τους εκατόν πενήντα 'Ισπανούς. Τράντα απ' αὐτούς ήταν άπλωμένοι με τουφέκια κι' όλα μόνον με λόγχες.

Τό σώμα αυτό είχε περικυκλώσει ένα δμλο περσάτου της 'Ακτής, οι οποίοι έπολεμούσαν με λύσσα.

Τά όλογα των πειρατών αὐτῶν είχαν σωταθεί. Ταμπούρινοί πίσω απ' τα κυριάκια τους, οι φιλμπουσιέροι κρατούσαν τους γκαδύχους σ' άπόσταση, πυροβολώντας διαρκώς έναντιόν τους.

Ο καπνός της μάχης ήταν πυκνός κι' ο Λαπάντας δεν μπορούσε νά διακρίνει τους πειρατές και νά γνωρίσει ποιοί ήταν.

Οι 'Ισπανοί, άν και ήταν πολυπληθέστεροι απ' τους πειρατές, είχαν όπόσο ύψος είσοδος άπ' αὐτοίς.

— Παραμέρισε λίγο, είπε ο Λαπάντας σπόν 'Ολαναίο, και πρόσεξε.

Ο νέος ύπάκουσε.

Ο φιλμπουσιέρος έκαμε λίγα βήματα έμπρός και φώναξε δυνατά, με τή βροντερή φωνή του:

— Εί... Μ'χαίλ Βάσκε!... Πετράδ!... Πιράν!... 'Ολαναί!... Από δω... από δω! Τους κρατούμε για καλά!... Χτυπάτε!...

— Απάνω τους!... φώναξε δυνατά ο 'Ολαναός, καταλαβαίνοντας πό σθένος του φιλμπου-

σιέρου. — Απάνω τους!... έθροιστόν τους κι' οι ύποτακτικοί του άρ- χιπειρατού άπ' τό μέρος που βρισκότουσαν.

— Πύρ κατά των γκαδύχους, πύρ!... — Πύρ!... Χτυπάτε τους!...

Πέντε πυροβολισμοί άνήχησαν συγχρόνως και πέντε 'Ισπανοί έπεσαν νεκροί.

— Φιλμπουσιέ!... Φιλμπουσιέ!... φώναξε πάλι ο καπετάν Λαπάντας. Θάνατος στους 'Ισπανούς! Θάνατος στους γκαδύχους!... Πέντε νέοι πυροβολισμοί έθρόνησαν και πέντε άκόμα 'Ισπανοί σωφάστηκαν στο έδαφος νεκροί.

Η ξαφνική αυτή έπίθεσις του Λαπάντα και των συντρόφων του έτρόμαξε τους 'Ισπανούς, οι όποιοι, μ'ήν έξόντας με πόσους έχθρους έχουν νά κάμουν πλέον, έστράφησαν εις φυγήν.

Αλλά και οι πειρατές, τους όποιους είχαν περικυκλώσει οι 'Ισπανοί, πήδησαν επάνω, μόλις κατάλαβαν πως τους ήρθε βοήθεια.

Και άρχισε τότε ένα άγριο κυνηγητό, μιά φοβεράς σφαγής, ένα πρωτοφανές εις φρικαλεότητα αίματοκύημα.

Οι 'Ισπανοί, έξόντας τόσο ήταν έλφροβοι οι πειρατές, έφυγαν ερχόμενοι κάτω τά όλα τους και ξεφώνιζαν τρομαγμένοι. Αλλά οι φιλμπουσιέροι δεν τους λυγόντουσαν. Τους έσφαζαν χωρίς λύπη, χωρίς έλεος.

Τή στιγμή αυτή του θηρόδους αίματοκυλισματος, ο 'Ολαναός άντίκρυσε έναν δμλο 'Ισπανών, οι όποιοι ύποχωρούσαν προς τό δά- σος, μαχόμενοι και παρασύροντας μαζί τους διά της βίας, δυο γυ- ναικες, ή όποιες έζητούσαν βοήθεια.

Ο 'Ολαναός έφριξε.

Νόμισε για μιά στιγμή πως θα σωριάζταν κάτω λατόθυμος. Γιατί άνεγνώρισε άμέσως τις δυο έκείνες γυναίκες.

— Ήσαν ή δούκισσα ντε λα Τόρε και ή κόρη της, ή λατρευτή του Βιολέττα.

Ο 'Ολαναός άφησε έναν βροντημό λέντος κι' άδαφορώντας για τόν άριθμό των 'Ισπανών, με τους όποιους θα έμάχετο, άρμισε έναντιόν τους, κρατώντας τό τουφέκι του, ως όβελος.

Ρίχτηκε, άρπίζοντας από όρη και λίσσα άνάμεσα στους 'Ισπανούς κι' άρχισε νά χτυπάει δεξιά κι' άριστερά, σαν δαίμονες. Σε κάθε χτύπημα του ύποκαπνού του, ένας 'Ισπανός έπετε νεκρός, έια κρανίο έθρομαίετο.

Αλλά οι 'Ισπανοί ήταν πολλοί. Εμάλλον κι' αὐτοί έναντιόν του μ' άπόγνωσι. Κι' ο 'Ολαναός άρχισε ν' αποκάμνει, εξαπλημένος ό- πως ήται, ύστερα απ' την τελευταία του μονομαχία με τόν Μπόουελ και τό πολήμερο κρεβάτιό του.

Οι 'Ισπανοί θά πόν δοκίμωναν και θα έφευγαν κατόπιν μέσα στο λαϊνό δάσος.

Μά ο Λαπάντας άντελήφθη εγκαίρως τί συνέβαινε κι' άρμισε με μερικούς πειρατές προς βοήθειάν του.

Μόλις οι 'Ισπανοί άντίκρυσαν τόν τρομερό φιλμπουσιέρο, έτρο- μομαίησαν. Παρατήσαν τις δυο γυναίκες κι' έμάχησαν μέσα στο κοντινό δάσος.

Η δούκισσα ντε λα Τόρε κι' ή κόρη της, εξαπλημένοι ύστερα απ' την τρομερή αυτή πε- ραπέτα τους, σωριάστηκαν στο έδαφος λιπό-θυμοι.

Ο 'Ολαναός έστρεψε κοντά τους νά τις βοη- θήσει, γεμάτος σπώνη και αίματα, τρομερός στη θέα, αλλά και ώραιος σαν θεός του πολέμου.

Τή στιγμή αυτή, ένας ληστής της Σαδάνας, από τους συμάχους των 'Ισπανών, φάνηκε στην άκρη του δάσους έμπρός.

Μόλις άντίκρυσε τό Λαπάντα, τούκαμε νά χειρονομήσει άπ' αὐτήν και χάρηκε πάλι άνάμεσα στα δέντρα.

— Ποιος ήταν πάλι αὐτός ο σατανάς; ρώ- τησε ο φιλμπουσιέρος τους ύποτακτικούς του. Και τί θέλει απ' μένα; Άς είνε, είδα τή φάτσα του και θα φροντίσω νά τόν ξανάδρω.

ΠΩΣ Ο ΛΑΠΑΝΤΑΣ ΚΙ' Ο ΤΙΓΡΟΓΑΤΟΣ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΙ ΣΥ- ΝΕΒΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ

Η μάχη είχε τελειώσει. Στην πεδιάδα δεν είχε άπομείνει πια κανέ- νας 'Ισπανός. Όλοι είχαν φύγει, σβελδίζοντας σαν άγέλη τρομαγμένων λυκων, κι' είχαν κωδέ στα βάθη του δάσους.

Οι ύποτακτικοί των πειρατών καταγράφον- ταν ήδη με ήλιο στό άνοιγμα μεγάλων λεκανών μέσα στους όποιους θα άρχιανε άνακατα τά πτό-

Ένας ληστής της Σαδάνας φάνηκε έ- φηπος...

ματα των Γάλλων και των Ισπανών που είχαν σκοτωθεί στη μάχη. Και τα πτώματα αυτά ήταν περισσότερα από εξήντα. Γιατί οι μου-κανέροι είχαν τη συνήθεια να μην παίρνουν μαζί τους αιχμαλώτους. Όλους δούς πνάνε, τους σφάζανε. Όλους λοιπόν τους αιχμαλώ-τους τους σφάζανε και δεν άφηνανε ούτε έναν, μ' όλο που για κά-ποσον αι' αυτούς ή δούμισσα ντε λά Τόρρε κι' ή κόρη της τους εί-χαν θεσμί παρακαλέσει να του χαρίσουν τη ζωή.

Όταν ή πρώτη ταρχή και συγκίνησις αι' την επιτυχία της γι-γαντομαχίας εκείνης είχε παρόλθει, οι άγνωστοι ως τότε σύμμαχοι άνεγνωρίσθησαν μεταξύ τους κι' ή κατάληξις τους ύπηρεξε μεγάλη. 'Ο 'Ολιανός κι' ο Λαπάντας είδαν με άπερίγραπτη χαρά, ότι εκεί-νοι, στους οποίους τυχαίως είχαν προσφέρει τη βοήθειά τους, ήταν οι καλύτεροι φίλοι τους. Ήσαν 'Αδελφοί της 'Ακτής και μάλιστα οι περφανέστεροι άρχηγοί της ένωσης.

Και να πως είχαν εξελιχθεί τα γεγονότα αυτά :

'Ο δούξ ντε λά Τόρρε επρόκειτο από στιγμή σε στιγμή να έπα-θεσθί με την οικογένειά του στον ερωμαλέον, τον όποιο ο κ. Κολ-μέρ είχε θέσει στην διάθεσί τους για να πάνε στο Βέρα-Κρούξ. 'Αι' εκεί θα μπορούσαν, επιδιδοζόμενοι σ' ένα ισπανικό πλοίο, να φτάσουν στο Περού.

'Ο δούξ είχε άκούσει να λέγονται πολλά για τους μουκανέρους και πολλές φορές είχε εκδηλώσει την αφορηή επιθυμία του να μην εγκαταλεί-ψη τον 'Αγιο Δομίγγο, χωρίς να έπι-σκεφθή έναν πειρατικό σταθμό και πα-ραστεί σ' ένα μεγάλο κυνήγι άγρίων ταύρων και άγριοχοίρων.

Ο κυβερνήτης του ερωμαλέον, θέ-λοντας να εύχαριστήσει τον ξένο του, βρήκε την ευκαιρία να ικανοποιήσει την περιέργεια του ξένου σε δυό-τρεις ήμέ-ρες.

'Η πρωτότυπη αυτή διασκέδασις είχε συζητηθεί μεταξύ του δούκως και του κ. ν. 'Ορεγιών, επί παρουσία του Μονιμά, του 'Οραίου Λαυρεντίου, του 'Αρνούδα του Σιδερόκεφαλου, του Πιτριά και του Μιχαήλ Βάσκου.

Οι τοιμηροί φιλιππουστέροι προσε-φέρθησαν τότε, φυσικά, να συνοδεύουν πόν ξένο τους και να του δώσουν την εύαφρία να γνωρίσι τις άμορφες της Σαβάνας.

'Ακριβώς την εποχή εκείνη, ο Πο-λετάς, ένας απ' τους πιο περίφημους μουκανέρους του νησιού, κυνηγούσε στη Σαβάνα.

'Ο Μονιμάρ λοιπόν προσφέρθη, με μεγάλη εύχαριστία, να όδηγήσει τήν δούκα ντε λά Τόρρε στον κυνηγετικό σταθμό Πολετάς, όπου επρόκειτο να του κάνουν μια πολύ θερμή ύποδοχή.

'Η κ. ντε λά Τόρρε κι' ή κόρη της, έχοντας μεγαλειότερη περιέργεια απ' τον δούκα να πάν στη Σαβάνα, εξέφρασαν την σφοδρή επιθυμία τους να λάβουν κι' αυτές μέρος στην κυνηγετική εκείνη έκδρομη.

'Επειδή λοιπόν πήγαιναν μαζί τους και ή γυναίκες, ο Μονιμάρ, για μεγα-λειότερη άνάφεια, επρότεινε να πάρουν μαζί τους ισχυρά συνοδεία.

Οι φιλιππουστέροι, μολονότι περιφο-ρούσαν κάθε κίνδυνο, δέχτηκαν να τους συνοδεύει μια όμάς από δεκαπέντε δού-λους, τους πιο τοιμηρούς, όπλισμένους με τοιφέκια και σταθιά.

'Ετσι, οι έκδρομείς αποτελούσαν έναν όμιλο από τριανταπέντε περίπου όπλισμένους άνδρες, μεταξύ των όποιων μερικοί ήταν έ-φιπποι.

Στις δέκα το πρωί σταθμεύσανε κάτω από τον ισχίο ενός πελώ-ρου δέντρου, για να προγευματίσουν και για να ξεκουραστούν τα ζώα τους, γιατί ή ζέστη είχε άρχισει να γίνεται υπερβολική.

Κατά τους ύπολογισμούς του Μονιμάρ, ο κυνηγετικός σταθμός του Πολετάς άπείχε μόλις δυό λεύγες από το μέρος εκείνο. Γι' αυτό και καθύσανε άρκετά και συνέχισαν την πορεία τους όταν πειά ή ζέστη είχε έλαττωθεί. Μα ενώ περνούσαν ένα πυκνό μέρος του δά-σους άμόρμιοι και χαρούμενοι, βρόδθηκαν έξαφνα περιρικλωμένοι από μια όμάδα 'Ισπανών, οι όποιοι άρχισαν κώλιας να τους πυρο-βολούν.

'Η στιγμή ήταν κρίσιμη. Με μιάς οι έκδρομείς κατέλαβαν τις πιο κατάλληλες θέσεις για ν' άμυνθούν. 'Η άρχηγία άνετέθη στον Μονιμάρ, ο όποιος άτάσχατος και ψύχραμος, όπως πάντα, έδωσε τις απαραίτητες διαταγές, ένθαρρύνοντας τους άμυνόμενους.

'Ο δούξ ντε λά Τόρρε επρότεινε για μια στιγμή, να γίνει γνω-στή ή παρουσία του στους 'Ισπανούς, οι όποιοι, όπως έπίστευε, μό-λις θ' άκούγανε τ' όνομά του θάφηναν.

—'Οχι, του άπάντησε ο κ. ν. 'Ορεγιών, δεν μιάς έπιτρέπεται να σάς εκθέσουμε σ' έναν τέτοιο κίνδυνο. 'Ισως οι άνδρες αυτοί να είνε ληστές. 'Εξ άλλου, πρέπει να έχετε πεπεισθεί σε μιάς. Είμαστε

σε θέση να σάς υπερασπιστούμε. Σας δηλώνουμε, ότι την μεγάλη αθ-τή τιμή της υπερασπίσεως της ζωής σας και της οικογένειάς σας την αναλαμβάνουμε προθυμώτατα, με την βεβαιότητα, ότι θα κατα-τροπώσουμε αυτούς τους άθλους.

—Κύριε δούξ, επρόθεσε ο Μονιμάρ, έπειθαίνοντας, έπιτρέψατέ μου να σάς υπενθυμίσω, ότι κανείς περισσότερο από μιάς δεν γνω-ρίζει τα ζήτηματα της τιμής.

Γυρίζοντας κατόπιν στους άνθρώπους του, ο Μονιμάρ φώναξε : —Σύμπροκτοι, οι βορομογαβάχως αυτοί είνε διακόσιοι πενήντα πάνω-κάτω. Πρέπει λοιπόν να σκοτώση καθένας μας από έξη. Σας φαινεται σπουδαίο αυτό ;

—Διάβολε ! Ζήτω ο Μονιμάρ ! Θα τους άφανίσουμε ! έφώναξαν οι φιλιππουστέροι.

—Σφάζετε άλογα και χρησιμοποιήστε τα για ταμπούρα, διέκρινε ο Μονιμάρ.

Σε μια στιγμή, οι πειραταί σκότωσαν τ' άλογά τους, όχυρώθηκαν πίσω απ' τα κομμάτια τους κι' άρχισαν να πυροβολούν με λύσσα έ-ναντιον των 'Ισπανών.

Τα παρακάτω τα γνωρίζουμε.

'Ο Λαπάντας, άρπώντας τον 'Ολιανό πίσω του να περιποιείται τις κυρίες, έξακολούθησε να κυνηγή τους 'Ισπανούς μέσα σιό δάσος.

Είχε προχωρήσει έμψως μόνος του. Εύτυχώς όμως, την τελευταία στιγμή, τον άντελήφθησαν καμιά δεκαριά περ-ραταί κι' έτρεξαν πίσω του.

'Υπήρχε λόγος, για τον όποιο άπο-φράσισε ο Λαπάντας να κυνηγήσει τους 'Ισπανούς μέσα στο δάσος.

Μεταξύ των άπαγωγέων των δύο γυναικών, είχε διακρίνει δυό ύπατες φυσιογνωμίες, ή όποιες δεν του φάνη-καν άγνωστες.

Κάποια λάμψη πέρασε από τη νή-μη του.

Κάποια ύπόνοια γεννήθηκε στο μυα-λό του και θέλησε να βεβαιωθεί άν τα πρόσωπα που είδε, ήταν εκείνα, με τί όποια τον έγνώριζε μίως άπινδο.

Μέσα στη σκέψη του, τη δολιμμένη απ' της μάχης το καιρό και την άναστά-τοι, ξύπνησαν παλινές άμνηστές, ά-νομηήσεις που τις είχε περά ξεχάσει που δεν ήθελε να τις θυμάται πειά.

Θυμήθηκε το δυστύχημα της άδελ-φής του, θυμήθηκε την τρομερή του έκ-δερση έναντιον των δύο πριγκίπων και ή όργη κόχλαξε μέσα του.

Αισθάνθηκε έξαφνα να ξυπνά στη σκέψη του το παλιό εκείνο μίσος, το άγριο κι' άμειλικτο.

—Κι' όμως είνε άδύνατον να είνε εκείνες, μουρμούρισε άνάμεσα απ' τα σφιγμένα δόντια του ο Λαπάντας. 'Ι-σως να με παρασύρη κάποια άπατηλή όμοιότης. 'Ωστόσο, πρέπει να διαφω-σθή αυτή ή ύπόθεσις, πρέπει να μάθω... να μάθω... 'Α, άλλωστε τους και τρισαλλοίμονό τους, άν είνε αυτοί !... Θα τους κρεμάσω !...

Κι' ο γρηναίος φιλιππουστέρος δι-πλασίασε τις προσπάθειές του, για να φτάση εκείνους που έβλεπε από μακριά να γλιστρούν σαν φαντάσματα άνάμε-σα απ' το πυκνόφυτο δάσος.

'Εξαφνα, είδε τους φινγάδες να σταματούν, να ταμπούρνονται πίσω από τα δέντρα και να έτοιμάζουν τα όπλα τους. 'Ηταν φανερό πως δεν είχαν καταλάβει ότι τους παρακολουθούσε.

'Ο Λαπάντας στάθηκε κι' αυτός και διέταξε τους άνδρες που τον είχαν άκολουθήσει, να προχωρούν άργά και με προσφύλαξη.

'Από το μέρος εκείνο, οι 'Ισπανοί φωνόντουσαν πολύ καλά κι' ο Λαπάντας, μετρώντας τους, λογάρισε πως ήταν είκοσι έφτά. Φω-νόντουσαν γενναίοι άνδρες και άνάμεσά τους ξεχώρισε τώρα και τους δυό άδελφούς κι' ή όργη του μεγάλωσε πιο πολύ.

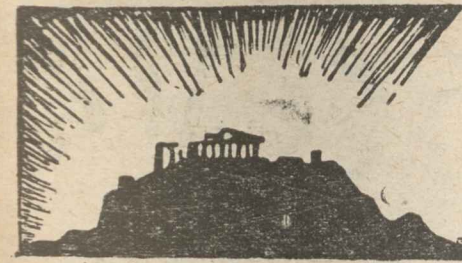
'Εξαφνα, άντήχησαν απ' το αντίθετο μέρος πολλοί μαζί πυροβο-λοιμοί και τέσσερες-πέντε 'Ισπανοί, χτυπημένοι απ' τις σφαίρες, κυ-λίστηκαν στη γή νεκροί.

—Περίρημα ! φώναξε ο Λαπάντας, χαμογελώντας σαρκαστικά. Κι' ο διάβολος ακόμα τους πολεμάει τους άρχείους. Αυτοί οι μου-φοι πέσανε πάνω σε παγίδα του Πολετάς και δεν θα μπορούσαν να γλυτώσουν.

Το τοιφεράδι άνάμεσα στους 'Ισπανούς και στους πειρατάς άρ-χισε πιο ραγδαία.

'Ο Λαπάντας, άκολουθούμενος από τους άνδρες του, προχωρούσε τώρα γρήγορα και σε λίγο έφτασε σ' ένα μέρος, απ' όπου μπορούσε να χτυπήσει τους φινγάδες.

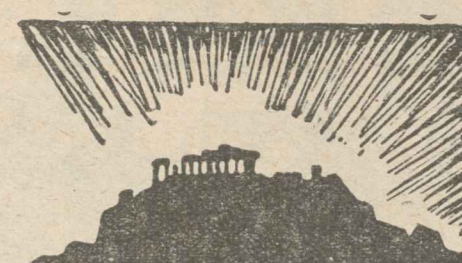
(Άκούουθε !)

ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΡΑΤΑ

Τό κύμα των εξαφανίσεων.
'Η Λιλή που δεν έχει επίθετο.
Μία κατοίκα έγέννησε... άγο-
ράκι ! Ένας πρωτότυπος άπατεώνας. Τά πρώτα κρούσματα της ζέστης.

Έως τώρα σάς άπασχολούσαμε με κατορθώ-ματα ανθρώπων. Οι άγαθητοί άναγνώσται των «Παναθηναίων» έδιάβασαν, σε προηγούμενα τεύχη, τις περιπέτειες αίσθηματικών νέων, τα παθήματα άφελών συμπολιτών και πολλές άλ-λες εκπλήξεις της συγχρόνου ζωής. Τώρα θα κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα. Οι άνθρωποι θα παραχωρήσουν τη θέση τους σιό... ζώα. Γιατί όχι ; Συμβαίνουν τόσα ένδ-αφέροντα πράγματα στο εφασίλειο των τετραπόδων — εκεί, βλέπε-τε, δεν επρόκειταν ακόμα να εγκαθιδρύσουν τη Δημοκρατία, ώστε δεν θα μείνουν παρασπενιέ-νοι οι έφημερες το άστυνομικό δελτίου για την πρωτίμην.

'Η σκηή στο γραφείο των εξαφανίσεων. Μταίνε ένας κύριος, καθ' όλα σεβαστός, ύπο-κρίνεται είνεως μυχός στον άστυνόμο και σιωπεί τον ιδιώτα που τρέχει άφθονος από το μέσσο του.

—Τι συμβαίνει ; ρωτά ο άστυνόμος.
—Τρομερά πράγματα ! άσπικνείται ο καθώς πρέπει κύριος.

—Σας έλεψαν ;
—Κάτι πιο σότερο !
—Μάτε καθόρη ! Κανένας φόνος ;
—Μακάρι, κύριε άστυνόμ ! Μακάρι να με σκότωναν, παρά αυτό που μισήναν !

'Ο άστυνόμος, ο όποιος δ αισθάνεται το ελα-θράς, σπρώχνεται από το καθίσμά του και ση-γαίνει προς την πόρτα.

—'Αν με ζήτησε κανείς, να του πής ότι δεν είμαι εδώ ! λέγει στον άστυνόμωκα της ύπηρε-σίας.

'Επειτα ξεγαγνύζει στο γραφείο του, σοβα-ρός-σοβαρός, ανάβει ένα τσιγάρο και λέγει στον έπισκέπτη :

—Παρακαλώ, καθίστε !
—Ευχαριστώ !
—Λοπόν, περί τίνος πρόκειται άφελώς ;
—Θα σάς τα πώ όλα, κύριε άστυνόμωκα. Πά-λι πρέπει να με προσέξετε πολύ καλά !

—Σας άκούω !
—Την έχάσαμε προχθές το βράδυ...
—Ποιά ;
—Την Λιλή !
—Πώς την έχάσατε ;
—Μάς την έλεψαν !

'Ο άστυνόμος στην τελευταία λέξη του άγνώ-στου κυρίου γίνεται όχρως. Χίλιες τρομερές σκέψεις περνούν από το μυαλό του. Δεν έπέρα-σε ποιάς καιρός που ή έφημερίδες έκαναν τόσο θόρυβο με την άπαγωγή μιάς ύπηρετίας. 'Η ύ-πόθεσις ήτο συνταρακτική. 'Η μικρούλα βρόθη-κε άνάσθητη σ' ένα χαντάκι. Ποιάς την είχε πειάξει εκεί ! Τό μυστήριον ήτο πυκνό. Μήπως λοιπόν συμβαίνει κάτι παρόμοιο ; Και ο άστι-νόμος συνέχισε την άνάκρισι.

—Πότε είδατε την εξαφανισθείσα για τε-λευταία φορά ;
—Πρό τεσσάρων ήμερών. Τό άπόγευμα, ά-φού έληξε το γάλα της, έδούγικε έξω. 'Από τότε δεν ξεγανούρισε !

—Μήπως αυτοκτόνησε ;
—Καλέ, τί λέτε !
—Μή σάς φαίνεται παράξενο, κύριέ μου.

Τώρα την άνοιξα ή αυτοκτονίες...
—Μά δεν γίνεται αυτό που λέτε !

—Πόσο είσθε μακριά από την πραγματικό-τητα !
—'Ισως...

'Ο άστυνόμος άνοίγει ένα μεγάλο βιβλίο, παίρνει την πένα κι' άρχίζει να γράφει.

—Τό όνομά σας ;
—Μανώλης Τσιουβάς !
—Τό επώνυμά σας ;
—Χρηματιστής.

—Πορ' υπέρε ;
—Σιό Κολωνάκι.

—Τι συγγένεια έχετε με την εξαφανισθείσα ;
—Συγγένεια ; Κοιμιά.
—Τότε πως βρόθηκε σπίτι σας ;
—Μάς την έφερε κάποιος κοιμητάρας.
—Τό όνομά της ;
—Λιλή !
—Τό επώνυμόν ;
—Δεν έχει !
—Δεν έχει ; Μά είνε δυνατόν ;
—'Ο καθώς πρέπει κύριος χάνει την εύνεινά του και άπατά έκνευρισμένος :

—Μήπως, κύριε άστυνόμω, είνε άπαραίτητο να έχη επώνυμο ένα... σκυλί ;

—'Ωστε ή έ ξ α φ α ν ί σ τ η ε ί σ α είνε σκυλί ! ;
—Μάλιστα !
—....

Κόσκιλο ο κ. άστυνόμος.

'Η σσηή τώρα σ' ένα σπικί της Δρατε-στώνος. 'Η οικοδόσπινα κ. 'Αναστασία Βου-λαγρίδου θέχεται από το πρωί έπισκέψεις. 'Η καλές γειτόνισσες είνε περιέργες να μάθουν τά νεώτερα.

—Γέννησε ;
—'Οχι ακόμα.
—Και πότε με τό καλό ;
—Σε καμιάν ώρα...

—'Η καμμένη ! 'Ακούσε πως φωνάζει !
—'Υστερα από μιάν ώρα καταρθάνουν και άλλ-λες περιέργες. Τό δωμάτιο και ή αήλη του σπι-τιού έχουν γεμίσει από κόσμο.

—Κυρά 'Αναστασία, λέγει μια γειτόνισσα.

—Καλήμέρα σας ! Έλεγε εύνεσέστατα. Είμαι ύπάλληλος του καθαριστήριου. 'Αν έχετε καμ-ιά φορεσιά για καθαρίσμα ή σιδερώμα, 'Εο-γαζώμεθα καλά και φθηνά. Δοκιμάστε και θα πεισθήτε !

Με την μέθοδον αυτήν ο κ. Κόντης παρελώ-δανε, δίδοντας μάλιστα και την σχετική... ά-πόδειξιν, φορεσιές, τις όποιες άνόητερα πο-λούσε.

'Ενώ το θερμομέτρο άνεβαίνει σ' α-σινά, άρ-χισαν τά πρώτα κρούσματα της ζέστης. 'Ιδού δύο, τά όποια, μεταξύ άλλων, άναγράφει το ά-στυνομικό δελτίο :

—'Είς τον Πειραιά ο κουρεύς Β. Τσακίσης έτραυματίσε διά σφαίρας περιστερόφου εις πόν-μυρόν του δεξιού ποδός τον 'Εμμ. Καλλεράν, πλατόδιον φωνογραφοπαίκτην, επειδή ήρνή-θη να βάλη μια πλάκα με τό «Μαννάκι μου».

Και τό δευτερό :

—'Απεισιβάη ν' αυτοκτονήση ή 'Αγγελί-κη Χαρά, αρβύτσα εις την θάλασσαν παρά τό κέντρον «Αύρα» του Παλαιού Φαλήρου.

Μετανοήσασα όμως άκούσθως, κατώρθωσε κολημέσασα να άσασοθή.

Τί έχουμε να ιδούμε άν σφίξουν περισσότερο ή ζέστες !...

Ο ΣΕΡΑΦΚ-ΧΟΛΜΣ

ΔΙΗΓΗΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Νικολ. Β. Δαμανού, Δεσφόνος 'Αλεξάνδρας 209. 'Α-ναλαμβάνονται παντός είδους άστικά ύποθέ-σεις παρ' άπανι τοίς έν 'Αθήναις Δικαστη-ρίοις. Ειδικότης : Φορολογικά, Διοικητικά και έν γένει Οικονομικά ύποθέσεις. 'Ωράι γραφείον 8—9 π.μ. και 4—5 μ.μ.

ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Α'. 'Αριθμ.φύλλου 22

Κυριακή 21 Μαΐου 1933

ΣΑΤΥΡΙΚΗ ΣΕΛΙΔ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ ΕΥΘΥΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Μα χωριάτισσα από τους Γαργαλιάνους, όταν ήθελε να δοκιμάσει, έλεγε :

— "Αν φταίω εγώ, να βγούν τα μάτια του άντρός μου.

— "Απ' τα πολλά, μετ' γειτόνισσά της δεν βόσταξε και μετ' μέρα της λέει :

— "Και δεν μετ' λέει, κυρά μου, αν βγούν τα μάτια του άντρός σου, σε τί θα... δοκιμάσει ύστερα ;

Κι' εκείνη ή «προκαμφμένη», της αποκρίθηκε :

— "Μωρ' άς στραβωθεί πρώτα κι' ύστερα βλέπουμε.

Μια άλλη γυναίκα πάλι, όταν τα σουγκριζε με τον άντρα της, τον καταράσταν και του έλεγε :

— "Να δώση ο Θεός, άντρα μου, ή εσύ να παθάνης ή εγώ να... χωρέσω !..

ΠΟ-ΠΟΥΡ Η ΑΙΩΝΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

— "Η γυναίκες προσημούν πάντοτε εκείνους που έχουν εύθιμο χαρακτήρα, που γελούν με τις μικρο-

□□□□ Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΣ □□□□

φροντίδες και τα μικροβάσανα της ζωής, χωρίς να δίνουν καμιά προσοχή στα δυσάρεστα γεγονότα.

— "Η γυναίκες μπορούν ν' αγαπήσουν έναν άσποτο, ούδέποτε όμως ανάχονται έναν φιλάργυρο.

— "Η γυναίκες δεν μπορούν να υποφέρουν έναν άνδρα που τουαλετταρίζεται με πολλή επιτήδευση και θηλυκότητα. Δεν αγαπούν όμως ποτέ κι' εκείνους που αδιαφορούν τελείως για την εμφάνισή τους.

— "Όταν μια γυναίκα κατακτήσει την καρδιά ενός άνδρός, νομίζει ότι έτελειώσαν πλέον τα... βάσανά της. Κι' όμως άγνοεί ότι χρειάζεται μεγαλύτερος και σκληρότερος άγώνας για να διατηρήσει την κατάκτησή της αυτή.

ΕΝΣΤΑΝΤΑΝΕ ΤΑ ΝΟΣΤΙΜΑ ΚΑΙ Τ' ΑΝΟΣΤΑ

— "Ο ύπνηρετής.—Ξέρετε, άφεντικό, θα φάγω από το σπίτι σας. Η γυναίκα σας μοιράωσε δυο χασομάκια.

— "Ο κύριος.—"Αν είν' αυτός ο λόγος που σε κάνει να φύγης, τότε εγώ έπαυσε να είχα φάγει ένατό φορές ως τώρα.

— Μην την κυττάξεις, αγαπητή μου, ταξιδεύει... Ιπκόγιτο ή ώρα μας βεντέτα !..

(Από το «Candide»)

— "Α, παιδιά μου !.. Γιατί δεν περιμένετε να σας συστήσω : 'Ο κ. Ντυπόν, ή τις Ντυράν !..

ΕΥΖΩΝ ΚΑ

Ο ΠΑΛΗΟΚΟΣΜΟΣ

— "Γέτο' δτους καπάντησ' ο ντουκάς Μούτζουτουν να πάη κατ' άνέμ' Κλιέβς ; Έχεις ρε ζώ να φάς.

Δε κλιέβς ; Ψουφάς στη ψάθα σου (γυ.άμ' !

Παίξεις μωθές άγέρα σπου Χρημα- (τυστήρου ;

Τρώς κι χουντραίνεις ρε σά του (βαρέλι !

Δέν παίξεις ; Σι τσάκουσι νταλίριου Κι πās κι σ' σά του σκυλι στ' άμ- (πέλι !

Είσαι υπακάλης ; Έχεις κι' από Κι' άβεις τσι δρόμους τσου δαβά- (τις

Δέν είσαι ; Σι νομιζούν κοιτό Κι ψουφουλογάς στις ρούγες σά τσ' (γάτς !

Είσαι λιμπούδτης ; Θα πιάσης φί- (να,

Θ' άκουχτήσης τ' αγαθά του 'Α- (βραάμ.

Δέν είσαι ; Σι τσάκουσι μαλίνα Κι πās σά που Μασούρα φουκαρά (μ' !

Φουρείς παρακάω κοιμηρό κου- (στούμ' !

Σι τραγουδούν ή νυφάδες σά τσι (σκνίλς

Κι κυτάν να σι χάνει σά λικοίμ' ! Είσαι φτουχός ; Σι φάγαν ή λύτς !

Λιές ψέμματα ; Σι κυτάν ούλοι (σπου στόμα !

Σ' λιέν : Μπαδου κι σι χειρου- (κρουτούν

Λιές αλήθεια ; Κι ξύλου τρώς ά- (κόμα

Κι' ούτι σι λουγαριάζουν, ούτι κι σ' (άκοιν !

— "Γέτο' είν' αυτός ο κόσμος, ρε π- (δ.ά

Να τούν γλιέπει μωθές κι να τούν (κλαίτι

Να σās πάνη ήγουν συχασ ά Κι' άπ' τη ντροπή κι' σ' άφελός (σας να σās λυσι !

Παληόκοσμους μωθές, σπαλουν- (τονιάς

Κλιέφτης κι ψεύτης κι μαγαριμέ- (νους

Γλιντάει ού κλέφτης, πλουτάει ού (φουνηάς

Κι πās κι σ' σπου τάρου ψουφά- (σμένους !

Ο ΜΗΤΡΟΥΣΗΣ

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ

Στα γραφεία των «Παναθηναίων» :

— "Ενας νεαρός συγγραφέας σ' τον κλητή- ρα.— Μήπως ξέρετε αν ο κύριος άρχισυντάκτης διάβασε το έμμετρο δράμα μου που τούφερα χθές ;

— "Ο κλητήρας.— Δέν πιστεύω, κύριε. 'Ο κάλαθος των ά- χρήστων είνε άδειανός !..

Μεταξύ φίλων :

— Παντρεύτηκα, ξέρεις, για να ζήσω μια ήσυχη ζωή.

— Τί συμπτώσεις ! Κι' εγώ χθές πήρα διαζύγιο για τον ίδιο λόγο.

Στο μπακάλικο :

— "Ο π.ε.λ.ά.τ.η.ς.— Προσέχε- τε, σās παρακαλώ... Μου κόβετε τό τυρί μ' ένα μαχαίρι που δεν είνε καθαρό.

— "Ο μ.π.α.κ.ά.λ.η.ς.— Δέν είνε καθαρό !... 'Αφού μόλις πρό δλί- γου έ κ.ο.ψ.α.σ.α.π.ο.ύ.ν.ι.μ' α.ύ.ά.

— "Ο ά.σ.τ.υ.ν.ό.μ.ο.ς.— Έλα, σήγαινε τώρα και έλιψω να μη σε ξαναδώ εδώ.

— "Ο μ.ε.θ.υ.σ.μ.έ.ν.ο.ς.— Μη- πως ο κύριος άστυνόμος, πρόκειται να μετατεθ ή σε άλλο τιμήμα ;

Στο δικαστήριο :

— "Ο π.ρ.ό.ε.δ.ρ.ο.ς.— Μπορείτε να μās δεβαιώσετε, μάρτυς, αν ο κατηγορούμενος συνήθιζε να μιλά όταν θουσκόταν δλομόναχος ;

— "Ο μ.ά.ρ.τ.υ.ς.— Δέν μπορώ να σās πώ, κύριε πρόεδρε. Ποτέ δέν δρέθτηκα μαζί του όταν ήταν... δ- λομόναχος.

Μπροστά στην άγχόνη :

— "Ο ε.ί.σ.α.γ.γ.ε.λ.έ.ύ.ς.— Προ- του πεθάνεις έχεις να έκαρρίσσης καμιά τελευταία επιθυμία ;

— "Ο μ.ε.λ.λ.ο.θ.ά.ν.α.τ.ο.ς.— Νά... Θα ήθελα... να καταγγιθ ή θανατική ποινή !..

ΠΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

ΤΡΕΛΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

— "Τ' είνε τάχα ή γυναίκα ;— Μη (ρωτάς : ποιήλα, κοινάλα,

άνθος, κούτσουρο, χρυσάφι, χάρος, (άγγελος, κανούκλα

ή κουρέλι για τό κάρρο, ή βασίλισ- (σα για θρόνο

άνθρωπος δέν είνε μόνο. Ζήσε, αν θέλεις, μακριά της,

ζήσε, αν θέλεις, στο πλευρό της, ξύλισέ την σά χωράτης

λάτρενέ την σαν Ισιότης, Χάσε τ'ό μυαλό σου, σφάξου, τούτο

(μόνον μην ξεχάνεις Μή, άνθρωπες κουδέντες, μη μαζί

(της λόγια χάνεις.

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

Η ΔΡΑΧΜΗ ΤΟΥ ΩΖΙΕ

Μια μέρα ο μεγάλος δραματικός συγγραφέας Αιμίλιος 'Ωζιέ συνάν- τησε στο δρόμο του ένα ζητιάνο, ο

άποιος τον παρακάλοισε για μια μι- κρή βοήθεια.

— "Ο 'Ωζιέ έβγαλε τότε και του έ- δωσε μια δραχμή.

— Μια δραχμή, κύριε !... άπάν- τησε ο άχάριστος ζητιάνος. Τί να την κάνω, σās παρακαλώ ; Δέν μου

φτάνει ούτε για ψωμί.

— Δέν είν' ανάγκη να την πετά- ξης, του είπε τότε ο εδφνης συ- γγραφέας. Δώσε την σε κανένα φτω- χό, για να σου σχωρή τα πεθα-

μένα σου !..